AUTORUL *TRILOGIEI SECOLULUI*

KEN FOLLETT

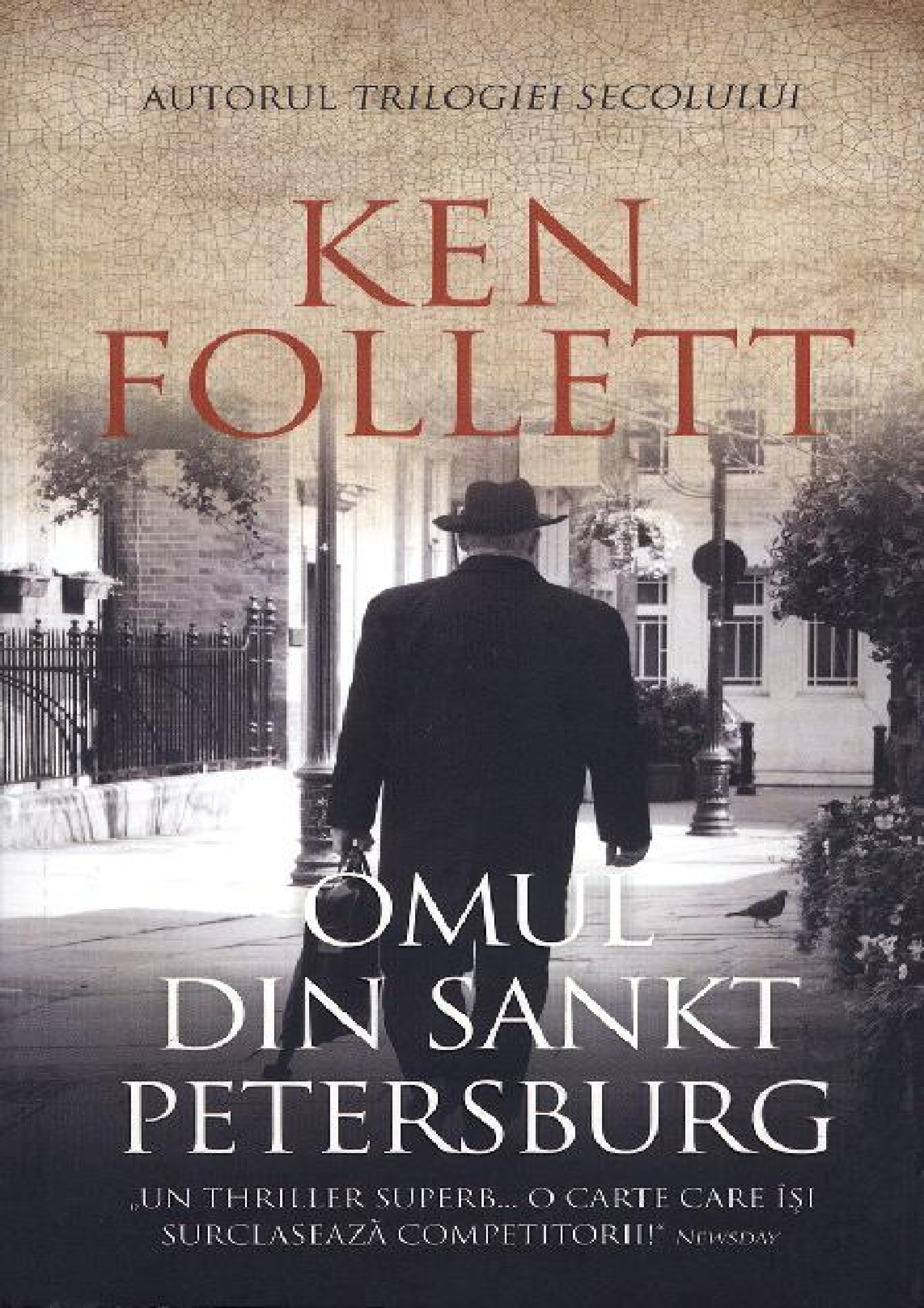

OMUL DIN SANKT PETERSBURG

„UN THRILLER SUPERB... O CARTE CARE ÎȘI SURCLASEAZĂ COMPETITORII!" *Newsday*

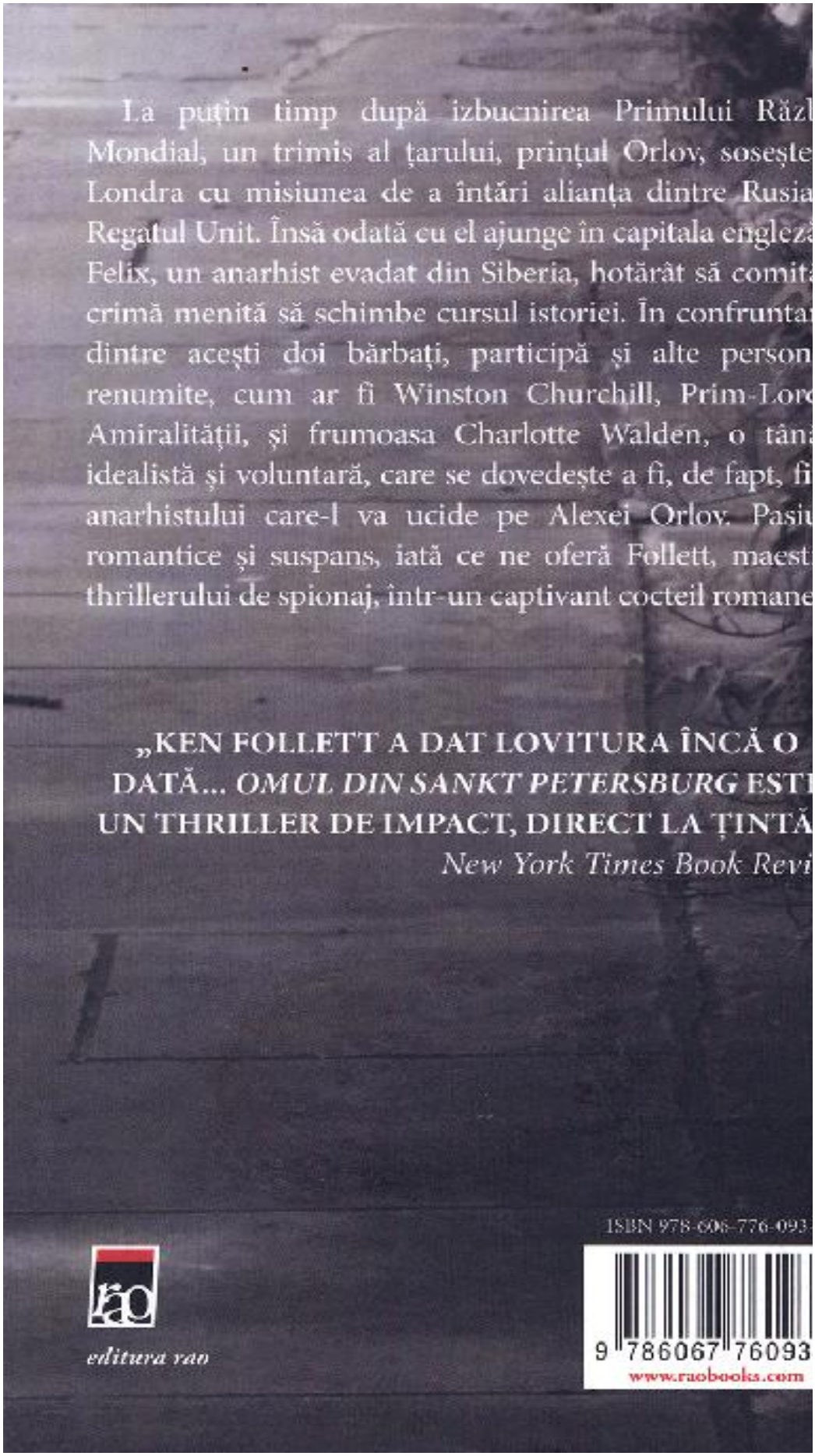
La puțin timp după izbucnirea Primului Răz
Mondial, un trimis al țarului, prințul Orlov, sosește
Londra cu misiunea de a întări alianța dintre Rusia
Regatul Unit. Însă odată cu el ajunge în capitala englez
Felix, un anarhist evadat din Siberia, hotărât să comit
crimă menită să schimbe cursul istoriei. În confrunta
dintre acești doi bărbați, participă și alte person
renumite, cum ar fi Winston Churchill, Prim-Lor
Amiralității, și frumoasa Charlotte Walden, o tân
idealistă și voluntară, care se dovedește a fi, de fapt, fi
anarhistului care-l va ucide pe Alexei Orlov. Pasiu
romantice și suspans, iată ce ne oferă Follett, maest
thrillerului de spionaj, într-un captivant cocteil romane
„KEN FOLLETT A DAT LOVITURA ÎNCĂ O
DATĂ... OMUL DIN SANKT PETERSBURG EST
UN THRILLER DE IMPACT, DIRECT LA ȚINTĂ
New York Times Book Revi
ISBN 978-606-776-093
editura rao
9 786067 76093
www.raobooks.com

Ken Follett

Omul din Sankt Petersburg

Traducere din limba engleză:
GRAAL SOFT

Cuprins

Mulțumiri
Capitolul I
Capitolul II
Capitolul III
Capitolul IV
Capitolul V
Capitolul VI
Capitolul VII
Capitolul VIII
Capitolul IX
Capitolul X
Capitolul XI
Capitolul XII
Capitolul XIII
Capitolul XIV
Capitolul XV
Epilog

„Nu poţi iubi omenirea. Nu poţi iubi decât oameni”.
Graham Greene

Mulţumiri

Mulţi prieteni m-au ajutat să scriu această carte. Mulţumirea şi recunoştinţa mea pentru Alan Earney, Pat Golbitz, M.E. Hirsh, Elaine Koster, Diana Levine, Caren Meyer şi ai ei, Sue Rapp, Pamela Robinson şi echipa de la Bertram Rota Ltd, Hilary Ross, Christopher Sinclair-Stevenson, Daniel Starer, Colin Tennant şi – ultimul în ordine alfabetică, deşi în oricare alta a fost primul – Al Zuckerman.

Citatul de la pagina 84 este luat din ziarul *The Times* din 4 iunie 1914.

Citatul de la paginile 332–333 este luat din ziarul *The Times* din 29 iunie 1914.

„După bal” de la pagina 303 a fost scris de Chad K. Harris şi publicat în Marea Britanie de Francis Day şi Hunter.

„Dilema ei” de la paginile 434–435 este luat din *Poeme complete,* de Thomas Hardy, publicat de Papermac.

Capitolul I

Era o după-amiază tihnită de duminică, de felul acelora după care Walden se dădea în vânt. Stătea în picioare în faţa ferestrei deschise, admirând parcul. Pe pajiştea largă şi bine tunsă se zăreau, din loc în loc, copaci bătrâni: un pin scoţian, doi stejari viguroşi, câţiva nuci şi o salcie semănând cu un cap de om cu păr buclat. Soarele era la zenit, iar copacii aruncau umbre întunecate şi reci. Păsările îşi conteniseră cântecele, însă dintre straturile de flori de sub fereastră se auzea bâzâitul mulţumit al albinelor. Nici din casă nu răzbătea vreun zgomot. Pentru cei mai mulţi servitori, asta era după-amiaza lor liberă. Unicii oaspeţi din acest sfârşit de săptămână erau George, fratele lui Walden, soţia lui George, Clarissa, şi copiii lor. George se dusese să se plimbe, partenera sa de viaţă se întinsese puţin, în schimb, copiii nu se zăreau nicăieri. Walden se simţea în largul lui; la biserică purtase redingotă, fireşte, şi peste un ceas sau două avea să-şi pună papionul alb şi fracul pentru cină. Totuşi, deocamdată se simţea cum nu se putea mai bine într-un costum de tweed şi o cămaşă cu guler moale. Se gândea în acele clipe că, dacă Lydia va cânta la pian în cursul serii, ziua avea să fie perfectă.

Se întoarse spre soţia lui:

— O să cânţi diseară, după cină?

— Dacă vrei... zâmbi Lydia.

Walden auzi un zgomot şi se întoarse iar spre fereastră. În capătul cel mai îndepărtat al aleii, la vreun sfert de kilometru depărtare, îşi făcuse apariţia o maşină. Bărbatul se simţi cuprins de o uşoară enervare, asemănătoare cu strălufgerarea de durere din piciorul lui stâng dinaintea unei furtuni. „De ce m-ar călca pe nervi o maşină?”, se întrebă el în sinea lui. Nu avea nimic împotriva maşinilor – doar deţinea şi el un Lanchester pe care îl folosea în mod regulat atunci când se ducea şi se întorcea de la Londra –, deşi vara erau o pacoste de toată frumuseţea pentru sat, stârnind nori de praf pe drumurile lipsite de pavaj pe care le străbăteau mugind. Se gândise chiar să aştearnă vreo două sute de metri de macadam de-a lungul aleii. În mod normal, n-ar fi ezitat s-o facă, însă drumurile nu mai erau în responsabilitatea lui din 1909, de când Lloyd George întemeiase Comitetele pentru Drumuri. Brusc, îşi dădu seama că tocmai detaliul ăsta era izvorul enervării lui. Fusese ceva tipic pentru legislaţia liberală: smulseseră bani de la Walden ca să facă ceea ce ar fi făcut el şi singur, după care eşuaseră în această întreprindere. „Cred că până la urmă o să

pavez singur drumul, cugetă el; pur şi simplu, e enervant să plăteşti de două ori pentru asta”.

Maşina întoarse pe pietrişul din curtea din faţă şi se opri cu zgomot, tremurând din toate încheieturile, în faţa uşii dinspre sud. Pe fereastră năvăli un nor de fum, făcându-l pe Walden să-şi ţină răsuflarea. Apoi ieşi şoferul, care purta o caschetă, o pereche de ochelari de protecţie şi o manta pentru condus. După ce deschise uşa pasagerului, îşi făcu apariţia din maşină un bărbat scund, cu haină neagră şi pălărie la fel. Walden îl recunoscu şi îi sări inima din loc: după-amiaza liniştită de vară se dusese pe copcă.

— E Winston Churchill, zise el.

— Cât de stânjenitor, răspunse Lydia.

Omul acesta refuza să se lase ignorat. Îi trimisese joi un bilet lui Walden, dar acesta nu-i dăduse importanţă. Vineri îl sunase pe Walden la reşedinţa lui din Londra şi i se spusese că domnul conte nu era acasă. Iar peste două zile, în plină duminică, bătuse tot drumul până în Norfolk. Avea să fie respins şi de data asta. Walden se întreba chiar dacă nu cumva credea că îl va impresiona cu încăpăţânarea lui.

Nu-i plăcea absolut deloc să se poarte urât cu oamenii, însă acest Churchill o merita cu vârf şi îndesat. Guvernul liberal în care Churchill era ministru iniţiase un atac dur la adresa societăţii engleze şi mai ales a fundaţiei sale; a instituit impozite pe proprietatea funciară, a subminat Camera Lorzilor, încercând să lase Irlanda pe mâna catolicilor, lipsind de bărbăţie marina regală şi cedând în faţa şantajului sindicatelor comerciale şi al blestemaţilor de socialişti. Walden şi prietenii lui n-aveau de gând să dea mâna cu asemenea oameni.

Uşa se deschise şi Pritchard îşi făcu apariţia. Era un tip înalt, genul Cockney[1], cu părul negru dat cu briantină şi cu un aer grav. Mai mult, prefăcătoria lui sărea în ochi de la depărtare. În tinereţe, fugise pe mare ca mus, după care abandonase nava prin Africa de Est. Venind în acele ţinuturi într-un safari, Walden îl angajase să-i supravegheze pe hamalii băştinaşi şi din clipa aceea nu se mai despărţiseră unul de altul. Pritchard era majordomul lui Walden, însoţindu-l prin toate casele unde se stabilea, şi îi devenise prieten, atât cât se poate să fii prieten cu un servitor.

— Prim-Lordul Amiralităţii se află aici, domnule, anunţă Pritchard.

— Nu sunt acasă, replică Walden.

Pritchard părea stânjenit. Nu era obişnuit să le dea papucii miniştrilor din Cabinet. „Majordomul tatălui meu ar fi făcut-o fără să i se mişte un muşchi pe faţă”, se pomeni gândindu-se Walden; dar bătrânul Thomson se pensionase cu eleganţă şi cu

tact, cultivând trandafiri în căsuţa lui din sat, pe când Pritchard, în orice caz, nu reuşise niciodată să ajungă la demnitatea aceea de neclintit.

Pritchard începuse să mănânce litere, semn că era fie foarte relaxat, fie în culmea încordării.

— Domnu' Chu'chill 'cea c-o să ziceţi că nu s'teţi acas', domnule, ş-a spus să vă dau scrisoarea asta.

Şi, zicând asta, îi întinse un plic pe o tavă.

Lui Walden *chiar* nu-i plăcea să-i fie forţată mâna. Răspunse morocănos:

— Dă-i-o înapoi...

Dar nu-şi încheie fraza şi, curios, îşi aţinti din nou privirea asupra scrisului de pe plic. Literele mari, citeţe şi înclinate aveau ceva cunoscut.

— Oh, Doamne, exclamă Walden.

Luă plicul şi îl deschise, scoţând din el o singură foaie groasă de hârtie, îndoită o singură dată. În antet se lăfăiau însemnele regale, tipărite cu cerneală roşie. Walden citi:

Palatul Buckingham
1 mai 1914

Dragul meu Walden,
O să-l primeşti pe tânărul Winston.

George R.I.[2]

— E de la rege, o informă Walden pe Lydia.

Era atât de stânjenit, încât se înroşise. Era o manevră *înspăimântător* de nepotrivită să-l atragi pe rege în aşa ceva. Walden se simţea ca un elev căruia i se atrage atenţia să înceteze cu gâlceava şi să-şi vadă de lecţii. O clipă, se simţi ispitit să nesocotească voinţa regelui. Însă consecinţele... Lydia n-ar mai fi fost primită de regină, oamenii n-ar mai fi putut să invite familia Walden la petrecerile la care lua parte un membru al familiei regale şi – lucrul cel mai rău dintre toate – Charlotte, fiica lor, n-ar mai fi putut fi prezentată la Curte când urma să-şi facă intrarea în societate. Viaţa socială a familiei avea să fie distrusă. Puteau foarte bine şi să plece în altă ţară cu totul. Nu, nici nu se punea problema să nesocotească voinţa regelui.

Walden oftă din greu. Churchill îl învinsese. Într-un fel, se simţea chiar uşurat, fiindcă aşa putea să se remarce şi nimeni nu putea să dea vina pe el. „Scrisoare de la rege, bătrâne, s-ar fi justificat el; n-am avut ce face, ştii cum e".

— Pofteşte-l pe domnul Churchill înăuntru, îi spuse el lui Pritchard.

Şi îi întinse Lydiei scrisoarea. „Liberalii ăştia chiar nu pricep cum funcţionează monarhia”, chibzui el, apoi adăugă murmurând:

— Regele nu-i destul de ferm cu oamenii de teapa asta.

— Totul devine înfiorător de plictisitor, răspunse Lydia.

De fapt, nu era absolut deloc plictisită, îi trecu prin minte lui Walden, ba dimpotrivă, probabil că totul i se părea foarte interesant; făcuse însă această afirmaţie pentru că erau exact cuvintele pe care le-ar rosti o contesă engleză şi, cum ea nu era englezoaică, ci rusoaică, îi plăcea să facă afirmaţii tipic englezeşti, tot aşa cum o persoană care vorbeşte în franceză şi-ar presăra discursul cu o mulţime de interjecţii interogative precum *alors?* sau *hein?*

Walden se îndreptă spre fereastră. Maşina lui Churchill continua să mormăie şi să fumege în curte. Şoferul stătea lângă ea, cu o mână pe portieră, ca şi cum ar fi fost un cal pe care trebuia să-l strunească bine, ca să n-o ia la galop. Câţiva servitori se holbau la el de la o distanţă la care puteau fi în siguranţă.

Pritchard intră din nou în încăpere şi anunţă:

— Domnul Winston Churchill.

Churchill avea patruzeci de ani, exact cu zece mai puţin decât Walden. Era un bărbat scund şi slab, care se îmbrăca într-un fel pe care Walden îl considera puţin cam prea elegant ca să fie pe măsura unui gentleman. Părul i se rărea cu repeziciune; îi mai rămăsese un smoc pe frunte şi două şuviţe la tâmple care, în combinaţie cu nasul cârn şi sclipirea sardonică din ochi, nelipsită nicicând, îi dădeau un aer răutăcios. Nu era deloc greu să pricepi de ce caricaturiştii îl înfăţişau, de obicei, ca pe un cupidon malefic.

Churchill îi strânse mâna şi i se adresă pe un ton vesel:

— Bună ziua, lord Walden.

Se înclină apoi spre Lydia:

— Lady Walden, ce mai faceţi?

În vremea asta, Walden se întreba în sine: „Oare ce se întâmplă cu omul ăsta, de mă calcă atât de tare pe nervi?”

Lydia îi oferi o ceaşcă de ceai şi Walden îl pofti să se aşeze, neavând deloc intenţia să stea la pălăvrăgeală. Ardea de nerăbdare să afle ce era cu toată tevatura asta.

— În primul rând, începu Churchill, îmi cer scuze, împreună cu regele, pentru că v-am forţat mâna în acest mod.

Walden înclină din cap. N-avea de gând să spună că nu era absolut nicio problemă, aşadar, Churchill continuă:

— Aş putea să adaug că n-aş fi acţionat în felul ăsta dacă nu aş fi avut motive dintre cele mai presante.

— Atunci, ar fi cazul să mi le dezvăluiţi.

— Ştiţi ce s-a întâmplat pe piaţa financiară?

— Da. Taxa de scont a început să urce.

— De la unu şi trei sferturi până aproape de trei la sută. E o creştere enormă şi s-a produs în doar câteva săptămâni.

— Bănuiesc că intuiţi care e motivul.

Churchill înclină din cap:

— Companiile germane au început să încaseze pe scară mare datoriile, strângând bani gheaţă şi cumpărând aur. Dacă lucrurile mai continuă aşa câteva săptămâni, Germania o să pună mâna pe tot ce i se datorează din alte ţări, fără să plătească nicio datorie pe care o are, în timp ce rezervele sale de aur o să fie mai mari decât au fost vreodată până acum.

— Se pregătesc de război.

— În felul ăsta şi în altele. Au strâns din taxe un miliard de mărci, peste şi mult deasupra impozitelor normale, pentru a îmbunătăţi o armată care e deja cea mai puternică din Europa. Vă amintiţi că în 1909, când Lloyd George a mărit impozitele britanice cu cincisprezece milioane de lire sterline, era cât pe ce să izbucnească o revoluţie. Ei bine, un miliard de mărci reprezintă echivalentul a *cincizeci* de milioane de lire sterline. E cea mai mare taxare din toată istoria Europei...

— Da, aşa e, îl întrerupse Walden.

Churchill părea să se lanseze pe panta histrionismului, numai că Walden nu avea chef să-l audă ţinând discursuri.

— Noi, conservatorii, suntem îngrijoraţi de ceva vreme de militarismul german, a continuat Churchill, fără să pară deloc tulburat. Iar acum, în ceasul al unsprezecelea, veniţi să-mi spuneţi că am avut dreptate. Germania o să atace Franţa, aproape sigur. Întrebarea este: o să-i venim în ajutor Franţei?

— Nu, replică surprins Walden. Secretarul pentru Afaceri externe ne-a dat toate asigurările că nu avem nicio obligaţie faţă de Franţa...

— Sir Edward este sincer, fireşte, spuse Churchill. Dar se înşală. Înţelegerea pe care o avem cu Franţa este de o asemenea natură, că ne este imposibil să stăm deoparte şi să vedem cum este înfrântă de Germania.

Walden era şocat. Liberalii convinseseră pe toată lumea, ba chiar şi pe el, că n-aveau să bage Anglia în război; în schimb, unul dintre miniştrii lor de frunte afirma exact contrariul. Duplicitatea politicienilor era revoltătoare, însă Walden uitase de ea, în vreme ce începea să reflecteze la consecinţele războiului. Se gândea la tinerii pe care îi cunoştea şi care urmau să plece la luptă: grădinarii răbdători din parcul lui, valeţii obrăznicuţi, băieţii de la fermă, cu chipuri înnegrite de soare, studenţii turbulenţi, tinerii care leneveau prin cluburile

de la St. James... Apoi îi veni în minte un alt gând, mult mai înfiorător, şi întrebă:

— Dar putem să învingem?

Churchill abordă o expresie gravă:

— Nu cred.

Walden se holbă la el:

— Dumnezeule mare, ce-au păzit oamenii voştri?

Churchill intră în defensivă:

— Politica noastră a fost să evităm războiul; şi nu poţi să faci asta în timp ce te înarmezi până în dinţi.

— Dar nu aţi reuşit să-l evitaţi.

— Încă mai încercăm.

— Cred însă că veţi eşua.

O clipă, Churchill păru că vrea să riposteze, bătăios, dar apoi îşi înghiţi mândria.

— Da.

— Prin urmare, ce-o să se întâmple?

— Dacă Anglia şi Franţa, împreună, nu pot să înfrângă Germania, atunci mai avem nevoie de încă un aliat, o a treia ţară de partea noastră: Rusia. În cazul în care Germania este divizată, nevoită să lupte pe două fronturi, putem să învingem. Firește, armata rusă este incompetentă şi coruptă – aproape la fel ca tot ce mişcă în ţara aceea –, însă asta nu are nicio importanţă, atâta vreme cât poate să-i mai taie din avânt Germaniei.

Churchill ştia cât se poate de bine că Lydia era rusoaică şi era ceva absolut tipic pentru el să dea dovadă de lipsă de tact, vorbindu-i ţara de rău cu ea de faţă, însă Walden nu se opri asupra acestui amănunt, fiindcă era foarte nedumerit de spusele ministrului.

— Rusia are deja un tratat de alianţă cu Franţa, spuse el.

— Nu-i de ajuns, replică Winston Churchill. Rusia este nevoită să intre în luptă dacă Franţa este victima unei agresiuni. Prin urmare, Rusia are dreptul să hotărască dacă Franţa este victimă sau agresor în acest caz particular. Când izbucneşte un război, amândouă părţile pretind mereu că sunt victime. Noi avem nevoie ca Rusia să fie de partea noastră cu fermitate şi din toată inima.

— Nu-i prea văd pe oamenii tăi dând mâna cu ţarul.

— Atunci, înseamnă că nu ne cunoşti. Ca să salvăm Anglia, am face afaceri şi cu diavolul.

— Susţinătorilor voştri n-o să le placă.

— N-o să afle.

Walden începea să înţeleagă unde ducea totul şi perspectiva asta îl încânta.

— La ce vă gândiţi? Un tratat secret? Sau o înţelegere nescrisă?

— Ambele.

Walden îl măsură pe Churchill cu ochi mijiţi. „Demagogul ăsta tinerel ar putea să aibă ceva în minte, reflectă el; iar mintea asta s-ar putea să nu lucreze în interesul meu. Deci liberalii vor o înţelegere secretă cu ţarul, în ciuda urii pe care o nutresc englezii faţă de regimul brutal din Rusia; dar de ce îmi spune mie? Vor să mă bage în ceva, asta e clar. Însă cu ce scop? Să aibă la îndemână un conservator pe care să dea vina dacă lucrurile merg prost? O să aibă nevoie de un intrigant ceva mai subtil decât Churchill ca să mă prindă în capcană”.

— Continuaţi! zise Walden.

— Am început discuţii navale cu Rusia, prin intermediul comunicaţiilor militare pe care le avem cu Franţa. O vreme, nivelul lor a fost destul de scăzut, dar acum lucrurile încep să devină serioase. Un tânăr amiral rus vine la Londra. Este vorba de prinţul Alexei Andreevici Orlov.

— Alexei! exclamă Lydia.

— Cred că este rudă cu dumneavoastră, lady Walden, i se adresă Churchill.

— Da, recunoscu Lydia, părând stânjenită, dintr-un motiv pe care Walden nu-l putea ghici cu niciun chip. Este fiul surorii mele celei mai mari, cu alte cuvinte... vărul meu?

— Nepotul, o ajută Walden.

— Nu ştiam că a devenit amiral, adăugă Lydia. Probabil că a fost avansat de curând.

Era în acele clipe exact ca de obicei, afişând o stăpânire de sine perfectă, aşa că Walden hotărî că doar i se păruse lui că era încurcată. Era încântat că Alexei avea să vină la Londra, deoarece ţinea mult la băiatul acesta.

— E cam prea tânăr ca să aibă atâta autoritate, spuse Lydia.

— Are treizeci de ani, îi replică tânărul Churchill.

Walden îşi aminti că şi Churchill, la doar patruzeci de ani, era prea tânăr ca să fie la comanda întregii marine regale. Expresia de pe faţa Prim-Lordului Amiralităţii părea să spună: „Lumea este a tinerilor extraordinari, ca mine şi ca Orlov.” „Dar tot ai nevoie de mine pentru ceva”, se gândi Walden.

— În plus, continuă Churchill, Orlov e nepotul ţarului, prin tatăl său, prinţul defunct, şi – chiar mai important – e unul dintre puţinii oameni, în afară de Rasputin, care îi sunt pe plac ţarului şi în care are încredere. Dacă poate cineva din marina rusă să-l facă pe ţar să fie de partea noastră, atunci Orlov este acela.

Walden puse, în sfârşit, întrebarea care îl frământa.

— Şi rolul meu în toată această combinaţie?

— Vreau să reprezentaţi Anglia la aceste tratative – şi vreau să-mi aduceţi Rusia pe tavă.

„Tipul ăsta nu rezistă niciodată ispitei de a fi melodramatic”, îi trecu prin minte lui Walden.

— Vreţi ca Alexei şi cu mine să negociem o alianţă militară anglo-rusă?

— Da.

Walden îşi dădu de îndată seama ce sarcină dificilă, provocatoare şi plină de satisfacţii avea să fie. Îşi ascunse însă încântarea, împotrivindu-se pornirii de a se ridica în picioare şi de a se plimba de colo-colo.

— Îl cunoaşteţi personal pe ţar, adăugă Churchill. Cunoaşteţi Rusia şi vorbiţi fluent limba rusă. Sunteţi unchiul lui Orlov prin căsătorie. L-aţi mai convins o dată pe ţar să se alieze cu Anglia, nu cu Germania – în 1906, când aţi intervenit pentru a împiedica ratificarea Tratatului de la Björkö. Churchill se opri o clipă, apoi continuă: Cu toate astea, nu aţi fost prima alegere la care ne-am oprit pentru a reprezenta Marea Britanie în aceste negocieri. Felul în care stau lucrurile la Westminster...

— Da, da, îl întrerupse Walden, nevrând să înceapă o discuţie despre *asta.* Totuşi, ceva v-a determinat să vă răzgândiţi.

— Pe scurt, aţi fost ales de ţar. Se pare că sunteţi singurul englez în care are un dram de încredere. În orice caz, i-a trimis o telegramă vărului său, regele, insistând ca Orlov să negocieze cu dumneavoastră.

Walden îşi putea închipui consternarea de care fuseseră cuprinşi radicalii la aflarea veştii că trebuiau să-l implice pe un lord din partea conservatorilor, un reacţionar, într-un plan atât de clandestin.

— Cred că aţi fost oripilaţi, spuse el.

— Absolut deloc. În ceea ce priveşte Afacerile externe, politica noastră nu e chiar atât de diferită de a voastră. La rândul meu, am considerat întotdeauna că neînţelegerile politice interne nu ar trebui să fie un motiv pentru ca talentele dumneavoastră să fie pierdute pentru guvernul Majestăţii Sale.

„Acum s-a pornit pe linguşire, medită Walden. Înseamnă că le arde buza după mine”. Apoi rosti cu glas tare:

— Cum o să fie ţinute secrete toate aceste lucruri?

— Vom face ca totul să pară o vizită privată. Dacă sunteţi de acord, Orlov va locui la dumneavoastră la Londra în timpul *Sezonului*[3]. Îl veţi prezenta în societate. Am dreptate, când mă gândesc că fiica dumneavoastră trebuie să-şi facă intrarea în societate anul acesta? întrebă el, uitându-se la Lydia.

— Aşa este, confirmă ea.

— Prin urmare, oricum o să staţi mult acolo. Orlov este burlac, după cum ştiţi, şi, în mod evident, foarte eligibil, aşa că putem să răspândim zvonul că îşi caută o soţie englezoaică. Poate chiar o să-şi găsească una.

— Excelentă idee!

Brusc, Walden conştientiză că şi el se bucura. Pe vremuri, fusese un fel de diplomat semioficial, în timpul guvernelor conservatoare ale lui Salisbury şi Balfour, însă în ultimii opt ani nu mai luase deloc parte la politica internaţională. Şi deodată i se ivise şansa să revină pe scenă, şi începu să rememoreze amintirile despre cât de acaparantă, de fascinantă era munca asta: secretomania; arta de a negocia, ca una a jucătorilor de noroc; conflictele personalităţilor; folosirea cu mare atenţie a persuasiunii, a hărţuirii sau a ameninţării cu războiul. Nu era uşor să negociezi cu ruşii, îşi amintea în momentul ăla; erau mai degrabă capricioşi, încăpăţânaţi şi trufaşi. Însă cu Alexei avea să se descurce. Când Walden se căsătorise cu Lydia, fusese şi Alexei la nuntă; avea pe atunci zece ani şi purta un costum de marinar. Peste câtăva vreme, Alexei petrecuse doi ani la Universitatea Oxford şi în vacanţe venea în vizită la domeniul Walden Hall. Tatăl băiatului murise, aşa că Walden petrecea cu el mai mult timp decât ar fi petrecut, de obicei, cu un adolescent, şi încântătoarea lui răsplată era prietenia cu o minte tânără şi foarte vie.

„Iată o bază splendidă pentru negocieri. Cred că o să pot să le duc la capăt, se gândi el. Şi ce mai triumf o să fie!”

— Atunci, pot să înţeleg că o s-o faceţi? îl iscodi Churchill.

— Fireşte, răspunse Walden.

Lydia se ridică în picioare.

— Nu vă ridicaţi, le spuse celor doi bărbaţi, care se pregăteau să se ridice în semn de politeţe. Vă las să discutaţi politică. Domnule Churchill, rămâneţi la cină?

— Din păcate, am un angajament în oraş.

— În acest caz, îmi iau rămas-bun de la dumneavoastră, zise ea, strângându-i mâna.

Se îndreptă spre camera de dimineaţă, Octogonul, unde luau mereu ceaiul, trecând prin sala cea mare, apoi prin salonul cel mic, şi în cele din urmă ajunse în camera cu flori. În acelaşi timp, unul dintre ajutoarele de grădinar – pe care nu ştia cum îl chema – intră pe uşa care dădea în grădină, ducând un braţ de lalele roz şi galbene, pentru ornarea mesei de seară. Unul dintre lucrurile care îi plăceau enorm Lydiei la Anglia, în general, şi la domeniul Walden Hall, în special, era mulţimea de flori, iar ea avea mereu flori proaspete dimineaţa şi seara, ba chiar şi iarna, când trebuiau să fie ţinute în sere.

Grădinarul îşi duse mâna la pălărie – nu era nevoit să şi-o scoată dacă nu-i adresa cineva cuvântul, deoarece, prin tradiţie, camera cu flori era considerată a fi o parte a grădinii –, pe urmă ieşi. Lydia se aşeză, trăgând în piept aerul răcoros şi parfumat. Era o încăpere numai bună ca să-ţi revii din şocuri şi adevărul era că discuţia despre Sankt Petersburg o agitase foarte mult. Şi-l amintea pe Alexei Andreevici ca pe un băieţel sfios şi drăgălaş la nunta ei; şi îşi aducea aminte prea bine despre ceremonie, deoarece *acea* zi fusese cea mai nefericită din viaţa ei.

Îi trecu prin minte gândul că era o adevărată perversiune din partea ei să-şi facă adăpost din camera cu flori. În reşedinţă existau încăperi pentru aproape tot ce-ţi trecea prin minte: camere diferite pentru micul dejun, prânz, pentru ceai şi pentru cină, o cameră pentru biliard şi alta în care erau ţinute puştile, încăperi speciale pentru spălarea rufelor, pentru călcat, pentru pregătirea dulceţurilor, pentru păstrarea vinului, pentru perierea hainelor... Apartamentul ei era compus dintr-un dormitor, un budoar şi un salon. Dar, cu toate astea, când voia să aibă un pic de linişte, venea în camera cu flori şi se aşeza pe un scaun din lemn, cu privirea la chiuveta din piatră neşlefuită şi la picioarele din fier forjat ale mesei de marmură. Observase că şi soţul ei avea un refugiu neoficial: când Stephen era tulburat de ceva, se ducea în camera cu arme ca să citească o carte de vânătoare.

Aşadar, Alexei le va fi oaspete la Londra în timpul *Sezonului.* Vor vorbi despre casă, de zăpadă, de balet şi de bombe; şi vederea lui Alexei o va duce cu gândul la un alt tânăr rus, bărbatul pe care nu-l luase de soţ.

Trecuseră nouăsprezece ani de când nu-l mai văzuse pe bărbatul acela, însă doar menţionarea numelui Sankt Petersburg era de ajuns ca să-i aducă în minte amintirea lui, să-i facă pielea să i se înfioare sub mătasea ca apa a rochiei de ceai. El avea pe atunci nouăsprezece ani, aceeaşi vârstă ca a ei, un student înfometat cu părul lung şi negru, cu chip de lup şi ochi de cocker spaniel. Era slab ca o scândură, cu pielea albă şi părul de pe trup moale şi întunecat, de adolescent; şi avea mâini iscusite, atât de iscusite... Lydia se înroşi, nu la rememorarea trupului său, ci gândindu-se la ei doi, şi asta o trăda, o înnebunea de plăcere, făcând-o să ţipe fără pic de ruşine. „Am fost rea, îşi spuse ea; şi încă mai sunt, fiindcă mi-ar plăcea să o fac din nou”.

Mintea îi zbură, vinovată, la soţul ei. Nu se gândea aproape niciodată la el fără să fie roasă de vinovăţie. Nu se măritase cu el din dragoste, însă în acele zile îl iubea. Era un bărbat cu o voinţă puternică şi bun la inimă; şi o adora. Era plin de o

afecţiune constantă şi blândă, căreia îi lipsea cu totul patima disperată pe care o cunoscuse ea cândva. Era un om fericit, îi trecu ei prin minte, deoarece nu aflase niciodată că iubirea poate fi sălbatică şi flămândă.

„Nu mai tânjesc după o dragoste ca în tinereţe, chibzui Lydia. Am învăţat să trăiesc fără ea şi, odată cu trecerea anilor, îmi este din ce în ce mai uşor. Aşa ar şi trebui – doar mă apropii de patruzeci de ani!”

Unele dintre prietenele ei încă mai auzeau chemarea ispitei şi se şi lăsau în voia ei. Nu vorbeau cu ea despre aventurile pe care le aveau, deoarece în sinea lor îşi dădeau seama că ea nu era de acord cu asta; însă flecăreau despre altele şi Lydia ştia că la unele petreceri ţinute la ţară aveau loc... ei bine, multe adultere. Într-o zi, lady Girard îi spusese Lydiei, cu un aer condescendent, de femeie mai în vârstă care îi dă un sfat serios unei gazde tinere:

— Draga mea, dacă îi inviţi pe vicontesă şi pe Charlie Stott în acelaşi timp, pur şi simplu, *trebuie* să le dai camere alăturate.

În consecinţă, Lydia le dăduse camere în părţile opuse ale casei, iar vicontesa nu mai călcase niciodată pe la Walden Hall.

Oamenii îl făceau vinovat de această imoralitate pe răposatul rege, însă Lydia nu-i credea. Ce-i drept, se complăcuse în compania evreilor şi a cântăreţilor, dar asta nu însemna că fusese un depravat. În orice caz, fusese găzduit de două ori la Walden Hall – o dată pe când era prinţ de Wales, iar a doua oară după ce devenise regele Eduard al VII-lea – şi în ambele dăţi purtarea lui fusese absolut ireproşabilă.

Se întrebă dacă noul rege avea să-i viziteze vreodată. Era mare tevatură să găzduieşti un monarh, dar ce încântare era să faci casa să strălucească, să pui pe masă cele mai minunate feluri de mâncare şi să-ţi cumperi douăsprezece rochii noi numai pentru un singur weekend! Şi, dacă regele acesta ar fi venit vreodată, poate că ar fi dat familiei Walden mult-râvnita *entrée* – dreptul de a intra la Palatul Buckingham pe poarta dinspre grădină, la ocaziile importante, în loc să mai stea la coadă pe bulevardul The Mall, împreună cu alte două sute de trăsuri.

Gândul îi zbură apoi la oaspeţii pe care îi vor avea în acel weekend. George era fratele mai mic al lui Stephen: era la fel de fermecător ca soţul ei, însă îi lipsea cu desăvârşire seriozitatea acestuia. Belinda, fiica lui George, avea optsprezece ani, de seama lui Charlotte. Amândouă fetele îşi vor face intrarea în societate în acel an. Mama Belindei murise în urmă cu câţiva ani, iar George se recăsătorise destul de repede. A doua lui soţie, Clarissa, era mult mai tânără decât el

şi plină de vivacitate. Îi dăruise doi băieţi gemeni şi unul dintre ei va moşteni domeniul Walden Hall, dacă Lydia nu va naşte un băiat. „Aş putea, reflectă ea; simt că aş putea, însă, pur şi simplu, nu se întâmplă”.

Aproape că se făcuse vremea să se pregătească pentru cină. Oftă. Se simţea atât de în largul ei în rochia de ceai, cu părul frumos coafat un pic neglijent; însă trebuia să-şi pună un corset şi o cameristă avea să-i strângă părul în vârful capului. Se zvonea că unele dintre femeile tinere renunţau la corset. „Este firesc, se gândi Lydia, dacă ai în mod natural forma cifrei opt”. Ea însă n-avea forme.

Se ridică şi ieşi în grădină. Ajutorul de grădinar stătea în picioare lângă o tufă de măceş, vorbind cu una dintre cameriste. Lydia o recunoscu: era Annie, o fată drăguţă, voluptuoasă şi cu un creier de pasăre, arborând un zâmbet larg şi generos. Îşi ţinea mâinile în buzunarele şorţului, cu faţa rotundă întoarsă spre soare, râzând de ceva ce-i spunea grădinarul. „Ei, da, fata *asta* n-are nevoie de corset”, îi trecu Lydiei prin minte. Annie ar fi trebuit să le supravegheze pe Charlotte şi pe Belinda, întrucât guvernanta avea o după-amiază liberă. Lydia i se adresă pe un ton aspru:

— Annie! Unde sunt tinerele doamne?

Lui Annie îi pieri zâmbetul de pe buze şi făcu în grabă o reverenţă.

— Nu pot să dau de ele, doamnă.

Grădinarul se îndepărtă, timid.

— Nu s-ar fi zis că le căutai, o tachină Lydia. Haide, fugi!

— Prea bine, doamnă.

Şi, cu aceste cuvinte, Annie o luă la fugă spre partea din spate a casei. Lydia oftă: fetele n-aveau cum să fie acolo, dar nu voia să-şi mai bată capul s-o cheme înapoi pe Annie şi s-o certe din nou.

Se duse să se plimbe pe pajişte, gândindu-se la lucruri cunoscute şi plăcute, alungând Sankt Petersburgul într-un colţişor al minţii. Tatăl lui Stephen, al şaptelea conte de Walden, plantase rhododendroni şi azalee în partea de vest a parcului. Lydia nu-l întâlnise niciodată pe bătrân, fiindcă murise înainte ca ea să-l cunoască pe Stephen, dar, după câte se povesteau, fusese unul dintre victorienii cei mai de seamă. Tufişurile lui erau înflorite cu totul, creând o explozie de culori care nu era mai deloc victoriană. „Ar trebui să-i cerem cuiva să facă un tablou al casei, chibzui ea. Ultimul tablou datează de dinainte ca parcul să ajungă la maturitate”.

Îşi întoarse privirea înapoi, spre domeniul Walden Hall. Piatra cenuşie de pe faţada sudică era frumoasă şi dădea un aer de demnitate casei în soarele după-amiezii. În centru se afla

uşa dinspre sud. În aripa mai îndepărtată, cea dinspre est, se aflau salonul şi mai multe încăperi pentru luarea mesei, iar sub ele se găseau bucătăriile, cămările şi spălătoriile, toate ducând, într-un talmeş-balmeş, spre grajduri. Mai aproape de ea, în aripa de vest, se aflau camera de dimineaţă, Octogonul, şi, într-un colţ, biblioteca; apoi, după colţul aripii de vest, sala de biliard, camera de arme, camera ei cu flori, un salon de fumat şi biroul administratorului. La primul cat, dormitoarele familiei erau aproape toate în aripa de sud, camerele principale de oaspeţi se găseau în aripa de vest, iar camerele servitorilor, în partea de nord-est, departe de vedere. Deasupra primului etaj era o adunătură lipsită de orice logică de turnuri, turnuleţe şi poduri. Toată faţada era o nebunie de stucatură ornamentală, în cea mai bună imitaţie victoriană a stilului rococo, cu flori şi căpriori, cu brâie sculptate în formă de frânghie, cu dragoni, lei şi amoraşi, cu balcoane şi parapete, cu catarge, cadrane solare şi garguie. Lydiei îi plăcea foarte mult acest loc şi era recunoscătoare că Stephen – spre deosebire de mulţi dintre aristocraţii de viţă veche – avea şi mijloacele necesare ca să-l poată întreţine.

Le văzu pe Charlotte şi pe Belinda ieşind dintre tufişurile dinspre marginea pajiştii. Firește, Annie nu le găsise. Amândouă fetele purtau pălării cu boruri largi, rochii de vară, ciorapi negri de şcolăriţe şi pantofi negri cu toc jos. Cum Charlotte urma să-şi facă intrarea în societate pe durata *Sezonului,* i se permitea uneori să-şi ridice părul şi să-şi pună o vestimentaţie specială pentru cină, dar în cea mai mare parte a timpului Lydia o trata ca pe o copilă, aşa cum şi era, fiindcă nu era bine pentru copii să crească prea repede. Cele două verişoare erau adâncite în conversaţie şi Lydia se întrebă în treacăt despre ce or fi vorbind. „Oare ce era în mintea mea când aveam optsprezece ani?”, se întrebă ea. Pe urmă îşi aminti figura unui tânăr cu păr moale şi mâini iscusite, făcând-o să se roage în minte: „Doamne, te rog, lasă-mă să-mi păstrez tainele”.

— Crezi că o să ne *simţim* diferit după ce o să ne facem intrarea în societate? era curioasă Belinda.

Charlotte se mai gândise şi în alte dăţi la asta.

— N-o să am senzaţia asta.

— Dar o să fim adulte.

— Nu prea pricep cum e posibil ca o mulţime de petreceri, baluri şi picnicuri să facă o persoană să devină adultă.

— Va trebui să purtăm corsete.

— Ţi-ai pus vreodată unul? izbucni Charlotte în râs.

— Nu. Tu?

— L-am încercat săptămâna trecută pe al meu.

— Şi cum e?

— Groaznic. Nici nu poţi să mergi drept.

— Cum arătai?

Charlotte făcu un semn cu mâna, ca să schiţeze în aer un bust imens, şi amândouă pufniră într-un râs cu hohote. Charlotte îşi zări însă mama şi arboră o mină smerită, aşteptându-se să fie certată. În schimb, mama părea preocupată şi se mulţumi să-i zâmbească vag, în vreme ce se îndepărta.

— Cred că o să fie amuzant, zise Belinda.

— *Sezonul?* Da, spuse Charlotte gânditoare. Şi la ce servesc toate astea?

— La găsirea bărbatului potrivit, firește.

— Vrei să spui la căutarea de soţi.

Ajunseseră la stejarul cel mare din mijlocul pajiştii, iar Belinda se lăsă să cadă pe banca de sub copac, cu un aer uşor îmbufnat.

— Crezi că intrarea în societate e o idee prostească, nu? întrebă Belinda.

Charlotte se aşeză şi ea, lăsându-şi privirea să hoinărească peste covorul de iarbă care se întindea de-a lungul faţadei sudice a domeniului Walden Hall. Ferestrele gotice, foarte înalte, scânteiau în lumina soarelui de după-amiază. Din locul în care stăteau, reşedinţa părea să fi fost planificată în mod raţional, respectând regulile, însă în spatele faţadei se găsea un talmeş-balmeş încântător.

— Prostesc e faptul că trebuie să aşteptăm atât de mult, zise Charlotte. Nu mor de nerăbdare să mă duc la baluri, să las cărţi de vizită pe la oameni după-amiaza şi să cunosc tineri – nu mi-ar păsa dacă n-aş fi nevoită să fac vreodată lucrurile astea –, dar mă calcă rău pe nervi că oamenii încă se poartă cu mine de parcă aş fi un copil. Urăsc că trebuie să iau cina cu Marya – e atât de ignorantă; sau, cel puţin, se preface foarte bine. În camera pentru cină măcar ai parte de ceva conversaţie. Tata vorbeşte despre lucruri interesante. Când sunt plictisită, Marya îmi propune să jucăm cărţi. Nu vreau să joc nimic. Toată viaţa am jucat! oftă ea.

Faptul că mai şi vorbise despre asta o înfuria şi mai tare. Se uită la faţa liniştită şi pistruiată a Belindei, încadrată de bucle roşcate. Charlotte avea faţa ovală, un nas drept, foarte bine conturat, şi bărbia puternică, iar părul îi era des şi negru. „Ce fericită e Belinda, se gândi Charlotte; lucrurile astea n-o zgândăre deloc; de fapt, *ea* nu se înflăcărează niciodată pentru nimic”.

Charlotte îi puse Belindei mâna pe braţ.

— Scuze! N-am vrut să mă las atât de purtată de val.

— Nu-i nimic, zâmbi Belinda, înţelegătoare. Te aprinzi mereu din cauza lucrurilor pe care nu le poţi schimba. Îţi aduci aminte când ţi-ai pus în minte că vrei să te duci să studiezi la Eton?

— N-am vrut aşa ceva!

— Ba sigur că da. Ce mai gălăgie ai făcut! ziceai că, dacă tatăl tău a făcut şcoala la Eton, tu de ce n-ai putea?

Charlotte nu-şi amintea deloc de asta, însă nu putea să nege, fiindcă părea ceva tipic pentru ea, la vârsta de zece ani.

— Şi chiar crezi că lucrurile nu pot sta şi altfel? Ieşirea în societate, mersul la Londra pentru *Sezon,* logodna, pe urmă căsătoria...

— E posibil să intri într-un scandal şi ai fi obligată să emigrezi în Rhodesia.

— Nu prea ştiu cum poate cineva să intre într-un scandal.

Câteva clipe, se cufundară amândouă în tăcere. Charlotte îşi dorea uneori să fie calmă, ca Belinda. Atunci, viaţa ar fi fost mai simplă; dar, fără îndoială, ar fi fost îngrozitor de plicticoasă.

— Am întrebat-o pe Marya ce ar trebui să fac după ce mă mărit, zise Charlotte, în cele din urmă. Ştii ce mi-a răspuns? Şi, imitând accentul rusesc gutural al guvernantei ei, spuse: „Să faci? Copila mea, n-o să faci *nimic”.*

— Ce mai prostie, opină Belinda.

— Chiar aşa? Dar mama mea şi a ta, ele ce fac?

— Sunt doamne din înalta societate. Merg la petreceri şi stau la conace, se duc la Operă şi...

— Asta ziceam şi eu. Nu fac nimic.

— Au copii...

— Asta-i altceva. Au aşa o secretomanie în legătură cu copiii...

— Fiindcă e... vulgar.

— De ce? Ce-i aşa de vulgar în asta?

Charlotte îşi dădu seama că se *entuziasmează* iar. Marya îi spunea mereu să nu se *entuziasmeze.* Trase aer în piept şi coborî glasul:

— Noi două va trebui să avem copii. Nu crezi că ar trebui să ne spună şi nouă ceva despre cum ajungem la asta? Despre Mozart, despre Shakespeare şi despre Leonardo da Vinci ne bat la cap să ştim totul.

Belinda nu părea în largul ei, dar era vizibil foarte interesată. „Are aceeaşi părere despre asta ca şi mine, îi trecu prin minte lui Charlotte; mă întreb, cât de multe ştie?” Apoi zise cu glas tare:

— Îţi dai seama că ei cresc în tine?

Belinda dădu din cap, după care exclamă:

— Da, însă cum începe?

— Cred că se întâmplă, pur şi simplu, când ajungi pe la douăzeci şi unu de ani. De asta trebuie să fii o debutantă şi să-ţi faci intrarea în societate – ca să-ţi găseşti un soţ înainte să începi să ai copii, spuse Charlotte, pe un ton şovăitor. Aşa cred, adăugă ea.

— Atunci, cum ies afară?

— Nu ştiu. Cât sunt de mari?

Belinda arătă cu mâinile o distanţă cam de două palme.

— Gemenii erau atât de mari când aveau o zi.

Se mai gândi puţin, apoi mai micşoră puţin distanţa.

— Sau poate cam atâta.

Charlotte reflectă cu voce tare:

— Când găinile fac ouă, ies... prin spate. Oul pare prea mare, dar tot iese.

Îi evita privirea Belindei. Nu avusese niciodată o discuţie atât de intimă cu nimeni.

Belinda se dădu mai aproape de ea şi rosti pe un ton scăzut:

— Într-o zi, am văzut-o pe Daisy când lăsa să cadă un viţel. E vaca de Jersey de la ferma noastră. Oamenii nu ştiau că mă uitam. Aşa ziceau ei, că „lăsa să cadă" un viţel.

— Şi cum a fost? întrebă Charlotte fascinată.

— Oribil. Ai fi zis că i se sfâşia burta şi i-a curs mult sânge şi altele, răspunse ea, înfiorându-se.

— Mă sperii, mărturisi Charlotte. Mi-e teamă că o să mi se întâmple asta înainte să-mi dau seama ce se petrece. De ce nu ne *spun?*

— N-ar trebui să vorbim despre astfel de lucruri.

— Ba să ştii că avem afurisitul ăla de drept să vorbim despre ele!

Belinda era şocată.

— Şi dacă mai şi înjuri, e şi mai rău!

— Nu-mi pasă.

Charlotte era înnebunită că nu putea să afle lucrurile acelea, nici să întrebe pe nimeni, nu avea nicio carte din care să citească... Deodată, îi veni o idee.

— E un dulap încuiat în bibliotecă. Pariez că sunt acolo cărţi despre lucrurile astea. Haide să ne uităm!

— Şi dacă e încuiat...

— Ştiu unde e cheia, ştiu de ani de zile.

— O să dăm de mare necaz dacă ne prind.

— La ora asta, toţi se schimbă pentru cină. Asta e şansa noastră, răspunse Charlotte şi se ridică.

Belinda şovăia.

— O să iasă scandal.

— Nu-mi pasă. Oricum, mă duc să mă uit şi poţi să vii şi tu dacă vrei.

Şi Charlotte îi întoarse spatele, îndreptându-se spre casă. O clipă mai târziu, Belinda o luă la fugă după ea, cum verişoara ei ştia prea bine că avea s-o facă.

Străbătură porticul cu coloane şi pătrunseră în holul rece şi uriaş. O luară la stânga, trecând de salonul de dimineaţă, Octogon, şi ajunseră, în sfârşit, în bibliotecă. Gândindu-se la discuţia cu Belinda, Charlotte îşi repeta că era femeie şi avea dreptul să ştie, însă, în acelaşi timp, se simţea ca o fetiţă neastâmpărată.

Biblioteca era încăperea ei preferată. Aflată într-un colţ al casei, era foarte luminoasă, fiindcă lumina zilei pătrundea prin trei ferestre mari. Jilţurile tapetate cu piele erau vechi şi surprinzător de comode. Iarna, acolo ardea toată ziua focul şi puteai să joci diferite jocuri, să faci puzzle-uri, ca să nu mai pomenim de cele două sau trei mii de cărţi. Unele dintre ele erau foarte vechi, cumpărate de când fusese construită casa, dar multe erau noi, deoarece Lydia citea romane, iar Stephen era interesat de tot soiul de domenii – chimie, agricultură, călătorii, astronomie şi istorie. Charlottei îi plăcea să vină acolo mai ales în zilele libere ale Maryei, când guvernanta nu avea cum să pună mâna pe *Departe de lumea dezlănţuită,* cu intenţia clară de a o înlocui cu *Copiii apei.* Uneori, tatăl stătea împreună cu ea, aşezat la biroul lui victorian cu piedestal şi citind un catalog cu echipamente pentru agricultură sau bilanţurile contabile ale unei companii de căi ferate americane, însă nu comenta niciodată despre cărţile pe care şi le alegea ea.

În acel moment, nu se afla nimeni în încăpere. Charlotte se duse drept la birou, deschise un sertar mic din unul dintre piedestale şi scoase o cheie din el.

Pe peretele de lângă birou se aflau trei dulapuri. Într-unul erau jocuri în cutii, iar în al doilea, cartoane cu hârtie de scris şi plicuri cu blazonul Casei Walden. Al treilea era încuiat. Charlotte îl deschise cu cheia.

În el se aflau vreo douăzeci-treizeci de cărţi şi o grămadă de reviste vechi. Charlotte aruncă o privire la una dintre reviste. Se numea *Perla.* Titlul nu părea prea promiţător. Fata înşfacă grăbită două cărţi la întâmplare, fără să se uite la titluri. Închise apoi dulapul şi-l încuie, punând la loc cheia în sertarul de la birou.

— Gata! anunţă ea triumfătoare.

— Unde putem să mergem să ne uităm la ele? şopti Belinda.

— Îţi aduci aminte de ascunzătoare?

— Oh, da!

— De ce vorbim în şoaptă?

Amândouă începură să chicotească pe înfundate. Charlotte se îndreptă spre uşă, dar deodată se auzi un glas strigând:

— Lady Charlotte... lady Charlotte...

— E Annie, ne caută, spuse Charlotte. E drăguţă, însă tare prostuţă. Ieşim pe dincolo, repede!

Şi străbătură biblioteca, ieşind pe uşa care ducea în camera de biliard, care dădea în camera de arme. Însă acolo se afla cineva. Fata trase cu urechea câteva clipe.

— E tata, şopti Belinda, care părea înspăimântată. A fost afară cu câinii.

Din fericire, camera de biliard avea şi un glasvand care dădea spre terasa dinspre vest. Charlotte şi Belinda se strecurară uşor şi închiseră glasvandul în urma lor fără să facă zgomot. Soarele, roşu, era aproape de linia orizontului şi arunca umbre lungi peste pajişte.

— Şi cum o să mai intrăm? întrebă Belinda.

— Pe acoperişuri. Vino!

Şi Charlotte o luă la fugă spre spatele casei, prin grădinile bucătăriei, către grajduri. Îşi îndesase cele două cărţi în corsajul rochiei şi-şi strânsese mai bine cordonul, ca să nu-i cadă.

Într-un colţ al grajdului, putea să se urce foarte uşor pe acoperişul de deasupra camerelor servitorilor. Mai întâi, se ridică pe acoperişul unui fel de magazie scundă în care depozitau buşteni. De acolo, se trase pe acoperişul ondulat al unui şopron în care se ţineau tot soiul de unelte. Acoperişul se lăsa peste spălătorie. Se întoarse şi se uită înapoi: Belinda venea după ea.

Lăsându-se pe burtă pe pardoseala înclinată din ardezie, Charlotte înaintă oblic, ţinându-se cu palmele şi sprijinindu-se pe părţile laterale ale pantofilor, până când acoperişul se termină, blocat de un zid. Acolo se târî şi încălecă muchia zidului.

Belinda, care o ajunsese din urmă, întrebă:

— Nu e periculos?

— Fac asta de când aveam nouă ani.

Deasupra lor se afla fereastra unui dormitor de la mansardă. Acolo locuiau două cameriste care serveau în salon. Fereastra, aflată la fronton, era înaltă; părţile ei cele mai înalte aproape că atingeau acoperişul, care se despărţea în două în jurul ei. Charlotte stătu dreaptă şi privi în încăpere. Era pustie. Se înălţă pe pervazul ferestrei şi se ridică pe vârfuri.

Se aplecă spre stânga, puse un braţ şi un picior peste marginea acoperişului şi se trase peste şindrilă. Apoi se întoarse şi o ajută şi pe Belinda să urce.

Rămaseră aşa câteva clipe, ca să-şi recapete suflul. Charlotte îşi aducea aminte că i se spusese că domeniul Walden Hall are patru acri de acoperişuri. Nu-ţi prea venea să crezi una ca asta, până nu ajungeai acolo şi-ţi dădeai seama că puteai să te rătăceşti printre atâtea creste şi văi. Din acel loc, puteai să ajungi în orice parte a acoperişurilor, folosind pasarelele, scările şi tunelurile făcute de oamenii care se ocupau de întreţinere şi care veneau în fiecare primăvară să cureţe jgheaburile, să vopsească burlanele şi să înlocuiască bucăţile de ardezie sparte.

Charlotte se trezi din scurta ei reverie.

— Haide, gata cu odihna, zise ea.

O scară ducea la următorul acoperiş, după care la o pasarelă, iar pe urmă câteva trepte din lemn se opreau în faţa unei uşi mici, pătrate, încastrată într-un zid. Charlotte o deschise şi se strecură înăuntru. Ajunsese în ascunzătoare.

Era o cămăruţă joasă, lipsită de ferestre, cu un tavan înclinat şi o podea de scânduri, care puteau să se facă ţăndări dacă nu erai atent. Fata îşi închipuia că odăiţa fusese folosită cândva drept depozit; în orice caz, în acele zile nu mai ştia aproape nimeni de ea. O uşă, la unul dintre capete, ducea la o garderobă din camera copiilor care nu mai era întrebuinţată de ani întregi. Charlotte descoperise ascunzătoarea când avea vreo opt-nouă ani şi o utiliza din când în când în jocul – pe care i se părea că-l jucase toată viaţa – de a scăpa de supraveghere. Pe podea se aflau perne, lumânări în borcane şi o cutie cu chibrituri. Pe una dintre perne zăcea un căţel de jucărie, flocos şi jerpelit, ascuns acolo cu opt ani în urmă, când Marya, guvernanta, o ameninţase că i-l aruncă. Pe o măsuţă se zărea un vas spart, plin cu creioane colorate, şi o mapă de scris din piele. La domeniul Walden Hall se făcea inventarul o dată la câţiva ani, iar Charlotte îşi amintea că o auzise pe doamna Braithwaite, menajera, spunând că lipsesc obiecte dintre cele mai ciudate.

Belinda se strecură înăuntru şi Charlotte aprinse lumânările. Scoase cele două cărţi din corsaj, uitându-se la titluri. Una se numea *Medicina casei,* iar cealaltă, *Romanţa patimii.* Cartea medicală părea mult mai promiţătoare. Fata se aşeză pe o pernă şi o deschise, cu Belinda lângă ea, arborând un aer vinovat. Charlotte avea senzaţia că se pregăteau să descopere taina vieţii.

Se apucă să răsfoiască paginile. Cartea părea cât se poate de explicită şi de detaliată în privinţa reumatismului, a fracturilor şi a pojarului, dar când ajungea la subiectul naşterii se cufunda dintr-odată în nişte explicaţii vagi şi de neînţeles. Se spuneau lucruri misterioase despre dureri, ruperea apei şi despre un

cordon care trebuia legat în două locuri, şi pe urmă tăiat cu foarfeca, după ce fusese băgată în apă clocotită. Capitolul acesta era, în mod clar, scris pentru oameni care ştiau deja o mulţime de lucruri despre subiect. Apărea şi desenul unei femei goale. Charlotte observă, mult prea stânjenită însă ca să-i spună şi Belindei, că femeia din desen nu avea deloc păr într-un loc în care Charlotte avea foarte mult. Mai era şi o diagramă care înfăţişă un bebeluş în burta mamei, dar nicio indicaţie despre locul pe unde ar fi putut să fie scos nou-născutul.

— Probabil că doctorii te taie şi te deschid, sugeră Belinda.

— Atunci, ce-au făcut de-a lungul istoriei, înainte să apară doctorii? întrebă Charlotte. Oricum, cartea asta nu ne e de folos.

Şi deschise la întâmplare cealaltă carte, citind cu voce tare prima propoziţie care-i căzu sub ochi.

— „Ea se lăsă în jos cu o încetineală lascivă, până când fu străpunsă cu totul de suliţa mea tare ca piatra, după care începu să se legene în mod delicios, înainte şi înapoi”.

— Ce-o mai însemna şi asta? se arătă mirată Belinda.

***

Felix Cessiński stătea într-un compartiment, aşteptând ca trenul să plece din gara Dover. În vagon era frig. Stătea nemişcat. Afară era întuneric şi îşi putea zări chipul reflectat în geam: un bărbat înalt, cu mustaţa îngrijită, purtând sacou negru şi melon. În suportul de deasupra lui se afla o valiză micuţă. Puteai să-l iei drept un comis-voiajor al unui fabricant elveţian de ceasuri, deşi oricine l-ar fi privit mai cu atenţie şi-ar fi dat seama că haina era ieftină, valiza era din carton, iar chipul lui nu era deloc al unui vânzător de ceasuri.

Se gândea la Anglia. Îşi amintea că, în tinereţe, considerase că monarhia constituţională engleză era cea mai înaintată formă de guvernământ. Gândul îl amuza şi chipul palid care se reflecta în fereastră îi întoarse o umbră de zâmbet. De atunci încoace, îşi schimbase ideea despre forma ideală de guvernământ.

Trenul se urni din loc şi, peste câteva clipe, Felix privea soarele răsărind peste livezile şi câmpurile cultivate cu hamei din Kent. Nu putea niciodată să nu se lase cuprins de uluire constatând cât de *drăguţă* era Europa. Când o văzuse prima dată, suferise un şoc profund, fiindcă el, ca orice ţăran rus, nu-şi putuse închipui că lumea putea să arate şi în felul ăsta. Şi atunci se afla tot într-un tren, îşi aduse el aminte. Străbătuse sute de verste prin guberniile de nord-vest ale Rusiei, slab

populate, cu copaci piperniciţi, sate prăpădite, ascunse sub nămeţi, şi cu drumuri înglodate în noroaie; apoi, într-o dimineaţă, când se trezise, ajunsese în Germania. Cu ochii la câmpurile înverzite şi îngrijite, la drumurile pavate şi la straturile de flori din gara scăldată în soare, crezuse că a ajuns în rai. Iar după ceva vreme, în Elveţia, stând pe veranda unui hotel micuţ, încălzită de razele soarelui şi mărginită în depărtare de munţii acoperiţi cu zăpadă, cu o cafea în faţă, muşcând dintr-un croasant proaspăt şi crocant, îşi spusese: „Oamenii din părţile astea trebuie să fie foarte fericiţi”.

Şi în acea seară, în compartiment, uitându-se cum se trezeau la viaţă fermele englezeşti, în lumina dimineţii, îşi aminti cum arătau zorii în satul lui natal: un cer cenuşiu, ca de furtună, şi un vânt amarnic; câmpul îngheţat şi mlăştinos, plin de băltoace îngheţate şi de smocuri de iarbă aspră, acoperită de chiciură; el însuşi înfăşurat într-un soi de halat vechi de cânepă; cu picioarele degerate vârâte în cizmuliţe scâlciate din pâslă; tatăl lui mergând cu paşi mari alături de el, în sutana lui zdrenţuită de preot sărac de ţară, încercând să-l convingă că Dumnezeu e bun. Tatăl lui îi iubise pe ruşi deoarece şi Atotputernicul îi iubea. Pentru Felix însă, fusese întotdeauna cum nu se poate mai limpede că Dumnezeu îi ura pe oameni, altfel nu s-ar fi purtat cu atâta cruzime cu ei.

Discuţia aceea fusese începutul unei călătorii îndelungate care îl dusese pe Felix de la creştinism, trecând prin socialism, până la teroarea anarhistă, din gubernia Tambov, prin Sankt Petersburg şi Siberia, până la Geneva. Iar în acel oraş elveţian luase hotărârea care îl adusese în Anglia. Îşi amintea întâlnirea aceea. A lipsit puţin ca s-o rateze...

***

Aşadar, fusese cât pe ce să nu mai ajungă la întâlnire. Tocmai se întorsese de la Cracovia, unde negociase cu evreii polonezi care duceau pe ascuns revista *Revolta* în Rusia. Sosise la Geneva după căderea întunericului şi se dusese ţintă la micuţa tipografie a lui Ulrich, aflată pe o străduţă îngustă. Comitetul editorial avea şedinţă: patru bărbaţi şi două fete, strânşi în jurul unei lumânări, în spatele magazinului, lângă tiparniţa strălucitoare, în damful de cerneală de tipar şi de ulei de uz industrial, puneau la cale revoluţia în Rusia.

Ulrich îi făcuse lui Felix un rezumat al discuţiilor. Se întâlnise cu Iosif, care spiona pentru Ohrana, poliţia secretă rusă. Iosif era în taină de partea revoluţionarilor şi dădea Ohranei informaţii false despre banii tipografilor. Uneori,

anarhiştii îi mai furnizau şi informaţii adevărate, însă lipsite de importanţă, iar Iosif îi avertiza despre activităţile Ohranei.

De data asta, veştile aduse de Iosif erau senzaţionale. „Ţarul îşi doreşte o alianţă militară cu Anglia, îl informă Ulrich pe Felix. Îl trimite la Londra pe prinţul Orlov pentru negocieri. Ohrana ştie despre asta pentru că agenţii ei sunt însărcinaţi cu paza prinţului în timpul călătoriei prin Europa".

Felix îşi scoase pălăria şi se aşeză, întrebându-se dacă ăsta era adevărul. Una dintre fete, o rusoaică tristă şi îmbrăcată sărăcăcios, îi oferi un pahar cu ceai. Felix scoase din buzunar o bucăţică de zahăr mâncată pe jumătate, o strânse între dinţi şi începu să soarbă ceaiul filtrat aşa, după obiceiul ţăranilor.

— Ideea e, continuă Ulrich, că în cazul ăsta Anglia va putea să înceapă războiul cu Germania şi să-i oblige şi pe ruşi să pornească la luptă.

Felix dădu din cap.

— Şi n-o să fie omorâţi prinţii şi conţii, ci oamenii de rând, poporul rus, adăugă fata îmbrăcată ponosit.

„Are dreptate, îşi zise Felix. Războiul va fi dus de ţărani". Îşi petrecuse aproape toată viaţa printre oamenii ăştia. Erau aspri, ursuzi şi cu minţi înguste, însă dărnicia lor nebunească şi izbucnirile răzleţe de veselie te făceau să-ţi dai seama cum ar fi putut fi ei într-o societate decentă. Grijile lor erau legate de vreme, de boli, de naşteri şi de cum să-l păcălească pe stăpânul pământului. Pentru o perioadă, cam pe când se apropiau de douăzeci de ani, erau zdraveni şi drepţi la trup şi puteau să alerge cu repeziciune şi chiar să le facă fetelor ochi dulci. Degrabă însă, li se curbau spinările, le albea părul, le pierea sprinteneala şi deveneau morocănoşi. Iar curând, prinţul Orlov îi va lua pe tinerii aceştia, aflaţi în primăvara vieţii lor, şi-i va pune să iasă în calea tunurilor, ca să-i căsăpească ori să-i schilodească pe toată viaţa, fără îndoială, de dragul celor mai stringente motive ale diplomaţiei internaţionale.

Lucruri ca astea l-au convins pe Felix să devină anarhist.

— Ce-i de făcut? întrebă Ulrich.

— Trebuie să răspândim vestea, să o punem pe pagina întâi în *Revolta,* zise fata îmbrăcată sărăcăcios.

Şi începură să dezbată despre cum să relateze faptele. Felix îi asculta. Problemele editoriale nu-i prea stârneau interesul. El distribuia revista şi scria articole despre cum să faci bombe şi suferea de o profundă nemulţumire. Se civilizase îngrozitor de mult în Germania. Bea bere, nu votcă, purta guler şi cravată şi se ducea la concerte de muzică simfonică. Avea o slujbă într-o librărie. Şi în vremea asta Rusia fierbea. Muncitorii din industria petrolului erau în război cu cazacii, parlamentul era total lipsit de puteri şi un milion de muncitori intraseră în

grevă. Ţarul Nicolae al II-lea era conducătorul cel mai incompetent şi mai plin de sine pe care îl putea da o aristocraţie degenerată. Ţara era un butoi cu praf de puşcă, aşteptând doar o scânteie, şi Felix îşi dorea să fie el acea scânteie. Era însă fatal pentru el să revină. Iosif Stalin se întorsese, însă nici nu pusese bine piciorul pe pământul Rusiei, că şi fusese trimis în Siberia. Poliţia secretă îi cunoştea pe revoluţionarii aflaţi în exil mai bine decât pe cei din ţară. Felix era scos din minţi de gulerul prea ţeapăn, de pantofii de piele şi de împrejurările în care se afla.

Îşi plimbă privirea peste micul cerc de anarhişti: Ulrich, tipograful, cu păr grizonant, cu şorţul lui pătat de cerneluri, un intelectual care îi împrumuta lui Felix cărţile lui Proudhon şi Kropotkin, dar şi un om de acţiune, care îl ajutase cândva să jefuiască o bancă; Olga, fata cea sărăcăcios îmbrăcată, care părea că se îndrăgostise de Felix, până într-o zi când îl văzuse cum îi rupea mâna unui poliţist şi i se făcuse frică de el; Vera, poeta promiscuă; Yevno, studentul la filosofie care vorbea întruna de un val purificator de foc şi de sânge; Hans, ceasornicarul, care vedea în sufletele oamenilor ca şi cum le-ar fi privit cu lupa; şi Piotr, contele dezmoştenit, care scria articole economice nemaipomenite şi editoriale revoluţionare inspirând pe oricine. Erau oameni sinceri şi munceau din greu; şi toţi erau foarte inteligenţi. Felix le cunoştea importanţa, fiindcă trăise în Rusia printre oamenii disperaţi care aşteptau cu înfrigurare ziarele şi articolele ce pătrundeau ilegal şi pe care şi le treceau de la unul la altul până se zdrenţuiau cu totul. Dar asta nu era de ajuns, deoarece articolele economice nu puteau apăra de gloanţele poliţiei şi articolele îndrăzneţe n-aveau cum să dea foc palatelor.

— Ştirea asta trebuie să circule în cercuri mai largi decât ale cititorilor *Revoltei,* spuse Ulrich. Vreau ca până şi ultimul ţăran din Rusia să ştie că Orlov o să-l bage într-un război inutil şi sângeros, pentru nişte lucruri care nu-l privesc câtuşi de puţin.

— Prima problemă e dacă o să fim crezuţi sau nu, interveni Olga.

— Prima problemă e dacă povestea asta e adevărată, fu de părere Felix.

— Putem să verificăm, replică Ulrich. Câţiva tovarăşi de la Londra pot să afle dacă Orlov soseşte la data stabilită şi dacă se întâlneşte cu oamenii cu care trebuie să vorbească.

— Nu-i de ajuns să răspândim vestea, zise tânărul Yevno cu însufleţire. Trebuie să oprim totul!

— Cum? întrebă Ulrich, privindu-l peste ochelarii lui cu rame din sârmă.

— Ar trebui să punem la cale asasinarea lui Orlov – un trădător, trădează poporul şi ar trebui să fie executat.

— Şi asta o să pună capăt negocierilor?

— Probabil că da, răspunse contele Piotr. Mai ales dacă asasinul ar fi un anarhist. Nu uitaţi că Anglia le oferă azil politic anarhiştilor şi asta îl scoate din minţi pe ţar. Aşa că, dacă unul dintre prinţii lui ar fi ucis aici, în Anglia, de unul dintre tovarăşii noştri, ţarul ar putea să se înfurie atât de tare, încât să sisteze toate negocierile.

— Şi ce mai poveste am avea atunci! exclamă Yevno. Am putea să spunem că Orlov a fost ucis de unul dintre ai noştri pentru că a trădat poporul rus.

— Iar relatarea asta ar apărea *aşa* în toate ziarele din lume, mormăi Ulrich.

— Gândiţi-vă ce efect o să aibă acasă! Ştiţi ce cred ţăranii ruşi despre serviciul militar; pentru ei, e egal cu condamnarea la moarte. Ei fac o slujbă de înmormântare când un băiat pleacă la armată. Dacă ar afla că ţarul are de gând să-i pună să lupte într-un război european de proporţii, râurile ar curge roşii de sânge...

„Are dreptate, se gândi Felix. Yevno vorbeşte mereu aşa, dar acum a sosit şi timpul”.

— Cred că visezi, Yevno, adăugă Ulrich. Orlov este într-o misiune secretă; n-o să se plimbe prin Londra într-o trăsură deschisă, făcând cu mâna mulţimilor. În plus, îi ştiu pe tovarăşii din Londra – n-au asasinat niciodată pe nimeni. Nu prea văd cum putem face asta.

— Ştiu eu, spuse Felix, făcându-i pe toţi să-şi întoarcă ochii spre el.

Lumina tremurătoare a lumânării făcea să joace umbrele pe chipurile lor.

— Ştiu cum putem face, repetă el, iar propriul glas i se părea străin, ca şi cum ar fi avut ceva în gât. O să mă duc la Londra. Eu o să-l omor pe Orlov.

Peste încăpere se lăsă brusc liniştea, de parcă discuţiile despre moarte şi înviere ar fi devenit dintr-odată reale, palpabile, în mijlocul lor. Îl priveau cu toţii în culmea uluirii; numai Ulrich zâmbea cu un aer ştiutor, ca şi cum n-ar fi făcut tot timpul decât să planifice ca lucrurile să ajungă chiar în acest stadiu.

Capitolul II

Londra era un oraş incredibil de bogat. Felix văzuse bogăţie extravagantă şi în Rusia, iar în Europa era multă prosperitate, însă nu la scara asta. În oraşul de pe Tamisa, *nimeni* nu era în zdrenţe. De fapt, chiar dacă nu era prea rece, toată lumea purta mai multe obiecte de vestimentaţie sub hainele groase. Felix se uita la căruţaşi, la vânzătorii de stradă, la măturători şi la băieţii care duceau cumpărăturile la destinaţie – toţi erau înţoliţi în haine bune, de-a gata, fără găuri sau petice prin ele. Toţi copiii purtau cizme. Toate femeile aveau pălării; şi ce mai pălării! Erau nişte chestii enorme, cu borurile cât roata unui docar, împodobite cu panglici, pene, flori şi fructe. Străzile forfoteau de lume. În cinci minute, văzuse mai multe maşini decât îi fusese dat să vadă toată viaţa. Păreau să fie tot atâtea maşini pe câte vehicule trase de cai. Pe roţi sau pe propriile picioare, toţi londonezii se grăbeau care încotro.

În Picadilly Circus, toate vehiculele fuseseră oprite în loc, iar motivul era unul cunoscut în orice oraş: căzuse un cal şi răsturnase căruţa pe care o trăgea. Mai mulţi bărbaţi se chinuiau să ridice animalul şi căruţa, în vreme ce, de pe trotuar, florărese şi femei cu prea mult machiaj pe faţă le strigau vorbe de încurajare şi făceau glume pe seama lor.

Pe măsură ce se îndrepta spre estul oraşului, impresia de mare bogăţie pe care o avusese iniţial i se modifica un pic. Trecu pe lângă o catedrală prevăzută cu dom, care era numită St. Paul, potrivit hărţii pe care o cumpărase în gara Victoria, după care ajunse în cartierele mai sărace. Fără niciun avertisment, faţadele magnifice de bănci şi de clădiri de birouri lăsaseră locul unor case mici, construite la rând, aflate în diferite stadii de deteriorare. Pe acolo maşinile se mai răriseră şi erau mai mult cai, care nu arătau cine ştie ce bine hrăniţi. Cele mai multe magazine erau, de fapt, nişte tarabe puse în stradă. Nu se mai zăreau comisionari. În schimb, vedea şi o mulţime de copii desculţi – nu că ar fi avut cine ştie ce importanţă, deoarece, la o asemenea climă, nici nu aveau nevoie de ghete.

Situaţia se înrăutăţea tot mai mult cu cât pătrundea mai adânc în East End. În zona aceea erau case dărăpănate, curţi sordide, străzi împuţite, în care drojdia societăţii, numai zdrenţe, scotocea prin grămezile de gunoaie, căutând ceva de mâncare. Apoi Felix ajunse pe strada mare Whitechapel şi văzu acolo bărbile care-i erau aşa de bine cunoscute, părul lung şi caftanele tradiţionale ale evreilor ortodocşi, dughenele mititele în care se vindea peşte afumat şi carne cuşer; ar fi zis

că se afla în regiunea evreiască din Rusia, numai că în East End evreii nu păreau deloc înspăimântaţi.

Ajunse, în cele din urmă, pe strada Jubileului, la numărul 165, la adresa pe care i-o dăduse Ulrich. Era o clădire cu două niveluri, care semăna cu o capelă luterană. Anunţul de la intrare menţiona că Institutul şi Clubul Prietenul Muncitorului era deschis pentru toţi oamenii muncii, fără deosebire de politică, însă un alt anunţ trăda natura locului, fiindcă preciza că fusese deschis în 1906 de Piotr Kropotkin. Felix se întrebă dacă avea să-l întâlnească la Londra pe legendarul Kropotkin.

Intră. În hol, văzu un teanc de ziare care purtau tot denumirea *Prietenul muncitorului,* însă în idiş: *Der Arbeter Fraint.* Pe pereţi erau lipite anunţuri care propuneau lecţii de engleză, o şcoală de duminică, o excursie la pădurea Epping şi o conferinţă despre *Hamlet.* Felix păşi înăuntru. Arhitectura îi confirma impresia pe care o avusese încă de la început: fără îndoială, cândva se aflase acolo naosul unei biserici nonconformiste. Fusese însă transformată mult, deoarece i se adăugase o scenă într-un capăt şi un bar în celălalt. Pe scenă, un grup de bărbaţi şi femei părea să repete o piesă. „Poate că asta fac anarhiştii în Anglia, chibzui Felix; asta ar explica de ce li se permite să aibă cluburi”. Se îndreptă către bar. Nu părea să se afle acolo nici băuturi alcoolice, totuşi zări într-un colţ *gefilte fish,* peştele umplut din mâncarea tradiţională a aşkenazilor, heringi muraţi şi – oh, ce bucurie! – un samovar.

Fata din spatele tejghelei îşi ridică privirea spre el şi spuse:

— Nu?[4]

Felix zâmbi.

***

O săptămână mai târziu, în ziua în care prinţul Orlov trebuia să ajungă la Londra, Felix mânca de prânz într-un restaurant franţuzesc din Soho. Ajunsese devreme şi se aşezase la o masă de lângă uşă. Îşi luase supă de ceapă, muşchi file şi brânză de capră şi băuse o jumătate de sticlă de vin roşu. Dăduse comanda în franceză. Chelnerii îl tratau cu respect. Când termină, ora prânzului se desfăşura din plin şi locul gemea de lume. La un moment dat, pe când trei dintre chelneri se aflau în bucătărie, iar ceilalţi doi erau cu spatele la el, se ridică liniştit în picioare, se îndreptă spre uşă, îşi luă haina şi plecă fără să plătească.

Zâmbea pe când mergea pe stradă. Îi plăcea să fure.

Învăţase repede cum să trăiască în oraşul ăsta fără să aibă aproape niciun ban. La micul dejun, îşi cumpăra cu două pence ceai îndulcit şi o felie de pâine de la o tarabă de pe stradă;

aceasta era însă unica masă pentru care plătea. La prânz, fura fructe sau legume de pe tarabe. Seara, se ducea la o cantină care servea supă de caritate şi primea un castron de terci şi pâine cât voia, pentru care asculta o predică de neînţeles şi cânta un imn. Avea cinci lire, bani gheaţă, însă aceştia erau doar pentru cazuri de urgenţă.

Locuia în complexul de locuinţe Dunstan House din Stepney Green, într-o casă cu cinci niveluri în care îşi duceau traiul jumătate dintre liderii anarhişti din Londra. Dormea pe o saltea pe podea, în apartamentul lui Rudolf Rocker, neamţul blond şi charismatic care edita *Der Arbeter Fraint.* Ce-i drept, charisma lui Rocker nu avea niciun efect asupra lui Felix, care era absolut imun la farmec, însă el respecta devotamentul total de care dădea dovadă acel om. Rocker şi soţia lui, Milly, ţineau casa deschisă pentru anarhişti şi toată ziua – şi jumătate din noapte – pe la ei se perindau vizitatori, mesageri, se ţineau dezbateri, întruniri de comitete, în nesfârşite ceaiuri şi ţigări. Felix nu plătea chirie, dar în fiecare zi aducea câte ceva acasă – o jumătate de kilogram de cârnaţi, un pachet de ceai, câteva portocale – pentru proviziile comune. Ei credeau că el cumpăra toate aceste lucruri, însă firește că le fura.

Celorlalţi anarhişti le spusese că venise să studieze la British Museum şi să-şi termine cartea despre anarhismul natural din societăţile primitive. Iar ei îl crezuseră. Erau oameni prietenoşi, devotaţi şi inofensivi: credeau în mod sincer că revoluţia se putea declanşa cu ajutorul educaţiei şi al sindicatelor, al articolelor, al conferinţelor şi al excursiilor în pădurea Epping. Felix ştia că aşa erau cei mai mulţi anarhişti care nu se născuseră în Rusia. Nu-i ura, însă îi dispreţuia în taină, fiindcă, la urma urmelor, erau, pur şi simplu, speriaţi.

Cu toate astea, în asemenea grupuri erau, în general, şi câţiva mai violenţi. Când va avea nevoie de ei, îi va căuta.

Până atunci însă, era îngrijorat, deoarece nu ştia dacă Orlov va veni şi nici cum să-l ucidă. Oricum, grijile astea nu erau de niciun folos şi el încerca să nu-şi mai încarce mintea cu ele, perfecţionându-şi engleza. Învăţase un pic în Elveţia cea cosmopolită. În timpul lungii călătorii pe care o efectuase de-a lungul Europei învăţase după o carte de şcoală pentru copiii ruşi şi după o traducere în engleză a romanului său preferat, *Fata căpitanului,* de Puşkin, pe care îl ştia aproape pe de rost în rusă. Aşadar, citea aproape în fiecare dimineaţă *The Times,* în sala de lectură de la clubul din strada Jubileului, în timp ce după-amiezile se plimba pe străzi, intrând în vorbă cu beţivii, cu vagabonzii şi cu prostituatele – oamenii care-i plăceau cel mai mult, cei care încălcau regulile. Cuvintele tipărite din cărţi

începuseră curând să se amestece cu sunetele din jurul lui şi putea deja să spună orice dorea.

Încă puţin şi avea să fie în stare să discute politică în engleză.

După ce ieşi din restaurant, o luă spre nord, pe strada Oxford şi intră în cartierul german pe la vest de Tottenham Court Road. Printre nemţi erau mulţi susţinători ai ideilor revoluţionare, însă ei aveau tendinţa să fie mai degrabă comunişti decât anarhişti. Felix admira disciplina comuniştilor, însă era suspicios în privinţa autoritarismului lor; şi, în plus, munca de partid nu era deloc potrivită pentru el, din punct de vedere temperamental.

Străbătuse Regent Park de la un cap la altul, pătrunzând dinspre nord în suburbiile rezervate clasei mijlocii. Se plimba agale pe străzile mărginite de copaci, scrutând grădiniţele din faţa vilelor curăţele, din cărămidă roşie, în căutarea unei biciclete pe care s-o poată fura. Învăţase să meargă pe bicicletă în Elveţia, unde îşi dăduse seama că vehiculul era perfect ca să treci neobservat, pentru că era uşor manevrabil şi nu sărea deloc în ochi, iar când pedalai prin oraş era cam la fel de rapid ca un automobil sau ca o trăsură. Din păcate însă, burghezii din partea asta a Londrei păreau că-şi ţineau bicicletele încuiate. Văzuse una pe stradă şi o clipă îi trecuse prin minte să-l împingă pe biciclist de pe ea, însă erau şi vreo trei pietoni prin preajmă şi căruţa unui brutar pe drum, iar Felix chiar nu voia să facă o scenă. Ceva mai târziu zărise un băiat care livra articole de băcănie, însă avea o bicicletă care sărea prea mult în ochi, cu un coş mare în faţă şi cu o plăcuţă de metal atârnată de bara transversală, pe care era scris numele băcanului. Felix începuse deja să se gândească la alte strategii când, în cele din urmă, observă ceea ce căuta.

Un bărbat de vreo treizeci de ani ieşea pe bicicletă dintr-o grădiniţă. Avea o pălărie de paie şi un pulover cu dungi, care-i scotea în evidenţă burta. Omul îşi rezemă bicicleta de zidul grădinii şi se aplecă să-şi prindă pantalonii cu cârlige.

Felix se apropie de el în grabă.

Zărindu-i umbra, bărbatul îşi ridică privirea şi zise:

— Bună ziua!

Felix îi trase un pumn şi omul căzu pe spate. Bărbatul îl privi cu o expresie de uluire prostească întipărită pe chip. Felix se aruncă asupra lui, apăsându-l cu genunchiul peste puloverul cu dungi. Omul îşi pierdu pe dată suflarea, icnind neajutorat şi încercând cu disperare să respire.

Felix se ridică în picioare şi aruncă o privire spre casă. La o fereastră stătea o femeie tânără, care privea scena cu ochii măriţi de spaimă, apăsându-şi gura cu mâna.

Felix se uită din nou la bărbatul care zăcea pe jos: aveau să mai treacă nişte minute până când să-i treacă măcar prin minte să se ridice în picioare.

Se urcă pe bicicletă şi se îndepărtă în grabă.

„Un om temerar poate face orice vrea”, îi trecu lui prin minte. Învăţase lecţia asta în urmă cu optsprezece ani, în apropierea unei linii secundare de cale ferată, pe lângă Omsk. Ninsese...

***

Ningea. Felix era într-un vagon deschis, stând pe o grămadă de cărbuni, îngheţat bocnă.

De un an de zile frigul îi intrase în oase, încă de când evadase din lanţurile în care fusese încătuşat în mina de aur. În acel an reuşise să străbată toată Siberia, ajungând din nordul îngheţat până în Urali. Nu mai avea decât vreo mie cinci sute de kilometri până la civilizaţie, la zonele cu un climat mai călduros. Mersese pe jos aproape tot timpul, deşi uneori se mai urca în câte un vagon deschis sau în căruţe pline cu blănuri. Mai degrabă mergea împreună cu vitele, fiindcă îi ţineau de cald şi putea să şi mănânce din tainul lor. Era vag conştient de faptul că aproape se preschimbase într-un animal. Nu se spăla niciodată, drept manta avea doar o pătură pe care o furase de pe un cal, zdrenţele îi erau pline de păduchi şi în păr i se cuibăriseră puricii. Cel mai mult îi plăcea să mănânce ouă crude. Într-o zi, furase un ponei, îl călărise până îl omorâse, după care îi mâncase ficatul. Pierduse simţul timpului. Ştia că era toamnă după cum arăta vremea, însă habar n-avea în ce lună era. De multe ori, nu reuşea să-şi aducă aminte ce făcuse în ziua de dinainte. Când se simţea ceva mai bine, îşi dădea seama că era pe jumătate nebun. Nu vorbea niciodată cu oamenii. Când intra în vreun oraş sau sat, le ocolea, oprindu-se doar ca să caute ceva de mâncare prin gunoaie. Nu mai ştia decât că trebuia să continue să meargă spre apus, întrucât acolo avea să fie mai cald.

La un moment dat trenul care transporta cărbuni se oprise pe o linie secundară, iar Felix se gândea că o să moară acolo. Trenul era păzit de un poliţist spătos, înţolit într-o manta de blană. Evident, matahala trebuia să-i împiedice pe ţărani să fure cărbune pentru foc... În clipa în care se gândise la asta, lui Felix îi trecuse prin minte că avea o clipă de luciditate şi că era posibil să fie ultima. Se întrebă cum de reuşise să-şi revină, după care îi ajunse la nas aroma prânzului poliţistului. Omul însă era zdravăn, sănătos şi mai avea şi o puşcă.

„Nu-mi pasă, chibzui Felix; oricum o să mor”.

Aşa că se ridică în picioare, înşfacă bucata cea mai mare de cărbune pe care putea să o ţină în mână şi pătrunse, clătinându-se pe picioare, în coliba poliţistului. Fără să stea prea mult pe gânduri, îl izbi în cap pe omul uluit.

Pe foc era o oală cu tocană, mult prea fierbinte ca s-o poată mânca. Scoase oala afară şi o vărsă în zăpadă, după care se lăsă în patru labe şi începu să mănânce tocana amestecată cu zăpadă. Era o mâncare de cartofi cu napi şi cu morcovi mari, în care fuseseră puse şi bucăţele de carne. La foamea pe care o avea, el înghiţea pe nemestecate. Brusc, poliţistul îşi făcu apariţia din colibă şi îl izbi cu putere cu bâta în spate. Felix îşi pierdu minţile de furie la gândul că omul acela încerca să-l împiedice să mănânce. Se ridică de pe jos şi se repezi iar la el, lovindu-l cu pumnii, zgâriindu-l. Poliţistul îi căra lovituri de bâtă, însă Felix nici măcar nu le mai simţea. Îşi înfipse degetele în gâtul omului şi începu să strângă, fără să-i dea drumul o clipă. După un timp, poliţistul închise ochii şi se făcu vânăt la faţă, pe urmă scoase limba şi sucombă. Aşadar, Felix termină să înfulece tocana.

Mâncă toată mâncarea pe care o găsi în colibă, încălzindu-se la foc, apoi se culcă în patul poliţistului. Când se trezi, era din nou în toate minţile. Luă cizmele şi mantaua leşului şi se îndreptă spre Omsk. Pe drum, descoperi un lucru uimitor în ceea ce-l privea: pierduse capacitatea de a se mai teme. Se întâmplase ceva cu mintea lui; era de parcă s-ar fi închis o uşă. Nu se mai putea gândi la nimic care să-l înspăimânte. Dacă-i era foame, avea să fure, dacă era urmărit, putea să se ascundă; şi dacă era ameninţat, era în stare să ucidă. Nu voia nimic. Nu-l mai putea răni nimic, niciodată. Iubire, mândrie, dorinţă, compasiune, toate aceste sentimente fuseseră date uitării.

În cele din urmă însă, le simţise din nou pe toate; numai frica nu se mai întorsese.

Când ajunse la Omsk, vându mantaua îmblănită a poliţistului şi cu banii primiţi îşi cumpără pantaloni şi o cămaşă, o jachetă şi un palton. Îşi arse zdrenţele şi plăti o rublă pentru o baie fierbinte şi un bărbierit într-un hotel ieftin. Mâncă într-un restaurant, folosind un cuţit în locul degetelor. Văzu apoi prima pagină a unui ziar şi îşi aminti cum se citeşte; apoi înţelese că se întorsese din lumea umbrelor.

***

Stătea pe o bancă în terminalul London Liverpool Street, cu bicicleta rezemată de zid lângă el. Se întreba cum arăta Orlov. Nu ştia nimic despre omul acela, în afară de rangul lui şi de misiunea cu care venea. Poate că prinţul era o slugă

sârguincioasă, fără minte şi cam prostănacă a ţarului sau poate un sadic libidinos, ori dimpotrivă, un bătrânel blajin cu părul alb, pentru care lucrul cel mai bun pe lume era să-şi joace nepoţii pe genunchi. Nu asta conta: Felix avea oricum să-l ucidă.

Era sigur că-l va recunoaşte pe Orlov, fiindcă ruşilor din clasa lui nici nu le putea trece prin minte să călătorească în mod discret, indiferent dacă erau sau nu într-o misiune secretă.

Oare Orlov va veni? Dacă aşa se va întâmpla, şi va ajunge chiar cu trenul despre care îi menţionase Iosif, şi dacă pe urmă îl va întâlni pe contele de Walden, aşa cum îi mai precizase informatorul Ohranei, atunci n-avea să mai fie nicio îndoială că informaţiile pe care le deţinea Iosif erau corecte.

Cu câteva minute înainte de sosirea trenului, o trăsură închisă, la care erau înhămaţi patru cai superbi, îşi făcu apariţia şi fu trasă chiar lângă peron. Era condusă de un vizitiu, iar în spate avea un lacheu în livrea. Un angajat de la căile ferate, purtând o tunică milităroasă, cu nasturi aurii, venea cu paşi mari după trăsură. Omul de la căile ferate schimbă câteva vorbe cu vizitiul, îndrumându-l spre capătul cel mai îndepărtat al peronului. Îşi făcu apoi apariţia şeful gării, în frac şi cu joben. Părea foarte pătruns de eveniment şi se uita cu un ochi critic la ceasul de la vestă, comparând ora cu cea afişată de ceasurile gării. Deschise apoi uşa trăsurii, pentru ca pasagerul dinăuntru să coboare.

Impiegatul trecu pe lângă banca pe care stătea Felix, iar acesta îl trase de mânecă.

— Fiţi amabil, domnule, zise el, luând expresia naivă a unui turist străin. E regele Angliei?

— Nu, prietene, e doar contele de Walden, râse omul, îndepărtându-se.

Deci aşa, Iosif avusese dreptate.

Felix îl studia pe Walden cu ochii unui asasin. Contele era înalt, cam tot atât cât şi el, şi robust – mai uşor de împuşcat decât un slăbănog. Avea vreo cincizeci de ani. Şchiopăta uşor, dar în rest părea să aibă o bună condiţie fizică: putea să fugă, dar nu prea repede. Purta o haină de dimineaţă cenuşiu-deschis şi un joben de aceeaşi culoare. Părul îi era tuns scurt şi drept şi avea barba tăiată drept, cum o purtase şi răposatul rege Eduard al VII-lea. Rămăsese în picioare pe peron, sprijinindu-se într-un baston – o armă potenţială –, odihnindu-şi piciorul stâng. Vizitiul, valetul şi şeful gării se învârteau în jurul lui ca albinele în jurul mătcii. Părea foarte relaxat. Nici nu se uita la ceas şi nu arunca nicio privire spre servitorii de lângă el. „E obişnuit cu aşa ceva, îşi spuse Felix: toată viaţa a fost omul important din mulţime”.

Trenul îşi făcu apariţia, în norul de fum învolburându-se pe coş. „Aş putea să-l ucid acum pe Orlov”, chibzui Felix, simţind o clipă fiorul de care e cuprins un vânător în apropierea prăzii. De fapt, hotărâse de dinainte să nu facă nimic în acea zi. Se afla acolo doar ca observator, nu ca să treacă la fapte. Mai toate asasinatele puse la cale de anarhişti eşuau din cauza grabei sau pentru că nu aveau în spate un plan, după părerea lui. Felix credea în planificare şi organizare, lucruri absolut de repudiat pentru mulţi anarhişti; ei nu-şi dădeau seama însă că un om îşi poate pune la cale acţiunile şi nu devenea un tiran decât atunci când începea să organizeze vieţile altora.

Trenul se opri, scoţând aburi ca un balaur. Felix se ridică în picioare şi se apropie încă puţin de peron. La coada trenului se afla un vagon particular, după cât se părea, care se evidenţia datorită vopselei sale noi şi strălucitoare. Vagonul se opri chiar în faţa trăsurii lui Walden şi şeful gării se repezi plin de solicitudine să deschidă uşa.

Felix stătea încordat, cu ochii ţintă la peron, încercând să scruteze locul umbrit în care avea să apară prada pe care o aştepta.

O clipă, toată lumea rămase nemişcată; apoi Orlov îşi făcu apariţia. Se opri un moment în uşă, destul pentru Felix să-şi întipărească în minte acel chip. Era un bărbat scund, încotoşmănat într-o manta rusească foarte scumpă, după cât se părea, cu guler de blană, şi cu joben negru. Era rozaliu la chip şi părea tinerel, aproape un puştan; avea o mustaţă mică şi nu purta barbă. Zâmbi şovăielnic. Părea vulnerabil. „Oamenii cu chipuri nevinovate fac foarte mult rău”, îi trecu prin minte lui Felix.

Orlov coborî din tren. El şi Walden se îmbrăţişară în felul ruşilor, dar repede, după care intrară împreună în trăsură.

Făcuseră totul cam în grabă, fu de părere Felix.

Valetul şi cei doi hamali se apucară să aşeze bagajele în trăsură. Foarte repede, deveni evident că nu aveau cum să pună tot în trăsură şi Felix zâmbi, cu gândul la valiza lui din carton pe jumătate goală.

Trăsura întorsese. După cât se părea, valetul fusese lăsat în gară ca să se ocupe de restul bagajelor. Cei doi hamali se apropiară de trăsură. O mână într-o mănuşă cenuşie se strecură pe geam şi le puse câteva monede în palmă. Apoi trăsura se îndepărtă. Felix se urcă pe bicicletă şi o urmă.

Nu-i era deloc greu să ţină pasul, în vânzoleala traficului londonez. Îi urmări de-a lungul oraşului, în districtul Strand şi prin parcul St. James. La ieşirea din parc, trăsura mai parcurse

câţiva metri de-a lungul drumului care îl străjuia, după care intră brusc într-o curte împrejmuită cu ziduri.

Felix se dădu jos de pe bicicletă şi o luă prin iarba de la marginea parcului până ajunse pe partea de vizavi a porţii. De acolo, văzu că trăsura se oprise în faţa intrării impunătoare a unei case mari. Pe deasupra acoperişului trăsurii văzu două jobene, unul negru şi altul cenuşiu, dispărând în clădire. Pe urmă poarta se închise şi nu mai reuşi să observe nimic.

***

Lydia îşi studia fata cu atenţie. Charlotte stătea în faţa oglinzii mari, probându-şi rochia de debutantă în societate, pe care avea s-o poarte când va fi prezentată la Curte. Madame Bourdon, croitoreasa cea zveltă şi elegantă, se învârtea în jurul ei cu acele, când aranjând un volănaş, când prinzând mai bine un tiv.

Charlotte părea frumoasă şi plină de inocenţă – exact cum se cerea de la o fată care debuta în societate. Rochia din tul alb brodat cu cristale aproape că atingea pământul şi îi acoperea parţial pantofii micuţi cu vârf ascuţit. Decolteul care ajungea până în talie era acoperit cu un corsaj împodobit, de asemenea, cu cristale. Trena, care măsura aproape patru metri, era argintie, cu un tiv sifon roz-pal, terminată cu o panglică uriaşă alb-argintie. Părul negru al fetei era strâns cu o coroniţă care îi aparţinuse fostei lady Walden, mama lui Stephen. În păr avea prinse două pene albe, conform codului de maniere elegante al înaltei societăţi.

„Fetiţa mea aproape că s-a făcut mare”, se gândea Lydia.

— E absolut încântătoare, madame Bourdon, spuse mama fetei.

— Mulţumesc, milady.

— Mă deranjează îngrozitor, se plânse Charlotte.

Lydia oftă. Exact genul de lucruri pe care le *spunea* Charlotte.

— Aş dori să nu mai fii atât de frivolă, i se adresă ea fetei.

Charlotte se lăsă în genunchi ca să-şi ridice trena, dar Lydia o atenţionă:

— Nu e nevoie să îngenunchezi. Uită-te la mine, o să-ţi arăt. Răsuceşte-te spre stânga!

Charlotte se supuse şi partea din spate a rochiei se lăsă în valuri în stânga ei.

— Ia trena în mâna dreaptă, după care răsuceşte-te încă un sfert la stânga.

Coada rochiei era întinsă pe jos în faţa lui Charlotte.

— Începe să mergi şi înfăşoară trena cu mâna dreaptă pe braţul stâng în timp ce mergi.

— Am reuşit, zâmbi Charlotte.

Când zâmbea, îi puteai simţi strălucirea din ochi. „Aşa era mereu, chibzui Lydia. Când era mică, ştiam întotdeauna ce era în căpşorul ei. Când creşti, înveţi să minţi".

— Mamă, *pe tine* cine te-a învăţat toate astea? întrebă Charlotte.

— Prima soţie a unchiului tău, George, mama Belindei, mi-a arătat ce să fac înainte să fiu prezentată.

Ar fi vrut să mai adauge: „Lecţii ca asta sunt uşor de învăţat, însă pe cele grele vei fi nevoită să le înveţi singură".

Marya, guvernanta lui Charlotte, intră în cameră. Era o femeie eficientă, calculată, rece, înveşmântată într-o rochie cenuşie; era singura servitoare pe care Lydia o adusese de la Sankt Petersburg. De nouăsprezece ani, nu-şi schimbase deloc înfăţişarea. Lydia habar n-avea câţi ani avea: cincizeci? şaizeci?

— Prinţul Orlov a sosit, doamnă, o anunţă Marya. Charlotte, arăţi minunat!

„Aproape că a venit vremea ca Marya să înceapă să i se adreseze fetei cu «lady Charlotte»", medită Lydia. Apoi spuse:

— Coboară de îndată ce te schimbi, Charlotte.

Fata se apucă imediat să-şi dezlege panglicile cu care îi era prinsă trena la umăr, în timp ce Lydia ieşea.

Îl găsi pe Stephen în salon, savurând un pahar de cherry-brandy.

— Îmi place enorm când te văd în rochii de vară, îi zise el punându-i mâna pe braţul gol.

— Mulţumesc, zâmbi ea.

„Şi el arată destul de chipeş, reflectă ea, cu haina cenuşie şi cu cravata argintie. Şi barba îi e înspicată cu mai mult cenuşiu şi argintiu. *Am fi putut fi atât de fericiţi, amândoi..."* Simţi deodată nevoia să-l sărute pe obraz. Furişă o privire în încăpere şi văzu un valet la masă, care turna cherry-brandy în pahare. Trebuia să-şi înfrângă pornirea asta. Se aşeză şi luă paharul pe care i-l întindea valetul.

— Ce face Alexei?

— Cam ca de obicei, răspunse Stephen. O să vezi, o să coboare imediat. Cum e rochia lui Charlotte?

— Absolut încântătoare. Pe mine atitudinea ei mă îngrijorează. Nu prea vrea să aprecieze mai deloc lucrurile la adevărata lor valoare. Ar trebui să o urăsc pentru că devine *cinică.*

Stephen nu voia să-şi facă griji din pricina asta.

— Aşteaptă până când vreun ofiţer chipeş din garda regală o să înceapă să se învârtă în jurul ei şi o să se răzgândească ea repede.

Remarca asta o supără pe Lydia, fiindcă în spatele ei stătea credinţa că toate fetele erau înrobite firii lor romantice. Era exact genul de replică pe care o dădea Stephen când nu voia să-şi bată capul cu un subiect anume. Şi îl făcea să pară ca un moşier de ţară vesel şi fără nimic în minte, adică exact aşa cum nu era. Însă el era convins că tânăra Charlotte nu se deosebea deloc de oricare altă fată de optsprezece ani şi nu voia să audă nimic altceva. Dar Lydia ştia că fiica lor fusese plămădită şi din ceva sălbatic, neenglezesc, care trebuia să fie ţinut sub obroc.

În mod absolut iraţional, Lydia se simţea cuprinsă de ostilitate faţă de Alexei, din cauza lui Charlotte. Nu era absolut deloc vina lui, însă băiatul reprezenta Sankt Petersburgul, primejdiile pândind din trecut. La gândul ăsta, începuse să se foiască în jilţ şi observă că Stephen se uita la ea cu ochi pătrunzători.

— Sper că nu eşti emoţionată din cauză că te întâlneşti cu micuţul Alexei, zise el.

— Ruşii sunt foarte imprevizibili, ridică ea din umeri.

— El nu-i prea rus.

Lydia îi zâmbi soţului ei, însă clipa lor de intimitate zburase şi ea nu mai avea în suflet decât afecţiunea obişnuită.

Uşa se deschise. „Fii calmă”, se îmbărbătă Lydia.

Alexei intră.

— Mătuşă Lydia, spuse el, aplecându-se să-i sărute mâna.

— Ce mai faci, Alexei Andreevici? i se adresă ea pe un ton oficial, dar după aceea îşi îndulci tonul, adăugând: Ei, dar arăţi tot de optsprezece ani.

— Aş vrea eu, zise el, făcând riduri la colţul ochilor.

Apoi ea se interesă cum fusese călătoria. În vreme ce el răspundea, ea se întrebă de ce nu se însurase încă. Numai titlul pe care-l purta şi era de ajuns ca multe fete să-i cadă în braţe – ca să nu se gândească şi la mamele lor; şi, pe deasupra, mai era şi foarte chipeş şi putred de bogat. „Sunt sigură că are câteva inimi frânte la activ”, îşi spuse ea.

— Fratele tău şi surorile tale îţi trimit toată iubirea lor, preciză Alexei, şi te roagă să-i pomeneşti în rugăciuni. Sankt Petersburgul e tare agitat acum, adăugă el, încruntându-se îngrijorat, nu mai e oraşul pe care l-ai cunoscut.

— Am auzit despre călugărul acela, interveni Stephen.

— Rasputin. Ţarina crede că Dumnezeu vorbeşte prin glasul lui şi ea are o mare influenţă asupra ţarului. Însă Rasputin nu-i

decât un simptom. Sunt declanşate mereu greve şi uneori au loc şi răzmeriţe. Oamenii nu mai cred că ţarul e sfânt.

— Şi ce e de făcut? se interesă Stephen.

— Totul, oftă Alexei. Ne trebuie ferme productive, mai multe fabrici, un parlament serios, ca în Anglia, reforme agrare, sindicate, libertatea cuvântului...

— Nu m-aş grăbi prea mult cu sindicatele alea dacă aş fi în locul vostru, opină Stephen.

— Poate. Dar Rusia trebuie să intre în secolul XX. Şi fie o s-o ducem acolo noi, nobilimea, fie poporul o să ne şteargă de pe faţa pământului şi o să facă asta singur.

Lydia se gândea că spusele lui păreau mult mai reformatoare decât ale radicalilor. Cât de mult trebuie să se fi schimbat lucrurile acasă, dacă un prinţ putea să vorbească în felul ăsta! Sora ei, Tatiana, mama lui Alexei, pomenea despre „tulburări" în scrisorile pe care i le trimitea, însă nu-i dăduse absolut deloc de înţeles că nobilimea ar fi cu adevărat în primejdie. Totuşi, Alexei semăna mai mult cu tatăl lui, răposatul prinţ Orlov, era un animal politic. Dacă ar mai fi fost în viaţă, şi el ar fi vorbit la fel.

— Să ştii că există şi o a treia posibilitate, o cale prin care aristocraţia şi poporul să se unească, sugeră Stephen.

Alexei zâmbi, ca şi cum ar fi ştiut ce avea să urmeze.

— Şi care ar fi aceasta?

— Un război.

Alexei dădu din cap cu un aer grav. „Amândoi gândesc la fel, reflectă Lydia. Alexei l-a preţuit întotdeauna pe Stephen; pentru el, după moartea bătrânului prinţ, Stephen i-a fost la fel de apropiat ca un tată".

În clipa aceea intră Charlotte. Lydia se holbă la ea uimită. Fata purta o rochie pe care Lydia n-o mai văzuse până atunci, din dantelă albă tivită cu mătase ciocolatie. Lydia n-ar fi ales niciodată aşa ceva – fiindcă era mai degrabă *bătătoare la ochi,* însă nu putea să nege că fata ei era încântătoare. „Oare de unde a cumpărat-o? se întrebă Lydia. Când a început să-şi cumpere rochii fără să mă ia cu ea? Cine i-a spus că astfel de culori îi pun în evidenţă părul negru şi ochii căprui? Are cumva şi un pic de machiaj? Şi de ce nu poartă corset?"

Şi Stephen rămăsese cu ochii holbaţi. Lydia observă că se ridicase în picioare şi mai că o pufni râsul. Era o recunoaştere dramatică a statutului de adultă al fiicei lui şi era amuzant că, evident, o făcea în mod involuntar. Peste o clipă, va simţi că s-a purtat ca un nătâng şi o să-şi dea seama că n-avea cum, în propria lui casă, să înceapă să se ridice în picioare de fiecare dată când fiica lui intra într-o încăpere.

Asupra lui Alexei, efectul fusese şi mai puternic. Tânărul ţâşnise în picioare, vărsând paharul cu cherry-brandy şi înroşindu-se ca un rac. Lydia îşi spuse: „E timid!" Tânărul îşi trecea băutura din mâna stângă în cea dreaptă, punându-se astfel în imposibilitatea de a da mâna cu ea, şi stătea în picioare cu un aer neajutorat. Trecură astfel câteva clipe stânjenitoare, fiindcă avea nevoie să-şi revină ca să-i poată rosti lui Charlotte o formulă uzuală de politeţe, însă era mai mult decât clar că abia aştepta să o salute înainte să-şi vină în simţiri. Lydia se pregătea să facă o remarcă oarecare ca să salveze situaţia, când Charlotte luă frâiele.

Îi scoase lui Alexei batista de mătase din buzunarul de la piept şi-l şterse pe mâna stângă cu ea, întrebându-l în rusă:

— Ce mai faci, Alexei Andreevici?

Apoi îi strânse mâna dreaptă, îi luă paharul din cea stângă, îl şterse, îl şterse şi pe mâna stângă, îi dădu înapoi paharul, îi puse batista la loc în buzunar şi îl obligă să ia loc. Se aşeză şi ea lângă el şi spuse:

— Şi acum, că am terminat cu vărsatul cherry-brandy-ului peste tot, vorbeşte-mi de Diaghilev. Se spune că e un om ciudat. L-ai cunoscut?

— Da, l-am cunoscut, zâmbi Alexei.

În vreme ce tânărul vorbea, Lydia era în culmea uluirii. Charlotte stăpânise fără şovăială momentul acela de stânjeneală şi continuase punând o întrebare – în legătură cu care se părea că se pregătise de dinainte reuşind astfel să-l facă pe Orlov să-şi recapete calmul şi să se simtă în largul lui. Şi făcuse totul cu aşa o siguranţă, de parcă ar fi avut douăzeci de ani de experienţă. Oare unde învăţase să se poarte cu atâta sânge rece?

Lydia îi întâlni privirea soţului său. Şi el observase siguranţa lui Charlotte şi în acel moment zâmbea cu gura până la urechi, strălucind de mândrie paternă.

***

Felix se plimba prin parcul St. James, gândindu-se la ceea ce văzuse. Din când în când, arunca o privire peste drum, la faţada albă şi elegantă a casei lui Walden, care se înălţa deasupra zidurilor înalte ale curţii lui ca un cap nobil peste un guler scrobit. Şi se gândea: „Ei au impresia că sunt în siguranţă acolo".

Se aşeză pe o bancă, într-o poziţie din care putea să observe casa. Pe lângă el treceau londonezi din clasa de mijloc: fetele purtau pălăriile acelea atât de bătătoare la ochi, în timp ce funcţionarii şi proprietarii de magazine în drum spre casă erau

înveşmântaţi în costume negre şi cu pălării melon pe cap. Treceau doici care-şi împărtăşeau ultimele bârfe, plimbând bebeluşi în cărucioare şi ţânci mult prea bine îmbrăcaţi; treceau gentlemeni cu jobene pe cap, în drum spre cluburile din St. James; iar valeţi în livrea scoteau câini urâţi la plimbare. O femeie grasă, cu o sacoşă plină de cumpărături, se aşeză lângă el pe bancă şi i se adresă:

— Destul de bună pentru tine?

Neştiind ce să răspundă, se mulţumi să zâmbească şi se uită în altă parte.

După câte se părea, Orlov îşi dăduse seama că s-ar putea ca viaţa să-i fie în pericol în Anglia. Îşi făcuse apariţia doar pentru câteva minute în gară şi ulterior nu ieşise deloc din casă. Felix bănuia că el ceruse de dinainte să fie întâmpinat într-o trăsură închisă, fiindcă altfel era destul de cald şi lumea mergea în trăsuri deschise.

Până în acea zi, crima fusese plănuită doar teoretic. Felix reflecta. Trebuia să fie, presupunea el, o afacere care viza politica internaţională, disputele diplomatice, alianţele şi antantele, posibilităţile militare, reacţiile ipotetice ale îndepărtaţilor kaizeri şi ţari. Apoi, brusc, totul prinsese contur obiectiv; ţinta era un bărbat real, cu o anumită înălţime şi construcţie fizică; era un chip strălucind de tinereţe, cu o mustăcioară mititică, un chip care trebuia să fie zdrobit de un glonţ; era un trup scund într-o haină grea, care trebuia să fie transformat în sânge şi zdrenţe de deflagraţia unei bombe; era un gât ras cu grijă, deasupra unei cravate cu picăţele, un gât care trebuia tăiat ca să ţâşnească sângele din el.

Felix se simţea întru totul în stare să ducă fapta la capăt. Ba mai mult decât atât, abia aştepta. Erau întrebări – probabil aveau să-şi găsească răspunsul; erau probleme – urmau să fie rezolvate; era nevoie de sânge-rece – el nu ducea lipsă de o astfel de însuşire.

Şi-i închipuia pe Orlov şi pe Walden în casa aceea frumoasă, în veşmintele lor elegante, moi, înconjuraţi de servitori tăcuţi. În curând, vor lua cina la o masă lungă, pe al cărei blat şlefuit cu grijă se reflectau ca într-o oglindă şervetele din in şi tacâmurile din argint. Aveau să mănânce, cu mâini curate ca lacrima, la care până şi unghiile erau albe, în vreme ce femeile vor purta mănuşi. Urmau să consume o zecime din mâncarea adusă la masă şi să trimită restul înapoi la bucătărie. Probabil că vor discuta despre cursele de cai sau despre noua modă la doamne ori despre rege, pe care îl cunoşteau cu toţii. Şi în timpul ăsta, oamenii care aveau să fie obligaţi să plece la război tremurau în colibele lor, în iarna crudă din Rusia. Şi

totuşi, dacă ar fi vrut, ei mai puteau să găsească un castron în plus cu ciorbă de cartofi pentru un anarhist rătăcitor.

„Ce o să mă mai bucur când o să-l ucid pe Orlov, medită el; cea mai dulce răzbunare! Când o să termin cu asta, o să pot muri liniştit”.

Fu străbătut de un fior.

— O să răceşti, spuse grăsana.

Felix ridică din umeri.

— I-am cumpărat o pulpă frumoasă de miel pentru cină şi am făcut plăcintă de mere, adăugă ea.

— A, bâigui Felix, habar neavând despre ce vorbea femeia.

Se ridică de pe bancă şi o luă prin iarbă spre casă. Se aşeză pe jos, cu spatele sprijinit de un copac. Trebuia să ţină o zi-două casa sub observaţie, ca să afle ce viaţă avea să ducă Orlov la Londra; când va ieşi şi unde se va duce; cum se va deplasa – în trăsură, în landou, în automobil sau în taxi; cât de mult timp va petrece împreună cu Walden. În mod ideal, voia să fie în stare să prezică mişcările lui Orlov şi să-l poată aştepta. Şi putea să reuşească, pur şi simplu, acest lucru învăţând care-i erau obiceiurile. Altfel, ar fi trebuit să găsească o cale de a descoperi dinainte planurile prinţului – poate mituind vreun servitor din casă.

Pe urmă, se punea întrebarea ce armă să folosească şi cum să facă rost de ea. Alegerea avea să depindă de împrejurările clare ale comiterii crimei, de anarhiştii de pe strada Jubileului. În acest scop, putea să excludă grupul de actori amatori, precum şi intelectualii de la complexul de locuinţe Dunstan House şi, de fapt, pe toţi cei care ar fi putut furniza orice fel de ajutor. Însă existau vreo patru-cinci oameni furioşi care aveau mereu bani pentru băuturi şi care, în rarele ocazii când vorbeau de politică, pomeneau de anarhism în termeni de expropriere a expropriatorilor, jargonul obişnuit pentru finanţarea revoluţiei prin furt. Probabil că deţineau arme sau ştiau de unde să le ia.

Pe lângă el trecură două fete care păreau ajutoare într-un magazin şi o auzi pe una dintre ele spunând:

—... I-am zis: crezi că dacă duci o fată la cinematograful itinerant Bioscope şi-i cumperi un pahar de bere brună, poţi să...

Apoi fetele se îndepărtară.

Felix fu cuprins de un sentiment ciudat. Se întreba dacă nu cumva fusese provocat de cele două fete, dar nu era aşa, nu însemnau nimic pentru el. „Oare mă tem? se întrebă el. Nu. Sunt satisfăcut? Nu, asta vine mai târziu. Emoţionat? Prea puţin”.

În cele din urmă, îşi dădu seama că era fericit

Tare ciudat, într-adevăr.

***

În noaptea aceea, Walden se duse în dormitorul Lydiei. După repriza de amor, ea adormi, însă el rămase treaz în întuneric, cu capul ei pe umăr, amintindu-şi cum arăta Sankt Petersburgul în 1895.

Pe vremea aceea, călătorea fără încetare – în America, Africa, Arabia – mai ales pentru că Anglia nu era destul de mare nici pentru el, nici pentru tatăl lui. Societatea din Sankt Petersburg i se păruse veselă, însă prefăcută.

Îi plăceau peisajele ruseşti şi votca. Învăţa cu uşurinţă limbi noi, dar rusa era cea mai dificilă din câte întâlnise şi se bucura de provocarea aceasta.

Cu rangul lui nobiliar de conte, Stephen era obligat să-i facă o vizită de curtoazie ambasadorului britanic; iar acesta, la rândul lui, trebuia să-l invite pe Stephen la petreceri, deoarece îi plăcea să discute chestiuni politice cu diplomaţii, aproape tot la fel de mult pe cât îi plăcea să facă pariuri cu ofiţerii şi să se îmbete cu actriţele. Pe Lydia o cunoscuse la o recepţie dată de ambasada Angliei.

Auzise şi înainte de ea. Era considerată un model de virtute şi o mare frumuseţe. Într-adevăr, *era* frumoasă, cu trăsături într-un fel fragile, destul de şterse; avea pielea albă, părul de un blond aproape alb şi purta o rochie albă. Era modestă, respectabilă şi scrupulos de politicoasă. Nu părea să fie mare lucru de capul ei, aşa că Walden scăpă destul de repede de compania fetei.

Ceva mai târziu însă, la cină, descoperi că i se repartizase locul de lângă Lydia şi era obligat să facă astfel conversaţie cu ea. Toţi ruşii vorbeau franceză şi dacă mai învăţau o a treia limbă, atunci aceasta era germana, aşa că Lydia nu ştia decât foarte puţină engleză. Din fericire, Stephen vorbea bine franceza. Mai greu era să găsească un subiect de discuţie. El spusese ceva despre guvernarea din Rusia, iar ea răspunsese cu platitudinile conservatoare într-ale politicii care se debitau pe toate drumurile pe vremea aceea. El îi vorbise despre entuziasmul lui, despre vânătoarea de animale mari în Africa, de care ea se arătase interesată un timp, pe urmă Stephen adusese vorba despre pigmeii care umblau în pielea goală; în clipa aceea, ea se înroşise şi se întorsese cu spatele, ca să discute cu bărbatul aflat în partea cealaltă.

Stephen se gândise că nu era prea interesat de ea, fiindcă era genul de fată care abia aştepta să se mărite, şi el nu avea deloc de gând să se însoare. Totuşi, se despărţise de ea cu

sentimentul sâcâitor că în fata aceea zăcea ceva mai mult decât lăsau să se întrevadă aparenţele.

Şi la nouăsprezece ani după acel moment, întins pe pat, Walden se gândi, zâmbind trist în întuneric: „Încă îmi mai dă sentimentul acela sâcâitor”.

În seara aceea, la Sankt Petersburg, o mai văzuse o dată. După dineu, se rătăcise în labirintul clădirii ambasadei şi ajunsese fără să vrea în salonul de muzică. Ea era acolo, singură, la pian, şi umplea încăperea cu o muzică sălbatică, mustind de patimă. Melodia nu-i era cunoscută, ba chiar părea un pic discordantă; însă Stephen fusese, de fapt, fascinat de Lydia. Frumuseţea palidă şi de neatins dispăruse; ochii îi aruncau flăcări, îşi lăsase capul pe spate şi trupul îi tremura de emoţie; părea o cu totul altă femeie.

El nu uitase niciodată partitura aceea. Ceva mai târziu, aflase că era *Concertul pentru pian în si bemol minor,* de Ceaikovski, şi de atunci încolo se dusese să-l asculte de fiecare dată când i se ivea ocazia, deşi nu-i mărturisise niciodată Lydiei motivul.

După ce plecase de la ambasadă, se întorsese la hotel ca să se schimbe, deoarece la miezul nopţii era aşteptat la un joc de cărţi. Era un parior talentat, însă nu avea veleităţi autodistructive: ştia cât de mult îşi putea permite să piardă şi când rămânea fără bani se oprea din joc. Dacă ar fi făcut datorii enorme, ar fi fost nevoit să-l roage pe tatăl lui să i le plătească şi n-ar fi suportat să ajungă în aşa o situaţie. Uneori câştiga sume destul de frumoase. Cu toate astea, nu era atras de jocul în sine, ci mai degrabă de compania masculină, de băutul împreună şi de orele târzii.

În seara aceea, nu mai ajunsese la întâlnirea de la miezul nopţii. Pritchard, valetul lui, tocmai îi lega cravata când ambasadorul britanic bătuse la uşa apartamentului său de la hotel. Excelenţa Sa arăta de parcă abia s-ar fi dat jos din pat şi s-ar fi îmbrăcat în mare grabă. Primul gând care-i trecuse prin minte lui Stephen fusese că era pe cale să izbucnească vreo revoluţie şi că toţi britanicii aveau să fie nevoiţi să se refugieze în ambasadă.

— Mă tem că am veşti proaste, spusese ambasadorul. Ar fi bine să luaţi loc. Telegramă din Anglia. E vorba de tatăl dumneavoastră.

Bătrânul despot murise, răpus de un atac de cord, la vârsta de şaizeci şi cinci de ani.

— Fir-ar să fie! exclamase Stephen. Atât de repede!

— Cele mai profunde condoleanţe, zisese ambasadorul.

— Foarte frumos din partea dumneavoastră că aţi venit personal.

— E o nimica toată. Cu orice vă pot ajuta...

— Sunteţi foarte amabil.

Ambasadorul îi strânsese mâna şi plecase.

Stephen rămăsese cu privirea în gol, gândindu-se la tatăl lui. Fusese un om incredibil de înalt, cu o voinţă de fier şi foarte acru. Sarcasmele lui puteau să-i facă pe oameni să le dea lacrimile. Cu el puteai să te porţi în trei feluri: fie deveneai ca el, fie te lăsai stăpânit de el, fie plecai. Mama lui Stephen, o fată victoriană, dulce şi neajutorată, se supusese în faţa voinţei lui şi murise de tânără. Atunci, Stephen părăsise casa părintească.

Şi-l închipuia pe tatăl lui în sicriu, gândindu-se: „În sfârşit, eşti şi tu neajutorat. Acum nu le mai poţi face pe cameriste să plângă, nici pe valeţi să tremure, nici pe copii să o ia la goană ca să se ascundă. Ţi-ai pierdut puterea să mai pui la cale căsătorii, să-ţi dai afară chiriaşii din casă ori să respingi legi parlamentare. N-o să mai bagi hoţii în închisori, n-o să mai deportezi agitatori în Australia. Ţărână eşti şi în ţărână te vei întoarce”.

În anii din urmă, îşi mai schimbase părerea despre tatăl lui. În 1914, ajuns la vârsta de cincizeci de ani, Walden putea să recunoască faţă de sine însuşi că moştenise unele dintre valorile în care credea tatăl lui: dragostea de cunoaştere, credinţa în raţionalism, devotamentul faţă de muncă, văzută ca justificare a existenţei omului pe lume. Atunci însă, în 1895, se simţise cuprins doar de amărăciune.

Pritchard adusese o sticlă de whisky pe o tavă şi spusese:

— E o zi foarte tristă, milord.

Auzind acel „milord”, Stephen tresărise. El şi fratele lui purtau titluri de nobleţe – al lui Stephen era lord Highcombe – dar servitorii li se adresau întotdeauna cu „domnule”, pe când „milord” îi era rezervat tatălui lor. După moartea tatălui, firește, Stephen devenise contele de Walden. Şi, împreună cu titlul, deţinea câteva mii de acri în sudul Angliei, o bucată zdravănă din Scoţia, şase cai de curse, domeniul Walden Hall, o vilă la Monte Carlo, un conac de vânătoare în Scoţia şi un loc în Camera Lorzilor.

De-acum, avea să locuiască la Walden Hall. Era domeniul familiei şi conţii de Walden locuiseră mereu acolo. Va introduce electricitate, era lucru hotărât. O să vândă unele dintre ferme şi va investi în proprietăţi la Londra şi în căi ferate americane. Va ţine primul discurs în Camera Lorzilor – oare despre ce avea să vorbească? Probabil despre politica externă. Avea chiriaşi de care să se ocupe şi mai multe locuinţe pe care să le administreze. Va merge la Curte în timpul *Sezonului,* va organiza partide de vânătoare şi baluri...

Mai mult, avea nevoie de o soţie.

Rolul de conte de Walden nu putea să fie jucat de un burlac. Cineva trebuia să fie gazda acestor petreceri, cineva trebuia să răspundă la invitaţii, să discute meniurile cu bucătarii, să le atribuie dormitoare oaspeţilor, să stea în capul mesei celei lungi din sufrageria de la Walden Hall. Trebuia să existe o contesă de Walden.

Trebuia să existe un moştenitor.

— Pritchard, îmi trebuie o soţie.

— Da, milord. Vremea burlăciei noastre s-a terminat.

A doua zi, Walden se întâlnise cu tatăl Lydiei şi îi ceruse oficial permisiunea să o viziteze.

După douăzeci de ani, îi era greu să-şi imagineze cum de fusese atât de îngrozitor de iresponsabil, chiar şi în tinereţe. Nu se întrebase nici măcar o singură dată dacă ea era soţia potrivită pentru el sau dacă putea accede la rangul de contesă. Nu se întrebase nici măcar o dată dacă avea s-o poată face fericită. Presupusese doar că patima aceea ascunsă care se dezlănţuise când ea cânta la pian se va descătuşa şi pentru el; se înşelase.

Timp de două săptămâni, o vizitase în fiecare zi – era imposibil să ajungă la timp acasă pentru funeraliile tatălui său –, după care îi ceruse mâna, însă nu Lydiei, ci tatălui ei. Acesta estimase partida în termeni la fel de practici ca şi Walden, care îi explicase că voia să se căsătorească de îndată, în ciuda faptului că era în doliu, întrucât trebuia să revină acasă şi să se ocupe de moşie. Tatăl viitoarei soţii înţelesese perfect. După şase săptămâni, Stephen şi Lydia erau căsătoriţi.

„Ce tânăr prost şi trufaş am putut să fiu! se gândi el. Mi-am închipuit că Anglia o să conducă lumea veşnic şi că o să fiu mereu stăpân pe inima mea”.

Luna ieşi de după un nor, scăldând dormitorul într-o lumină pală. El se uită la faţa adormită a Lydiei. „N-am prevăzut asta, chibzui el; n-am ştiut că o să mă îndrăgostesc de tine fără speranţă. Nu voiam decât ca noi doi să ne plăcem unul pe altul şi, în cele din urmă, asta a fost îndeajuns pentru tine, dar nu şi pentru mine. Nu mi-a trecut niciodată prin cap că o să am *nevoie* de zâmbetul tău, că o să tânjesc după sărutările tale, că o să ard de dorinţa să vii în camera *mea* noaptea; nu m-am gândit vreodată că o să fiu înspăimântat, *îngrozit* să nu te pierd”.

Ea şopti ceva în somn şi se întoarse cu spatele. Stephen îşi trase braţul de sub gâtul ei, după care se ridică în şezut pe marginea patului. Dacă mai zăbovea, avea să aţipească şi nu era de bonton să fie găsiţi împreună în pat de camerista Lydiei când va veni de dimineaţă cu ceaşca de cafea. Îşi puse halatul

şi papucii de blană şi ieşi încetişor din încăpere, se strecură pe cele două uşi din camera de dressing, apoi ajunse în dormitorul lui. „Sunt un bărbat foarte norocos”, reflectă el în vreme ce se întindea în pat ca să doarmă.

***

Walden studia felurile de mâncare pentru micul dejun. Erau căni pline cu cafea, cu ceai chinezesc şi indian; urcioare pline cu smântână, cu lapte şi carafe cu lichior; un castron mare cu porridge fierbinte; farfurii cu biscuiţi şi cu pâine prăjită, şi castronele cu marmeladă, miere şi gem. Pe masa de serviciu se aflau un rând de farfurii din argint, fiecare încălzită cu câte o lampă cu spirt, în care se lăfăiau ouă prăjite, cârnăciori, slăninuţă, rinichi şi peşte. Pe tăvile cu hrană rece aşteptau friptura de viţel, şunca şi limba de vită. Vasul de fructe, aşezat pe o masă separată, era plin cu nectarine, portocale, pepeni galbeni şi căpşune.

„Astea ar trebui să-l umple de bună dispoziţie pe Alexei”, se gândi el.

Îşi puse ouă şi rinichi în farfurie şi se aşeză. „Rușii vor dori ceva în schimbul promisiunii de a oferi ajutor militar”, mai chibzui el. Era îngrijorat în privinţa preţului. Dacă vor cere vreun lucru în privinţa căruia Angliei i-ar fi cu neputinţă să-l ofere, atunci toată înţelegerea va cădea pe dată, iar în acest caz...

Sarcina lui era ca lucrul ăsta să nu se întâmple.

Va fi nevoit să-l manipuleze pe Alexei. Gândul ăsta îl făcea să nu se simtă deloc în largul lui. Îi fusese de ajutor faptul că-l cunoştea de atâta vreme pe băiat, dar, de fapt, poate că i-ar fi fost mai uşor să negocieze la sânge cu o persoană pentru care nu nutrea sentimente personale.

„Trebuie să nu mă las târât de sentimente, îşi spuse el; trebuie să atragem Rusia de partea noastră”.

Îşi turnă lapte şi îşi luă câţiva biscuiţi şi miere. După un minut, apăru şi Alexei, cu un aer vesel şi bine ras.

— Ai dormit bine? îl întrebă Stephen.

— Cum nu se poate mai bine, răspunse Alexei, pe urmă îşi luă o nectarină şi se apucă s-o mănânce cu cuţitul şi furculiţa.

— Doar atâta mănânci? se miră Walden. Mi se pare că îţi plăcea micul dejun englezesc. Îmi aduc aminte că mâncai porridge, smântână, ouă, vită şi căpşune, după care îi cereai bucătăresei să-ţi mai aducă nişte pâine prăjită.

— Nu mai sunt în creştere, unchiule Stephen.

„Ar fi bine să-mi întipăresc asta în minte”, reflectă Stephen.

După ce terminară cu micul dejun, se duseră într-unul dintre saloanele de dimineaţă.

— Curând, o să fie anunţat planul nostru pe nouă ani pentru armată şi marină, zise Alexei.

„Aşa face, chibzui Stephen: mai întâi îţi spune ceva, după care îţi cere ceva”. Îşi aminti cum îi zicea odată Alexei: „Unchiule, mi-am pus în minte să-l citesc pe Clausewitz în vara asta. Apropo, aş putea să aduc un oaspete din Scoţia la partida de vânătoare?”

— Bugetul pentru următorii cinci ani e de şapte miliarde şi jumătate de ruble, continuă Alexei.

Cum o liră sterlină valora zece ruble şi jumătate, calculă Walden, asta însemna 750 de milioane de lire sterline.

— Un program ambiţios, spuse el, însă aş fi vrut ca voi să fi început în urmă cu cinci ani.

— Şi eu, replică Alexei.

— E posibil ca războiul să înceapă chiar înainte ca programul să fie pus în aplicare.

Alexei ridică din umeri.

Walden medita: „Fireşte, n-o să se apuce să facă o previziune în privinţa rapidităţii cu care o să intre Rusia în război”.

— Primul lucru pe care îl aveţi de făcut e să măriţi numărul tunurilor de pe cuirasatele voastre.

Alexei scutură din cap.

— În curând o să lansăm la apă al treilea cuirasat. Al patrulea e în construcţie. Amândouă au tunuri cu diametrul de 12 inchi.

— Nu-i de ajuns, Alexei. Churchill le-a mărit pe ale noastre la 15 inchi.

— Şi are dreptate. Comandanţii noştri ştiu asta, dar politicienii nu. Ştii cum e Rusia, unchiule: ideile noi sunt privite cu imensă neîncredere. E nevoie de o veşnicie ca inovaţiile să fie făcute.

„Începem să ne apropiem”, îşi spuse Walden.

— Care *este* prioritatea voastră?

— O sută de milioane de ruble vor fi cheltuite de îndată pentru flota Mării Negre.

— Aş fi crezut că Marea Nordului e mai importantă.

„Pentru Anglia, în orice caz”, reflectă Walden.

— Noi avem un punct de vedere mai asiatic decât voi; duşmanul care ne agasează pe noi e Turcia, nu Germania.

— V-ar putea fi aliaţi.

— Într-adevăr, şovăi Alexei. Cea mai mare slăbiciune a marinei ruseşti, continuă el, este că nu avem un port la mările cu ape mai calde.

Fraza părea începutul unui discurs pregătit dinainte. „Asta e, îşi zise Walden: acum ajungem în mijlocul problemei”. Însă continuă să mai ocolească puţin subiectul.

— Dar Odesa?

— E la ţărmul Mării Negre. Cât timp turcii deţin Constantinopolul şi Gallipoli, ei controlează cele două strâmtori dintre Marea Neagră şi Mediterana; prin urmare, dacă ne gândim la scopurile strategice, Marea Neagră poate fi la fel de bine considerată un lac interior.

— Motiv pentru care, de sute de ani, Imperiul Rus tot încearcă să avanseze spre sud.

— Şi de ce nu? Suntem slavi şi multe popoare din Balcani sunt tot slave. Dacă vor libertate naţională, fireşte că noi simpatizăm cu cauza lor.

— Într-adevăr. Însă, dacă o capătă, probabil că o să le permită navelor voastre să aibă acces liber la Mediterana.

— Controlul slav asupra Balcanilor ne-ar fi de ajutor. Dar şi mai de ajutor ne-ar fi ca Rusia însăşi să deţină controlul.

— Fără îndoială – deşi, din câte îmi pot da seama, problema nu e pe tapet.

— Ai vrea să te gândeşti la ea?

Walden deschise gura să spună ceva, însă o închise brusc. „Asta e, reflectă el, asta vor, ăsta e preţul. Ceea ce e sigur e că nu-i putem da Rusiei Balcanii, pentru numele lui Dumnezeu! Dacă înţelegerea depinde de asta, atunci n-o să fie nicio înţelegere...”

— Dacă o să luptăm de partea voastră, continuă Alexei, trebuie să fim puternici. Zona despre care vorbim e una în care trebuie să ne întărim, prin urmare, în mod natural, ne aşteptăm să ne daţi o mână de ajutor acolo.

Mai limpede decât atât nici că se putea exprima: „Daţi-ne Balcanii şi o să luptăm cot la cot cu voi”.

Reuşind să-şi revină, Walden se încruntă, ca şi cum ar fi fost uluit, apoi zise:

— Dacă Marea Britanie ar deţine controlul asupra Balcanilor, am putea – cel puţin teoretic – să vă dăm această arie. Însă ne e imposibil să vă oferim ceea ce nu deţinem, aşa că nu prea ştiu cum vă putem întări – cum spui tu – în zona aceea.

Replica lui Alexei veni atât de repede, încât probabil că o repetase.

— Totuşi aţi putea recunoaşte Balcanii ca aparţinând sferei de influenţă a Rusiei.

„Ei, asta nu-i aşa de rău, chibzui Walden. Cu asta *am putea* să rezolvăm”.

Se simţea incredibil de uşurat. Se hotărî chiar să pună la încercare hotărârea lui Alexei, înainte să ducă mai departe discuţia, aşa că adăugă:

— Fireşte, am putea să fim de acord să vă favorizăm în acea parte de lume, nu pe Austria sau Turcia.

Alexei clătină din cap.

— Vrem mai mult, rosti el cu fermitate.

Asta era, meritase să încerce. Alexei o fi fost el tânăr şi timid, însă nu putea să fie dus cu zăhărelul. Ghinion.

Walden avea nevoie de timp de gândire. Pentru Marea Britanie, dacă urma să îndeplinească solicitările Rusiei, asta ar fi însemnat o schimbare semnificativă în relaţiile internaţionale. Şi asemenea schimbări pot, la fel ca mişcările scoarţei terestre, să provoace cutremure în locuri neaşteptate.

— Poate că vei dori să stai de vorbă cu Churchill înainte să mergem mai departe, sugeră Alexei, zâmbind în colţul gurii.

„Ştii al naibii de bine că aşa voi face", reflectă Walden. Brusc, avu revelaţia felului minunat în care ţinuse Alexei toată situaţia în mână. Mai întâi îl băgase în sperieţi cu o cerere absolut exagerată; după care, când venise cu solicitarea adevărată, Walden fusese atât de uşurat, că o primise cu braţele deschise.

„Credeam că o să-l manipulez pe Alexei, dar, de fapt, eu am fost cel manipulat", chibzui el, pe urmă zâmbi la rândul lui şi preciză:

— Sunt mândru de tine, băiete.

***

În dimineaţa aceea, Felix îşi dădu seama când, unde şi cum avea să-l ucidă pe prinţul Orlov.

Planul începuse să prindă contur în mintea lui pe când citea *The Times* în biblioteca din clubul de pe strada Jubileului. Imaginaţia îi fusese înflăcărată de un paragraf din coloana „Evenimente trecute de la Curtea Regală":

Prinţul Alexei Andreevici Orlov a sosit ieri de la Sankt Petersburg. Va fi oaspetele contelui şi al contesei de Walden în timpul Sezonului. *Prinţul Orlov le va fi prezentat Majestăţilor Lor la Curte joi, în data de 4 iunie.*

Ştia deci cu siguranţă că Orlov se va afla într-un anumit loc, la o anumită dată, într-un anumit moment. Informaţiile de acest fel erau esenţiale pentru un asasinat plănuit cu grijă. Felix se gândise că o să obţină informaţii fie stând de vorbă cu vreunul dintre servitorii lui Walden, fie observându-l pe Orlov

şi identificând câteva locuri unde se ducea de obicei. Citind acel pasaj din ziar, nu mai era nevoit să-şi asume niciun risc întrebându-i pe servitori sau urmărind oamenii. Se întreba dacă Orlov ştia că mişcările lui fuseseră anunţate în ziare, ca şi cum ar fi vrut să le facă un serviciu asasinilor. „Tipic englezesc", îşi spuse el.

Următoarea problemă era cum să ajungă destul de aproape de Orlov ca să-l omoare. Până şi pentru Felix avea să fie greu să pătrundă într-un palat regal. Însă şi la întrebarea asta găsi răspunsul tot în *The Times.* Pe aceeaşi pagină cu „Evenimente trecute de la Curtea Regală", înghesuit între relatarea de la un bal dat de lady Bailey şi detaliile unor testamente, citi următorul pasaj:

CURTEA REGALĂ
Aranjamente pentru trăsuri

Pentru a uşura aranjamentele legate de chemarea trăsurilor celor aflaţi la Curtea Majestăţilor Lor la Palatul Buckingham, ni s-a cerut să anunţăm că, în cazul persoanelor care au privilegiul de a intra pe la intrarea Pimlico, vizitiul fiecărei trăsuri care se întoarce este rugat să-i lase ofiţerului aflat în partea stângă a porţii o carte de vizită pe care să fie scris în clar numele gentlemanului sau doamnei căreia îi aparţine trăsura. În cazul trăsurilor care se întorc să ia oaspeţii de la intrarea cea mare, o carte de vizită similară îi va fi înmânată ofiţerului aflat în partea stângă a arcadei care duce la Patrulaterul palatului.

Pentru ca oaspeţii să se poată bucura de avantajele aranjamentelor sus-menţionate, este necesar ca un valet să însoţească fiecare trăsură, întrucât nu se poate face nicio planificare pentru chemarea trăsurilor altfel decât spunându-le numele valeţilor care vor aştepta la intrare şi cărora le va reveni sarcina de a chema trăsura. Uşile se vor deschide pentru primirea oaspeţilor începând cu ora 8.30.

Felix citi anunţul de câteva ori; stilul în proză al ziarului *The Times* era extrem de dificil de înţeles. Se părea cel puţin că voia să spună că, pe măsură ce oaspeţii plecau de la palat, valeţii aveau să fie trimişi în goană după trăsuri, staţionate în altă parte.

„Trebuie să existe o cale, reflectă el, ca să mă pot strecura în sau pe trăsura conţilor Walden când se întoarce de la palat ca să-i ia".

Totuşi, mai rămânea o problemă foarte importantă. Nu avea armă.

În Geneva, ar fi putut să facă uşor rost de una, însă ar fi fost riscant să încerce să o treacă peste graniţă; i s-ar fi refuzat intrarea în Anglia dacă i-ar fi fost cercetat bagajul.

Cu siguranţă, era la fel de uşor şi la Londra să facă rost de o armă, însă nu ştia cum şi nu voia mai deloc să se intereseze în mod direct. Văzuse câteva magazine de arme în cartierul West End din Londra şi observase că toţi clienţii care intrau şi ieşeau din ele păreau a aparţine clasei celei mai de sus; Felix n-ar fi fost servit acolo nici măcar dacă ar fi avut banii necesari ca să cumpere frumoasele lor arme de foc de precizie. Pierduse timpul şi prin cârciumile celor din clasa de jos, unde, cu siguranţă, infractorii cumpărau şi vindeau arme, dar nu văzuse nimic de genul ăsta, lucru care nu era deloc de mirare. Unica lui speranţă erau anarhiştii. Intrase în discuţii cu aceia dintre ei pe care îi considera „serioşi", doar că ei nu vorbeau niciodată despre arme, fără îndoială, din cauza prezenţei lui Felix. Partea proastă era că nu se afla printre ei de prea multă vreme, ca să aibă încredere în el. În grupurile de anarhişti erau întotdeauna infiltraţi spioni ai poliţiei şi, deşi acest lucru nu-i împiedica pe anarhişti să-i primească bine pe nou-veniţi, erau totuşi precauţi.

Însă în acel stadiu al planului său, Felix nu mai avea vreme pentru investigaţii discrete. Trebuia să întrebe direct cum putea face rost de o armă. Trebuia să se poarte cu mare grijă. Şi imediat după aceea trebuia să taie legăturile cu strada Jubileului şi să se mute în altă parte a Londrei, ca să evite riscul de a fi urmărit.

Se gândea la tinerii evrei nechibzuiţi de pe strada Jubileului. Erau puştani furioşi şi violenţi. Spre deosebire de părinţii lor, refuzau să lucreze ca nişte sclavi în atelierele mizerabile din East End, cosând costumele pe care le comandau aristocraţii de la croitorii de pe Savile Row. Spre deosebire de părinţii lor, nu dădeau doi bani pe predicile conservatoare ale rabinilor. Cu toate astea, încă nu se hotărâseră dacă soluţia la problemele lor consta în politică sau în asasinate.

„Cea mai bună soluţie pe care o am este Nathan Sabelinsky, îşi zise el. Un bărbat de vreo douăzeci de ani, arătos, care aduce mai degrabă a slav şi poartă gulere foarte ţepene şi o jachetă galbenă". Felix îl văzuse frecventând sălile cu jocuri de noroc de pe Commercial Road; probabil că avea bani de aruncat pe pariuri şi pe haine.

Aruncă o privire prin biblioteca din club. Ceilalţi ocupanţi ai ei erau un bătrân care moţăia, o femeie cu o haină groasă care citea *Capitalul* în germană şi-şi lua notiţe şi un evreu lituanian aplecat peste un ziar rusesc, pe care îl citea cu ajutorul unor ochelari cu lentile foarte groase. Felix ieşi şi coborî la parter.

Nu se vedea nici urmă de Nathan sau de vreunul dintre prietenii lui. Era puţin cam devreme ca să-şi facă apariţia. „Dacă omul ăsta lucrează, îşi spuse Felix, atunci lucrează noaptea”.

Felix se întoarse apoi la complexul de locuinţe Dunstan House. Îşi împachetă aparatul de ras, lenjeria curată şi cămaşa de schimb în valiza din carton şi-i spuse lui Milly, soţia lui Rudolf Rocker:

— Am găsit o cameră. O să mă întorc diseară să-i mulţumesc lui Rudolf.

Pe urmă îşi puse valiza în spatele bicicletei şi se îndreptă către vest, spre centrul Londrei, apoi spre nord, către suburbia Camden Town. Găsi aici o stradă cu case mari şi cândva fastuoase, construite pentru familiile mai pretenţioase din clasa de mijloc. Între timp, se mutaseră în suburbiile de la capetele noilor linii de cale ferată. În una dintre aceste case, Felix închirie o cameră posomorâtă de la o irlandeză numită Bridget, plătindu-i zece şilingi în avans pentru două săptămâni.

Pe la prânz, se afla din nou în Stepney, în faţa casei lui Nathan din strada Sidney. Era o clădire micuţă, construită conform modelului cu două camere la etaj şi două la parter. Uşa din faţă era deschisă larg. Felix intră.

Zgomotul şi mirosul îl izbiră ca un pumn în faţă. Într-o încăpere nu mai mare de doisprezece metri pătraţi, vreo cincisprezece – douăzeci de oameni se îndeletniceau cu croitoria. Bărbaţii coseau la maşină, iar femeile de mână, în timp ce copiii călcau tipurile de îmbrăcăminte deja terminate. De pe mesele de călcat se ridicau aburi, care se amestecau cu izul de sudoare. Maşinile ţăcăneau, fiarele de călcat şuierau, în timp ce lucrătorii trăncăneau fără încetare în idiş. Pe jos, în fiecare locşor rămas liber, zăceau părţi de haine pregătite să fie cusute laolaltă. Nimeni nu-i aruncă nicio privire lui Felix: toată lumea lucra într-un ritm înnebunitor de rapid.

El i se adresă persoanei celei mai apropiate, o fată care ţinea un bebeluş la sân. Cosea de mână nasturii de la mâneca unei jachete.

— Nathan e aici?

— Sus, răspunse ea, fără să se oprească din lucru.

Felix începu să urce pe scara strâmtă. În fiecare dintre cele două dormitoare mici erau câte patru paturi, în cele mai multe se afla cineva, probabil oamenii care lucrau noaptea. Îl găsi pe Nathan în camera din spate, pe marginea patului, încheindu-se la cămaşă.

Nathan îl zări şi îl întrebă:

— Felix, *wie geht's*[5]?

— Vreau să vorbesc cu tine, răspunse Felix în idiş.

— Spune!

— Haide afară!

Nathan îşi puse haina şi ieşiră împreună în strada Sidney. Acolo, rămaseră în bătaia soarelui, lângă fereastra deschisă a atelierului, unde conversaţia lor putea să fie perturbată de zgomotele răzbătând de dinăuntru.

— E atelierul lui tata, îi explică Nathan. Plăteşte cu cinci pence o fată ca să coasă la maşină o pereche de pantaloni – asta înseamnă o oră de lucru pentru ea. Le plăteşte cu încă trei pence pe fetele care taie, calcă şi cos nasturii. Pe urmă, duce pantalonii la un croitor din West End şi e plătit cu nouă pence pentru ei. Profitul e de un penny – cât să cumperi o bucată de pâine. Dacă o să-i ceară zece pence croitorului din West End, o să fie zburat afară din magazin şi afacerea o să fie preluată de unul dintre zecile de croitori evrei care aşteaptă în stradă, cu maşinile de cusut la subraţ. Nu mai vreau să trăiesc aşa.

— Din cauza asta eşti anarhist?

— Oamenii ăia fac hainele cele mai frumoase din lume, dar ai văzut cum sunt *ei* îmbrăcaţi?

— Şi cum o să se schimbe lucrurile, prin violenţă?

— Aşa cred.

— Puteam să jur că aşa simţi. Nathan, am nevoie de o armă.

— Pentru ce? chicoti nervos Nathan.

— Ce fac anarhiştii, de obicei, cu armele?

— Aştept să mă lămureşti tu, Felix.

— Fură de la hoţi, îi asupresc pe tirani şi-i ucid pe ucigaşi.

— Şi ce anume dintre astea vrei să faci?

— O să-ţi spun – dacă vrei, *într-adevăr,* să ştii...

Nathan se gândi o clipă, după care adăugă:

— Du-te la cârciuma Tigaia încinsă, pe Brick Lane, colţ cu strada Thrawl. Caută-l pe Garfield Piticul.

— Mulţumesc! zise Felix, fără să-şi poată ascunde nota de triumf din glas. Cât o să mă coste?

— Cinci şilingi pentru un revolver franţuzesc de calibrul 12 mm.

— Aş vrea ceva mai de calitate.

— Armele bune sunt scumpe.

— Înseamnă că o să mă tocmesc, zise Felix, strângându-i mâna lui Nathan. Mulţumesc.

Nathan îl urmări din priviri pe când se urca pe bicicletă.

— Poate că după aceea o să-mi povesteşti.

— O să citeşti despre asta în ziare, zâmbi Felix, făcându-i un semn cu mâna, după care se îndepărtă.

Merse cu bicicleta de-a lungul căii Whitechapel, după care o luă pe strada mare din Whitechapel, făcând la dreapta pe strada Osborn. Şi, dintr-odată, înfăţişarea străzilor se schimbă. Era

partea cea mai aglomerată din Londra pe care o văzuse până atunci. Străzile erau strâmte şi jegoase, aerul plin de fum şi de duhoare, iar cei mai mulţi oameni arătau mizerabil. Canalele dădeau pe afară de zoaie. Cu toate astea însă, zona era la fel de plină de viaţă ca un stup de albine. Mulţi oameni alergau de colo-colo cu cărucioarele, alţii se îngrămădeau în faţa chioşcurilor, prostituatele ocupau fiecare colţ de stradă, pe când prăvăliile tâmplarilor şi ale cizmarilor îşi etalau marfa direct pe pavaj.

Felix îşi lăsă bicicleta în faţa uşii birtului Tigaia încinsă; dacă i-ar fi fost furată, n-avea decât să fure alta. Ca să intre în cârciumă, fu nevoit să păşească peste ceva ce părea să fie o pisică moartă. Înăuntru nu era decât o singură cameră, cu tavanul scund, goală, cu excepţia barului aflat în capătul cel mai îndepărtat. Bărbaţi şi femei în vârstă erau aşezaţi pe banchete, de-a lungul zidurilor, în vreme ce tinerii stăteau în picioare în mijlocul încăperii. Felix se îndreptă spre bar, cerând un pahar de bere englezească Ale[6] şi un cârnat rece.

Se uită în jurul lui până-l zări pe Garfield Piticul. Nu-l observase imediat, fiindcă omul era aşezat pe un scaun. Nu depăşea 1, 20 m, avea capul mare şi, după chip, părea între două vârste. Pe jos, lângă scaunul lui, stătea un câine negru, enorm. Omul vorbea cu doi bărbaţi spătoşi, care păreau nişte duri, purtând veste de piele şi cămăşi fără guler. Probabil erau gărzi de corp. Lui Felix nu-i scăpaseră burţile lor mari şi zâmbi în sinea lui, gândind: „O să-i mănânc de vii”. Cei doi aveau halbe de bere, însă piticul bea gin, după câte se părea. Barmanul îi întinse lui Felix băutura şi cârnatul:

— Şi un pahar din ginul cel mai bun, zise Felix.

O tânără care stătea la bar îşi ridică privirea spre el şi-l întrebă:

— Pentru mine?

Şi zâmbi provocator, arătându-şi dinţii stricaţi.

Felix îşi întoarse privirea.

După ce ginul îi fu adus, plăti şi se îndreptă spre cei trei, care stăteau în picioare lângă o ferestruică ce dădea spre stradă. Felix se plasă între ei şi uşă, apoi i se adresă piticului:

— Domnul Garfield?

— Cine întreabă? răspunse acesta, cu glas subţiratic, aducând mai mult cu un chiţăit.

Felix îi întinse paharul cu gin.

— Pot să am o vorbă cu dumneavoastră despre o afacere?

Garfield luă paharul, îl dădu pe gât şi zise:

— Nu.

Felix sorbi la rândul lui din bere. Era mai dulce şi mai puţin acidulată decât berea elveţiană.

— Vreau să cumpăr o armă, continuă el.

— Atunci, nu prea pricep de ce ai venit aici.

— Am auzit de dumneavoastră la clubul din strada Jubileului.

— Anarhist, nu-i aşa?

Felix rămase tăcut.

Garfield îl măsura din cap până în picioare.

— Şi ce fel de armă ai vrea, dacă aş avea?

— Un revolver. Unul bun.

— Cum ar fi un Browning cu şapte gloanţe?

— Ar fi perfect.

— Nu am. Dacă aş avea, nu l-aş vinde. Şi dacă l-aş vinde, aş fi nevoit să cer cinci lire pe el.

— Am auzit că ar costa cel mult o liră.

— Ai auzit greşit.

Felix stătea pe gânduri. Piticul hotărâse că, din moment ce era străin şi anarhist pe deasupra, putea să-l tragă pe sfoară. „Aşa să fie, chibzui Felix, atunci o să jucăm cum vrei tu”.

— N-am cum să dau mai mult de două lire.

— Şi eu n-am cum să cobor sub patru.

— Asta înseamnă şi o cutie cu muniţie?

— Aşa să fie, patru lire, cu tot cu o cutie de muniţie.

— Mă învoiesc, zise Felix, apoi văzu că unul dintre paznici îşi reprima un zâmbet.

După ce plătise băuturile şi cârnatul, Felix nu mai avea decât trei lire, cincisprezece şilingi şi un penny.

Garfield îi făcu un semn din cap unuia dintre însoţitorii lui. Omul se duse în spatele barului şi ieşi pe uşa din spate. Felix îşi înfulecă pe nerăsuflate cârnatul. După câteva minute, bărbatul se întoarse, ţinând în mână ceva ce semăna cu o bocceluţă din cârpe. Îi aruncă o privire scurtă lui Garfield, care dădu din cap, pe urmă îi întinse bocceaua lui Felix.

Acesta o desfăcu şi văzu că în ea se aflau un revolver şi o cutiuţă. Scoase arma din cârpele în care era înfăşurată, examinând-o.

— Lasă-l jos, îi ceru Garfield, doar nu-i nevoie să-l arăţi tuturor amărâţilor ăstora.

Arma era curată şi bine unsă şi funcţiona foarte uşor.

— Dacă nu mă uit la el, de unde să ştiu că e bun?

— Da’ tu unde te crezi, la magazinul Harrods?

Felix deschise cutiuţa cu cartuşe şi încărcă butoiaşul cu mişcări rapide, îndelung practicate.

— Lasă dracului aia, şuieră piticul. Dă-mi banii mai repede şi cară-te! Eşti nebun de legat.

Felix se simţea cuprins de o agitaţie care-i usca gâtul. Făcu un pas înapoi şi îndreptă arma spre pitic.

— Iisuse Hristoase! exclamă piticul.

— Vrei să încerc arma? întrebă Felix.

Cei doi paznici se îndepărtară în direcţii opuse, astfel încât Felix să nu-i poată nimeri dintr-un singur foc. Lui îi sări inima din loc: nu se aşteptase să fie atât de isteţi. Următoarea mişcare avea să fie să sară pe el. În cârciumă se lăsase brusc liniştea. Felix îşi dădea seama că n-avea cum să ajungă la uşă înainte ca unul dintre paznici să sară la el. Câinele cel mare mârâi, simţind tensiunea din aer.

Felix zâmbi şi împuşcă animalul.

În încăperea mică, zgomotul armei aproape că-i asurzi pe toţi. Nimeni nu mişca. Bietul câine se prăbuşi, sângerând. Paznicii piticului îngheţaseră acolo unde se aflau.

Felix mai făcu un pas înapoi, întinzând o mână în spate, şi găsi uşa. O deschise, cu arma îndreptată în direcţia lui Garfield, şi ieşi.

Trânti uşa, îşi băgă revolverul în buzunarul de la haină şi sări pe bicicletă.

Auzi cum se deschide uşa cârciumii. Se avântă pe bicicletă şi începu să pedaleze. Cineva îl apucă de mâneca hainei, dar el începu să pedaleze şi mai repede şi se eliberă. Desluşi zgomotul unei împuşcături şi se ghemui din reflex. Cineva ţipă. Răsturnă un vânzător de îngheţată şi dădu colţul. În depărtare se auzea fluierul unui poliţist. Se uită în spate. Nu-l urmărea nimeni.

După o jumătate de minut, se pierduse în labirintul din Whitechapel.

Şi-şi spuse: „Mai am şase gloanţe”.

Capitolul III

Charlotte era pregătită. În sfârşit, rochia de ceremonie, pe care croitoresele o retuşaseră de mai multe ori, arăta perfect. Nu-i mai adăugase decât un trandafir roşu în corsaj, urmând să poarte şi un buchet de acelaşi fel, îmbrăcat într-o pânză fină. Diadema de diamante era bine fixată în coafura înaltă, iar cele două pene albe fuseseră şi ele legate cu grijă, nu cumva să cadă. Totul era minunat.

Numai că era speriată de moarte.

— De cum o să intru în sala tronului, o avertiză ea pe Marya, cu siguranţă, trena se va rupe, diadema o să-mi cadă peste ochi, părul o să mi se desfacă, penele o să mi se lase, una într-o parte, alta în cealaltă, o să mă împiedic de poalele rochiei şi o să mă întind lată pe podea. Toţi invitaţii vor izbucni în râs, dar niciunul nu va râde mai tare decât Majestatea Sa Regina. Apoi voi ieşi în goană din palat, mă voi duce în parc şi mă voi arunca în lac.

— Nu ar trebui să vorbeşti astfel, îi replică Marya, pe urmă o încurajă, pe un ton mult mai blând: O să fii cea mai frumoasă de acolo.

Lydia intră în dormitor şi, apucându-şi fiica de mâini, o îndepărtă puţin fără să-i dea drumul, ca s-o poată privi din cap până-n picioare.

— Draga mea, eşti atât de frumoasă... spuse ea, după care o sărută.

Charlotte o luă în braţe, încolăcindu-şi mâinile în jurul gâtului ei şi lipindu-şi obrazul de al Lydiei, ca atunci când era copil şi era fascinată de tenul catifelat al mamei. Fu surprinsă să vadă câteva lacrimi în ochii ei, când îi dădu drumul din strânsoare.

— Şi tu eşti frumoasă, mamă.

Rochia Lydiei era sidefie, din charmeuse, iar trena, dintr-un brocart vechi, tot sidefiu, era căptuşită cu madipolon rubiniu. Charlotte avea doar două pene prinse în păr, dar mama sa, fiind măritată, arăta acest lucru prin cele trei pene care-i împodobeau coafura. Buchetul ei era format din indruşaimi şi petunii roz.

— Eşti gata?

— Sunt gata de-o veşnicie, îi răspunse Charlotte.

— Ridică-ţi trena!

Charlotte o ascultă şi îşi ridică uşor trena, aşa cum fusese învăţată să facă.

Mama o urmărea cu privirea, aprobându-i gesturile.

— Mergem? o îndemnă ea.

Marya le deschise uşa. Charlotte se dădu într-o parte ca să o lase pe mama ei să iasă prima, dar aceasta îi spuse:

— Nu, draga mea, este noaptea ta...

Păşiră în afara camerei ca într-o procesiune, cu Marya care încheia şirul, şi merseră una în spatele celeilalte pe coridor şi pe urmă pe palier. Când Charlotte ajunse în capul scărilor principale, nu auzi decât o explozie de aplauze.

Tot personalul casei se strânsese la baza scărilor: menajere, bucătăreasa, valeţi, cameriste, grăjdari, argaţi şi administratori. Multe chipuri o priveau cu mândrie şi încântare. Charlotte era emoţionată de afecţiunea pe care i-o arătau şi înţelese pe loc că şi pentru ei era o seară foarte importantă.

În mijlocul acestui grup se remarca tatăl, arătând superb în haina de gală neagră, din catifea, cu pantalonii trei sferturi, strânşi pe picior şi continuaţi, sub genunchi, de ciorapii lungi de mătase. Acestei ţinute de curtean i se adăugau sabia de la şold şi bicornul pe care îl ţinea sprijinit de încheietura mâinii.

Charlotte coborî scările încet.

Tatăl o sărută pe obraz, numind-o „fetiţa mea”.

Bucătăreasa, care o ştia de mulţi ani şi îşi permitea anumite libertăţi, o apucă de mânecă şi îi şopti că arăta minunat.

Charlotte o strânse de mână, recunoscătoare.

— Mulţumesc, doamnă Harding.

Alexei făcu o plecăciune în faţa ei. Era de-a dreptul strălucitor în uniforma de amiral al marinei ruse. „Ce bărbat frumos este Alexei, îşi spuse ea, mă întreb cine se va îndrăgosti de el în această seară”.

Doi valeţi deschiseră uşa de la intrare. Tatăl o prinse uşor de cot şi o conduse încet spre ieşire. Mama îi urmă, la braţul lui Alexei. În acest timp, Charlotte se frământa: „Dacă voi putea să nu mă gândesc la nimic toată seara şi să merg mecanic oriunde mă vor conduce ceilalţi, totul va decurge cum trebuie”.

Careta aştepta afară. William, vizitiul, şi valetul Charles, purtând livrelele familiei Walden, stăteau în poziţie de drepţi de-o parte şi de cealaltă a uşii. William, corpolent şi grizonant, era calm, dar Charles părea emoţionat. Tatăl o ajută să se urce în trăsură, ţinând-o de mână. Charlotte se aşeză recunoscătoare şi chibzui: „Încă n-am căzut”.

Ceilalţi trei urcară şi ei în trăsură. Pritchard aduse un coş de nuiele şi îl puse pe podeaua caretei înainte să închidă portiera.

Se puseră în mişcare.

Charlotte se uită mirată la coşul de nuiele.

— De ce au pus şi coşul pentru picnic? Avem de mers doar vreo jumătate de kilometru.

— Aşteaptă să vezi ce coadă o să fie... spuse tatăl. O să ne ia aproape o oră să ajungem acolo.

Charlotte îşi dădu seama că s-ar putea să o aştepte o seară mai degrabă plictisitoare decât emoţionantă.

Într-adevăr, trăsura s-a oprit la capătul dinspre Admiralty Arch al bulevardului The Mall. Adică la aproximativ o jumătate de kilometru de Palatul Buckingham. Tatăl a deschis coşul pentru picnic şi a scos din el o sticlă de şampanie. Dar în el mai erau şi sandviciuri cu pui, piersici de seră şi un cozonac.

Charlotte bău puţină şampanie, însă nu reuşi să mănânce nimic. Privind pe fereastra trăsurii, văzu caldarâmul plin de tot felul de pierde-vară, care se îmbulzeau să se uite la procesiunea mai-marilor vremii. Un tânăr înalt, slăbuţ şi chipeş se sprijinea de o bicicletă şi se uita insistent la trăsura lor. Ceva din privirea lui o făcu să se înfioare şi să se întoarcă brusc cu spatele.

După o ieşire din casă atât de grandioasă, se gândea că statul enervant la coadă era şi un bun prilej de a-şi linişti zbuciumul interior. Imediat ce trăsura trecu de porţile palatului şi se apropie de intrarea principală, ea începu deja să redevină ea însăşi, cea normală, adică sceptică, ireverenţioasă şi nerăbdătoare.

Trăsura se opri şi portiera fu deschisă. Charlotte îşi plie trena pe braţul stâng, îşi ridică poalele rochiei cu mâna dreaptă, coborî din caretă şi intră în palat.

Marele hol, acoperit cu un covor roşu, era o explozie de lumină şi culoare. În ciuda scepticismului ei, un tremur de admiraţie şi de plăcere puse stăpânire pe ea la vederea mulţimii de femei îmbrăcate în rochii albe de ceremonie şi a bărbaţilor în uniforme strălucitoare. Diamantele sclipeau, săbiile scoteau un sunet metalic, iar penele urcau şi coborau. Soldaţii din garda regală, în uniforme roşii, stăteau neclintiţi de-o parte şi de alta a scării principale.

Charlotte şi Lydia îşi lăsară mantalele în camera pelerinelor, apoi, escortate de Stephen şi de Alexei, străbătură încet holul şi urcară marea scară, străjuită de gărzile regale cu ale lor halebarde şi de o mulţime de trandafiri roşii şi albi. La etaj, trecură de galeria de tablouri şi intrară în prima dintre cele trei săli de recepţie cu candelabre enorme şi pardoseli de parchet lucios ca sticla. Acolo procesiunea luă sfârşit. Invitaţii stăteau în picioare de jur-împrejurul sălii, în grupuri, făceau conversaţie şi îşi admirau unii altora veşmintele. Charlotte observă că se aflau acolo şi verişoara sa, Belinda, unchiul George şi mătuşa Clarissa. Cele două familii se salutară.

Unchiul George purta aceleaşi haine ca Stephen, dar arăta groaznic în ele, deoarece era foarte gras şi roşu la faţă. Charlotte se tot întreba cum se simţea mătuşa Clarissa, care era tânără şi frumoasă, alături de aşa un pămpălău.

Tatăl îşi tot plimba privirea pe deasupra capetelor, căutând parcă pe cineva.

— L-ai văzut cumva pe Churchill? îl întrebă el pe unchiul George.

— Pentru Dumnezeu, de ce ai nevoie să-l întâlneşti?

Tatăl îşi scoase ceasul.

— Trebuie să ne ocupăm locurile în Sala Tronului. Va trebui să vă lăsăm, ca să n-o pierdem din vedere pe Charlotte, dacă nu te superi, Clarissa...

Tatăl, mama şi Alexei părăsiră sala. Belinda o opri pe Charlotte.

— Rochia ta e superbă.

— Este îngrozitor de inconfortabilă.

— *Ştiam* că vei spune asta.

— Iar tu eşti nespus de frumoasă.

— Mulţumesc, zise Belinda, pe urmă vorbi în şoaptă: Cred că prinţul Orlov este foarte elegant.

— Este foarte drăguţ.

— Cred că e mai mult decât *drăguţ.*

— Ce înseamnă expresia asta din ochii tăi?

— Noi două trebuie să avem o lungă discuţie foarte curând, continuă Belinda pe un ton şi mai şoptit.

— Despre ce?

— Mai ştii ce am discutat în ascunzătoare? Când am luat cărţile acelea din biblioteca de la Walden Hall?

Charlotte se uită la unchiul şi la mătuşa sa, dar aceştia se întorseseră cu spatele ca să discute cu un bărbat smead, al cărui cap era acoperit cu un turban roz din satin.

— Sigur că îmi amintesc.

— Ei, despre asta avem de vorbit.

În încăpere se făcu deodată linişte. Mulţimea se retrase spre marginile sălii pentru a lăsa un culoar de trecere pe mijloc. Charlotte se uită cu atenţie şi îi văzu intrând pe rege şi pe regină, urmaţi la câţiva paşi distanţă de pajii lor, de mai mulţi membri ai familiei regale şi de indianul care le era gardă de corp.

Foşnetul produs de rochiile de mătase în timp ce fiecare dintre femeile prezente se apleca să facă reverenţa se auzea ca şi cum toţi cei din Sala Tronului ar fi suspinat.

***

În Sala Tronului, orchestra, ascunsă privirilor de balconul menestrelilor, începu să interpreteze *God Save the King.* Lydia întoarse privirea spre uşa monumentală, străjuită de doi coloşi poleiţi cu aur. Doi aprozi intrară în sală mergând cu spatele,

unul dintre ei purtând un baston din aur, iar celălalt, unul din argint. Regele şi regina mergeau cu paşi măsuraţi, zâmbind uşor. Urcară pe podium şi rămaseră în picioare în faţa tronurilor îngemănate. Ceilalţi membri ai suitei îşi aleseră locurile, însă nu se aşezară. Nu înaintea suveranilor, ăsta era protocolul.

Regina Maria purta o rochie de brocart auriu şi o coroană de smaralde. „Nu e o frumuseţe, reflectă Lydia, dar se spune că el o adoră. A fost cândva logodită cu fratele mai mare al soţului ei, dar acesta a murit de pneumonie; iar orientarea spre noul moştenitor al tronului a părut dictată doar de calcule politice reci la vremea aceea. Oricum, toată lumea e de acord acum că a fost o regină şi o mamă bună". Lydiei i-ar fi plăcut să-şi dea seama ce fel de personalitate avea.

Începură prezentările. Una după alta, soţiile ambasadorilor veneau, îi făceau o reverenţă regelui, îi făceau o reverenţă reginei, după care se îndepărtau. Urmară ambasadorii, înveşmântaţi în tot soiul de costume ţipătoare şi comice, de operetă, cu excepţia ambasadorului Statelor Unite, care purta un costum obişnuit de seară, negru, ca şi cum ar fi vrut să le amintească tuturor că americanii nu prea credeau în aiurelile astea.

În timp ce ritualul continua, Lydia îşi aruncă privirea prin sală, analizând satinul stacojiu de pe pereţi, frizele eroice de sub tavan, candelabrele enorme şi miile de flori. Îi plăceau la nebunie pompa şi ritualul, veşmintele minunate şi ceremoniile complicate; o emoţionau şi, în acelaşi timp, o linişteau. Surprinse privirea ducesei de Devonshire, care avea în grijă costumele şi bijuteriile reginei – purtând titulatura *Mistress of the Robes* sau *Lady-in-Waiting –,* şi schimbară un zâmbet discret. Îl văzu pe John Burns, preşedintele socialist al Camerei de Comerţ, şi se înveseli la vederea broderiei extravagante care îi prindea ca într-o cingătoare costumul de Curte.

La sfârşitul prezentării diplomaţilor, regele şi regina luară loc, urmaţi de familia regală, de diplomaţi şi de cei mai importanţi membri ai nobilimii. Lydia şi Walden, laolaltă cu nobilii de rang mai mic, trebuiau să stea în picioare.

În sfârşit, începu şi prezentarea debutantelor. Fiecare fată se oprea la intrarea în Sala Tronului, iar un organizator îi lua trena de pe braţ şi o aranja în spatele ei. Pe urmă, ea îşi începea drumul nesfârşit pe covorul roşu până la tronuri, urmărită de toţi ochii. Dacă o fată putea să pară graţioasă şi nestânjenită acolo, atunci aşa avea să reuşească peste tot.

Când debutanta se apropia de podium, îi dădea invitaţia sa lordului şambelan, care îi citea numele cu glas tare. Ea făcea o

reverenţă regelui, apoi reginei. „Puţine fete ştiu să facă reverenţa cu eleganţă”, se gândi Lydia.

Îi fusese îngrozitor de greu s-o convingă pe Charlotte să o repete; poate că şi celelalte mame se confruntau cu aceeaşi problemă. După reverenţe, debutanta se îndepărta, fiind atentă să nu întoarcă spatele tronului, până nu ajungea la adăpost în mulţimea privitorilor.

Fetele veneau una după alta, atât de aproape, încât erau în primejdie să calce pe trenele celor dinaintea lor. Ceremonia i se păru Lydiei mai puţin personală, mai superficială decât în alte dăţi. Ea îi fusese prezentată reginei Victoria în *Sezonul* din 1896, anul de după căsătoria ei cu Walden. Bătrâna regină nu şezuse pe tron, ci pe un scaun înalt, care dădea impresia că suverana stătea în picioare. Lydia fusese uimită de cât era Victoria de scundă. Trebuia să-i sărute mâna reginei. Partea asta a ceremoniei fusese înlăturată în acest *Sezon,* probabil ca să se mai câştige timp. Din cauza asta, Curtea părea o fabrică în care trebuia să fie prezentat numărul maxim posibil de debutante în cel mai scurt timp cu putinţă. Totuşi, fetele de la *Sezonul* pe care-l descriem nu cunoşteau diferenţa şi, chiar dacă ar fi cunoscut, probabil că nu le-ar fi păsat prea mult de asta.

Deodată, Charlotte îşi făcu apariţia la intrare. Organizatorul îi aranjă trena, după care o împinse uşurel; ea începu să străbată covorul roşu, cu capul sus, părând absolut liniştită şi încrezătoare în ea. Lydia chibzuia: „ Asta-i clipa pentru care am trăit”.

Fata dinaintea lui Charlotte îşi făcu reverenţa, pe urmă se întâmplă ceva de neconceput.

În loc să se ridice după reverenţă, debutanta îşi înălţă privirea spre rege, dar şi braţele, într-un gest de rugă, şi strigă cu putere:

— Majestatea Voastră, pentru numele lui Dumnezeu, opriţi torturarea femeilor!

„O sufragetă!”, medită Lydia.

Ochii îi fugiră la fiica ei. Charlotte încremenise acolo unde se afla, la jumătatea drumului către podium, asistând la scenă cu o expresie de groază pe chipul care i se făcuse pământiu.

Cei prezenţi la ritualul din Sala Tronului erau şocaţi, însă tăcerea apăsătoare nu dură decât o clipă. Doi gentlemeni cu rang înalt şi ataşaţi Curţii regale, cunoscuţi şi sub denumirea *gentlemen-in-waiting,* reacţionară cel mai repede. Se repeziră, o luară ferm pe fată, fiecare de câte un braţ, şi o scoaseră grabnic din sală.

Regina se făcuse stacojie la faţă. Regele reuşise să-şi ia o figură de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. Lydia se uită din nou

la Charlotte, gândindu-se: „De ce a trebuit să urmeze fiica mea după ea?”

În acel moment, toţi ochii erau aţintiţi asupra lui Charlotte. Lydiei îi venea să-i strige: „Prefă-te că nu s-a întâmplat nimic! Mergi mai departe!”

Charlotte stătea însă nemişcată. Îi revenise un pic culoarea în obraji. Lydia vedea că trăgea aer în piept.

După aceea, păşi înainte. Lydia nici nu mai putea să respire. Charlotte îi dădu invitaţia lordului şambelan, care rosti: „E prezentată lady Charlotte Walden”. Charlotte se afla în faţa regelui.

„Ai grijă!”, zicea în gând Lydia.

Charlotte făcu perfect reverenţa.

Făcu încă una în faţa reginei.

Se întoarse apoi pe jumătate şi se îndepărtă.

Lydia respiră, în sfârşit, într-un suspin de uşurare.

Femeia care stătea lângă ea – o baroană pe care o recunoscuse vag, dar pe care nu o cunoştea cu adevărat – şopti:

— S-a descurcat foarte bine.

— E fiica mea, o lămuri Lydia zâmbind.

***

Walden se amuzase pe ascuns de ieşirea sufragetei. „Pătimaşă fată!”, îşi zise el. Sigur, în cazul în care *Charlotte* ar fi făcut o asemenea ispravă la Curte, ar fi fost îngrozit, dar, cum era fiica altcuiva, incidentul i se păru o pauză bine-venită în ceremonia interminabilă. Observase cum dominase Charlotte situaţia, neabătută: nici nu se aştepta la altceva de la ea. Era o tânără lady cu multă încredere în sine şi, după părerea lui, Lydia ar fi trebuit să se felicite, pentru cum îşi crescuse fiica, în loc să-şi facă griji neîncetat.

Cu ani în urmă admira ocaziile ca asta. Când era tânăr, îi plăcea mult să se îmbrace în haine de Curte şi să fie şic. Pe vremea aceea avea şi picioare pentru asta. Însă în prezent, i se părea că arăta ridicol în pantaloni până la genunchi şi cu ciorapi de mătase, fără a mai pomeni şi de blestemata aia de sabie de oţel. Şi luase parte la atâtea adunări ale Curţii, încât ritualul atât de pitoresc îşi pierduse puterea de fascinaţie asupra lui.

Se întreba ce părere o fi avut regele George. Lui Walden îi plăcea regele. Sigur, în comparaţie cu tatăl lui, Eduard al VII-lea, George era un tip mai degrabă şters şi blând. Mulţimile n-aveau să strige niciodată „Bătrânul Georgie!”, aşa cum strigaseră „Bătrânul Teddie!” Dar, în cele din urmă, ţineau la George pentru calmul lui tăcut şi stilul modest de viaţă. Ştia să

fie ferm, deşi recurgea rareori la asta; în plus, lui Walden îi plăcea un bărbat care putea să ţintească bine. Şi considera că domnia suveranului în cauză avea să fie foarte bună.

Într-un sfârşit, ultima debutantă îşi făcu reverenţa şi se îndepărtă, apoi regele şi regina se ridicară. Orchestra începu iar să cânte imnul naţional; regele se înclină, iar regina făcu o reverenţă, întâi către ambasadori, pe urmă spre soţiile ambasadorilor, după care spre ducese şi, în sfârşit, spre miniştri. Regele luă mâna reginei. Pajii îi ridicară trena. Aprozii se retraseră mergând tot cu spatele. Şi cuplul regal părăsi sala, urmat de restul anturajului, în ordinea rangurilor.

Pentru supeu, erau împărţiţi în trei săli: una pentru familia regală şi prietenii lor cei mai apropiaţi, una pentru Corpul diplomatic şi alta pentru ceilalţi invitaţi. Walden era prieten cu regele, dar nu unul intim, aşa că fu plasat în adunarea generală, în a treia sală. Alexei însă avea să stea laolaltă cu ambasadorii.

În sala supeului, Walden îşi reîntâlni familia. Lydia strălucea de încântare.

— Felicitări, Charlotte, zise Walden.

— Cine era fata aceea îngrozitoare? se interesă Lydia.

— Am auzit pe cineva spunând că e fiica unui arhitect, răspunse Walden.

— Asta explică totul, zise Lydia.

— De ce asta explică tot? întrebă Charlotte, care părea uluită.

— Mama ta vrea să spună că fata nu e chiar din crema înaltei societăţi, zâmbi tatăl.

— Dar de ce crede că regele torturează femei?

— Vorbea de sufragete. Dar haide să nu discutăm despre aşa ceva în seara asta; e o mare ocazie pentru noi. Să cinăm! Felurile de mâncare arată minunat.

Se afla acolo o masă lungă, de tip bufet, plină de flori şi de mâncăruri reci şi calde. Servitorii în livrele regale, stacojiu cu auriu, aşteptau să le ofere oaspeţilor homari, păstrăvi filé, potârnichi, şuncă de York, ouă de fluierar şi tot soiul de pateuri şi deserturi. Walden îşi umplu farfuria şi se aşeză să mănânce. După ce stătuse mai bine de două ore în picioare în Sala Tronului, îi era foarte foame.

În cele din urmă, Charlotte află despre sufragete, despre grevele foamei şi despre faptul că, în consecinţă, erau hrănite cu forţa. „Desigur, subiectul nu e tocmai delicat, ca să spun doar atât, şi cu cât ea rămâne mai multă vreme într-o ignoranţă binecuvântată, cu atât mai bine, îşi zise Walden. La vârsta ei, viaţa ar trebui să fie un şir nesfârşit de petreceri şi de picnicuri, rochii şi pălării, bârfe şi flirturi”.

Cert e că toată lumea vorbea despre „incident” şi de „fata aceea”. George, fratele lui Walden, se aşează lângă el şi intră direct în subiect.

— „Ea” e o anume domnişoară Mary Blomfield, fiica răposatului sir Arthur Blomfield. Mama ei se afla în salon în momentul acela. Când a aflat ce a făcut fiica ei, a leşinat.

George părea să se amuze de scandal.

— Probabil că era singurul lucru pe care-l putea face, replică Walden.

— Ce mai ruşine pentru familie, adăugă George. N-o să-i mai vedem pe Blomfield la Curte vreo două-trei generaţii.

— N-o să le simţim lipsa.

— Nu.

Walden îl zări pe Churchill, care îşi croia drum spre ei prin mulţime. Îi scrisese, ce-i drept, Prim-Lordului Amiralităţii despre convorbirea cu Alexei şi abia aştepta să discute pasul următor, dar nu *acolo.* Îşi întoarse privirea, sperând ca tânărul Churchill să priceapă mesajul. Ar fi trebuit să-şi dea seama însă că nu era cazul să spere ca Prim-Lordul Amiralităţii să ţină cont de mesaje atât de subtile.

— Putem să avem o mică discuţie? întrebă Churchill aplecându-se peste scaunul lui Walden.

Stephen se uită la fratele lui, pe al cărui chip apăruse o expresie de groază, apoi îi aruncă o privire resemnată şi se ridică.

— Să mergem în galeria de pictură, propuse Churchill.

Walden îl urmă.

— Presupun că şi dumneavoastră, începu Churchill, o să-mi spuneţi că e numai din vina Partidului Liberal.

— Aşa şi cred, zise Walden. Dar nu despre asta doreaţi să discutăm.

— Evident că nu.

Cei doi bărbaţi se plimbau prin galeria cea lungă.

— Nu putem să recunoaştem Balcanii ca sferă de influenţă rusă, adăugă Churchill.

— Mă temeam că asta o să afirmaţi.

— La ce le *trebuie* Balcanii? Evident, lăsând la o parte aiurelile cu simpatia pentru naţionalismul slav, spuse Churchill.

— Vor să aibă o cale de acces la Mediterana.

— Asta ar fi în avantajul nostru, dacă ne-ar fi aliaţi.

— Exact.

Ajunseseră la capătul galeriei şi se opriră.

— Există vreo posibilitate să le oferim zona asta de acces fără să redesenăm harta Peninsulei Balcanice? întrebă Churchill.

— M-am gândit la asta.

— Şi aţi găsit o contrapropunere, zâmbi Prim-Lordul Amiralităţii.

— Da.

— S-o aud.

— Noi discutăm aici despre trei întinderi de apă: Bosforul, Marea Marmara şi Dardanelele, explică Walden. Dacă le putem da aceste căi maritime, n-o să mai vrea Balcanii. Acum, să presupunem că întreaga zonă de acces dintre Marea Neagră şi Mediterana ar putea fi declarată cale maritimă internaţională, menită să ofere liberă trecere navelor tuturor naţiunilor, trecere garantată atât de Rusia, cât şi de Anglia.

Churchill începu să se plimbe din nou, încet şi gânditor. Walden îl urmă, aşteptând un răspuns.

În cele din urmă, Churchill rupse tăcerea.

— Acea zonă *ar trebui* să fie o cale maritimă internaţională, în orice situaţie. Ceea ce îmi sugeraţi este să oferim, ca şi cum am face o concesie, ceva ce oricum ne dorim şi noi.

— Da.

Churchill îşi ridică privirea şi, brusc, un zâmbet larg i se aşternu pe faţă.

— Când vine vorba despre manevre machiavelice, nimeni nu se poate pune cu aristocraţia britanică. În regulă. Continuaţi, propuneţi-i asta lui Orlov!

— Nu vreţi mai întâi să discutaţi asta în Cabinet?

— Nu.

— Nici măcar cu secretarul pentru Afaceri externe?

— Nu în stadiul ăsta. Ruşii vor dori, cu siguranţă, să modifice propunerea – o să vrea detalii despre cum va fi aplicată această garantare, cel puţin –, aşa că o să mă duc în Cabinet când înţelegerea va fi prezentată în toate detaliile.

— Foarte bine.

Walden se întreba cât de multe ştiau cei din Cabinet despre ce puneau la cale el şi Churchill. Şi Prim-Lordul Amiralităţii putea fi machiavelic. Oare toată povestea asta semăna cumva cu o maşinărie complicată, cu rotiţe acţionând alte rotiţe?

— Unde e Orlov acum? întrebă Churchill.

— În sala de supeu a diplomaţilor.

— Haide să mergem şi să-i facem propunerea chiar acum.

Walden clătină din cap, gândindu-se că nu degeaba era acuzat Churchill că era impulsiv.

— Nu e momentul potrivit.

— Walden, nu putem să aşteptăm momentul potrivit. Fiecare zi contează.

„E nevoie de unul mai mare decât tine ca să mă hărţuieşti”, chibzui Walden.

— Churchill, va trebui să lăsaţi asta pe seama judecăţii mele. O să vorbesc despre asta mâine-dimineaţă cu Orlov.

Prim-Lordul Amiralităţii părea pe punctul să se ia la harţă, dar reuşi vizibil să se liniştească.

— Bine. Nu cred că Germania o să declare război la noapte, zise Churchill, apoi se uită la ceas şi adăugă: Trebuie să plec. Ţineţi-mă la curent cu toate!

— Sigur că da. La revedere!

Churchill coborî scara, în vreme ce Walden se întoarse în sala supeului. Petrecerea era pe terminate. Cum regele şi regina plecaseră şi toţi oaspeţii luaseră masa, nu mai aveau motive să rămână. Walden îşi adună familia şi coborâră scările. În holul cel mare se întâlniră şi cu Alexei.

În timp ce doamnele se duceau la garderobă, Walden îi ceru unuia dintre lachei să-i cheme trăsura.

„Una peste alta, medită el, a fost o seară mai degrabă de succes”.

***

The Mall îi aducea aminte lui Felix de străzile din cartierul vechilor grajduri din Moscova. Era un bulevard larg şi drept, care ducea de la Trafalgar Square până la Palatul Buckingham. Pe o latură, era mărginit de clădiri mari, printre care palatul St. James. Pe cealaltă, se afla parcul cu acelaşi nume. Trăsurile şi maşinile aşteptau aliniate pe ambele laturi ale şoselei, ocupând-o pe jumătate din lungimea sa. Şoferii şi vizitiii stăteau sprijiniţi de vehiculele lor, căscând, foindu-se de colo-colo, aşteptând să fie chemaţi la palat ca să-şi ia stăpânii şi stăpânele.

Trăsura lui Walden aştepta pe partea dinspre parc. Într-o livrea albastru cu roz, culorile familiei Walden, vizitiul lor stătea lângă cai, citind un ziar la lumina unui felinar de trăsură. Ceva mai departe, la adăpostul întunericului din parc, Felix îl urmărea.

Anarhistul era disperat. Planul îi fusese compromis.

Nu pricepuse diferenţa dintre cuvintele englezeşti „vizitiu” şi „valet” şi, în consecinţă, nu înţelesese anunţul din *The Times* referitor la chemarea trăsurilor. Se gândise că vizitiul va aştepta la poarta palatului până la venirea stăpânului, apoi va fugi să aducă trăsura. În momentul acela, plănuise Felix, el avea să-l pună la pământ pe vizitiu, îi va lua livreaua şi va duce în locul lui trăsura la palat.

De fapt, vizitiul rămânea lângă trăsură, iar valetul aştepta la poarta palatului. Când urma să fie chemată, valetul va veni în fugă de la palat, apoi amândoi se vor urca în ea ca să-şi ia

stăpânii. Asta însemna că Felix trebuia să anihileze doi bărbaţi, nu unul; şi mai greu era că trebuia să facă totul pe neobservate, astfel încât niciunul dintre sutele de servitori aflaţi pe bulevardul Mall să nu-şi dea seama că s-a petrecut ceva.

De când înţelesese ce greşeală făcuse, în urmă cu două ore, se tot frământase cu problema asta, fără să-l scape din ochi pe vizitiu, care stătuse de vorbă cu colegii lui, analizase un Rolls-Royce parcat în apropiere, jucase un joc cu monede de o jumătate de penny şi ştersese geamurile trăsurii. După câte se părea, era logic să abandoneze planul şi să încerce să-l ucidă cu altă ocazie pe Orlov.

Felix însă ura ideea asta. În primul rând, pentru că nu era sigur că avea să mai aibă vreo ocazie atât de bună. Şi în al doilea rând, voia să-l ucidă în ziua aia. Văzuse cu ochii minţii împuşcătura, felul în care avea să cadă prinţul; compusese deja telegrama codificată pe care urma să i-o trimită lui Ulrich la Geneva; îşi închipuise încântarea lucrătorilor din micuţa tipografie, apoi titlurile din ziarele lumii şi, în sfârşit, valul revoluţiei care avea să mătură Rusia. „Nu mai pot să mai amân: vreau să se întâmple acum”, îşi zicea el.

În vreme ce se uita, un tânăr într-o livrea verde se apropie de vizitiul lui Walden şi întrebă:

— Cum o duci, William?

„Deci pe vizitiu îl cheamă William”, reflectă Felix.

— Nu trebuie să mormăi, John, răspunse William.

Felix nu pricepu cuvintele astea.

— Ceva nou? îl iscodi John.

— Da, revoluţie. Regele zice că la anul toţi vizitiii pot să meargă la palat la supeu şi bogătanii o să aştepte pe bulevardul Mall.

— Bună poveste!

— Mie-mi spui?

Şi John plecă.

„Pot să scap de William, se gândi Felix, dar ce fac cu valetul?”

Încercă să schiţeze în minte un scenariu al desfăşurării atentatului. Walden şi Orlov vor ieşi în faţa palatului. Uşierul îl va anunţa pe valetul lui Walden, care o va lua la fugă de la palat la trăsură, pe o distanţă de vreun sfert de kilometru. Valetul îl va vedea pe Felix în hainele lui William şi va da alarma.

„Dar dacă valetul va ajunge în parc şi va vedea că trăsura nu mai e acolo? Iată o idee! Valetul se va întreba dacă nu cumva a uitat unde a lăsat-o. Se va uita după ea. Va începe să caute trăsura, speriat. În cele din urmă, se va recunoaşte învins şi se va întoarce la palat, ca să-i spună stăpânului că nu găseşte

trăsura. Iar în timpul ăsta, eu voi fi cel care va mâna trăsura şi pe proprietari prin parc. Aş putea s-o fac!", reflectă Felix.

Era mai riscant decât înainte, dar planul părea fezabil.

Nu mai avea timp de gândire. Primii valeţi începeau deja să alerge în jos pe bulevardul The Mall. Maşina Rolls-Royce din faţa trăsurii lui Walden fusese chemată. William îşi punea pălăria, ca să fie pregătit.

Felix ieşi de la adăpostul tufişurilor şi făcu câţiva paşi spre el, strigându-l:

— Hei! William!

Vizitiul se uită la el, încruntându-se nedumerit.

Felix îl strigă din nou, pe un ton grăbit:

— Vino încoace, repede!

William îşi împături ziarul, ezită un moment, apoi se îndreptă încet spre Felix.

Acesta rosti pe un ton uşor panicat, eliberându-se astfel şi de o parte din tensiunea pe care o simţea:

— Uită-te la asta! îi zise el, arătând spre tufişuri. Ştii ceva despre asta?

— Ce? întrebă William, mirat, îndreptându-se să se uite în locul indicat de Felix.

— Asta, răspunse Felix şi, brusc, îndreptă arma spre el. Dacă scoţi un sunet, te împuşc.

William era înspăimântat. Felix îi putea vedea albul ochilor în semiîntuneric. Era un bărbat masiv, dar mai în vârstă decât el. „Dacă face vreo prostie şi-mi încurcă planul, îl omor", chibzui Felix, furios.

— Mergi, îi şuieră Felix.

Omul şovăia.

„Trebuie să-l iau din *lumină",* îşi spuse Felix.

— Mergi, ticălosule!

William intră în tufişuri.

Felix îl urmă. La vreo cincizeci de metri de The Mall, îi ordonă:

— Opreşte-te!

William se opri şi se întoarse.

„Dacă vrea să se lupte, aici are s-o facă", reflectă Felix.

— Scoate-ţi hainele, îi ceru anarhistul.

— Ce?

— Dezbracă-te!

— Eşti nebun, şopti William.

— Ai dreptate, sunt nebun. Scoate-ţi hainele!

William şovăia.

„Dacă îl împuşc, o să vină cineva? Tufişurile o să atenueze zgomotul? Aş putea să-l omor fără să-i fac vreo gaură în

uniformă? Aş putea să-i scot haina şi să fug înainte să apară cineva?”

Felix trase piedica revolverului.

William începu să se dezbrace.

Dinspre bulevardul Mall se auzea zumzetul specific unei activităţi în creştere: şoferii maşinilor porneau motoarele, clopoţeii scoteau clinchete scurte, caii tropăiau şi oamenii strigau unii la alţii şi la cai. În orice clipă, valetul avea să vină după trăsura lui Walden.

— Mai repede! zise Felix.

William rămăsese doar în lenjeria de corp.

— Leapădă tot, îi porunci Felix.

William îşi scoase icnind izmenele şi chiloţii. Rămas gol-puşcă, tremura de frică şi îşi acoperea părţile genitale cu mâinile.

— Întoarce-te! comandă Felix.

William se supuse.

— Lungeşte-te la pământ, cu faţa în jos.

Omul se conformă.

Felix lăsă arma. Îşi scoase grăbit haina şi pălăria şi îmbrăcă livreaua roz-albastră, îşi puse pe cap jobenul şi din hainele pe care William le aruncase pe jos. Se gândi să-şi pună şi pantalonii scurţi până la genunchi şi ciorapii albi, dar, în cele din urmă, hotărî să renunţe: în trăsură va sta jos şi nu-i va observa nimeni pantalonii şi cizmele, mai ales în lumina slabă a felinarelor stradale.

Băgă pistolul în buzunarul hainei pe care şi-o dezbrăcase şi o luă sub braţ. Apoi făcu o legăturică din lenjeria de corp a lui William.

Vizitiul încercă să se uite în jur.

— Nu mişca! se răsti Felix.

Pe urmă, încetişor, se îndepărtă.

William avea să mai stea aşa o vreme, după care, gol-puşcă, va încerca să revină acasă la Walden fără să-l vadă nimeni. Nu prea era cu putinţă să se ducă să reclame la poliţie că fusese jefuit de haine înainte să apuce să-şi pună ceva pe el, doar dacă nu cumva era un tip prea neruşinat. Ce-i drept, dacă ar fi ştiut că Felix intenţiona să-l ucidă pe prinţul Orlov, ar fi uitat de modestie; dar cum să-i treacă lui aşa ceva prin cap?

Felix azvârli legăturica într-un tufiş, după care pătrunse în lumina felinarelor de pe bulevardul The Mall.

Acolo era posibil ca planul lui să dea greş. Până atunci, abia dacă fusese o persoană dubioasă, ascunzându-se prin tufişuri. Din clipa travestirii cu livreaua lui William, devenise clar un impostor. Dacă unul dintre prietenii lui William – de exemplu

John – s-ar fi uitat îndeaproape la faţa lui Felix, jocul s-ar fi încheiat.

Se urcă repede în trăsură, îşi puse haina lui pe scaunul de lângă el, îşi aranjă pălăria, verifică piedica revolverului şi biciui caii să pornească. Trăsura ieşi în drum.

„Am ajuns până aici, oftă el uşurat; o să pun mâna pe Orlov!”

În vreme ce trăsura străbătea bulevardul The Mall, Felix se uita pe trotuar, după valetul în livrea roz-albastră al lui Walden. Cel mai mare ghinion ar fi fost să fie văzut de acesta, care va recunoaşte nuanţele respective ca fiind ale lui Walden şi va sări în spatele trăsurii, nebănuind că în locul lui William stătea, de fapt, Felix. Anarhistul scoase o înjurătură, fiindcă un automobil îi ieşise în faţă, obligându-l să oprească brusc caii. Se uită în jur, neliniştit. Valetul nu se vedea pe nicăieri. După o clipă, drumul fu iar liber şi el porni mai departe.

La capătul dinspre palat al bulevardului, văzu un spaţiu liber în dreapta, pe partea cu parcul, la o distanţă mare de drum. Valetul urma să vină pe trotuarul opus, fără să vadă trăsura. Se strecură în spaţiul acela şi trase frâna[7].

În planul original, ar fi fost foarte posibil ca Walden să intre în trăsură fără să se uite atent la vizitiu; în momentele acelea însă, Stephen putea vedea, cu siguranţă, că valetul lui lipsea. Uşierul de la palat va fi nevoit să deschidă uşa trăsurii şi să tragă scara. Oare Walden se va opri să-l întrebe pe vizitiu despre asta sau va lăsa întrebările pentru acasă? Dacă i se va adresa lui Felix, atunci anarhistul va fi nevoit să vorbească şi glasul îl va da de gol. „Ce-o să fac atunci? chibzui Felix. O să-l omor pe Orlov în uşa palatului şi o să-mi asum consecinţele”.

Deodată, îl văzu pe valetul cu livrea albastră şi roz alergând pe trotuarul opus.

Felix sări în trăsură, eliberă frâna şi intră în curtea Palatului Buckingham.

Se stătea la coadă. În faţa lui, femei frumoase şi bărbaţi bine hrăniţi urcau în trăsuri şi în maşini. În spate undeva, pe bulevardul The Mall, valetul lui Walden alerga încoace şi-ncolo, căutându-şi trăsura. Cât avea să treacă până să se întoarcă?

Servitorii de la palat utilizau un sistem rapid şi eficient de a-i face pe oaspeţi să urce în vehicule. În timp ce pasagerii se urcau în trăsură, la uşă, un servitor striga numele următorilor oaspeţi, iar altul întreba cine venea la rând.

Coada se mişca; un servitor se apropie de Felix.

— Contele de Walden, rosti el, iar servitorul se duse înăuntru.

„N-o să iasă prea repede”, se gândi Felix.

Coada se mişcă din nou; nu mai rămăsese decât o maşină în faţa lui. „Dar-ar Domnul să n-o tărăgăneze”, se rugă el. Şoferul deschise portierele pentru un cuplu mai vârstnic şi maşina plecă.

Felix duse trăsura în faţa uşii, oprindu-se un pic prea în faţă, astfel încât chipul să nu-i fie în lumina venind de dinăuntru şi să stea cu spatele la uşile palatului.

Aştepta, fără să îndrăznească să se uite în jur.

Auzi glasul unei fete care întreba în rusă:

— Şi câte doamne ţi-au propus căsătorii în seara asta, Alexei?

Un strop de sudoare îi căzu în ochi, iar el îl şterse cu mâna.

Un bărbat întreba:

— Unde dracu’ e valetul meu?

Felix băgă mâna în buzunarul hainei de lângă el şi şi-o încleştă pe revolver. „Mai am şase gloanţe”, chibzui el.

— William, unde e Charles?

Felix se încordă. Avea impresia că-i simţea privirea lui Walden aţintită în ceafă. Fata de adineauri spuse, din trăsură:

— Vino, tată!

— William surzeşte la bătrâneţe... mormăi Walden urcând în trăsură, apoi portiera fu închisă.

— Porneşte, vizitiu! spuse servitorul palatului.

Felix răsuflă uşurat că nu fusese deconspirat şi porni.

O clipă, detensionarea îl făcu să se simtă slăbit. Apoi însă, pe când scotea trăsura din curte, simţi un val de entuziasm. Orlov se afla în puterea lui, închis într-o cutie în spatele său, prins ca un animal într-o capcană. În acele momente, nimic nu-l mai putea opri pe Felix.

Conduse trăsura în parc.

Ţinând frâul cu dreapta, îşi băgă mâna stângă în mâneca hainei proprii. După aceea, schimbă frâul şi-şi băgă mâna dreaptă în cealaltă mânecă. Se ridică în picioare, aranjându-şi livreaua pe umeri. Pipăi în buzunar, atingând pistolul.

Se aşeză iar şi-şi legă un fular la gât.

Era gata.

Nu-i mai rămânea decât să aleagă momentul potrivit.

Avea doar câteva minute. Casa lui Walden se afla la mai puţin de un kilometru de palat. Mersese pe drumul acesta cu o seară în urmă, în recunoaştere. Găsise două locuri potrivite, unde un felinar avea să lumineze chipul victimei; în plus, în apropiere se aflau câteva tufişuri dese, în care putea să se facă nevăzut după aceea.

Primul loc se vedea deja, la vreo cincizeci de metri în faţă. Apropiindu-se, zări însă un bărbat în haine de seară, oprit

lângă felinar ca să-şi aprindă un trabuc. Prin urmare, trecu de locul respectiv.

Al doilea loc era o cotitură a drumului. Dacă era şi acolo cineva, Felix va risca, pur şi simplu, şi, dacă era nevoie, îl va omorî şi pe intrus.

Şase gloanţe.

Văzu curba. Mână caii un pic mai repede. Din trăsură se auzea râsul fetei.

Ajunse la cotitură. Îşi simţea nervii întinşi precum corzile unui pian.

Acum.

Lăsă frâul şi trase frâna. Caii se opriră brusc şi trăsura hurducăi, zgâlţâindu-se.

Din trăsură, auzi ţipătul unei femei şi un strigăt de bărbat. În glasul femeii era ceva neliniştitor pentru el, însă n-avea timp să se întrebe ce anume. Sări jos, îşi trase fularul peste gură şi nas, scoase arma din buzunar şi trase percutorul.

Extrem de hotărât şi plin de furie, deschise brusc uşa trăsurii.

Capitolul IV

Se auzi ţipătul unei femei; în clipa aceea timpul se opri în loc.

Felix cunoştea glasul acela. Ţipătul îl izbise ca un pumn în stomac. Iar şocul îl paraliză.

Ar fi trebuit să-l repereze pe Orlov, să-l ţintească, să apese pe trăgaci, să mai tragă un glonţ ca să fie sigur că l-a omorât, după care să se întoarcă şi să fugă în tufişuri...

În loc de asta, se uită să vadă de unde venea ţipătul şi văzu faţa femeii. Rămase ca trăsnit, o cunoştea, şi totuşi avea impresia că n-o mai văzuse din ziua precedentă, nu de nouăsprezece ani. Ochii ei erau măriţi de spaimă, iar gura mică şi roşie pregătită parcă de alt ţipăt.

Lydia.

Felix rămăsese în uşa trăsurii, cu gura deschisă de uimire pe sub fular, cu arma aţintită la întâmplare, şi gândind: „Lydia mea – aici, *în trăsură...”*

În vreme ce se uita la ea, nu-şi dădea seama decât foarte vag că Walden se apropia de el, cu o încetineală anormală, dinspre partea dreaptă. În mintea lui Felix nu stăruia însă decât un singur gând: „Aşa arăta, cu ochii măriţi şi cu gura deschisă, când zăcea goală sub mine şi-mi încolăcea mijlocul cu picioarele, ţintuindu-mă cu privirea şi ţipând de plăcere.

Pe urmă văzu că Walden trăsese o sabie...

„Pentru numele lui Dumnezeu, *o sabie?”* reflectă el, apoi zări cum lama ei străluci în lumina felinarului când se lăsă în jos să pareze lovitura. Dar se mişcă prea încet, prea târziu. Sabia îl izbi în mâna dreaptă, făcându-l să scape revolverul, care se izbi de caldarâm şi se descărcă scoţând un zgomot asurzitor.

Explozia rupse vraja.

Walden trase înapoi sabia, încercând să i-o înfigă lui Felix în inimă. Anarhistul făcu o eschivă şi vârful sabiei îi străpunse haina şi jacheta, înfigându-i-se în umăr. Sări înapoi din reflex şi spada ieşi. Simţi, prin cămaşă, şuvoiul de sânge cald.

Se uită pe jos, după pistol, însă nu-l zări pe nicăieri, îşi ridică iar privirea şi văzu că Walden şi Orlov se ciocniseră unul de altul, încercând să iasă în acelaşi timp pe uşa strâmtă a trăsurii. Braţul drept al lui Felix îi atârna neajutorat pe lângă trup. Îşi dădu seama că era neînarmat şi neajutorat. Nici măcar nu-l putea gâtui pe Orlov, deoarece nu-şi mai putea folosi braţul rănit. Eşuase îngrozitor, numai şi numai din cauza glasului unei femei din trecut.

„După toate astea, se gândi el cuprins de amărăciune, după toate astea”.

Cuprins de disperare, se întoarse şi o luă la fugă.

— Ticălos nenorocit! zbiera Walden.

Rana lui Felix îl chinuia la fiecare pas. Auzi pe cineva cum fugea în spatele lui. Paşii păreau prea uşori ca să fie ai lui Walden: însemna că Orlov era cel care-l urmărea. Fu aproape să se lase pradă isteriei, când îşi spuse: „La naiba, din urmăritor am devenit urmărit, acum Orlov *mă* urmăreşte şi n-am altă scăpare decât prin fugă!”

Părăsi drumul, aruncându-se în tufişuri. Îl auzi pe Walden strigând:

— Alexei, vino înapoi! E înarmat!

„Ei nu ştiu că am scăpat arma, îşi spuse Felix. Dacă aş mai avea-o acum, aş putea să-l împuşc pe Orlov”.

Mai alergă puţin, după care se opri să asculte. Nu se mai auzea nimic. Orlov renunţase la urmărire.

Se sprijini de un copac. Fuga scurtă, dar rapidă, îl epuizase. După ce-şi recăpătă suflarea, îşi scoase jobenul şi livreaua furată, atingându-şi cu grijă rănile. Îl dureau înfiorător, însă el luă asta ca pe un semn bun, deoarece dacă ar fi fost prea grave, probabil că şi-ar fi simţit braţul drept şi degetele amorţite. Umărul îi sângera încetişor şi îi zvâcnea. Mâna îi fusese tăiată în zona care lega arătătorul de degetul mare şi sângera puternic.

Trebuia să iasă din parc înainte ca Walden să se apuce să facă tărăboi.

Îşi puse cu greu jobenul la loc. Livreaua o lăsă pe jos, unde căzuse. Îşi strecură mâna dreaptă pe sub subsuoara stângă, ca să mai estompeze durerea şi să încetinească sângerarea. Şi, clătinându-se, se îndreptă spre bulevardul The Mall.

Lydia.

Pentru a doua oară în viaţă, ea provoca o catastrofă. Prima dată se întâmplase în 1895, la Sankt Petersburg...

Nu. Nu-şi permitea să se gândească în clipele acelea la ea, nu încă. Trebuia să rămână raţional.

Văzu cu uşurare că bicicleta se afla acolo unde o lăsase, sub ramurile unui copac mare, aplecate până la pământ. Se urcă pe ea şi o luă prin iarbă spre marginea parcului. Oare Walden avusese vreme să alerteze poliţia? Căutau deja un bărbat înalt, într-o haină neagră? Se uita la ce se petrecea pe bulevardul The Mall. Valeţii continuau să alerge încoace şi-ncolo, motoarele maşinilor urlau, trăsurile făceau manevre. Oare cât trecuse de când Felix se urcase în trăsura lui Walden – douăzeci de minute? În timpul ăsta, lumea se întorsese pe dos.

Trase adânc aer în piept şi-şi scoase bicicleta pe drum. Toţi erau ocupaţi, nimeni nu-i arunca nicio privire. Cu mâna dreaptă vârâtă în buzunarul hainei, se urcă în şa, îşi luă avânt şi începu să pedaleze, ţinând ghidonul cu stânga.

Poliţiştii înconjuraseră palatul. Dacă Walden îi mobilizase repede, atunci ar fi putut să formeze un cordon în jurul parcului şi să blocheze drumurile de acces. Felix se uită înainte, spre Arcul Amiralităţii. Nu părea să fie niciun drum blocat. După ce va trece de clădirea comandamentului marinei militare, va ajunge în West End şi o să-i fie pierdută urma.

Pe când se apropia de Arc, o maşină se apropie de el şi, în acelaşi timp, un poliţist blocă drumul din faţă. Felix se opri, pregătit să o ia la fugă, însă poliţistul nu făcea decât să oprească traficul pentru ca o altă maşină, care, după cât se părea, îi aparţinea vreunui demnitar, să iasă pe o poartă. După ce maşina ieşi, poliţistul salută, apoi făcu semn cu braţul pentru ca traficul să se reia.

Felix pedală pe sub Arc şi ajunse în Piaţa Trafalgar.

„Prea încet, Walden", îşi spuse el plin de satisfacţie.

Se făcuse miezul nopţii, însă cartierul West End era luminat de felinare şi plin de oameni şi traficul era în toi. Erau poliţişti peste tot şi nu se mai vedea niciun alt biciclist: Felix devenise bătător la ochi. Se gândea să-şi abandoneze bicicleta şi să se întoarcă pe jos în Camden Town, însă nu era sigur că va putea merge pe jos până acolo: se simţea obosit.

Din Piaţa Trafalgar o luă spre strada St. Martins Lane, după care părăsi străzile principale şi o luă pe aleile din spatele zonei teatrelor. O stradelă cufundată în beznă fu luminată brusc de uşa din spate a unei scene, pe care ieşi un grup de actori vorbind tare şi râzând. Ceva mai încolo, auzi gemete şi suspine şi trecu pe lângă un bărbat şi o femeie care făceau dragoste în picioare, lipiţi de o uşă.

Ajunse apoi la intersecţia cu strada Bloomsbury. Pe acolo era ceva mai linişte şi mai întuneric. Pedală spre nord, pe strada Gower, pe lângă faţada clasică a universităţii pustii. Îi era îngrozitor de greu să mai apese pedalele şi-l durea tot trupul. „Încă vreo doi kilometri", se îmbărbătă el în gând.

Se dădu jos de pe bicicletă ca să traverseze bulevardul Euston Road, foarte aglomerat la ora aia. Luminile din trafic îl zăpăceau. Începea să-i fie greu să-şi ţină privirea concentrată.

În faţa gării Euston se urcă din nou pe bicicletă. Dintr-odată, simţi că ameţeşte. Un felinar stradal îl orbise. Roata din faţă alunecă şi se izbi de bordură. Felix căzu.

Rămăsese întins la pământ, ameţit şi slăbit. Deschise ochii şi văzu apropiindu-se un poliţist. Se strădui din greu să se ridice în genunchi.

— Eşti băut? întrebă poliţistul.

— Mă simt slăbit, reuşi Felix să bâiguie.

Poliţistul îl luă de mâna dreaptă şi-l ridică în picioare. Durerea care-i sfredelea umărul rănit îl făcu să-şi revină în simţiri. Reuşi să-şi ţină în buzunar mâna dreaptă, care-i sângera.

Poliţistul îl adulmecă zgomotos şi exclamă scurt:

— Hmm!

Atitudinea îi deveni însă mai prietenoasă când îşi dădu seama că Felix nu duhnea a băutură.

— O să-ţi revii?

— Într-un minut.

— Străin, nu-i aşa?

Poliţistul îi desluşise accentul.

— Francez, răspunse Felix. Lucrez la ambasadă.

Poliţistul deveni şi mai politicos.

— Aţi dori un taxi?

— Nu, mulţumesc. Mai am doar puţin de mers.

Poliţistul îi ridică bicicleta de jos.

— În locul dumneavoastră, aş merge pe bicicletă până acasă.

Felix îşi recuperă bicicleta.

— Aşa o să fac.

— Prea bine, domnule. Bong nău-iii! zise poliţistul într-o franceză stâlcită.

— *Bonne nuit,* domnule ofiţer! răspunse Felix, reuşind să zâmbească.

Îşi împinse bicicleta cu mâna stângă şi se îndepărtă. „O să cotesc pe prima stradă şi o să mă aşez un pic, să mă odihnesc", se hotărî el. Se uită peste umăr: poliţistul nu-şi luase privirea de la el. Se îndârji deci să meargă în continuare, deşi îşi dorea cu disperare să se întindă pe jos. „Pe strada următoare, chibzui el, dar ajuns acolo, trecu de ea: Nu asta, următoarea".

În felul ăsta, reuşi să ajungă până acasă.

Avea senzaţia că trecuseră câteva ore bune când se opri, în sfârşit, în faţa casei mari, cu terasă, din Camden Town. Se chiorî prin ceaţă la număr, ca să se asigure că se afla unde trebuia.

Ca să ajungă în camera lui, trebuia să coboare o scară de piatră până la subsol. Îşi sprijini bicicleta de balustrada din fier forjat, în vreme ce deschidea portiţa. Apoi însă făcu greşeala de a încerca să coboare bicicleta pe roţi pe scări. Aceasta alunecă şi se prăbuşi cu un zdrăngănit puternic. Nu trecu decât un minut până când proprietăreasa lui, Bridget, se ivi în uşa de la stradă, înfăşurată într-un şal.

— Ce dracu-i asta? strigă ea.

Felix stătea pe trepte, fără să răspundă. Se hotărâse să rămână nemişcat o vreme, până când avea să-şi revină puţin.

Bridget coborî şi-l ajută să se ridice în picioare.

— Te-ai cam întrecut cu băutura, îl dojeni ea, ajutându-l să coboare treptele până la camera lui de la subsol. Dă-mi cheia.

Felix fu nevoit să-şi folosească mâna stângă ca să scoată cheia din buzunarul drept de la pantaloni. I-o dădu şi femeia deschise uşa. Intrară, dar Felix rămase în picioare în mijlocul cămăruţei, până când femeia aprinse lampa.

— Haide să-ţi scoatem haina, se oferi ea.

El o lăsă să-l dezbrace şi atunci femeia văzu petele de sânge.

— Te-ai bătut?

Felix se duse să se întindă pe saltea.

— Arăţi de parcă ai fi pierdut, remarcă Bridget.

— Aşa e, răspunse Felix şi în clipa următoare îşi pierdu cunoştinţa.

O durere sfâşietoare îl făcu să-şi revină. Deschise ochii şi văzu că Bridget îi curăţa rănile cu ceva care ardea ca focul.

— Trebuie să-ţi fie cusută mâna, îl înştiinţă ea.

— Mâine, bâigui Felix.

Ea îi dădu să bea ceva dintr-o cană. Era apă caldă amestecată cu gin.

— Nu aveam deloc brandy, explică femeia.

El se întinse din nou pe spate, lăsând-o să-i bandajeze rănile.

— Pot să chem doctorul, dar n-o să-l pot plăti.

— Mâine.

Ea se ridică în picioare.

— O să vin mâine dis-de-dimineaţă să văd cum îţi merge.

— Mulţumesc.

Apoi ea ieşi, iar Felix îşi îngădui, în sfârşit, să-şi aducă aminte.

***

Se întâmplase de-a lungul epocilor în care tot ceea ce le era de folos oamenilor ca să-şi mărească productivitatea ori chiar să o continue fusese acaparat de cei puţini. Pământul aparţinea doar câtorva, care puteau să împiedice comunităţile să-l cultive. Minele de cărbuni, la care munciseră generaţii după generaţii, aparţineau tot celor puţini. Maşinile de brodat, care reprezintă, în stadiul de perfecţiune pe care l-au atins actualmente, munca a trei generaţii de ţesători din Lancashire, aparţin şi ele tot unei mâini de oameni; iar dacă nepoţii aceluiaşi ţesător care a inventat prima maşină de brodat îşi cer dreptul de a pune în mişcare una dintre aceste maşini, atunci li se va spune: „Luaţi labele! Maşina asta nu-i a

voastră!" Căile ferate aparţin câtorva acţionari, care poate că nici măcar n-au habar unde se află calea ferată care le aduce anual un venit mai mare decât al unui rege medieval. Şi în cazul în care copiii celor ce şi-au dat viaţa cu miile săpând tuneluri s-ar aduna cu toţii şi s-ar duce – o mulţime zdrenţăroasă şi înfometată – să ceară de la acţionari o bucată de pâine sau să li se dea de lucru, ar fi întâmpinaţi cu baionete şi cu gloanţe.

Felix îşi ridică ochii de pe pamfletul lui Kropotkin. Nu era nimeni în librărie. Librarul era un vechi simpatizant al ideilor revoluţionare, care făcuse bani din vânzarea de romane femeilor bogate şi ţinea foarte multă literatură subversivă în camera din spatele librăriei. Felix petrecea foarte mult timp acolo.

Avea nouăsprezece ani. Era pe punctul să fie dat afară din prestigioasa Academie Spirituală pentru că lipsea nemotivat, era indisciplinat, avea părul lung şi se înhăitase cu nihiliştii. Era înfometat şi n-avea niciun ban, iar în curând avea să rămână şi fără casă, dar viaţa era minunată. Nu-i păsa decât de ideile vehiculate în lume şi în fiecare zi învăţa lucruri noi despre poezie, istorie, psihologie şi – mai presus de orice – despre politică.

Legile proprietăţii nu sunt făcute să garanteze fie individului, fie societăţii faptul că se vor bucura de produsul muncii lor. Dimpotrivă, ele au fost făcute pentru a-l spolia pe producător de o parte din ceea ce a creat.

De exemplu, când legea stabileşte că domnul Cutare are dreptul la o casă, nu i se stabileşte dreptul de posesiune asupra unei ferme pe care a construit-o pentru el sau a unei reşedinţe pe care a ridicat-o cu ajutorul câtorva prieteni. În acest caz, nimeni nu i-ar putea contesta acest drept! Dimpotrivă, legea stabileşte că el are dreptul la o casă care nu e produsul muncii sale.

Sloganurile anarhiştilor i se păruseră ridicole când le citise pentru prima dată: Proprietatea e furt, Guvernul înseamnă tiranie, Anarhia este justiţie. Şi era uluitor în ce fel, atunci când se gândise cu adevărat la ele, ajunsese să i se pară nu doar adevărate, ci zdrobitor de evidente. Felul cum privea Kropotkin legile era de necombătut. În satul natal al lui Felix, nu era nevoie de nicio lege ca să împiedice hoţia: dacă un ţăran îi fura altuia calul ori scaunul, ori caftanul pe care îl împodobise nevasta lui cu broderii, atunci tot satul ar fi văzut că vinovatul pusese stăpânire pe respectivele bunuri şi l-ar fi

obligat să le înapoieze. Singurul furtişag care continua neabătut era când proprietarul pământului le cerea renta; şi poliţistul venea ca să fie sigur că furtul era dus la capăt. La fel se întâmpla şi în cazul guvernului. Ţăranilor nu trebuia să le spună nimeni cum să împartă plugul şi boii pe pământurile lor: ei hotărau împreună asta. Numai aratul pământurilor boierului lor trebuia să fie impus cu de-a sila.

Ni se vorbeşte neîncetat de avantajele pe care le aduc legile şi pedepsele, dar, oare, cei care vorbesc de asta au încercat fie şi o singură dată să pună în balanţă avantajele atribuite legilor şi pedepselor cu efectele degradante pe care le au aceste pedepse asupra omenirii? Să ne gândim numai la toate patimile rele pe care le trezesc în oameni pedepsele atroce, aplicate pe străzile noastre! Omul este animalul cel mai crud de pe lume. Şi cine altcineva a hrănit şi a dezvoltat aceste instincte crude, dacă nu regele, judecătorul şi preoţii, înarmaţi cu legea? Ei au făcut să fie smulsă carnea de pe oase, au picurat smoală fierbinte pe răni, au smuls mădulare, au zdrobit oase, au tăiat oamenii în bucăţi cu ferăstraiele, doar pentru a-şi menţine autoritatea. Gândiţi-vă numai la valul de depravare azvârlit asupra societăţii omeneşti prin intermediul „informării" care e permisă de judecători şi plătită gras de guverne, sub pretextul de a da ajutor la descoperirea „crimei"! Duceţi-vă în puşcării şi studiaţi acolo ce devine omul când se afundă în viciul şi în corupţia care mustesc între zidurile închisorilor noastre. Şi, în cele din urmă, cât de multă corupţie, câtă depravare a minţii este înrădăcinată în oameni prin chiar ideea de obedienţă, esenţa însăşi a legii; prin ideea de pedeapsă; prin ideea că autoritatea are dreptul de a pedepsi; prin ideea că e necesar să existe călăi, paznici de închisoare şi informatori – într-un cuvânt, prin toate atributele legii şi ale autorităţii. Gândiţi-vă la toate astea şi, cu siguranţă, veţi fi de acord că o lege care impune pedepse este un lucru abominabil, a cărui existenţă trebuie să ia sfârşit.

Popoarele lipsite de organizare politică şi, prin urmare, mai puţin depravate decât noi au înţeles prea bine că omul numit „infractor" e, pur şi simplu, o fiinţă nefericită; şi că remediul nu este să fie bătut cu biciul, pus în lanţuri sau chiar ucis, ci să fie ajutat cu grija cea mai frăţească, printr-un tratament bazat pe egalitate, pe felul în care este dusă viaţa printre oamenii cinstiţi.

Felix îşi dădea vag seama că în librărie intrase un client şi stătea lângă el, dar era concentrat asupra ideilor lui Kropotkin.

Gata cu legile! Gata cu judecătorii! Libertate, egalitate şi simpatie omenească realistă sunt singurele bariere eficiente pe care le putem opune instinctelor antisociale ale unor indivizi din mijlocul nostru.

Clientul, o femeie, scăpă o carte din mână, făcându-l pe Felix să-şi piardă şirul gândurilor. Îşi ridică ochii din articolul pe care îl citea, văzu cartea pe jos, lângă fusta lungă a clientei, şi se aplecă în mod automat ca să ridice volumul. Şi când i-l întinse, îi văzu chipul şi icni.

— Eşti un înger! exclamă el, cât se poate de sincer.

Era blondă, micuţă de statură şi încotoşmănată într-o haină de blană cenuşie, de aceeaşi culoare cu ochii; totul la ea era palid, delicat şi desăvârşit. Se gândea că n-o să mai aibă norocul să vadă vreodată o femeie atât de frumoasă; şi avea dreptate.

Ea se uitase la el şi se înroşise, însă nu-şi ferise privirea. În mod incredibil, s-ar fi zis că şi ei i se părea fascinant ceea ce vedea.

După o clipă, el se uită la carte. Era *Anna Karenina.* „Prostii sentimentale", spusese el. Şi-ar fi dorit să nu-i fi scăpat de pe buze acele cuvinte, fiindcă ele spulberaseră acea magie a întâlnirii. Ea luase cartea şi-i întorsese spatele. Atunci văzuse că era însoţită de o servitoare, deoarece fata îi dăduse cartea stăpânei şi aceasta ieşise din librărie. Servitoarea fu cea care plăti. Privind pe fereastră, Felix o văzu pe femeie urcându-se într-o trăsură.

Îl întrebă pe librar cine era. I s-a răspuns că femeia se numea Lydia şi că tatăl ei era contele Shatov.

Află care era adresa contelui şi îşi petrecu ziua următoare învârtindu-se în jurul casei acestuia, cu speranţa că o va revedea. Ea ieşi şi se întoarse de două ori în trăsură, până să iasă un valet şi să-l gonească de acolo pe Felix. Lui însă nici că-i păsa, fiindcă ultima dată când trăsura ei trecuse pe lângă el Lydia se uitase în ochii lui.

În ziua care urmă, el se întoarse la librărie. Ore întregi citi acolo din *Federalism, socialism şi antiteologism,* a lui Mihail Alexandrovici Bakunin, fără să priceapă o iotă din carte. De fiecare dată când se auzea vreo trăsură, îşi ridica privirea spre geam. De fiecare dată când intra câte un client, îi stătea inima în loc.

Ea îşi făcu apariţia spre sfârşitul după-amiezii.

De data asta, îşi lăsă servitoarea afară. Îl salută cu glas scăzut pe librar şi se îndreptă spre partea din spate a librăriei, unde Felix stătea în picioare. O vreme, nu-şi putură dezlipi

privirea unul de la altul. Felix reflecta: „Mă iubeşte, altfel de ce ar fi venit?”

Ar fi vrut să-i spună ceva, dar nu reuşi decât să o cuprindă în braţe şi să o sărute. Ea îi întoarse sărutul cu lăcomie, îmbrăţişându-l, înfigându-şi unghiile în spatele lui.

Aşa avea să se întâmple ulterior mereu cu ei: de fiecare dată când se întâlneau, se aruncau unul la altul ca nişte animale gata să se încaiere.

Se mai întâlniră de două ori în librărie şi o dată, după lăsarea întunericului, în grădina casei Shatov. Acolo, în grădină, ea era în cămaşă de noapte. Felix îşi băgase mâinile pe sub cămaşa de noapte din lână şi îi atinsese tot trupul, la fel de îndrăzneţ de parcă ea n-ar fi fost decât o femeie de stradă. O pipăise peste tot, cu atingeri febrile, frământându-i trupul; iar ea răspunsese doar cu gemete.

Apoi ea îi dădu bani ca să închirieze o cameră, după care, timp de şase săptămâni uluitoare, veni în fiecare zi la el.

Ultima dată era dimineaţa devreme. El stătea la masă, înfăşurat într-o pătură, ca să se apere de frig, şi citea *Ce este proprietatea?,* de Proudhon, la lumina lumânării. Auzindu-i paşii pe scară, îşi scosese pantalonii.

Ea intrase grăbită, înveşmântată într-o pelerină maronie, cu glugă. Îl sărută, sugându-i buzele, muşcându-l de bărbie şi ciupindu-l.

Pe urmă se întoarse şi se descotorosi de pelerină. Pe dedesubt purta o rochie albă de seară, care costase, probabil, câteva sute de ruble.

— Dă-mi-o jos, repede! îi ceruse ea.

Felix începuse să-i scoată copcile de la spate.

— Mă duc la o recepţie la ambasada Marii Britanii, n-am decât o oră, îi spuse ea pe nerăsuflate. Grăbeşte-te, te rog!

În aşa grabă, el îi rupse una dintre copci.

— Fir-ar să fie! Am smuls-o.

— Nu-i nimic!

Apoi ea se descotorosi de rochie, după care îşi scoase lenjeria intimă, cămaşa şi pantalonaşii, rămânând numai în corset şi în ciorapi, şi i se aruncă în braţe. În vreme ce-l săruta, îi dădu jos şi lui lenjeria intimă, spunându-i:

— Dumnezeule, îmi place la nebunie parfumul chestiei tale.

Când îi vorbea aşa, îl aducea în pragul nebuniei.

Ea îşi scoase sânii din corset şi-i ceru:

— Muşcă-i! Muşcă-i tare! Vreau să-i simt arzând toată seara.

Peste o clipă, se îndepărtă de el şi se lăsă pe spate în pat. Acolo unde se termina corsetul, părul blond dintre coapsele ei strălucea umed.

Ea îşi desfăcu picioarele şi le ridică, deschizându-se toată pentru el. Felix rămase o clipă cu privirea aţintită asupra ei, pe urmă se aruncă peste ea.

Lydia îi prinse penisul în mâini şi şi-l înfipse lacomă în ea.

Tocurile pantofilor ei îi zdreleau pielea, însă lui nu-i păsa.

— Priveşte-mă în ochi, zise ea. Priveşte-mă în ochi!

El se uită la ea cu o privire plină de adoraţie.

După o vreme, pe faţa ei se citea panica.

Îi ceru iar:

— Uită-te la mine, îmi dau drumul!

Apoi, fără să-şi ia privirea din ochii lui, ea deschise gura şi ţipă.

***

— Crezi că şi alţii sunt ca noi? întrebă ea.

— Cum adică?

— Dezmăţaţi şi imorali.

El îşi înălţă capul din poala ei şi zâmbi.

— Numai cei norocoşi.

Ea îi privea trupul ghemuit între coapsele ei.

— Ai o carne atât de tare şi eşti atât de puternic, eşti perfect, spuse ea. Uite ce pântece plat ai, cât de tari îţi sunt fesele, cât de drepte şi de tari îţi sunt coapsele. Ai un chip de prinţ, adăugă Lydia, trecându-şi un deget de-a lungul nasului său.

— Sunt ţăran.

— Nu şi când eşti gol, chicoti ea, apoi căzu pe gânduri şi după câteva clipe adăugă: Până să te întâlnesc, *mă interesau* trupurile bărbaţilor şi toate chestiile astea; dar mă prefăceam că nu eram, mă păcăleam până şi pe mine însămi. Pe urmă ai apărut tu şi n-am mai putut să mă prefac.

El îi lingea interiorul coapsei şi ea fu străbătută de un fior.

— Ai mai făcut asta vreodată cu alte fete?

— Nu.

— Atunci, şi tu te prefăceai?

— Nu.

— Cred că ştiam, într-un fel. E ceva în tine, ceva sălbatic şi liber ca un animal, ceva care-mi spune că nu dai niciodată ascultare nimănui, că faci doar ceea ce vrei.

— N-am mai întâlnit niciodată o fată care să mă lase.

— Dar toate voiau, să ştii. Orice fată ar vrea.

— De ce? întrebă el, într-o izbucnire de egotism.

— Fiindcă ai un chip atât de crud, însă ochii îţi sunt tare blânzi.

— De asta m-ai lăsat să te sărut în librărie?

— Nu te-am *lăsat.* Pur şi simplu, n-am avut de ales.

— Ai fi putut să ţipi după ajutor pe urmă.

— Dar nu voiam decât s-o faci din nou.

— Cred că am ghicit cum eşti tu cu adevărat.

Era rândul ei să fie egotistă.

— Şi cum sunt cu adevărat?

— Rece ca gheaţa la suprafaţă, fierbinte ca flăcările iadului pe dinăuntru.

— Sunt o actriţă tare bună, chicoti ea. Toată lumea din Sankt Petersburg crede că sunt foarte *bună* la suflet. Sunt considerată un exemplu pentru fetele mai tinere, exact ca Anna Karenina. Iar acum, când ştiu cât sunt de rea, va trebui să mă prefac nu numai că-mi plac bărbaţii, dar şi că sunt neprihănită.

— Nu poţi avea în acelaşi timp două structuri antagoniste.

— Mă întreb dacă nu cumva toată lumea se preface, continuă ea. Tata, de exemplu. Dacă ar şti că sunt aici, aşa, ar muri de furie. Dar cred că şi el a avut aceleaşi sentimente pe când era tânăr, nu crezi?

— Cred că e greu de spus, răspunse Felix. Oricum, ce crezi că ar face *cu adevărat* dacă ar afla?

— Te-ar biciui.

— Mai întâi ar trebui să mă prindă.

Apoi lui Felix îi străfulgeră o idee.

— Câţi ani ai?

— Aproape optsprezece.

— Doamne, Dumnezeule, aş putea să fiu băgat în puşcărie pentru că te-am sedus.

— Atunci, o să-l pun pe tata să te scoată.

El se întoarse ca să stea pe burtă şi se uită la ea.

— Ce-o să facem, Lydia?

— Când?

— Mai târziu.

— O să fim amanţi până devin majoră şi pe urmă ne căsătorim.

El o privi lung.

— Vorbeşti serios?

— *Sigur că da,* răspunse ea, părând cât se poate de uimită că el nu făcuse aceeaşi presupunere. Ce altceva am putea face?

— Vrei să te măriţi cu mine?

— Da! Nu asta vrei şi tu?

— *Ba da!* şuieră el. Asta vreau.

Ea se ridică în şezut, încolăcindu-i capul cu picioarele, şi-l trase de păr.

— Atunci, aşa o să facem.

— Nu-mi spui niciodată cum reuşeşti să scapi şi să vii aici, remarcă Felix schimbând subiectul.

— Nu-i cine ştie ce interesant, opină ea. Mint, îi mituiesc pe slujitori şi mai şi risc. În seara asta, de exemplu. Recepţia de la ambasadă începe la şase şi jumătate. Am plecat de acasă la şase şi o să ajung acolo la şapte şi un sfert. Trăsura mă aşteaptă în parc. Vizitiul crede că am plecat la plimbare cu camerista. Fata e afară, visează cum o să cheltuiască cele zece ruble pe care o să i le dau pentru că şi-a ţinut gura.

— E şapte fără zece, o anunţă Felix.

— Oh, Doamne! Repede, fă-mi-o cu limba, înainte să fiu nevoită să plec.

***

În noaptea aceea, Felix dormea, visându-l pe tatăl Lydiei – pe care nu-l văzuse niciodată –, când nişte indivizi se năpustiseră la el în cameră, cu felinare în mâini. Se trezise în aceeaşi clipă şi sărise din pat. La început, crezuse că studenţii de la universitate îi jucau o festă. Dar unul dintre ei îi trase un pumn în faţă şi altul în burtă şi aşa îşi dăduse seama că erau cei de la poliţia secretă.

Presupusese că îl arestau din cauza Lydiei şi era îngrozit pentru ea. Oare avea să fie supusă ruşinii publice? Tatăl ei era într-atât de nebun încât să o oblige să depună mărturie la tribunal împotriva iubitului ei?

Se uita la poliţişti, care-i vârau într-un sac toate cărţile şi o grămadă de scrisori. Toate cărţile erau împrumutate, însă niciunul dintre posesori nu era într-atât de prost încât să-şi scrie numele pe ele. Scrisorile erau de la tatăl şi de la sora lui, Nataşa – de la Lydia nu primise niciodată vreo scrisoare şi în momentele acelea era recunoscător pentru asta.

Fusese împins afară din clădire şi aruncat într-o trăsură cu patru roţi.

Trecură peste Podul cu Lanţuri, după care trăsura o luă de-a lungul canalelor; s-ar fi zis că poliţiştii voiau să evite străzile principale.

— Mă duceţi la închisoarea Litovski? întrebă Felix.

Nimeni nu scoase o vorbă, dar când trecură Podul Palatului, îşi dădu seama că era dus la celebra fortăreaţă Sfinţii Petru şi Pavel şi inima i se opri în loc.

La celălalt capăt al podului, trăsura făcu la stânga şi trecu printr-un pasaj boltit, cufundat în întuneric, apoi se opri în faţa unei porţi. Acolo, Felix fu dus într-o sală de primire, unde un ofiţer de armată îi aruncă o privire scurtă şi scrise ceva într-un registru. Pe urmă fu urcat din nou în trăsură şi îşi continuară drumul prin fortăreaţă. Trăsura se opri la o altă poartă şi aşteptă câteva minute până să fie deschisă pe dinăuntru de un

soldat. De acolo, Felix fu dus pe jos, prin coridoare strâmte, până la o a treia poartă, din oţel, care ducea la o încăpere mare şi plină de igrasie.

La o masă stătea guvernatorul închisorii.

— Eşti acuzat de anarhism. Recunoşti?

Felix era în al nouălea cer. Deci toate astea nu aveau nimic de-a face cu Lydia!

— Dacă recunosc? Ba chiar mă mândresc cu asta.

Unul dintre ofiţeri îi înmână guvernatorului un registru în care acesta semnă. Apoi Felix fu dezbrăcat la piele, după care i se dădu un cămăşoi de flanel, o pereche de ciorapi groşi de lână şi o pereche de papuci galbeni uzaţi, mult prea mari pentru el.

De acolo, un soldat înarmat îl duse, pe culoare şi mai întunecate, într-o celulă. O uşă grea din stejar se închise în spatele lui şi auzi cum se învârte o cheie în broască.

În celulă se aflau un pat, o masă, un scaun şi o chiuvetă. Fereastra era încastrată într-un zid înfiorător de gros. Duşumeaua era acoperită cu un soi de fetru vopsit, iar pereţii, lambrisaţi cu o tâmplărie galbenă.

Felix se aşeză pe pat.

În locul acesta, Petru I îşi torturase şi ucisese propriul fiu; prinţesa Tarakanova fusese ţinută într-o celulă care se inundase, iar şobolanii se urcaseră pe ea ca să scape de la înec. În locul acesta, Ecaterina a II-a îşi îngropa duşmanii de vii.

„Dostoievski a fost închis aici, îşi spuse Felix cu mândrie; ca şi Bakunin, care stătuse doi ani înlănţuit de un zid. Revoluţionarul Sergey Nechayev a murit şi el aici.

Felix era în acelaşi timp cuprins de exaltare că se afla într-o companie atât de eroică şi îngrozit la gândul că ar putea rămâne închis acolo pe vecie.

Cheia se învârti în broască. Un bărbat scund şi chel, purtând ochelari, îşi făcu apariţia; aducea un toc, o sticlă de cerneală şi câteva foi de hârtie. Puse totul pe masă şi zise:

— Scrie numele tuturor indivizilor subversivi pe care îi cunoşti!

Felix se aşeză la masă şi scrise: Karl Marx, Friedrich Engels, Piotr Kropotkin, Iisus Hristos...

Bărbatul îi smulse hârtia, apoi se duse la uşa celulei şi bătu în ea. Doi paznici spătoşi intrară, îl legară pe Felix de masă şi-i scoaseră papucii şi ciorapii. Pe urmă începură să-l biciuiască la tălpi.

Fu torturat astfel toată noaptea.

Când începură să-i smulgă unghiile, n-a mai rezistat şi s-a decis să le dea nume şi adrese false, însă ei îi spuseră că ştiau că toate erau false.

Când ajunseră să-i ardă pielea de pe testicule cu o lumânare, le dădu numele tuturor prietenilor lui studenţi, dar ei continuau să spună că minţea.

De fiecare dată când leşina, îl readuceau în simţiri. Uneori se opreau o vreme şi-l lăsau să creadă că totul se terminase, în sfârşit, dar apoi începeau din nou, făcându-l să-i implore să-l ucidă, ca să nu mai simtă durerea. Continuară astfel multă vreme după ce le spusese tot ce ştia.

Probabil că se iviseră zorii când leşinase pentru ultima dată.

Când îşi reveni, zăcea în pat. Mâinile şi picioarele îi erau înfăşurate în bandaje. Era sfâşiat de dureri înfiorătoare. Ar fi vrut să-şi ia viaţa, însă era prea slăbit ca să se poată mişca.

Seara, îşi făcu iar apariţia bărbatul cel chel. La vederea lui, Felix începu să plângă de groază. Bărbatul se mulţumi să zâmbească şi ieşi.

Fără să se mai întoarcă vreodată.

În fiecare zi, un doctor venea să-l îngrijească. Felix încercase fără succes să smulgă de la el o informaţie cât de mică: ştia cineva din afară că el se afla acolo? Primise vreun mesaj? Încercase cineva să-l viziteze? Doctorul însă îi schimba doar bandajele şi pleca.

Felix făcea speculaţii. Probabil că Lydia venise în camera lui şi găsise camera răvăşită. Cineva din casă i-o fi spus că fusese luat de poliţia secretă. Oare ce făcuse? Oare se interesase peste tot, înnebunită, fără să-i pese de reputaţia ei? Fusese, oare, discretă şi se dusese pe ascuns în audienţă la ministrul de Interne, îndrugându-i o poveste despre iubitul cameristei ei, întemniţat din greşeală?

În fiecare zi spera să primească o veste de la ea, dar fără ca asta să se întâmple.

După opt săptămâni, când reuşi să meargă aproape normal, ei îl eliberară fără să-i dea vreo explicaţie.

Se întoarse atunci la locuinţa lui. Credea că o să găsească un mesaj de la ea acolo, însă nu era nimic. Mai mult, camera fusese închiriată altcuiva. Se întreba de ce Lydia nu a plătit în continuare chiria.

Se duse acasă la ea şi bătu la uşa din faţă. Îi deschise un servitor.

— Felix Davidovici Cessiński îi prezintă complimente Lydiei Shatova...

Servitorul îi trânti uşa în nas.

În cele din urmă, se duse la librărie. Bătrânul librar îi spuse:

— Bună ziua! Am primit un mesaj pentru tine. A fost adus ieri de camerista *doamnei.*

Felix rupse pe o margine plicul cu mâini tremurânde. Coala dinăuntru nu fusese scrisă de Lydia, ci de cameristă. Citi:

Am fost Dată Afară şi n-am slujbă e numai vina ta Ea e măritată şi a plecat în Anglia ieri acum ştii cum e pedepsit Păcatul

Îşi ridică privirea spre librar, cu lacrimi de durere în ochi.

— Asta e tot? ţipă Felix.

Şi vreme de nouăsprezece ani nu mai ştiuse absolut nimic altceva despre Lydia.

***

Regulile obişnuite fuseseră suspendate temporar în casa Walden, aşadar, Charlotte stătea în bucătărie împreună cu servitorii.

Bucătăria era curată lună, deoarece, evident, familia luase masa în oraş. Focul din vatra cea mare era stins şi ferestrele înalte erau larg deschise, lăsând să pătrundă de afară aerul proaspăt. Vesela folosită de servitori la masă fusese spălată şi pusă în rafturi; cuţitele şi lingurile bucătăresei atârnau în cârligele lor; nenumăratele ei castroane şi tigăi erau ascunse în dulapurile masive din stejar.

Charlotte nu avusese timp să se sperie. La început, când trăsura se oprise atât de brusc în parc, s-a simţit mai degrabă nedumerită, apoi singura ei grijă fusese s-o liniştească pe mama ei ca să nu mai ţipe. Când ajunseseră acasă era un pic zdruncinată, însă în clipele acelea, dacă se gândea la cele întâmplate, totul i se părea mai degrabă incitant.

Şi servitorii simţeau la fel. Era foarte liniştitor să stea la masa masivă şi albă din lemn şi să stea de vorbă cu oamenii aceştia, care făceau atât de mult parte din viaţa ei: bucătăreasa, care se purtase mereu ca o mamă cu ea; Pritchard, pe care Charlotte îl respecta fiindcă şi tatăl ei îl respecta; doamna Mitchell, care, în calitatea ei de menajeră a casei, avea întotdeauna o soluţie pentru orice problemă.

William, vizitiul, era eroul serii. Descrisese de multe ori privirea sălbatică a atacatorului când îl ameninţase cu arma. Delectându-se cu privirea îngrozită cu care îl aţintea camerista de la subsol, el îşi revenise rapid din ruşinea pe care o suferise când fusese nevoit să intre în bucătărie gol-puşcă.

— Sigur, explica Pritchard, am crezut, în mod firesc, că hoţul nu voia decât să-i ia hainele lui William. Ştiam că valetul, Charles, era la palat, aşa că putea el să mâne caii. M-am gândit că o să anunţ poliţia după ce voi vorbi cu înălţimea Sa.

— Închipuiţi-vă ce-a fost în sufletul meu când am văzut că trăsura a dispărut! povestea Charles, valetul. Mi-am zis: „Ştiu sigur că aici am lăsat-o. Poate că a luat-o William”. Şi alerg pe bulevardul The Mall, când încolo, când încoace, caut peste tot. Până la urmă, mă întorc la palat. „Iaca belea, îi zic uşierului, trăsura contelui de Walden a dispărut.” „Walden?”, îmi replică el, nu prea respectuos...

— Servitorii ăştia de la palat îşi închipuie că-s mai buni ca nobilii... îl întrerupse doamna Mitchell.

— Ăsta zice: „Walden a plecat, omule”. Şi atunci, mă gândesc: „La naiba, ai încurcat-o!” O iau la fugă prin parc şi pe la jumatea drumului găsesc trăsura, pe doamna înnebunită şi pe domnul nostru cu sabia cu sânge pe ea!

— Dar, în cele din urmă, nu s-a furat nimic, adăugă doamna Mitchell.

— Un ţicnit, zise Charles. Un ţicnit iscusit.

Toată lumea era de acord cu spusele astea.

Bucătăreasa turnă ceaiul în ceşti, servind-o pe Charlotte prima.

— Cum se mai simte doamna? se interesă ea.

— Şi-a revenit, răspunse Charlotte. A luat o doză de laudanum şi s-a dus la culcare. Probabil că doarme deja.

— Şi domnii?

— Tata şi prinţul Orlov sunt în salon, beau un coniac.

Bucătăreasa oftă din greu.

— Tâlhari în parc, sufragete la Curte – nu ştiu unde-o să ajungem.

— O să fie o revoluţie socialistă, zise Charles. Ţineţi minte ce vă spun!

— O să fim omorâţi cu toţii în paturile noastre, continuă bucătăreasa pe un ton lugubru.

— Ce-a vrut să spună sufrageta, că regele torturează femeile? întrebă Charlotte.

Se uita la Pritchard, care uneori se arăta doritor să-i explice lucruri pe care ea n-ar fi trebuit să le cunoască.

— Vorbea despre hrănirea cu forţa, răspunse Pritchard. Se pare că e ceva dureros.

— Hrănire cu forţa?

— Când nu vor să mănânce, sunt hrănite cu forţa.

— Şi cum fac asta, pentru numele lui Dumnezeu? se arătă năucită Charlotte.

— În multe feluri, răspunse Pritchard, privind-o într-un fel care arăta că nu voia să intre în amănunte. Unul dintre ele e să li se bage un tub prin nări.

— Mă întreb cu ce le hrănesc, interveni camerista de la subsol.

— Probabil cu supă, răspunse Charles.

— Nu-mi vine să cred, zise Charlotte. De ce ar refuza să mănânce?

— În semn de protest, o lămuri Pritchard. Ca să le facă greutăţi conducătorilor închisorilor.

— Închisori? întrebă Charlotte în culmea uluirii. De ce sunt închise?

— Fiindcă sparg geamuri, fac bombe, tulbură liniştea...

— În fond, ce vor?

Se lăsă tăcerea când servitorii îşi dădură seama că, de fapt, Charlotte habar n-avea ce era o sufragetă.

În cele din urmă, Pritchard explică:

— Vor ca femeile să aibă dreptul la vot.

— A! exclamă Charlotte.

Apoi chibzui: „Oare ştiam că femeile nu pot să voteze?" Nu era prea sigură. Nu se gândise niciodată la astfel de lucruri.

— Cred că discuţia asta a mers prea departe, spuse doamna Mitchell pe un ton ferm. O să intri în belele, domnule Pritchard, dacă îi bagi stăpânei idei greşite în cap.

Charlotte ştia că Pritchard nu intra niciodată în belele, deoarece, practic, era prietenul tatei. Aşa că zise:

— Mă întreb de ce le pasă atât de mult de un lucru cum e votul.

În clipa aceea se auzi un clopoţel şi cu toţii îşi ridicară instinctiv privirea spre panoul cu sonerii.

— Uşa din faţă! exclamă Pritchard. La ora asta din noapte?!

Şi ieşi, punându-şi jacheta.

Charlotte îşi bea ceaiul. Se simţea obosită. Sufragetele erau ceva de neînţeles şi mai degrabă înspăimântător, hotărî ea; dar în acelaşi timp ar fi vrut să ştie mai multe.

Pritchard se întoarse.

— Un platou cu sandviciuri, te rog, doamnă bucătăreasă, ceru el, în timp ce începea să pună farfurii şi şerveţele pe o tavă.

— Ei, haide, îl îmboldi Charlotte, cine e?

— Un domn de la Scotland Yard, răspunse Pritchard.

***

Basil Thomson era un om cu capul ţuguiat şi cu părul deschis la culoare, care începuse să se răărească; avea o mustaţă groasă şi o privire pătrunzătoare. Walden auzise de el. Tatăl său fusese arhiepiscop de York. Thomson învăţase la Eton şi la Oxford şi servise în colonii ca ofiţer pentru relaţiile cu băştinaşii şi ca prim-ministru în Tonga. Apoi intrase în avocatură, după care lucrase în Serviciul Penitenciarelor; în cele din urmă, ajunsese guvernator al închisorii Dartmoor,

având reputaţia că putea potoli răzmeriţele. De la închisori, trecuse la munca în poliţie şi devenise expert în mediul pestriţ de infractori şi anarhişti din cartierul East End din Londra. Acestei experienţe îi datora slujba din cadrul Diviziei Speciale a poliţiei secrete.

Walden se aşeză şi începu să relateze ce se petrecuse în timpul serii. În vreme ce vorbea, îl urmărea din priviri pe Alexei. Băiatul părea liniştit, însă faţa îi era palidă, lua înghiţituri mari din coniacul cu apă minerală, iar mâna stângă i se încleşta ritmic pe braţul fotoliului în care stătea.

La un moment dat, Thomson îl întrerupse pe Walden, întrebându-l:

— Când a venit trăsura, aţi observat cumva că valetul lipsea?

— Da, am văzut, răspunse Walden. L-am întrebat pe vizitiu unde era, însă acesta nu părea să mă audă. Pe urmă, cum la ieşirea din palat era mare vânzoleală, iar fiica mea îmi tot spunea să mă grăbesc, am hotărât să las întrebările pe mai încolo, după ce am fi ajuns acasă.

— Şi, fireşte, ticălosul nostru pe asta se şi bizuia. Cred că are nervii tari. Continuaţi!

— În parc, trăsura s-a oprit brusc, iar omul acela a deschis portiera, cu putere.

— Cum arăta?

— Înalt. Avea un fular sau ceva de genul ăsta pe faţă. Părul negru. Ochi pătrunzători.

— Toţi criminalii au ochi pătrunzători, zise Thomson. Vizitiul căruia i s-au luat hainele apucase înainte să se uite bine la el?

— Nu prea. Bărbatul purta pălărie şi era întuneric, fireşte.

— Hm! Şi pe urmă?

Walden trase aer în piept. În clipele acelea nu fusese atât speriat, cât furios, dar în acel moment, când se gândea, simţea că îl copleşea teama pentru ceea ce i s-ar fi putut întâmpla lui Alexei sau Lydiei, ori lui Charlotte.

— Lady Walden a început să ţipe şi asta pare să-l fi luat pe nepregătite pe individ. Probabil că nu se aşteptase să fie şi femei în trăsură. În orice caz, a avut un moment de şovăială. „Mulţumesc lui Dumnezeu”, adăugă el în sinea lui. L-am lovit cu sabia şi a scăpat arma pe caldarâm.

— L-aţi rănit grav?

— N-aş crede. Nu mă puteam mişca prea mult în spaţiul acela strâmt, iar sabia, fireşte, nu-i prea ascuţită. L-am făcut însă să sângereze. Aş fi vrut să-i fi făcut bucăţi capul ăla blestemat.

Majordomul intră, făcându-i pe cei prezenţi să se oprească. Walden îşi dădu seama că vorbise cam tare. Încercă să se calmeze, în vreme ce Pritchard le servea sandviciurile şi coniacul îndoit cu apă gazoasă celor trei bărbaţi.

— Pritchard, ar fi de preferat să rămâi treaz, dar poţi să-i trimiţi pe toţi ceilalţi să se culce, îi ceru Walden.

— Prea bine, milord.

După plecarea lui, Walden continuă:

— Se prea poate şi să fi fost doar un jaf. Asta le-am dat de înţeles servitorilor, ca şi lui lady Walden şi lui Charlotte. Totuşi, după părerea mea, un tâlhar n-ar fi avut nevoie de un plan atât de elaborat. Sunt absolut convins că a fost un atentat la viaţa lui Alexei.

Thomson se uită la Alexei.

— Mă tem că trebuie să fiu de aceeaşi părere. Aveţi vreo idee de unde putea să ştie în ce loc vă aflaţi?

Alexei se aşeză picior peste picior.

— Deplasările mele nu au fost ţinute secrete.

— Asta trebuie să se schimbe de acum înainte. Spuneţi-mi, domnule, v-a mai fost ameninţată viaţa până acum?

— Trăiesc printre ameninţări, răspunse Alexei înţepat. Până acum însă, nu am fost implicat în niciun atentat.

— Există vreun motiv pentru care dumneavoastră, în special, aţi putea fi ţinta nihiliştilor sau a susţinătorilor revoluţiei?

— Pentru ei, e de ajuns că sunt p-prinţ, se bâlbâi Alexei.

Walden îşi dădea seama că problemele guvernului englez, care avea pe cap sufragetele, liberalii şi sindicatele, erau o nimica toată pe lângă cele cărora trebuiau să le facă faţă ruşii; simţi cum îl cuprinde un val de simpatie pentru Alexei.

Acesta continuă, pe un ton mai liniştit, mai controlat:

— În orice caz, după standardele ruseşti, se ştie că sunt mai degrabă un reformator. Şi-ar fi putut alege o victimă mai potrivită.

— Chiar şi la Londra, fu de acord Thomson, se află mereu cel puţin unul sau doi aristocraţi, în timpul *Sezonului.*

— Unde vreţi să ajungeţi? interveni Walden.

— Mă întreb, zise Thomson, dacă nu cumva ticălosul ştie pentru ce se află prinţul Orlov aici şi dacă motivul atacului din noaptea asta n-a fost cumva sabotarea discuţiilor pe care le duceţi.

— Cum de-au putut afla una ca asta simpatizanţii revoluţiei? se arătă neîncrezător Walden.

— Nu fac decât să speculez, răspunse Thomson. Acesta *ar fi* un mod eficient de sabotare a convorbirilor?

— Cum nu se poate mai eficient, zise Walden şi gândul ăsta îl făcu să-l ia cu frig. Dacă ar afla ţarul că nepotul lui a fost asasinat la Londra de un revoluţionar – şi mai ales dacă ar fi vorba de un revoluţionar rus expatriat –, ar deveni foarte furios. Ştii prea bine, Thomson, ce părere au ruşii despre faptul că le-am oferit azil elementelor lor subversive – politica uşilor deschise pe care o practicăm noi a provocat întotdeauna fricţiuni la nivel diplomatic. Un eveniment ca ăsta ar putea compromite relaţiile anglo-ruse pentru douăzeci de ani de acum înainte. În niciun caz n-ar mai putea fi vorba de vreo alianţă.

— De asta mă şi temeam, dădu Thomson din cap. Ei bine, în seara asta nu ne mai rămâne mare lucru de făcut. Mâine-dimineaţă, la prima oră, o să-mi pun oamenii la treabă. O să scotocim parcul după indicii, o să stăm de vorbă cu servitorii dumneavoastră şi cred că o să facem câteva vizite la anarhiştii din East End.

— Credeţi că o să-l prindeţi pe individul acela? întrebă Alexei.

Walden şi-ar fi dorit ca Thomson să dea un răspuns liniştitor, însă n-avea cum să i se facă pe plac.

— N-o să fie uşor, răspunse Thomson. Fără îndoială, tipul e genul care planifică dinainte, aşa că sigur are o ascunzătoare pe undeva. Iar noi nu avem o descriere bună a lui. Dacă nu-i atât de rănit încât să ajungă la un spital, şansele noastre sunt mici.

— Ar putea încerca din nou să mă omoare, zise Alexei.

— Prin urmare, trebuie să luăm măsuri ca să vă ascundem. Vă propun să părăsiţi chiar mâine această casă. O să vă închiriem tot etajul de sus de la un hotel, sub un nume de împrumut, şi vă vom da o gardă de corp. Lordul Walden va trebui să se întâlnească în secret cu dumneavoastră şi, fireşte, va trebui să renunţaţi la toate evenimentele sociale pe care le aveţi programate.

— Evident.

Thomson se ridică în picioare.

— E foarte târziu. Voi avea grijă să înceapă toate demersurile.

Walden acţionă soneria pentru Pritchard.

— Thomson, te aşteaptă o trăsură?

— Da. Vorbim la telefon mâine-dimineaţă.

Pritchard îl conduse pe Thomson, apoi Alexei plecă să se culce. Walden îi ceru majordomului să încuie, pe urmă se duse în camera lui.

Nu-i era somn. În timp ce se dezbrăca, îşi permise să se relaxeze, lăsându-se abia în clipa aceea cuprins de toate

emoţiile pe care le ţinuse sub zăvor până atunci. În primul moment, se simţi mândru de el. „La urma urmelor, chibzui el, am tras sabia şi m-am luptat cu un atacator: nu-i rău, pentru un bărbat de cincizeci de ani, cu un picior ros de gută!” Pe urmă îl cuprinse deprimarea, amintindu-şi cu cât răceală discutaseră cu toţii de consecinţele diplomatice ale unei eventuale morţi a lui Alexei – Alexei cel vesel, strălucitor, timid, chipeş şi inteligent, pe care Walden îl văzuse crescând sub ochii lui.

Se băgă în pat şi rămase aşa, cu ochii deschişi, rememorându-şi clipa în care uşa trăsurii fusese deschisă brusc şi bărbatul acela apăruse în faţa lor, înarmat cu un pistol; şi în clipa aia chiar că i se făcu frică, dar nu pentru el sau Alexei, ci pentru Lydia şi Charlotte. Gândul că ele ar fi putut să fie ucise îl făcu să tremure în pat. Îşi aminti cum o ţinea pe Charlotte în braţe, în urmă cu optsprezece ani, când avea perişorul blond şi încă nu-i ieşiseră dinţişorii; îşi aminti cum învăţa să meargă şi cădea mereu în fund; îşi aminti când îi dăruise un ponei, iar bucuria fetiţei când îl văzuse îl făcuse să simtă cea mai mare încântare din viaţa lui; îşi aminti cum arătase cu doar câteva ceasuri în urmă, când ea păşise cu capul sus în faţa regelui, o femeie în toată puterea cuvântului, şi mai ales foarte frumoasă. „Dacă ar fi murit, reflectă el, nu ştiu dacă aş fi putut îndura una ca asta”.

Şi pe urmă se gândi la Lydia: „Dacă Lydia ar muri, aş rămâne singur pe lume”. La gândul ăsta, se dădu jos din pat şi se duse în camera ei. Pe noptieră, ardea o lampă de noapte. Ea dormea profund, întinsă pe spate, cu gura uşor deschisă, iar părul îi era răsfirat pe pernă într-o încâlceală blondă. Părea delicată şi vulnerabilă. „N-am fost niciodată în stare să te fac să înţelegi cât de mult te iubesc”, îşi spuse el. Deodată, un imbold straniu îl împinse să o atingă, să simtă că era caldă, vie. Se întinse în pat lângă ea şi o sărută. Buzele ei se mişcară, sărutându-l, însă fără ca ea să se trezească. „Lydia, chibzui el, n-aş putea trăi fără tine”.

***

Lydia stătuse trează multă vreme, gândindu-se la bărbatul cu pistol. Fusese un şoc brutal, ea ţipase cuprinsă de o spaimă animalică, dar mai era ceva pe lângă asta. Era ceva la bărbatul acela, ceva legat de poziţia corpului, sau poate de aspect, sau de haine, ceva ce părea înfiorător de sinistru, într-un mod aproape supranatural, de parcă ar fi fost un strigoi. Şi-ar fi dorit să-i fi putut vedea ochii.

Pe urmă mai luase o doză de laudanum şi adormise. Visa că omul cu arma pătrunsese în camera ei şi se urcase lângă ea în

pat. Era chiar patul ei, însă în vis avea din nou optsprezece ani. Omul îşi lăsase arma pe perna albă de lângă ea. Nu-şi scosese fularul care-i acoperea faţa şi gura. Îşi dădu seama că-l iubeşte. Îl săruta pe buze prin fular.

El făcea atât de bine dragoste cu ea! începu să se întrebe dacă, într-adevăr, visa. Voia să-i vadă faţa.

Întrebă: „Cine eşti?" Şi un glas răspunse: „Stephen". Ştia că nu era aşa, însă arma de pe pernă se preschimbase în sabia lui Stephen, însângerată la vârf; şi ea începu să aibă îndoieli. Se agăţă de bărbatul de deasupra ei, înfricoşată că visul avea să se termine înainte să fie satisfăcută. Apoi, într-un mod confuz, începu să bănuiască faptul că făcea în realitate ceea ce făcea în vis; cu toate astea, visul nu voia să se risipească. Plăcerea fizică intensă punea stăpânire pe ea. Începea să-şi piardă controlul. Şi, exact când ajunse la orgasm, omul din vis îşi scoase fularul de pe faţă; în aceeaşi clipă, Lydia deschise ochii şi-i văzu chipul lui Stephen deasupra ei, după care extazul puse stăpânire pe ea toată şi, pentru prima dată după optsprezece ani, Lydia începu să ţipe de plăcere.

Capitolul V

Charlotte aştepta cu sentimente amestecate balul de ieşire în lume al Belindei. Nu fusese niciodată la un bal în oraş, deşi participase la o mulţime de baluri la ţară, multe dintre ele chiar la Walden Hall. Îi plăcea să danseze şi ştia că era o dansatoare bună, însă ura partea aia ca la târgul de vite, în care stăteai în picioare lipită de perete şi aşteptai să vină la tine vreun tânăr şi să te invite la dans. Se întreba dacă lucrurile astea nu puteau fi făcute cumva într-un mod mai civilizat printre cei pasionaţi de *Smart Set*[8].

Ajunseră la casa din Myfair a unchiului George şi a mătuşii Clarissa cu o jumătate de oră înainte de miezul nopţii, oră despre care mama ei spusese că era cel mai devreme să ajungi la un bal în Londra, la un mod decent. Un baldachin dungat şi un covor roşu duceau de la bordura străzii până la poarta grădinii, care fusese transformată într-un arc de triumf roman.

Însă toate astea nu erau de ajuns ca s-o pregătească pe Charlotte pentru ceea ce văzu după ce trecu de arc. Toată grădina fusese transformată într-un atrium roman. Fata se uita în jurul ei uluită. Gazonul şi straturile de flori fuseseră ascunse sub un podium de dans din lemn de esenţă tare, vopsit în pătrate albe şi negre, ca să dea senzaţia unor dale din marmură. O colonadă de stâlpi albi, împodobiţi cu ghirlande de laur, străjuia podiumul. În spatele stâlpilor, închipuind un fel de arcadă, fuseseră aşezate bănci pentru cei care nu dansau. În

mijlocul podiumului, dintr-o fântână arteziană de forma unui băiat cu un delfin ţâşnea apa într-un bazin din marmură, cu jeturile de apă strălucind în lumini colorate. Pe balconul unuia dintre dormitoarele de la etaj, o orchestră cânta un stil de jazz. Ghirlande de iederă şi de trandafiri împodobeau pereţii, iar de la balcon atârna un coş cu begonii. Un uriaş tavan din pânză, vopsit în azuriu, acoperea tot locul, de la streaşina casei până la zidul grădinii.

— E un miracol, exclamă Charlotte.

— Cam aglomerat, George, îi spuse Stephen fratelui său.

— Am invitat opt sute de persoane. Ce dracu' ţi s-a întâmplat în parc?

— Ei, n-a fost atât de rău pe cât părea, răspunse Walden cu un zâmbet forţat, apoi îl luă pe George de braţ şi plecară să discute în altă parte.

Charlotte studia invitaţii. Toţi bărbaţii erau în ţinută completă de seară – papion alb, vestă albă şi frac. „Vestimentaţia asta le vine bine mai ales tinerilor, adică mai degrabă celor slabi, reflectă ea. Îi face să arate minunat când dansează". Uitându-se cu atenţie la rochii, hotărî că a ei şi a mamei sale, deşi elegante, erau un pic demodate, din cauza taliei de viespe, a voalurilor şi a trenei; mătuşa Clarissa purta o rochie lungă, dreaptă şi subţire, a cărei fustă era aproape mult prea strâmtă ca să poată dansa în ea, iar Belinda avea şalvari.

Charlotte îşi dădu seama că nu cunoştea pe nimeni. „Cine o să danseze cu mine, se întrebă ea, în afară de tata şi de unchiul George?" Totuşi, Jonathan, fratele mai mic al mătuşii Clarissa, o invită la vals, după care îi făcu cunoştinţă cu trei tineri cu care era coleg la Oxford, şi fiecare dintre ei o invită la dans. Conversaţia lor i se părea însă monotonă: spuseseră doar că duşumeaua era bună, că orchestra – a lui Gottlieb – cânta bine, pe urmă îşi înghiţiseră limba. Charlotte făcuse o încercare, cu fiecare în parte: „Crezi că femeile ar trebui să poată vota?" Răspunsurile primite au fost: „În niciun caz", „N-am nicio părere" şi „Doar nu eşti şi tu una dintre *alea,* nu?"

Ultimul dintre partenerii ei, pe nume Freddie, o conduse în casă pentru dineu. Era un tânăr destul de slab, cu trăsături regulate – „Bănuiesc că poate fi considerat chipeş", reflectă Charlotte – şi cu păr frumos. Tocmai încheia primul an la Oxford. Îi spuse că Oxford era un loc mai degrabă vesel, însă îi mărturisi că nu era prea pasionat de cărţi şi că se gândea să nu se mai întoarcă în octombrie.

Interiorul casei fusese împodobit cu ghirlande de flori şi era iluminat electric. La dineu se serveau supă caldă şi rece, homari, prepeliţe, căpşune, îngheţată şi piersici crescute în sere.

— Peste tot aceleaşi feluri de mâncare, zise Freddie. Toată lumea foloseşte aceiaşi furnizori.

— Mergi la multe baluri? se interesă Charlotte.

— Mă tem că da. De fapt, tot timpul, în *Sezon.*

Charlotte bău o cupă de şampanie, sperând că o să se mai înveselească, apoi îl părăsi pe Freddie, ca să se plimbe prin încăperile destinate recepţiei. Într-una dintre ele, se încinseseră mai multe jocuri de bridge. O alta fusese ocupată de două ducese mai vârstnice, care stăteau la taclale. În a treia, câţiva bărbaţi mai în vârstă jucau biliard, iar tinerii fumau. Acolo, Charlotte o găsi şi pe Belinda, cu o ţigară în mână. Charlotte nu pricepuse niciodată rolul tutunului, decât poate ca să pari sofisticat. Şi Belinda chiar părea, fără îndoială, sofisticată.

— Îmi place la nebunie rochia ta, spuse Belinda.

— Nu-i adevărat. Tu însă arăţi senzaţional. Cum de-ai convins-o pe mama ta vitregă să te lase să porţi aşa ceva?

— Să ştii că şi ea ar vrea să poarte aşa ceva!

— Pare mult mai tânără decât mama. Bine, chiar e.

— Şi faptul că e mamă vitregă are o importanţă. Ce vi s-a întâmplat după ce aţi fost la Curte?

— Oh, a fost extraordinar! Un nebun ne-a ameninţat cu o armă!

— Mi-a povestit mama ta. Nu aţi fost, pur şi simplu, îngrozite?

— Eram mult prea ocupată să o calmez pe mama. Pe urmă, m-am speriat de moarte. De ce ai spus la palat că voiai să avem o discuţie mai lungă?

— A! Ascultă! zise Belinda şi o trase pe Charlotte deoparte, ca să nu le audă tinerii. Am aflat pe unde ies.

— Ce?

— Copiii.

— Oh! exclamă Charlotte, care era numai ochi şi urechi. Spune-mi!

— Ies dintre picioare, din locul pe unde faci apă, preciză Belinda coborând glasul.

— E prea mic.

— Se lărgeşte.

„Ce îngrozitor”, îşi spuse Charlotte în gând.

— Şi asta nu-i tot, adăugă Belinda. Am aflat cum încep.

— Cum?

Belinda o luă pe Charlotte de cot şi se îndreptară spre colţul cel mai liniştit al încăperii, oprindu-se în faţa unei oglinzi împodobite cu ghirlande de trandafiri. Fata coborî atât de mult glasul, încât nu mai era decât o şoaptă.

— Când te măriţi, ştii că trebuie să dormi în pat cu soţul tău.

— Serios?

— Da.

— Tata şi mama au dormitoare separate.

— Dar nu sunt învecinate?

— Ba da.

— E aşa ca să stea amândoi în acelaşi pat.

— De ce?

— Deoarece, pentru a începe să faci un copil, trebuie ca soţul să-şi pună robinetul în locul acela – pe unde ies bebeluşii.

— Ce înseamnă robinet?

— Ssstt! E o chestie pe care o au bărbaţii între picioare; ai văzut vreodată o reproducere a lui *David* de Michelangelo?

— Nu.

— Păi, e o chestie cu care fac ei apă. Seamănă cu un deget.

— Şi trebuie să faci *asta* ca să ai copii?

— Da.

— Şi toţi oamenii căsătoriţi trebuie să facă asta?

— Da.

— Oribil! Cine ţi-a spus asta?

— Viola Pontadarvy. A jurat că e adevărat.

Şi, fără să-şi dea seama cum, Charlotte ştia că *era* adevărat. Când auzise totul, avusese impresia că i s-a adus aminte un lucru pe care îl uitase. Într-un mod inexplicabil, totul părea să aibă sens. Cu toate astea, avea impresia că a suferit un şoc fizic. Era sentimentul acela de uşoară greaţă pe care îl resimţea uneori în vise, când o bănuială îngrozitoare se adeverea a fi corectă sau când îi era teamă să nu cadă şi deodată îşi dădea seama că, într-adevăr, *cădea.*

— Mă bucur enorm că am aflat, spuse ea. Dacă se mărita vreuna dintre noi fără să ştie... cât de stânjenitor ar fi fost!

— Se pare că asta li se întâmplă unora dintre fete, zise Belinda. Ar trebui ca mamele să explice totul în noaptea dinaintea nunţii, însă dacă o mamă e prea ruşinoasă, atunci... afli la faţa locului ce se petrece.

— Mulţumesc lui Dumnezeu pentru Viola Pontadarvy! exclamă Charlotte şi deodată o izbi un gând pe care-l făcu cunoscut cu glas tare: Asta nu are cumva vreo legătură cu... sângerarea, ştii tu, din fiecare lună?

— Nu ştiu.

— Cred că da. Toate au legătură – toate lucrurile despre care oamenii nu vorbesc. Ei bine, acum ştim de ce nu vorbesc despre asta – e atât de dezgustător!

— Lucrul pe care trebuie să-l faci în pat se numeşte contact sexual, dar Viola zice că oamenii simpli îl numesc împreunare.

— Ştie foarte multe.

— Are fraţi. Ei i-au spus, în urmă cu câţiva ani.

— Şi ei cum au aflat?

— De la băieţii mai mari de la şcoală. Băieţii sunt mereu foarte interesaţi de lucruri ca astea.

— Într-adevăr, opină Charlotte, chiar că provoacă un fel de fascinaţie morbidă.

Deodată, zări reflectându-se în oglindă imaginea mătuşii Clarissa.

— Ce faceţi voi două, ascunse într-un ungher? le întrebă ea.

Charlotte se îmbujoră, însă, după cât se părea, mătuşa Clarissa nu aştepta un răspuns, întrucât continuă:

— Belinda, te rog să te duci să te plimbi printre oaspeţi şi să stai de vorbă cu ei, doar e petrecerea ta.

Apoi se îndepărtă, iar cele două fete merseră către sălile de recepţie. Încăperile aveau o formă arhitecturală circulară, astfel încât puteai trece dintr-una în alta şi să te întorci în punctul de plecare, în capul scărilor.

— Nu cred că o să pot face vreodată asta, mărturisi Charlotte.

— Nu crezi? se miră Belinda privind-o ciudat.

— Ce vrei să spui?

— Nu ştiu. M-am tot gândit la asta. S-ar putea să fie foarte drăguţ.

Charlotte se uită lung la ea, iar Belinda păru stânjenită.

— Trebuie să mă duc să dansez, zise ea. Ne vedem mai încolo!

Apoi o luă în jos pe scări. Charlotte rămăsese cu privirea aţintită asupra ei, întrebându-se câte secrete şocante avea să mai afle în viaţă.

Se întoarse în sala unde se ţinea supeul şi-şi mai luă un pahar de şampanie. „Ce mod ciudat de a se perpetua mai are şi rasa omenească”, îşi spuse ea. Bănuia că şi animalele făceau cam la fel. Dar păsările? Nu, păsările depuneau ouă. Şi ce cuvinte stranii! *Robinet* şi *împreunare.* Toate sutele de oameni rafinaţi şi eleganţi din jurul ei cunoşteau cuvintele astea, dar nu le rosteau niciodată, deoarece erau vorbe stânjenitoare. Era ceva foarte *prostesc* în toată povestea asta. În cazul în care Creatorul a poruncit ca oamenii să se împreuneze, atunci de ce se prefăceau că nu făceau asta?

Îşi termină şampania şi se duse afară, la ringul de dans. Tatăl şi mama dansau o polcă, destul de bine. Mama îşi revenise după incidentul din parc, însă tatăl tot nu-şi luase gândurile de la acea întâmplare. Îi stătea foarte bine cu papion alb şi cu frac. Când îl durea piciorul, nu dansa, dar era clar că în noaptea aceea nu-l supăra. Era surprinzător de agil pentru un bărbat zdravăn ca el. Mama părea să se distreze de minune. Când dansa, reuşea să se lase puţin dusă de val. Rezerva pe care o

afişa, de obicei, dispăruse, iar în acele momente avea un zâmbet minunat pe faţă şi i se vedeau gleznele.

La sfârşitul polcii, tatăl o zări pe Charlotte şi se îndreptă spre ea.

— Pot să vă invit la dans, lady Charlotte?

— Fireşte, milord.

Era un vals. Tatăl părea dus pe gânduri, însă o învârtea cu mişcări de profesionist. Charlotte se întreba dacă şi ea părea minunată, ca mama. Probabil că nu. Deodată, îi veni în minte imaginea mamei şi a tatălui împreunându-se şi gândul i se păru teribil de stânjenitor.

— Te distrezi la primul tău bal? o întrebă tatăl.

— Da, mulţumesc, răspunse ea îndatoritoare.

— Pari dusă pe gânduri.

— Mă port cum pot mai bine.

Luminile şi culorile strălucitoare se înceţoşau uşor şi, dintr-odată, fu nevoită să se concentreze ca să-şi păstreze poziţia dreaptă. Se temea să nu cadă şi să se facă de râs. Tatăl îi simţi nesiguranţa şi o strânse ceva mai ferm. Iar în clipa următoare luă sfârşit şi dansul.

Tatăl o scoase de pe ringul de dans şi o întrebă:

— Te simţi bine?

— Da, dar o clipă mi-a venit ameţeală.

— Ai fumat?

— Sigur că nu! răspunse Charlotte izbucnind în râs.

— De obicei, din cauza asta, tinerelor doamne le vine ameţeală la baluri. Te rog să-mi urmezi sfatul: dacă vrei să încerci să fumezi, fă-o în particular.

— Nu cred că vreau să încerc.

În timpul următorului dans, ea rămase pe scaun, dar pe urmă Freddie îşi făcu iar apariţia. În timp ce dansa cu el, îşi dădu seama că toţi, tineri şi tinere, trebuiau să-şi caute soţi sau soţii în timpul *Sezonului,* mai ales la baluri ca ăsta. Şi, pentru prima dată, îl evaluă pe Freddie ca pe un posibil soţ pentru ea. Nu, cu niciun chip el.

„Atunci, oare ce fel de soţ îmi doresc?", se întrebă ea. Habar n-avea.

— Jonathan a zis doar: „Freddie, ţi-o prezint pe Charlotte", dar am aflat că te numeşti lady Charlotte Walden, spuse Freddy.

— Aşa e. Tu cine eşti?

— Marchizul de Chalfont.

„Prin urmare, îşi zise Charlotte, suntem compatibili din punct de vedere social".

Un pic mai târziu, ea şi Freddie intraseră într-o discuţie cu Belinda şi cu prietenii lui Freddie. Vorbeau despre o piesă

nouă, numită *Pygmalion,* despre care se spunea că era incredibil de amuzantă, însă destul de vulgară. Băieţii îşi propuseră să meargă la un meci de box, iar Belinda spuse că voia şi ea să meargă, însă toţi afirmară sus şi tare că nici nu putea fi vorba de una ca asta. Apoi ajunseră la subiectul muzicii de jazz. Unul dintre băieţi era un fel de cunoscător, fiindcă petrecuse o vreme în Statele Unite: lui Freddie însă nu-i plăcea şi vorbea, destul de pompos, despre „negrificarea" societăţii. Cu toţii beau cafea, pe când Belinda mai fumase o ţigară. Charlotte începea să simtă că se distrează.

Mama ei însă îşi făcu apariţia şi puse capăt întrunirii.

— Tatăl tău şi cu mine plecăm, o anunţă ea. Vrei să trimitem trăsura după tine?

Charlotte îşi dădu seama că se simţea obosită.

— Nu, vin şi eu. Cât e ceasul?

— Patru.

În vreme ce se duceau să-şi ia şalurile, mama o întrebă:

— Ai petrecut bine?

— Da, mamă, mulţumesc.

— Şi eu. Cine erau tinerii aceia?

— Cunoştinţe ale lui Jonathan.

— Sunt simpatici?

— Păi, în cele din urmă, conversaţia a devenit destul de interesantă.

Tatăl chemase deja trăsura. Pe când luminile strălucitoare ale petrecerii rămâneau în urmă, Charlotte îşi aminti ce se întâmplase ultima dată când merseseră cu trăsura şi se simţi cuprinsă de spaimă.

Tatăl o ţinea pe Lydia de mână. Amândoi păreau fericiţi, dar Charlotte se simţea exclusă. Îşi aruncă ochii pe fereastră. În lumina zorilor, zări patru bărbaţi cu jobene de mătase, mergând pe jos prin Park Lane; probabil, se întorceau de la vreun club de noapte. Când trăsura dădu colţul spre Hyde Park, Charlotte văzu ceva ciudat.

— Ce e asta? întrebă ea.

Mama se uită şi ea pe geam.

— Ce anume, draga mea?

— Pe jos. Par a fi oameni.

— Aşa e.

— Şi ce fac?

— Dorm.

Charlotte era îngrozită. Erau vreo opt sau zece oameni, lipiţi de un zid, înfăşuraţi în haine, pături şi ziare. Nu-şi dădea seama dacă erau bărbaţi sau femei, însă unii dintre ei erau destul de mici încât să fie copii.

— De ce dorm acolo?

— Nu ştiu, draga mea, răspunse mama.

— Fiindcă nu au unde să doarmă, fireşte, o lămuri tatăl.

— Nu au case?

— Nu.

— Nu ştiam că există oameni atât de săraci, spuse Charlotte. Ce îngrozitor!

Gândul îi zburase la toate camerele din casa unchiului George, la toată mâncarea adusă ca să ciugulească din ea opt sute de oameni, care luaseră cu toţii cina înainte, şi la rochiile sofisticate pe care le purtau în fiecare nou *Sezon,* în vreme ce oamenii ăştia dormeau acoperiţi cu ziare.

— Trebuie să facem ceva pentru ei, adăugă Charlotte.

— Noi? repetă tatăl. Ce ar trebui să facem *noi?*

— Să le construim case.

— Tuturor?

— Câţi sunt?

— Câteva mii, ridică tatăl din umeri.

— Mii! Credeam că sunt numai cei de acolo, exclamă Charlotte, devastată. Nu le-ai putea face nişte căsuţe mici?

— Nu iese profit din deţinerea de case, mai ales în segmentul ăsta de piaţă.

— Poate că ar trebui să le faci oricum.

— De ce?

— Întrucât cei puternici ar trebui să aibă grijă de cei slabi. Te-am auzit când i-ai zis asta domnului Samson.

Samson era administratorul de la Walden Hall şi încerca mereu să economisească bani pe seama reparaţiilor la casele chiriaşilor.

— Avem deja grijă de o grămadă de oameni, continuă tatăl. Toţi servitorii cărora le plătim salarii, toţi arendaşii care ne lucrează pământurile şi locuiesc în casele noastre, toţi muncitorii din companiile în care investim, toţi funcţionarii guvernului, care sunt plătiţi din impozitele noastre...

— Nu prea cred că asta e cine ştie ce justificare, îl întrerupse Charlotte. Bieţii oameni dorm în *stradă.* Ce-o să facă la iarnă?

— Tatăl tău nu are nevoie să se justifice, interveni mama tăios. Este un aristocrat prin naştere şi şi-a administrat cu grijă averea. Are dreptul la această bogăţie. Oamenii ăia care dorm pe jos sunt pierde-vară, infractori, beţivani, paraziţi.

— Chiar şi copiii?

— Nu fi impertinentă! Adu-ţi aminte că mai ai multe de învăţat.

— Abia acum îmi dau seama cât de mult, zise Charlotte.

În timp ce trăsura întorcea ca să intre în curtea casei lor, fata văzu că unul dintre oamenii aceia dormea lângă poartă. Hotărî atunci că avea să arunce o privire mai îndeaproape.

Trăsura se opri în faţa uşii principale. Charles îi întinse mâna mamei ca s-o ajute să coboare, după care făcu acelaşi lucru cu Charlotte. Fata o luă imediat la fugă prin curte. William tocmai închidea porţile.

— Stai puţin! strigă ea.

Îl auzi în spatele ei pe Walden, care exclama:

— Ce dracu'...?

Şi ieşi în stradă.

Fiinţa adormită era o femeie, ghemuită pe jos, cu umerii sprijiniţi de zidul curţii. Avea cizme bărbăteşti, ciorapi de lână, o haină albastră murdară şi o pălărie foarte mare, care fusese cândva la modă, cu câteva flori artificiale prinse în bor. Capul îi picase într-o parte, iar faţa îi era întoarsă spre Charlotte.

Gura mare şi chipul rotund îi păreau cunoscute. Femeia era tânără...

— Annie! exclamă Charlotte.

Femeia adormită deschise ochii.

Charlotte se holba îngrozită la ea. Cu două luni în urmă, Annie fusese cameristă la Walden Hall, purtase o uniformă scrobită şi o boneţică albă pe cap. Era o fată frumoasă, cu un piept generos şi un râs contagios.

— Annie, ce-ai păţit?

Annie sări în picioare, schiţând o reverenţă jalnică.

— Oh, lady Charlotte, speram să vă văd, aţi fost mereu atât de bună cu mine, nu am unde să mă duc...

— Dar cum de-ai ajuns în halul ăsta?

— Am fost dată afară, coniţă, fără nicio recomandare pentru vreun alt loc similar de muncă, atunci când s-a aflat că o să am un copil; ştiu că am greşit...

— Dar nu eşti măritată!

— Da, însă îi făceam ochi dulci lui Jimmy, ajutorul de grădinar...

Charlotte îşi aminti detaliile pe care le aflase de la Belinda. Înţelese că, dacă tot ce-i spusese era adevărat, atunci era cu putinţă ca fetele să aibă copii şi fără să fie măritate.

— Unde e copilul?

— L-am pierdut.

— Cum l-ai *pierdut?*

— Adică a venit pe lume prea devreme, coniţă, s-a născut mort.

— Ce îngrozitor, şopti Charlotte.

Încă un lucru despre care nu crezuse că ar fi cu putinţă.

— Şi Jimmy de ce nu e cu tine?

— A fugit pe mare. El *chiar* mă iubea, ştiu bine, dar îi era tare frică de însurătoare, nu avea decât şaptesprezece ani...

Şi Annie începu să plângă.

Apoi Charlotte auzi glasul tatălui ei:

— Charlotte, vino înapoi imediat!

Se întoarse spre el. Stătea în poartă, în hainele de seară, cu jobenul de mătase în mână, şi deodată fata îl văzu ca pe un bătrân înalt, plin de sine şi crud.

— Aceasta e una dintre servitoarele de care te îngrijeşti atât de bine, îi replică ea tăios.

Tatăl se uită la fată.

— Annie! Ce înseamnă asta?

— Jimmy a fugit, conaşule, şi n-am putut să mă mărit, şi nici n-am mai găsit vreo slujbă, pentru că nu mi-aţi dat o scrisoare de recomandare, şi mi-a fost ruşine să merg acasă, şi am venit la Londra...

— Ai venit la Londra ca să cerşeşti, o întrerupse tatăl, brutal.

— Tată! exclamă Charlotte.

— Charlotte, nu pricepi...

— Ba înţeleg foarte bine...

Mama apăru şi ea.

— Charlotte, stai departe de creatura asta!

— Nu e o creatură, e Annie.

— Annie! ţipă mama. E o femeie decăzută!

— De ajuns, zise tatăl. În familia asta nu se stă la discuţii în stradă. Haide în casă, imediat!

Charlotte o cuprinse pe Annie cu braţul.

— Are nevoie de o baie, de haine noi şi de o mâncare caldă.

— Nu fi ridicolă! spuse mama, pe care, după cum se părea, vederea lui Annie o adusese în pragul isteriei.

— În regulă, adăugă tatăl. Du-o în bucătărie! La ora asta, cameristele trebuie să fie deja în picioare. Spune-le să se ocupe de ea, apoi vino la mine în salon.

— Stephen, asta e o nebunie... se opuse mama.

— Să *intrăm!* spuse tatăl.

Şi intrară cu toţii.

Charlotte o duse pe Annie jos, în bucătărie. O slujitoare făcea curăţenie, iar una dintre bucătărese tăia şunca pentru micul dejun. Abia trecuse de ora cinci dimineaţa. Charlotte nu ştiuse că începeau să muncească atât de devreme. Amândouă îşi ridicară uluite privirea spre ea când intră, în rochie de bal, cu Annie lângă ea.

— Ea e Annie, le lămuri Charlotte. A fost servitoare la Walden Hall. A avut ceva ghinioane, dar e o fată bună. Trebuie să facă o baie. Găsiţi-i haine noi şi ardeţi-le pe cele vechi. Pe urmă, daţi-i să mănânce.

O clipă, cele două rămaseră ca trăsnite, după care bucătăreasa spuse:

— Prea bine, milady.

— Ne vedem mai târziu, adăugă Charlotte.

Annie o apucă de braţ.

— Vă mulţumesc, coniţă.

Fata ieşi.

„Acum o să intru în bucluc”, chibzui ea pe când urca scările. Însă nu-i păsa atât de mult cât ar fi trebuit. Aproape că avea senzaţia că părinţii ei o trădaseră. La ce-i folosiseră toţi anii de educaţie, când fusese de ajuns o singură noapte ca să afle că lucrurile cele mai importante nu-i fuseseră niciodată dezvăluite? Fără îndoială, îi vorbiseră de protejarea tinerelor fete, însă Charlotte considera că înşelătoria era, probabil, termenul potrivit. Când se gândea cât de ignorantă fusese până în seara aceea, se simţea îngrozitor de prost şi asta o scotea din sărite.

Intră cu paşi hotărâţi în salon.

Tatăl stătea în picioare lângă şemineu, cu un pahar în mână. Mama era la pian, cânta o melodie cu o expresie chinuită pe faţă. Trăseseră perdelele. Încăperea arăta ciudat în lumina dimineţii, cu mucuri de ţigări rămase în scrumiere şi cu lumina rece a zilei plimbându-se pe marginea lucrurilor. Era o cameră de seară şi avea nevoie de lămpi, de căldură, de băuturi şi de valeţi, şi de mulţi oameni în haine de seară.

În clipa aia însă, totul arăta foarte diferit.

— Uite ce e, Charlotte, începu tatăl. Nu înţelegi ce fel de femeie este Annie. Să ştii că am dat-o afară dintr-un motiv serios. A făcut un lucru foarte greşit, pe care nu ţi-l pot explica...

— Ştiu ce-a făcut, îl întrerupse Charlotte, aşezându-se. Şi ştiu şi cu cine. Un grădinar pe care îl cheamă Jimmy.

Mama icni.

— Nu cred că ai vreo idee despre ce vorbeşti, continuă tatăl.

— Şi dacă nu am, a cui e vina? izbucni Charlotte. Cum de-am reuşit să ajung la vârsta de optsprezece ani fără să ştiu că există oameni atât de săraci, că dorm pe stradă, că servitoarele care au rămas însărcinate sunt date afară şi că... că bărbaţii nu sunt făcuţi la fel ca femeile? Nu sta acolo să-mi spui că nu pricep lucrurile astea şi că am multe de învăţat! Mi-am petrecut toată viaţa studiind, iar acum descopăr că aproape tot ce-am deprins au fost numai minciuni! Cum îndrăzneşti? Cum îndrăzneşti!

Şi fata izbucni în plâns, urându-se şi mai mult pentru că-şi pierdea controlul.

Apoi o auzi pe mama spunând:

— Ce mare prostie!

Tatăl se aşează lângă Charlotte şi o luă de mână.

— Îmi pare rău dacă aşa simţi, zise el. Toate tinerele fete sunt ţinute la adăpost de cunoaşterea unor lucruri. Aşa se face pentru binele lor. Noi nu te-am minţit niciodată. Dacă nu ţi-am spus cât e lumea de crudă şi de aspră, a fost doar pentru că am vrut să te bucuri de copilărie cât mai mult cu putinţă. Poate că am făcut o greşeală.

— Am vrut să te ţinem departe de încurcătura în care s-a băgat Annie, se răsti mama.

— N-aş spune chiar aşa, o contrazise tatăl cu blândeţe.

Supărarea lui Charlotte dispărea ca un abur. Se simţea iar copilă. Ar fi vrut să-şi pună capul pe umărul tatei, dar mândria nu-i permitea să facă asta.

— Ce zici, ne iertăm unul pe altul, suntem din nou prieteni? o iscodi Walden.

În mintea lui Charlotte prinse formă o idee care îi încolţise de ceva timp şi fata vorbi fără să se gândească.

— Îmi dai voie s-o angajez pe Annie camerista mea personală?

— Păi... începu tatăl.

— Nici măcar n-o să ne gândim la una ca asta! interveni mama, pe un ton isteric. Nici nu poate fi vorba de aşa ceva! O fată de optsprezece ani, fiică de conte, să aibă o femeie decăzută drept cameristă! Nu, absolut în niciun caz!

— Atunci, ce-o să facă? întrebă Charlotte liniştită.

— Ar fi trebuit să se gândească la asta când... Ar fi trebuit să se gândească înainte la asta.

— Charlotte, zise tatăl, nu putem să permitem ca o femeie cu un caracter stricat să locuiască în această casă. Chiar dacă aş îngădui aşa ceva, servitorii ar fi scandalizaţi. Jumătate dintre ei o să-şi dea seama. O să bodogănească vrute şi nevrute chiar de acum, pentru că i-am permis fetei ăleia să intre în bucătărie. Vezi tu, nu numai eu şi cu mama îi respingem pe astfel de oameni, ci toată societatea.

— Atunci, o să-i cumpăr o casă, declară Charlotte, o să-i fac o pensie şi o să fiu prietena ei.

— Nu ai bani, îi explică mama.

— Bunicul din Rusia mi-a lăsat ceva.

— Dar banii sunt în administrarea mea până când o să împlineşti douăzeci şi unu de ani, o lămuri tatăl, şi n-o să te las să-i foloseşti în scopul ăsta.

— Atunci, ce-o să facem cu ea? întrebă Charlotte disperată.

— Îţi propun un târg, zise tatăl. O să-i dau eu bani să-şi găsească o locuinţă decentă şi o să mă ocup să primească o slujbă într-o fabrică.

— Şi ce va trebui să fac în schimb?

— Trebuie să-mi promiţi că n-o să încerci să mai intri vreodată în contact cu ea.

Charlotte simţi că se prăbuşeşte de oboseală. Tatăl cunoştea toate răspunsurile. Nu mai putea să continue să se certe cu el şi nici nu avea putere să mai insiste.

— În regulă, oftă ea.

— Bravo! Acum, îţi sugerez să te duci la ea şi să-i spui ce s-a hotărât, după care să-ţi iei adio.

— Nu ştiu dacă o s-o pot privi în ochi.

Tatăl o bătu uşor pe mână.

— O să fie mai mult decât recunoscătoare, o să vezi. După ce vorbeşti cu ea, du-te să te culci! O să mă ocup eu de toate detaliile.

Charlotte nu ştia dacă pierduse ori câştigase, dacă tatăl era crud sau blând, dacă Annie o să se considere salvată sau respinsă.

— Foarte bine, rosti ea cu glas firav.

Ar fi vrut să-i spună tatei că-l iubeşte, însă vorbele nu voiau să iasă pe gură. După o clipă, se ridică şi părăsi încăperea.

***

În ziua care urmase încercării eşuate de asasinat, Felix fusese trezit la prânz de Bridget. Se simţea foarte slăbit. Bridget stătea lângă patul lui, cu o cană mare în mână. Felix se ridică în capul oaselor şi luă cana. Băutura era minunată. Părea a fi făcută din lapte fiert, zahăr, unt topit şi dumicaţi de pâine. În timp ce el bea, Bridget se fâţâia de colo-colo prin încăpere, făcând ordine şi fredonând un cântecel sentimental despre băieţii care-şi dăduseră viaţa pentru Irlanda.

Apoi ieşi, dar se întoarse cu o infirmieră, o irlandeză de aceeaşi vârstă cu ea. Femeia îi cusu mâna şi îi obloji rana de la umăr. Din conversaţia lor, Felix deduse că infirmiera le ajuta pe femeile din cartier să scape de sarcini. Bridget o informase că Felix se bătuse într-un club. Infirmiera îi luă un şiling pentru vizită şi-i zise:

— N-o să mori. Dacă nu ai fi avut nesăbuinţa să pleci acasă pe picioare, n-ai fi sângerat atâta. Dar aşa, o să te mai simţi slăbit câteva zile.

După plecarea infirmierei, Bridget mai rămase o vreme la taclale cu el. Era o femeie greoaie şi veselă, care se apropia de şaizeci de ani. Bărbatul ei intrase în nişte încurcături în Irlanda şi fuseseră nevoiţi să se facă nevăzuţi în Londra, unde, după câte spunea ea, el murise de prea multă băutură. Avea doi băieţi, care erau poliţişti la New York, şi o fată care lucra în Belfast. Femeia strânsese în ea ceva amărăciune, pe care o

arăta în remarcile sarcastice pe care le arunca din când în când la adresa englezilor.

Felix adormi în timp ce ea îi explica de ce Irlanda ar trebui să aibă guvernare proprie. Bridget îl trezi din nou seara, ca să-i aducă nişte supă caldă.

A doua zi, rănile fizice aproape se vindecaseră, dar începuse să simtă durerea provocată de rănile din suflet. Toată disperarea şi reproşurile pe care şi le făcuse în parc, în timp ce fugea, îl copleşeau năvalnic. Ajunsese să fugă! Cum de se putuse întâmpla una ca asta?

Lydia.

Între timp devenise lady Walden.

Simţi că îi vine să vomite.

În cele din urmă, reuşi să gândească limpede şi logic. Ştia că se măritase şi că plecase în Anglia. În mod evident, englezul cu care se măritase era aproape sigur un aristocrat şi nutrea şi un interes puternic faţă de Rusia. La fel de clar, persoana care ducea tratative cu Orlov trebuia să fie un membru al aristocraţiei şi un expert în problemele Rusiei. „N-aş fi putut să ghicesc că o să fie aceeaşi persoană, reflecta Felix, dar ar fi trebuit să-mi dau seama că e o posibilitate".

Coincidenţa nu era atât de uluitoare pe cât păruse, însă asta nu o făcea mai puţin zdrobitoare. Felix fusese doar de două ori în viaţă pe deplin, orbeşte, delirant de fericit. Prima dată se întâmplase pe când avea patru ani – înainte de moartea mamei lui – şi primise în dar o minge roşie. Iar a doua oară, când Lydia se îndrăgostise de el. Însă nimeni nu-i luase mingea cea roşie.

Nu-şi putea închipui o fericire mai mare decât cea de care avusese parte împreună cu Lydia – şi nicio dezamăgire mai distrugătoare decât cea care îi urmase.

De atunci încoace, fără îndoială, Felix nu mai cunoscuse asemenea stări emoţionale la fel de intense cum fuseseră acelea. După plecarea ei, el începuse să străbată în lung şi-n lat satele Rusiei, deghizat în călugăr şi predicând anarhismul. Le spunea ţăranilor că pământul era al lor pentru că ei îl lucrau; că lemnele din pădure erau ale celui care dobora copacul; că nimeni în afară de ei înşişi nu avea dreptul să-i conducă şi, cum autoguvernarea nu era guvernare, ea fusese numită anarhie. Era un predicator foarte bun şi-şi făcuse mulţi prieteni, însă nu se mai îndrăgostise niciodată şi spera că nici n-o să mai iubească vreodată.

Perioada lui de predicator luase sfârşit în 1899, în timpul grevei naţionale a studenţilor, când fusese arestat ca agitator şi trimis în Siberia. Datorită anilor de hoinăreală, era deja obişnuit să îndure frigul, foamea şi durerea; acolo însă,

muncind legat în lanţuri, săpând cu unelte de lemn după aur într-o mină, continuându-şi truda chiar şi când omul înlănţuit lângă el căzuse şi murise, văzând femei şi băieţi biciuiţi, ajunsese să cunoască întunericul, amărăciunea, disperarea şi, în cele din urmă, ura. În Siberia învăţase cu adevărat cum era viaţa: furi sau mori de foame, te ascunzi sau eşti bătut, te lupţi sau mori. Acolo deprinsese să înşele şi să fie nemilos. Acolo desluşise adevărul suprem al asupririi: că sistemul ăsta funcţionează făcându-şi victimele să se lupte una cu alta, în loc să se ridice împotriva asupritorului.

În cele din urmă, evadase şi începuse astfel lungul drum spre nebunie, care luase sfârşit când îl omorâse pe poliţistul de lângă Omsk şi înţelesese că nu mai simţea teama.

Se întorsese în civilizaţie ca un revoluţionar în toată puterea cuvântului. I se părea de neconceput că avusese cândva scrupule să arunce bombe în nobilii care susţineau existenţa acelor mine pentru ocnaşi în Siberia, îl umpleau de furie pogromurile la care instiga guvernul împotriva evreilor din vestul şi sudul Rusiei. Disputele dintre bolşevici şi menşevici, la al doilea congres al Partidului Social-Democrat, îi făcuseră silă. El îşi trăgea ideile din revista care venea de la Geneva, numită *Pâine şi libertate,* cu citatul din Bakunin pe prima pagină: „Nevoia de a distruge este şi o nevoie de a crea". Într-un sfârşit, mustind de ură faţă de guvern, dezamăgit de socialişti şi convins de anarhişti, se dusese într-un orăşel industrial numit Białystok şi acolo înfiinţase o grupare numită Lupta.

Fuseseră anii de glorie. N-avea să-l uite niciodată pe Nisan Farber, care îl înjughiase pe proprietarul fabricii în faţa sinagogii, chiar de Yom Kippur, Ziua Ispăşirii. Felix însuşi îl împuşcase pe şeful poliţiei. Continuase apoi lupta la Sankt Petersburg, unde fondase un alt grup anarhist, Neutorizaţii, şi pusese la cale cu succes asasinarea marelui-duce Serghei. În acel an, 1905, în Sankt Petersburg se petrecuseră asasinate, jafuri de bănci, greve şi răzmeriţe: revoluţia părea gata să înceapă. După care urmase represiunea: mai sălbatică, mai eficientă şi mult mai însetată de sânge decât tot ceea ce făcuseră revoluţionarii. Poliţia secretă se năpustise în puterea nopţii în casele membrilor grupării Neutorizaţii şi-i arestase pe toţi, cu excepţia lui Felix, care omorâse un poliţist şi rănise altul, fugind apoi în Elveţia, deoarece nimeni nu mai avea cum să-l oprească, atât era de hotărât, de puternic, de furios şi de lipsit de milă.

În toţi acei ani, chiar şi în perioada liniştită care urmase în Elveţia, nu mai iubise niciodată pe nimeni. Ajunsese să ţină mult la anumiţi oameni – un porcar georgian, un evreu bătrân

care fabrica bombe în Białystok şi Ulrich în Geneva însă nu erau decât trecători prin viaţa lui. Fuseseră şi femei. Multe îi intuiau natura violentă şi i se fereau din cale, dar cele cărora li se părea atrăgător erau, de fapt, foarte captivate de el. Din când în când, se mai lăsa dus în ispită şi mereu era dezamăgit, mai mult sau mai puţin. Părinţii îi muriseră şi nu-şi văzuse sora de douăzeci de ani. Când privea în urmă, avea senzaţia că viaţa de după întâlnirea cu Lydia i se scursese ca o secătuire înceată a tuturor simţurilor. Supravieţuise devenind din ce în ce mai puţin sensibil, trecând prin experienţe ca încarcerarea, tortura, înlănţuirea şi îndelungata şi brutala evadare din Siberia. Nu-i mai păsa nici măcar de el însuşi: acesta era de altfel, după cum îşi dăduse seama, înţelesul lipsei lui de teamă, fiindcă oamenii pot fi înspăimântaţi numai în privinţa fiinţelor sau a lucrurilor la care ţin.

Iar lui îi plăcea că ajunsese aşa.

Nu iubea oamenii, ci *poporul.* Nutrea compasiune, în general, pentru ţăranii înfometaţi, copiii bolnavi, soldaţii înspăimântaţi şi minerii mutilaţi. Nu ura pe nimeni anume: ci doar pe toţi prinţii, proprietarii de pământuri, pe toţi capitaliştii şi pe toţi generalii.

Prin faptul că se dăruise întru totul unei cauze mai înalte, ştia că se asemăna cu un preot şi în special cu un preot anume: tatăl lui. Nu se mai simţea umilit de comparaţia asta. Îi respecta înţelegerea tatălui său şi dispreţuia cauza pe care o servise. El, Felix, alesese cauza cea dreaptă. Viaţa lui n-avea să fie irosită.

Aşa arăta Felix, aşa se formase de-a lungul anilor, toată personalitatea lui matură înflorise din fluiditatea tinereţii. Ceea ce îl devastase atât de mult în ţipătul Lydiei, se gândea el, era că îi amintise că ar fi putut să existe un alt Felix, un bărbat cald şi plin de iubire, un bărbat plin de patimă sexuală, un bărbat capabil de gelozie, de lăcomie, de trufie şi de spaime. „Mi-aş fi dorit, oare, să fiu acel bărbat?”, se întreba el. Acel bărbat ar fi tânjit să se piardă în ochii ei mari şi cenuşii, să-i mângâie părul blond şi moale, să o vadă izbucnind într-un râset de nepotolit când învăţa să fluiere, să se certe cu ea din cauza lui Tolstoi, să mănânce pâine neagră şi heringi afumaţi împreună cu ea şi să o vadă cum îşi strâmbă mutrişoara frumoasă prima dată când lua o gură de votcă. Bărbatul acela ar fi fost *jucăuş.*

Ar fi fost şi *preocupat.* S-ar fi întrebat dacă Lydia era fericită. Ar fi şovăit să apese pe trăgaci de teamă ca ea să nu fie lovită de un glonţ ricoşat. I-ar fi fost greu să-i ucidă nepotul, ca nu cumva ea să ţină la băiatul acela. Bărbatul acela ar fi fost un revoluţionar absolut jalnic.

„Nu, îşi spuse el în seara aceea, pe când adormea: n-aş vrea să fiu un astfel de bărbat. Nu-i nici măcar primejdios”.

În acea noapte, visă că o împuşcase pe Lydia, însă la trezire nu-şi mai putea aminti dacă asta îl întristase sau nu.

A treia zi, ieşi afară. Bridget îi dăduse o cămaşă şi o haină care fuseseră ale soţului ei. Nu prea i se potriveau, deoarece omul acela fusese mai scund şi mai gras decât Felix. Pantalonii şi ghetele îi erau încă bune, iar Bridget le spălase de sânge.

Îşi repară bicicleta, care se stricase când căzuse pe scări. Îndreptă o roată care se îndoise, lipi un cauciuc spart şi cusu şaua, a cărei piele se sfâşiase. Se sui pe bicicletă şi pedală o distanţă scurtă, dându-şi însă imediat seama că nu era încă destul de înzdrăvenit ca să poată străbate o distanţă mai lungă. Aşa că fu nevoit să meargă pe jos.

Era o zi însorită, minunată. Într-o dugheană din Mornington Crescent, unde se vindeau haine la mâna a doua, dădu o jumătate de penny şi haina bărbatului lui Bridget pe o jachetă mai subţire care i se potrivea. Se simţea ciudat de fericit străbătând străzile Londrei în căldura verii. „N-am niciun motiv de bucurie, chibzuia el; planul meu de asasinat inteligent, bine pus la punct şi îndrăzneţ, s-a făcut praf şi pulbere pentru că o femeie a început să zbiere şi un bărbat între două vârste a scos sabia. Ce mai eşec! Şi apoi, Bridget a fost cea care mi-a ridicat moralul”.

Femeia văzuse că avea probleme şi îl ajutase fără să clipească. Asta îi amintea de mărinimia poporului pentru a cărui cauză împuşcase, pusese bombe şi fusese hăcuit cu sabia. Îi dădea putere.

Se îndreptă spre parcul St. James şi îşi reluă locul familiar din faţa casei lui Walden. Se uita la zidăria de un alb imaculat şi la ferestrele înalte şi elegante. „Poţi să mă loveşti, dar n-o să mă pui la pământ; dacă ai şti că m-am întors, ai tremura în pantofii tăi de piele fină”.

Se aşeză mai bine, ca să stea la pândă. Partea proastă a eşecului era că făcuse ca victima să ştie de-acum la ce să se aştepte. Cu siguranţă, de-acum înainte îi va fi foarte greu să-l ucidă pe Orlov, pentru că prinţul îşi va lua măsuri de precauţie. Felix însă le va dibui şi va reuşi să treacă peste ele.

La ora unsprezece dimineaţa, trăsura ieşi şi lui Felix i se păru că vede în spatele geamului o barbă ascuţită şi un joben: Walden. Trăsura se întoarse la ora unu şi plecă iar la trei şi de data asta se zărea o pălărie de femeie înăuntru, probabil a Lydiei sau a fiicei celor doi; oricine ar fi fost, se întoarse la ora cinci. Seara, veniră câţiva oaspeţi şi, după cât se părea, familia lua cina acasă. Nu era niciun semn de prezenţa lui Orlov. S-ar fi zis că se mutase în altă parte.

„Atunci, o să-l găsesc”, medită Felix.

Pe drum înapoi spre Camden Town îşi cumpără un ziar. Când ajunse acasă, Bridget îl servi cu ceai, aşa că îşi citi ziarul la ea în salon. Nu scria nimic de Orlov nici în coloana „Evenimente trecute de la Curtea Regală”, nici în coloana „Social”.

Bridget observă ce citea.

— Interesant material pentru un om ca tine, remarcă ea sarcastic. Din câte văd, te frământi la ce bal să te duci diseară.

Felix zâmbi, fără să-i răspundă.

— Să ştii că ştiu ce eşti, continuă Bridget. Eşti un anarhist.

Felix rămase nemişcat.

— Pe cine ai de gând să omori? îl iscodi ea, sorbind cu zgomot din ceai. Sper că pe nemernicul ăsta de rege. Ce te uiţi aşa la mine? Ai zice că vrei să-mi tai gâtul. N-ai de ce să-ţi faci griji, n-o să suflu o vorbă. La vremea lui, şi soţul meu le-a făcut de petrecanie câtorva englezi.

Felix era uluit. Femeia ghicise – şi era de acord cu asta! Nu ştia ce să spună. Se ridică în picioare şi împături ziarul.

— Eşti o femeie de treabă, rosti el.

— Dacă aş fi cu douăzeci de ani mai tânără, te-aş pupa. Fugi de-aici, până nu-mi pierd capul.

— Mulţumesc pentru ceai, zise Felix şi ieşi.

Restul serii şi-l petrecu în cămăruţa lui posomorâtă de la subsol, cu ochii aţintiţi în gol, gândindu-se. I se părea logic că Orlov se dăduse la fund, dar unde? Dacă nu locuia la Walden, atunci era posibil să stea la ambasada Rusiei ori în casa unuia dintre funcţionarii reprezentanţei diplomatice sau, poate, la un hotel ori chiar în casa unuia dintre prietenii lui Walden. Era posibil şi să nu se mai afle în Londra, ci să stea undeva la ţară. Nu avea cum să verifice toate posibilităţile.

Asta solicita o muncă minuţioasă, grea. Începea chiar să se îngrijoreze.

Îi trecu apoi prin minte să-l urmărească pe Walden. N-avea ceva mai bun de făcut, însă asta nu era de ajuns. O bicicletă putea să ţină pasul cu o trăsură în Londra, dar asta îl putea istovi pe biciclist, iar Felix ştia că nici nu era cazul să se gândească la o asemenea idee câteva zile bune. În plus, dacă timp de trei zile Walden ar merge în vizită în câteva case particulare, la două sau trei birouri, la un hotel sau două şi la o ambasadă – atunci, cum ar fi cu putinţă să afle unde anume locuia, de fapt, Orlov? Era posibil, dar avea să-i ia timp.

Iar în timpul ăsta, negocierile vor continua şi războiul va fi din ce în ce mai aproape.

Şi dacă, în ciuda tuturor celor întâmplate, Orlov locuia tot la Walden, dar, pur şi simplu, hotărâse să nu mai iasă din casă?

Felix se duse la culcare tot rumegând în minte problema. Dimineaţă, când se trezi, găsise soluţia.

O va întreba pe Lydia.

Îşi lustrui ghetele, se spălă pe cap şi se bărbieri, împrumută de la Bridget o eşarfă albă de bumbac pe care şi-o legă la gât, ascunzând astfel faptul că nu avea nici guler, nici cravată. La magazinul de haine la mâna a doua din Mornington Crescent găsi un melon pe măsura lui. Se privi în oglinda crăpată şi aburită din magazin. Arăta cât de cât respectabil şi în acelaşi timp periculos, având în vedere cine se ascundea sub acea deghizare subtilă. Se îndreptă deci spre ţintă.

Habar n-avea ce reacţie va avea Lydia la vederea lui. Putea să bage mâna în foc că nu-l recunoscuse în noaptea în care eşuase; avusese faţa acoperită, iar ea ţipase din cauză că văzuse un bărbat necunoscut cu un pistol în mână. Presupunând că reuşea s-o întâlnească, oare ce-avea să facă ea? îl va alunga? Va începe să-şi smulgă pe dată hainele de pe ea, cum făcea pe vremuri? Va fi, oare, nepăsătoare, considerându-l doar o amintire din tinereţe, care nu-i mai trezea niciun sentiment?

El şi-ar fi dorit ca ea să fie şocată, uluită, să fie încă îndrăgostită de el, ca să poată s-o convingă să-i împărtăşească un secret.

Deodată, nu mai reuşi să-şi aducă aminte cum arăta ea. Faptul era tare ciudat. Ştia că avea o anumită înălţime, că nu era nici grasă, nici slabă, că avea părul blond-deschis şi ochi cenuşii; dar nu reuşea să şi-o închipuie în minte. Dacă se concentra asupra nasului ei, îl putea vedea sau chiar o putea întrezări ca prin ceaţă, fără un contur clar, în lumina mohorâtă a serilor din Sankt Petersburg; dar când încerca să o vadă mai clar, trăsăturile feţei i se ştergeau cu totul.

Ajuns în parc, fu cuprins de şovăială în faţa casei. Era zece dimineaţa. Oare se treziseră? În orice caz, se gândise că probabil va aştepta până după plecarea lui Walden. Îi trecu prin minte că ar putea chiar să-l zărească pe Orlov în hol, într-un moment în care nu avea nicio armă.

„Dacă îl văd, îl sugrum cu mâinile goale”, îşi spuse el cu sălbăticie.

Se întreba ce făcea Lydia în acele clipe. Poate că se îmbrăca. „A, da, chibzui el, pot să mi-o imaginez în corset, periindu-şi părul în faţa oglinzii. Sau poate că ia micul dejun. Are ouă, carne şi peşte, dar ea o să ciugulească doar un pateu moale şi o felie de măr”.

Trăsura apăru la intrare. După un minut sau două, cineva se urcă în ea şi vehiculul se îndreptă spre poartă. Când trăsura ieşi, Felix se afla pe partea opusă a străzii. Brusc, îşi dădu

seama că se uita drept la Walden, aflat la fereastra trăsurii, şi acesta îl privea la rândul lui. Felix ar fi vrut să strige: „Hei, Walden, eu i-am tras-o primul!” În loc de asta, zâmbi larg şi-şi duse mâna la pălărie. Walden înclină capul în semn de salut şi trăsura trecu mai departe.

Felix nu înţelegea de ce era aşa de încântat.

Intră pe poartă şi străbătu curtea. Observă că la toate ferestrele erau flori şi se gândi: „Oh, da, ei i-au plăcut mereu florile”. Urcă treptele verandei şi sună din clopoţelul de la uşa din faţă.

„Poate că o să cheme poliţia”, se mai gândi el.

Peste câteva clipe, un servitor deschise uşa.

— Bună dimineaţa, domnule, îl salută acesta.

„Deci *chiar* arăt respectabil”, medită Felix.

— Aş dori să o văd pe doamna contesă de Walden. Este ceva foarte urgent. Numele meu este Konstantin Dmitrici Levin. Sunt sigur că îşi va aminti de mine, de la Sankt Petersburg.

— Da, domnule. Konstantin...?

— Konstantin Dmitrici Levin. Poftiţi cartea mea de vizită, zise Felix, prefăcându-se că scotoceşte prin haină. Ah! Nu am niciuna la mine.

— E în regulă, domnule Konstantin Dmitrici Levin.

— Da.

— Dacă sunteţi amabil să aşteptaţi aici, mă duc să văd dacă doamna contesă este acasă.

Felix înclină din cap şi servitorul se îndepărtă.

Capitolul VI

Biroul de scris stil Queen Anne se număra printre mobilele preferate ale Lydiei în casa de la Londra. Avea două sute de ani vechime, era lăcuit în negru şi cu motive aurii, cu scene vag chinezeşti, înfăţişând pagode, sălcii, insule şi flori. Partea din faţă se lăsa în jos, transformându-se în masă de scris şi lăsa la vedere deschizături pentru scrisori, căptuşite cu catifea roşie, precum şi sertăraşe pentru hârtie şi peniţe. Avea sertare mari în partea de la bază, mai bombată, iar în partea de sus, care o depăşea în înălţime când stătea jos, se afla un mic dulap pentru cărţi, cu o uşă cu oglindă. În vechea oglindă se întrezărea o imagine înceţoşată, distorsionată a salonului de dimineaţă din spatele ei.

Pe masa de scris se afla o scrisoare neterminată către sora ei, mama lui Alexei, aflată la Sankt Petersburg. Lydia avea un scris mic şi inegal. Scrisese în rusă: „Nu ştiu ce să cred despre Charlotte...", după care se oprise, rămânând cu privirea aţintită spre oglinda înceţoşată; părea nemulţumită.

Sezonul era plin de evenimente, în cel mai rău înţeles al cuvântului. După protestul sufragetelor la Curte şi incidentul cu nebunul din parc, crezuse că nu mai aveau cum să se mai producă şi alte catastrofe. Şi, pentru câteva zile, viaţa se scursese în linişte. Charlotte îşi făcuse cu succes intrarea în societate. Alexei nu mai era în preajmă, ca să-i tulbure Lydiei pacea sufletească, întrucât îşi găsise refugiu la hotelul Savoy şi nu mai ieşea în societate. Balul Belindei fusese un succes uriaş. În noaptea aceea, Lydia uitase de problemele ei şi se distrase de minune. Dansase vals, polcă, two-step, tangou şi chiar şi Turkey Trot[9]. Dansase cu jumătate dintre membrii Camerei Lorzilor, cu mai mulţi tineri încântători şi – mai presus de toate – cu soţul ei. Nu era prea şic să dansezi cu propriul soţ atât de mult cât dansase ea. Dar Stephen arăta atât de bine cu papionul alb, purtând frac, şi dansa atât de bine, că ea se lăsase în voia plăcerii. Căsătoria lor se afla, fără nicio îndoială, într-una dintre fazele cele mai fericite. Privind înapoi, la anii care trecuseră, ea avea senzaţia că de multe ori era aşa în timpul *Sezonului.* Pe urmă apăruse Annie şi stricase totul.

Lydia îşi aducea foarte vag aminte de Annie ca servitoare la Walden Hall. Într-o casă atât de mare, era imposibil să cunoşti toţi servitorii: numai înăuntru erau vreo cincizeci, fără a mai pune la socoteală grădinarii şi grăjdarii. Nu că pe stăpâni i-ar fi cunoscut toţi servitorii; rămăsese celebră scena în care Lydia oprise o servitoare care trecea prin hol şi o întrebase dacă

lordul Walden se afla în camera lui. Răspunsul primit a fost: „Merg să văd, doamnă, cine să-i spun că îl caută?”

Oricum, Lydia îşi mai aducea aminte de ziua în care doamna Braithwaite, menajera de la Walden Hall, venise să-i spună că Annie trebuia dată afară, pentru că era însărcinată. Doamna Braithwaite nu rostise cuvântul „însărcinată”, ci spusese „copleşită de păcatul ei moral”. Atât Lydia, cât şi doamna Braithwaite fuseseră stânjenite, dar niciuna dintre ele nu era şocată: astfel de lucruri se mai întâmplaseră şi altădată cu servitoarele şi aveau să se mai întâmple. Trebuiau să o dea afară – fiindcă numai aşa putea fi condusă o casă respectabilă – şi firește că în aceste circumstanţe nu puteau să-i dea referinţe. O servitoare fără „caracterizare” nu avea cum să-şi mai găsească vreo slujbă, era lucru de la sine înţeles; însă, de obicei, ea nici nu mai trebuia să lucreze, întrucât fie se mărita cu tatăl copilului, fie se întorcea la mama ei. Şi după câţiva ani, când copiii ei se făceau destul de mari, o astfel de fată se putea întoarce să lucreze în casă, ca spălătoreasă ori ca ajutor la bucătărie sau în orice alt post din care nu intra în contact direct cu stăpânii.

Lydia presupusese că aşa avea să i se aranjeze şi viaţa lui Annie. Îşi amintea în acel moment că un tânăr ajutor de grădinar plecase fără să anunţe şi se dusese pe mare – ştirea aceea îi atrăsese atenţia pentru că era greu în zilele acelea să găseşti băieţi care să lucreze ca grădinari pentru un salariu decent –, dar, evident, nimeni nu-i pomenise despre legătura dintre Annie şi băiatul acela.

„Nu suntem aspri, îşi spunea Lydia; suntem nişte stăpâni mai degrabă generoşi. Totuşi, Charlotte s-a purtat de parcă Annie a ajuns în situaţia asta din cauza mea. Nu pricep de unde-i vin ideile astea. Ce spusese? «Ştiu ce a făcut Annie şi ştiu şi cu cine.» Pentru numele lui Dumnezeu, unde a învăţat copila mea să vorbească în halul ăsta? Mi-am dedicat toată viaţa ca s-o cresc pură, curată şi decentă, *intenţia mea a fost să nu ajungă niciodată ca mine...”*

Îşi înmuie pana în călimară. Ar fi vrut să-i împărtăşească surorii ei toate grijile astea, însă era extrem de greu într-o scrisoare. „Ar fi greu şi dacă ar fi de faţă”, îşi spuse ea. De fapt, Charlotte era cea cu care ar fi vrut să-şi împărtăşească gândurile. „De ce, oare, când încerc să fac asta, încep să ţip şi devin tiranică?”, reflectă ea.

Pritchard intră şi o anunţă:

— Un domn numit Konstantin Dmitrici Levin doreşte să vă vorbească, milady.

Lydia îşi încreţi sprâncenele.

— Nu cred că îl cunosc.

— Domnul a spus că e ceva urgent, milady, şi părea să creadă că vă veţi aminti de el de la Sankt Petersburg.

Pritchard părea că se îndoia de spusele omului.

Lydia şovăia. Numele îi era clar cunoscut. Din când în când, se mai trezea căutată la Londra de ruşi pe care abia îi cunoscuse. De obicei, ei începeau prin a se oferi să-i transmită mesajele acasă, apoi sfârşeau prin a-i cere să-i împrumute cu bani. Iar pe Lydia n-o deranja să-i ajute.

— Prea bine, zise ea. Pofteşte-l înăuntru!

Pritchard ieşi. Lydia îşi înmuie iar peniţa în cerneală şi scrise: „Ce poţi să faci când copilul tău a împlinit optsprezece ani şi e plin de voinţă proprie? Stephen spune că-mi fac prea multe griji. Aş dori...”

„Nici măcar nu reuşesc să am o conversaţie normală cu Stephen, se gândi ea. El nu face decât să uguiască liniştitor”.

Uşa se deschise şi Pritchard zise:

— Domnul Konstantin Dmitrici Levin.

Lydia rosti peste umăr, în engleză:

— Numai puţin, domnule Levin.

Îl auzi clar pe majordom închizând uşa pe când scria: „... să-l pot crede”. Apoi lăsă jos tocul şi se întoarse.

El i se adresă în rusă:

— Ce mai faci, Lydia?

— Oh, Doamne! şopti ea.

Avea senzaţia că i s-a pus pe inimă un văl greu şi îngheţat, împiedicând-o să respire. În faţa ei se afla Felix: înalt, la fel de slab ca întotdeauna, cu o haină jerpelită şi o eşarfă, ţinând în mâna stângă o pălărie prostească. Trăsăturile feţei îi erau atât de familiare, de parcă l-ar fi văzut doar cu o zi înainte. Părul îi rămăsese lung şi negru, fără niciun fir argintiu. Avea pielea tot albă, nasul ca o lamă curbată, gura mare, expresivă, şi ochii blânzi şi trişti.

— Îmi cer scuze dacă te-am şocat, spuse el.

Lydia nu era în stare să scoată o vorbă. În ea se învârtejea o furtună de emoţii amestecate: şoc, spaimă, încântare, groază, afecţiune şi teroare. Nu-şi putea lua privirea de la el. Se vedea că mai *îmbătrânise.* Făcuse riduri: două cute adânci în obraji şi creţuri la colţurile gurii lui încântătoare. Păreau a fi fost provocate de chinuri şi de viaţa grea. În expresia lui se zărea ce nu existase înainte: poate lipsă de milă, cruzime sau doar inflexibilitate. Părea ostenit.

Şi el o studia.

— Arăţi ca o fetiţă, îi zise el gânditor.

În cele din urmă, ea reuşi să-şi smulgă privirea de la el. Inima îi bătea nebuneşte. Teroarea pusese stăpânire pe ea. „Dacă Stephen s-ar întoarce mai devreme, reflecta ea, şi ar

intra aici acum, întrebându-mă din ochi cine e omul ăsta, şi aş începe să mă bâlbâi, să mă înroşesc şi...”

— Aş vrea să spui ceva, adăugă Felix.

Ea îşi întoarse iar privirea spre el şi rosti cu greutate:

— Pleacă!

— Nu.

Dintr-odată, îşi dădu seama că nu avea voinţa atât de puternică încât să-l facă să plece. Ochii i se îndreptară spre clopoţelul care îl putea face să apară pe Pritchard. Felix zâmbi, de parcă ar fi ştiut ce se petrecea în mintea ei.

— Au trecut nouăsprezece ani, spuse el.

— Ai îmbătrânit, zise ea brusc.

— Te-ai schimbat.

— La ce te aşteptai?

— Mă aşteptam la asta, răspunse el. Că o să fii înspăimântată să recunoşti chiar şi faţă de tine că eşti fericită că mă vezi.

Reuşise mereu să-i citească în suflet cu ochii lui blânzi. „Ce rost avea să se prefacă? Doar el ştia totul despre cum era să te prefaci”, îşi aminti ea. O înţelesese încă din clipa în care ochii lor se întâlniseră pentru prima dată.

— Ei bine? întrebă el. Nu eşti fericită?

— Sunt şi înspăimântată, răspunse ea, dându-şi abia pe urmă seama că recunoscuse că e fericită. Dar tu? adăugă în grabă. Ce simţi?

— Nu prea mai simt mare lucru, spuse el, cu chipul strâmbat într-un zâmbet ciudat, chinuit.

Expresia asta nu i-o văzuse niciodată pe vremuri. Şi, din instinct, ea înţelese că în clipa aceea el spunea doar adevărul.

Felix îşi trase un scaun şi se aşeză lângă ea, dar femeia reacţionă ca şi cum ar fi vrut să se ferească de el.

— N-o să-ţi fac rău, o asigură Felix.

— Să-mi faci rău? se miră Lydia, scoţând un hohot de râs care păru neaşteptat de ascuţit. O să-mi distrugi viaţa!

— Tu mi-ai distrus-o pe a mea, replică anarhistul, apoi se încruntă, ca şi cum ceea ce spusese l-ar fi luat prin surprindere până şi pe el însuşi.

— Oh, Felix, nu am vrut asta.

El păru dintr-odată încordat. Câteva clipe, între ei se aşternu o tăcere grea. Pe chipul lui se ivi din nou zâmbetul acela chinuit, pe urmă întrebă:

— Ce s-a întâmplat?

Ea şovăia. Conştientizase că în toţi aceşti ani tânjise să-i poată explica.

— În noaptea aceea mi-ai sfâşiat rochia...

***

— Ce-o să faci cu ruptura asta de pe rochie? o întrebă Felix.

— O s-o coasă camerista înainte să ajung la ambasadă, răspunse Lydia.

— Camerista ta are ac şi aţă la ea?

— Păi, de ce altceva să-ţi iei cu tine camerista când ieşi la cină?

— Chiar aşa, de ce?

El stătea întins pe pat, uitându-se la ea cum se îmbrăca. Lydia ştia că îi plăcea foarte mult să o vadă cum îşi punea hainele. Odată, el o imitase cum îşi trăgea ciorapii, iar ea râsese până când începuse să o doară burta.

Ea luă rochia din mâna lui şi şi-o trase pe cap.

— Tuturor le ia cam o oră să se îmbrace pentru o petrecere, zise ea. Până când te-am întâlnit, habar n-am avut că pot să fac asta în cinci minute. Încheie-mă!

Se uita în oglindă, ţinându-şi părul ridicat, în vreme ce el îi încheia copcile de la spatele rochiei. La sfârşit, o sărută pe umăr, făcând-o să se înfioare.

— Nu începe iar! zise ea, luându-şi pelerina cafenie şi întinzându-i-o.

El o ajută să şi-o pună şi adăugă:

— Când pleci, luminile se sting.

Vorbele astea o emoţionară, fiindcă el nu era niciodată sentimental.

— Ştiu ce simţi, murmură ea.

— O să vii şi mâine?

— Da.

La uşă, se opri şi îl sărută.

— Mulţumesc.

— Te iubesc din tot sufletul, zise el.

Ea ieşi. Pe când cobora scările, auzi în spatele ei un zgomot care o făcu să se întoarcă. Vecinul lui Felix se uita la ea din uşa apartamentului de lângă el. Când îi întâlni privirea, omul păru stânjenit. Ea înclină politicos din cap, iar el intră la loc înăuntru. Lydiei îi trecu prin minte că, probabil, îi auzise prin perete când făceau dragoste. Însă nu-i păsa. Ştia că ceea ce făcea era rău şi ruşinos, totuşi refuza să se gândească la asta.

Ieşi în stradă. Camerista o aştepta la colţ. Se îndreptară împreună spre parc, unde era trasă trăsura. Seara era rece, însă Lydia avea senzaţia că radia de căldură interioară. Se întreba adesea dacă oamenii nu cumva îşi puteau da seama, numai privind-o, că tocmai făcuse dragoste.

Vizitiul îi lăsă scara, evitând să o privească în ochi. „Ştie”. îşi zise ea uimită; după care hotărî că e doar o părere.

În trăsură, camerista îi cusu în grabă rochia. Ea îşi scoase pelerina maronie, punându-şi o capă de blană, pe urmă camerista îi aranjă la loc părul. Lydia îi dădu zece ruble ca să-şi ţină gura. În curând ajunseră la ambasada Angliei.

Lydia îşi luă o figură liniştită şi ieşi.

Descoperise că nu-i era deloc greu să-şi afişeze cealaltă personalitate şi să devină Lydia cea modestă şi feciorelnică pe care o cunoşteau cei din lumea bună. De îndată ce se întorcea în lumea reală, o cuprindea groaza de forţa brută a patimii ei pentru Felix şi se preschimba literalmente într-un crin tremurător. Nu se prefăcea deloc. De fapt, în cea mai mare parte a timpului, avea impresia că era cu adevărat fata cea bine-crescută şi credea că atunci când era cu Felix parcă ar fi fost posedată. Însă când era acolo, dar şi când zăcea singură în pat în puterea nopţii, ştia că fiinţa ei cu a doua personalitate era cea cu adevărat rea, fiindcă îi refuza cea mai mare bucurie pe care o cunoscuse vreodată.

Intră, prin urmare, în clădire, înveşmântată toată în alb, părând aproape o copilă şi uşor emoţionată.

Îl întâlni pe vărul ei, Chiril, care urma s-o însoţească. Era văduv şi avea vreo treizeci şi ceva de ani; un bărbat ţâfnos, care lucra în Ministerul de Externe. El şi Lydia nu se aveau prea mult la inimă unul pe altul, dar cum lui îi murise soţia, iar părinţilor ei nu le prea plăcea să meargă la petreceri, Chiril şi Lydia anunţaseră că ei doi trebuie să fie invitaţi peste tot împreună. Şi Lydia îi spunea mereu să nu-şi bată capul să vină să o ia de acasă. În felul ăsta, reuşea să se întâlnească în taină cu Felix.

— Ai întârziat, spuse Chiril.

— Îmi pare rău, minţi ea.

Chiril o conduse în salon. Ambasadorul şi soţia acestuia îi întâmpinară, apoi fură prezentaţi lordului Highcombe, fiul cel mare al contelui de Walden. Era un bărbat înalt şi chipeş, pe la treizeci de ani, îmbrăcat elegant, dar mai degrabă sobru. Părul blond tuns scurt şi ochii albaştri îi dădeau un aer foarte englezesc. Faţa îi era deschisă şi zâmbitoare, iar Lydiei i se păru destul de atrăgător. Vorbea bine franceză. Schimbară câteva cuvinte politicoase, pe urmă el fu prezentat altcuiva.

— Pare destul de drăguţ, îi zise Lydia lui Chiril.

— Nu te lăsa păcălită, răspunse Chiril. Umblă vorba că e cam nechibzuit.

— Mă uimeşti.

— Joacă partide de cărţi cu nişte ofiţeri pe care îi cunosc şi mi-au spus că uneori bea de-i bagă sub masă.

— Ştii foarte multe despre oameni şi mereu numai lucruri rele.

Buzele subţiri ale lui Chiril se curbară într-un zâmbet.

— Şi e vina mea sau a lor?

— Ce caută aici? se interesă Lydia.

— La Sankt Petersburg? Ei bine, se aude că are un tată foarte bogat şi dominator, pe care nu-l poate suferi; prin urmare, se fâţâie prin lume, bând şi jucând cărţi. De fapt, aşteaptă să moară bătrânul.

Lydia nu credea că o să mai stea iar de vorbă cu lordul Highcombe, dar soţia ambasadorului, care îi considerase pe amândoi nişte potenţiali parteneri, îi aşezase unul lângă altul la cină. La felul doi, el încercă să poarte o conversaţie.

— Mă întreb, îl cunoaşteţi pe ministrul de Finanţe? începu el.

— Mă tem că nu, răspunse Lydia cu răceală.

Bineînţeles că ştia tot despre omul acela şi era şi un mare favorit al ţarului; se căsătorise însă cu o femeie care, pe lângă că era divorţată, mai era şi evreică, iar din cauza asta oamenilor li se părea cam ciudat să-l invite la reuniuni. Deodată, ei îi zbură gândul la ce vorbe de dispreţ ar fi spus Felix despre aceste prejudecăţi; apoi englezul i se adresă din nou.

— Aş dori foarte mult să-l cunosc. După câte am priceput, e foarte energic şi un om cu viziune. Proiectul căii ferate transsiberiene pe care l-a făcut e minunat. Se spune însă că nu e un om foarte rafinat.

— Sunt sigură că Serghei Yulevici Witte e un servitor credincios al adoratului nostru suveran, explică Lydia politicoasă.

— Fără îndoială, adăugă Highcombe şi se întoarse spre doamna din partea cealaltă.

„Mă crede plicticoasă”, chibzui Lydia.

După un timp, ea îl întrebă:

— Călătoriţi mult?

— În cea mai mare parte a timpului, răspunse el. Particip aproape în fiecare an la expediţii de vânătoare în Africa, la safari.

— Ce fascinant! Ce vânaţi?

— Lei, elefanţi... am vânat chiar şi un rinocer.

— În junglă?

— Vânez în savanele din est, însă o dată am ajuns în sud până în zona pădurilor tropicale, doar ca să le văd.

— Şi arată aşa cum sunt înfăţişate în cărţi?

— Da, chiar şi pigmeii goi-puşcă sunt la fel.

Lydia simţi că se înroşeşte şi întoarse capul. „De ce a trebuit să spună una ca asta?”, se întreba ea. Nu-i mai adresă cuvântul.

Conversaseră îndeajuns cât să satisfacă imperativele etichetei şi era evident că niciunul dintre ei n-avea dorinţa să continue.

După dineu, cântă un pic la pianul mare al ambasadorului, apoi Chiril veni să o acompanieze acasă. Acolo ea se băgă direct în pat, ca să-l viseze pe Felix.

A doua zi dimineaţă, un servitor o anunţă că e aşteptată în cabinetul tatălui ei.

Contele era un bărbat scund, slab şi blazat, în vârstă de cincizeci şi cinci de ani. Lydia era mezina dintre cei patru copii ai lui – încă o fată şi doi băieţi, cu toţii căsătoriţi. Mama ei trăia, însă avea o sănătate foarte şubredă. Contele nu-şi prea vedea familia. Părea să-şi petreacă tot timpul cu nasul în cărţi. Avea un prieten vechi care venea la el să joace şah. Lydia îşi amintea vag o vreme în care lucrurile stătuseră altfel, când erau o familie veselă, aşezată la masa cea mare; dar asta fusese cu mult timp în urmă. De obicei, când era chemată în cabinetul de lucru, asta însemna doar un singur lucru: probleme.

După ce intră, văzu că tatăl stătea în faţa mesei de scris, cu mâinile la spate şi chipul schimonosit de furie. Camerista Lydiei se afla lângă uşă, înlăcrimată. Lydia înţelese ce se petrecea şi tot trupul îi fu cuprins de un tremurat spasmodic.

Tatăl începu să ţipe, fără niciun preambul:

— Te-ai întâlnit în taină cu un băiat!

Lydia îşi încrucişă braţele pe piept, ca să-şi oprească tremurul.

— De unde ştii? întrebă ea, uitându-se acuzator la cameristă.

Tatăl său pufni dezgustat.

— Nu te uita la *ea,* zise el. Mi-a povestit vizitiul despre plimbările tale nemaipomenit de lungi prin parc. Ieri am pus să fii urmărită. Ridică din nou vocea: Cum de-ai putut să te porţi în halul ăsta – ca o ţărancă?

„Oare cât de mult ştie? Nu totul, cu siguranţă!”

— Sunt îndrăgostită, răspunse Lydia.

— Îndrăgostită? zbieră el. Vrei să spui că eşti în călduri!

Lydia crezu că o s-o bată. Făcu câţiva paşi înapoi, pregătindu-se s-o ia la fugă. Ştia totul. Catastrofa era totală. Ce-o să-i facă?

— Şi lucrul cel mai rău, continuă tatăl, e că nici nu poţi să te măriţi cu el.

Lydia era în culmea uluirii. Era pregătită să fie dată afară din casă, să fie lăsată fără niciun ban şi umilită; însă el voia s-o pedepsească mult mai rău.

— De ce nu pot să mă mărit cu el? strigă ea.

— Fiindcă e, practic, un iobag şi pe deasupra şi anarhist. Nu pricepi? Eşti distrusă!

— Atunci, lasă-mă să mă mărit cu el şi să trăiesc aşa, distrusă!

— Nu! ţipă tatăl.

O tăcere grea se lăsase între ei. Camerista plângea monoton. Lydia avea impresia că-i ţiuiau urechile.

— Asta o va omorî pe mama ta, spuse contele.

— Ce vrei să faci? şopti Lydia.

— Din acest moment, nu vei mai ieşi din camera ta. De îndată ce o să aranjez totul, o să intri într-o mănăstire.

Lydia se uită la el îngrozită. Era condamnată la moarte.

Ieşi în fugă din încăpere.

Să nu-l mai vadă niciodată pe Felix... Gândul era de nesuportat. Cu lacrimile şiroindu-i pe faţă, fugi în camera ei. Nu putea să îndure pedeapsa asta. „O să mor, reflecta ea; o să mor".

Decât să-l părăsească pe Felix pentru totdeauna, mai bine îşi părăsea cu totul familia. În clipa în care îi veni ideea, îşi dădu seama că era singurul lucru pe care-l putea face – şi trebuia să-l facă imediat, înainte ca tatăl ei să trimită pe cineva s-o încuie în cameră.

Se uită în poşetă: nu avea decât câteva ruble. Îşi deschise caseta cu bijuterii. Luă de acolo o brăţară cu diamante, un lănţişor de aur şi câteva inele şi le băgă în poşetă. Îşi puse haina şi o luă la fugă pe scările din spate, ieşind din casă pe la intrarea servitorilor.

Alerga pe străzi. Oamenii se uitau după fata care fugea îmbrăcată în veşminte elegante, cu lacrimi pe faţă. Ei însă nu-i păsa. Renunţase de tot la lumea bună. Avea să fugă cu Felix.

Obosi însă repede şi fu nevoită să meargă la pas. Şi, deodată, povestea asta nu i se mai păru atât de dezastruoasă. Ea şi cu Felix puteau să fugă la Moscova sau în vreun orăşel neştiut, sau, poate, chiar peste graniţă, în Germania. Felix va trebui să-şi caute de lucru. Era educat, aşa că putea să fie cel puţin funcţionar, dacă nu ceva şi mai bun. Iar ea putea să se apuce de cusut. Vor închiria o căsuţă şi vor cumpăra mobile ieftine, pentru început. Aveau să aibă copii, băieţi puternici şi fete frumoase. Lucrurile pe care le pierdea i se păreau în acele momente lipsite de valoare: rochii de mătase, bârfe de societate, servitori care erau peste tot, case uriaşe şi mâncăruri rafinate.

Oare cum avea să fie să trăiască împreună cu el? Se vor culca în acelaşi pat, vor dormi împreună – ce romantic! Se vor plimba mână în mână, fără să le pese cine o să vadă că se iubesc. Serile vor sta lângă foc, ori se vor dedica jocului de cărţi, vor citi sau vor sta de vorbă. Şi de fiecare dată când va

dori o să-l poată mângâia, îl va săruta sau, pur şi simplu, îl va dezbrăca.

Ajunse la el acasă şi urcă scările. Oare cum va reacţiona? Mai întâi o să fie şocat, după care va fi în culmea fericirii; pe urmă, o să devină pragmatic, date fiind noile împrejurări. Vor fi nevoiţi să plece de îndată, o să-i spună el, întrucât contele putea să trimită oameni după ei ca să o aducă înapoi. Avea să ia hotărâri. „O să mergem la X", o să-i spună, apoi o să vorbească despre bilete, despre o valiză şi despre deghizări.

Tocmai îşi scotea cheia, când văzu că uşa apartamentului era larg deschisă, scoasă din balamale. Intră, strigând:

— Felix, sunt eu... oh!

Se opri dincolo de prag. Înăuntru era o dezordine îngrozitoare, ca şi cum ar fi avut loc un jaf ori s-ar fi dat o luptă acolo. Felix nu era nicăieri.

O cuprinse brusc o spaimă sfâşietoare.

Dădu ocol micuţului apartament, împietrită de uimire, căutând prosteşte pe după draperii şi sub pat. Toate cărţile dispăruseră. Salteaua fusese tăiată. Oglinda fusese spartă, oglinda aceea în care se priviseră făcând dragoste într-o după-amiază cu ninsoare.

Lydia rătăcea fără ţintă pe holul clădirii. Ocupantul apartamentului vecin ieşise în uşă. Lydia îşi ridică privirea spre el.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea.

— A fost arestat azi-noapte, răspunse bărbatul.

La vorbele astea, cerul căzu pe ea.

Simţea că o să leşine. Fu nevoită să se sprijine de zid ca să nu cadă. Arestat! De ce? Unde era? Cine îl arestase? Cum putea să fugă cu el dacă era în puşcărie?

— Se pare că era anarhist, rânji cu subînţeles vecinul, apoi adăugă: Pe lângă orice altceva o mai fi fost.

Era prea mult ca să poată îndura; totul se petrecuse în aceeaşi zi în care tatăl...

— Tata, murmură Lydia. Tata a făcut asta.

— Păreţi bolnavă, zise vecinul. Nu vreţi să intraţi şi să luaţi loc o clipă?

Lydiei nu-i plăcea expresia de pe chipul lui. Nu putea să aibă de-a face cu individul acela băgăcios, după toate cele petrecute. Îşi adună puterile şi, fără să-i răspundă, coborî încet scările şi ieşi în stradă.

Mergea încet, fără ţintă, întrebându-se ce să facă. Trebuia să găsească o cale de a-l scoate pe Felix din puşcărie. Habar n-avea însă cum să procedeze. Să ceară, oare, o audienţă la ministrul de Interne? La ţar? Nu ştia cum să ajungă la ei, dacă nu se ducea la recepţiile la care îi putea întâlni. Putea să le

scrie, dar avea nevoie mai mult de Felix în acea *zi.* Oare îl putea vizita în puşcărie? Măcar aşa, ar fi ştiut ce face, iar el ar fi aflat că ea se luptă pentru el. Poate că dacă se ducea în trăsură, bine îmbrăcată, ar putea să-l seducă pe temnicer... Dar nu ştia nici măcar unde se afla puşcăria – şi puteau fi mai multe – şi nici nu avea trăsura; şi dacă se întorcea acasă, tatăl ei o va închide şi n-o să-l mai vadă niciodată pe Felix...

Îşi înghiţi plânsul. Nu ştia nimic despre poliţie, despre închisori şi infractori. Pe cine ar fi putut să întrebe? Prietenii anarhişti ai lui Felix cunoşteau, fără îndoială, totul despre lucrurile astea, însă ea nu-i întâlnise niciodată şi nici nu ştia unde să-i caute.

Se gândi apoi la fraţii ei. Max administra moşiile de la ţară ale familiei şi l-ar fi privit pe Felix exact ca tatăl lor, ar fi fost întru totul de acord cu acesta. Dmitri – superficialul şi efeminatul Dmitri – ar fi fost de partea ei, însă el nu avea nicio putere.

Nu-i rămânea decât o variantă. Trebuia să se întoarcă şi să-l implore pe tatăl ei să ceară eliberarea lui Felix.

Frântă de osteneală, făcu cale întoarsă, îndreptându-se spre casă.

Cu fiecare pas, furia faţă de tatăl ei creştea tot mai mult. Ar fi trebuit s-o iubească, să aibă grijă de ea, să-i asigure fericirea – şi el ce făcuse? Încerca să-i distrugă viaţa. Ea ştia prea bine ce voia, ştia ce o putea face fericită. A cui era viaţa asta? Cine avea dreptul să hotărască?

Ajunse acasă clocotind de furie.

Se duse drept în cabinetul lui şi intră fără să bată la uşă.

— Tu ai aranjat să fie arestat, îl acuză ea.

— Da, zise tatăl.

Îşi schimbase dispoziţia. Furia îi fusese înlocuită de o privire gânditoare, calculată.

— Trebuie să ordoni să fie eliberat de îndată, şuieră Lydia.

— În clipa asta e torturat.

— Nu, şopti ea. Oh, nu!

— Îl bat la tălpi...

Ea începu să ţipe.

Tatăl ridică glasul:

—... cu beţe subţiri şi flexibile...

Pe masă se afla un cuţit de tăiat hârtia.

—... care taie repede pielea...

O să-l omor...

—... până când curge atâta sânge...

Lydia îşi ieşise din minţi.

Smulse cuţitul de tăiat hârtie şi se repezi la tatăl ei. Ridică în aer arma şi o lăsă în jos cu toată puterea, ţintindu-i gâtul slab şi

zbierând:

— Te urăsc, te urăsc, te urăsc...

El se feri şi o apucă de încheietură, obligând-o să arunce cuţitul şi împingând-o într-un jilţ.

Fata izbucni într-un plâns isteric.

După câteva minute, tatăl începu din nou să vorbească, pe un ton liniştit, de parcă nu se întâmplase nimic.

— Pot să opresc de îndată asta, zise el. Şi să cer eliberarea băiatului oricând vreau.

— Te rog, hohoti Lydia. O să fac tot ce spui.

— Da? întrebă el.

Ea îşi ridică ochii înlăcrimaţi. Speranţa pusese brusc stăpânire pe ea, liniştind-o. Chiar vorbea serios? Avea să-l elibereze pe Felix?

— Orice, spuse Lydia, absolut orice.

— Cât timp ai fost plecată am avut un vizitator, adăugă el, de parcă ar fi discutat lucruri fără importanţă. Contele de Walden. Mi-a cerut permisiunea să te viziteze.

— Cine?

— Contele de Walden. Aseară, când l-ai cunoscut, era lord Highcombe, dar tatăl lui a murit în noaptea asta, aşa că a devenit conte.

Lydia se uita la tatăl ei fără să priceapă. Îşi aducea aminte că făcuse cunoştinţă cu englezul, dar nu pricepea ce l-a apucat pe tatăl ei dintr-odată să trăncănească despre el.

— Nu mă mai chinui! îi ceru ea. Spune-mi ce trebuie să fac ca să te conving să-l eliberezi pe Felix.

— Să te măriţi cu contele de Walden, se răsti tatăl ei.

Lydia se opri din plâns. Se holba la el şocată. Oare chiar spusese asta? Părea ideea unui om nebun.

— Walden va dori să se însoare cât mai repede, continuă tatăl. O să părăseşti Rusia şi o să te duci cu el în Anglia. Afacerea asta înjositoare va fi uitată şi nimeni nu va afla nimic. E soluţia ideală.

— Şi Felix? şopti Lydia.

— Tortura va înceta azi. Băiatul va fi eliberat în clipa în care vei pleca în Anglia. N-o să-l mai vezi cât vei trăi.

— Nu, bâigui Lydia. Pentru numele lui Dumnezeu, nu!

Peste opt săptămâni, era măritată.

***

— Chiar ai încercat să-l înjunghii pe tatăl tău? întrebă Felix, oscilând între uluire şi amuzament.

Lydia dădu din cap. Se gândea: „Slavă Domnului că nu a ghicit şi restul”.

— Sunt mândru de tine, zise Felix.

— A fost un lucru îngrozitor.

— Era un om îngrozitor.

— Acum nu mai gândesc aşa.

Urmă un moment de tăcere, apoi Felix zise blând:

— Deci, până la urmă, nu m-ai trădat.

Aproape că nu se mai putea împotrivi pornirii de a-l cuprinde în braţe. Totuşi, reuşi să rămână nemişcată şi imboldul dispăru.

— Tatăl tău s-a ţinut de cuvânt, murmură el. Tortura a încetat chiar în ziua aceea. Şi mi-au dat drumul a doua zi după ce ai plecat în Anglia.

— Cum ai aflat unde am plecat?

— Am primit un mesaj de la cameristă. L-a lăsat la librărie. Bineînţeles, ea nu ştia nimic despre aranjamentul pe care l-ai făcut.

Voiau să-şi spună multe lucruri, extrem de dureroase, şi din cauza asta niciunul nu mai scotea un cuvânt. Lydiei încă îi era teamă să se mişte. Observă că, de când venise, el nu-şi scosese mâna dreaptă din buzunarul hainei. Nu-şi amintea să fi observat înainte obiceiul ăsta la el.

— Până la urmă, ai învăţat să fluieri? o întrebă el brusc.

Ea nu-şi putu stăpâni râsul.

— Nu am ajuns niciodată la iscusinţa asta.

Apoi se cufundară iar în tăcere. Lydia şi-ar fi dorit să-l vadă plecat cu aceeaşi disperare cu care ar fi vrut să rămână.

— Ce ai făcut de atunci încoace? întrebă ea, în cele din urmă.

— Am călătorit mult, ridică Felix din umeri. Tu?

— Mi-am crescut fata.

Anii care trecuseră peste ei nu păreau un subiect prea bun de discutat pentru niciunul dintre ei.

— Ce te-a determinat să vii aici? îl iscodi Lydia.

— Oh... rosti Felix, părând o clipă încurcat de întrebare. Vreau să-l văd pe Orlov.

— Pe Alexei? De ce?

— A fost închis un marinar anarhist – trebuie să-l conving pe Orlov să-l elibereze... Ştiu cum merg lucrurile în Rusia, nu există justiţie, numai influenţă.

— Alexei nu mai stă aici. Un tâlhar a încercat să ne jefuiască în trăsură şi el s-a speriat.

— Unde îl pot găsi? se interesă Felix, părând, brusc, încordat.

— La hotelul Savoy, dar mă îndoiesc că o să te primească.

— Pot să încerc.

— E ceva important pentru tine, aşa-i?

— Da.

— Eşti implicat tot... în politică?

— Asta e viaţa mea.

— Cei mai mulţi tineri îşi pierd interesul pentru politică pe măsură ce înaintează în vârstă.

El zâmbi trist.

— Cei mai mulţi tineri se însoară şi au o familie.

Lydia era îndurerată.

— Felix, îmi pare atât de rău!

El se întinse şi o luă de mână, dar ea i-o dădu la o parte şi se ridică în picioare.

— Nu mă atinge!

El o privi mirat.

— Mi-am învăţat lecţia, chiar dacă tu nu, spuse ea. Am fost crescută cu credinţa că plăcerea fizică e nefastă şi că distruge. O vreme, pe când eram... împreună... am încetat să mai cred asta sau cel puţin m-am prefăcut că nu mai cred. Şi uite ce s-a întâmplat: mi-am distrus viaţa şi ţi-am distrus-o şi pe a ta. Tata avea dreptate – plăcerea chiar distruge. N-am mai uitat niciodată asta şi nici n-o să mai uit.

El o privea trist.

— Asta îţi spui?

— E adevărat.

— Moralitatea lui Tolstoi. Poate că dacă faci bine, n-o să fii fericit, dar dacă faci rău, cu siguranţă, o să fii nefericit.

Ea trase aer în piept.

— Acum vreau să pleci şi să nu te mai întorci niciodată.

El o privi tăcut câteva clipe, după care se ridică.

— Foarte bine, zise Felix.

Lydia simţea că i se sfâşia inima.

El făcu un pas spre ea. Lydia nu se mişcă, deşi ştia că trebuia să se îndepărteze de el, fără să fie însă în stare s-o facă. El îi puse mâinile pe umeri, privind-o în ochi, apoi fu prea târziu. Ea îşi amintise cum era când se uitau unul în ochii celuilalt şi se pierduse. El o prinse în braţe şi o sărută, strângând-o tare la piept. Era aşa cum fusese întotdeauna, gura lui neliniştită îi apăsa buzele moi, preocupată, iubitoare, plină de blândeţe; Lydia simţea că se topea. Îşi lipi trupul de al lui. Simţea cum lua foc pe dinăuntru. Se cutremura de plăcere. Îi căută mâinile, ca să le strângă în ale ei, numai ca să se prindă de ceva, să se agaţe de o parte a trupului său, să-l strângă cu toată puterea...

El scoase un strigăt de durere.

Se depărtară unul de altul. Ea îl privea uluită.

El îşi dusese mâna dreaptă la gură. Lydia văzu că el avea o rană urâtă, pe care ea o făcuse să sângereze când îi strânsese mâna. Se îndreptă spre el ca să-i ia mâna, să-i ceară iertare, dar

el se feri. Pe chipul lui apăruse o schimbare; vraja era ruptă. Felix se întoarse şi se îndreptă spre uşă, iar ea îl privi îngrozită cum pleacă.

Apoi uşa se trânti şi Lydia ţipă, conştientizând ceea ce tocmai pierduse.

O clipă, rămase cu privirea aţintită asupra locului unde stătuse el. Se simţea devastată. Pe urmă se prăbuşi într-un jilţ şi începu să tremure fără să se poată stăpâni.

Câteva momente bune fu zguduită de emoţii, fără să poată gândi. În cele din urmă, se linişti şi nu mai rămase decât o singură senzaţie: uşurarea că nu cedase ispitei de a-i dezvălui şi ultima parte a poveştii. Era o taină adânc îngropată în ea, ca un şrapnel într-o rană cicatrizată; şi va rămâne acolo până în ziua morţii ei, când va fi îngropat împreună cu ea.

***

Felix se opri în hol ca să-şi pună pălăria. Îşi privi chipul palid în oglindă şi pe buze îi apăru un zâmbet sălbatic de triumf. Apoi redeveni serios şi ieşi în soarele amiezii.

Fusese tare credulă. Crezuse balivernele lui despre un marinar anarhist şi-i spusese fără să stea pe gânduri unde să-l caute pe Orlov. Radia de încântare că încă o avea atât de mult în puterea lui. „S-a măritat cu Walden ca să mă salveze, se gândea el, şi tocmai am făcut-o să-şi trădeze soţul".

Cu toate astea, discuţia avusese şi câteva momente primejdioase pentru el. În vreme ce ea îi povestea, el o privise, copleşit de o durere înăbuşită, o tristeţe ciudată, care aproape că-l făcea să vrea să plângă; trecuse însă atâta vreme de când vărsase lacrimi pentru ultima oară, că trupul său părea că uitase cum se plânge, iar momentele acelea primejdioase trecuseră. „Nu sunt cu adevărat vulnerabil faţă de sentimente, medită el. Am minţit-o, i-am înşelat încrederea în mine şi am fugit; am *folosit-o.* Totuşi, soarta ţine cu mine azi. E o zi bună pentru o misiune periculoasă".

Îşi pierduse arma în parc, aşa că avea nevoie de alta. „Pentru un asasinat într-o cameră de hotel, cea mai bună ar fi o bombă. Nu trebuie să fie aruncată cu mare precizie, deoarece, oricum, deflagraţia îi va omorî pe toţi cei prezenţi. Şi dacă Walden se va afla acolo împreună cu Orlov, cu atât mai bine", chibzui Felix. Îi trecu prin minte că, în acest caz, Lydia l-ar fi ajutat să-i omoare soţul.

„Şi ce-i cu asta?"

Şi-o scoase din minte şi începu să se gândească la noţiuni elementare de chimie.

Se duse la un magazin de produse chimice din Camden Town şi cumpără doi litri de acid în soluţie concentrată. Acidul

era pus în două sticle de un litru şi costa patru şilingi şi cinci pence, ceea ce includea preţul sticlelor, care erau returnabile.

Duse acasă sticlele şi le puse pe duşumeaua camerei lui de la subsol.

Plecă din nou şi din alt magazin cumpără încă doi litri din acelaşi acid. Chimistul îl întrebă la ce vrea să-l folosească. La curăţenie, răspunse el, iar omul păru mulţumit cu atât.

De la al treilea chimist cumpără doi litri de acid diferit. În cele din urmă, mai cumpără o jumătate de litru de glicerină pură şi o baghetă din sticlă, lungă de o jumătate de metru.

Cheltuise şaisprezece şilingi şi opt pence, dar după ce va goli sticlele, va putea recupera patru şilingi şi trei pence. Asta însemna că-i mai rămâneau ceva mai puţin de trei lire.

Şi, cum cumpărase ingredientele din magazine diferite, niciunul dintre chimişti nu va suspecta că el prepara explozibili.

Urcă apoi în bucătărie la Bridget şi împrumută de la ea cel mai mare castron pe care îl avea.

— Vrei să faci o prăjitură? se interesă ea.

— Da.

— Atunci, ai grijă să nu ne arunci pe toţi în aer.

— N-o s-o fac.

Cu toate astea, ea avu grijă să-şi petreacă după-amiaza la o vecină.

Felix se întoarse în camera lui, îşi scoase haina, îşi suflecă mânecile şi se spălă pe mâini.

Puse castronul în vana de spălat.

Se uită la cele treisprezece sticle maronii, cu dopuri de sticlă masivă, care aşteptau aliniate pe jos.

Prima parte a operaţiei nu era prea periculoasă.

Amestecă cele două feluri de acid în castronul de bucătărie al lui Bridget, aşteptă să se răcească recipientul, pe urmă puse amestecul înapoi în sticle. Spălă castronul, îl puse la loc în vană şi turnă glicerina în el.

Vana avea un dop legat cu un lanţ. El puse dopul în gaura de scurgere în aşa fel încât s-o astupe parţial, apoi deschise robinetul. Când nivelul apei ajunse aproape de marginea castronului, închise puţin robinetul, dar nu de tot, astfel încât apa să se scurgă din chiuvetă în acelaşi ritm în care curgea, iar nivelul apei dinăuntru să rămână constant, fără să pătrundă în castron.

Partea următoare a operaţiei omorâse mai mulţi anarhişti decât Ohrana.

Începu să toarne cu mare grijă acizii introduşi în glicerină, amestecând totul cu delicateţe, dar constant, cu bagheta din sticlă.

În încăperea de la subsol se făcuse foarte cald.

Din când în când, din castron ieşea câte un firişor de fum roşu-maroniu, semn că reacţia chimică începea să scape de sub control; atunci, Felix înceta să mai toarne acid, însă continua să amestece, până când apa din vană răcea bolul şi modera reacţia. După ce fumul dispărea, mai aştepta câteva minute, pe urmă începea din nou să toarne acid.

„Aşa a murit Ilya, îşi aminti el; aplecat peste o vană, într-o încăpere dintr-o pivniţă, amestecând acizi şi glicerină: poate că-şi pierduse răbdarea". Când reuşiseră să dea molozul la o parte, nu mai rămăsese nimic din el, ca să-l poată îngropa.

După-amiaza lăsa loc serii. Începea să se mai răcorească, însă Felix era la fel de asudat. Stabilitatea mâinii era ca fermitatea unei stânci. Auzea copiii afară pe stradă, jucându-se şi cântând un cântecel: „Sare, muştar, oţet, *piper;* sare, muştar, oţet, *piper".* Ar fi vrut să aibă gheaţă. Ar fi vrut să aibă lumină electrică. Încăperea mustea de aburi de acid. Îl ustura gâtul. Amestecul din castron rămânea limpede.

Deodată, îşi dădu seama că visa cu ochii deschişi la Lydia. I se năzărea că venise în camera lui de la subsol, goală-puşcă, şi el îi spunea să plece pentru că era ocupat.

— Sare, muştar, oţet, *piper;* răsunau vocile copiilor.

Turnă şi ultima picătură de acid, la fel de încet şi de delicat ca şi pe prima.

Fără să înceteze să amestece, mări debitul de apă de la robinet, până când pătrunse în castron, apoi îndepărtă cu meticulozitate surplusul de acid. Când termină, avea un castron plin cu nitroglicerină.

Era un explozibil lichid de douăzeci de ori mai puternic decât praful de puşcă. Putea fi detonat cu ajutorul unui dispozitiv special, care nu era însă esenţial, deoarece încărcătura explozivă putea fi aprinsă şi cu un chibrit sau chiar cu ajutorul căldurii provenite de la un foc din apropiere. Felix cunoscuse un prost care ţinuse o sticlă de nitroglicerină în buzunarul de la piept al hainei, până când căldura trupului său o făcuse să sară în aer şi-l omorâse, plus încă trei oameni şi un cal pe o stradă din Sankt Petersburg. O sticlă de nitroglicerină exploda dacă era izbită de ceva sau doar spartă pe jos ori scuturată bine, sau doar zgâlţâită cu putere.

Cu cea mai mare grijă, Felix băgă o sticlă curată în castron şi o lăsă să se umple încet cu explozibil. După ce se umplu, puse dopul, tot din sticlă, fiind atent să nu fi rămas nitroglicerină între gâtul sticlei şi dop.

Mai rămăsese ceva lichid în castron. Evident, nu putea să-l arunce în vană.

Felix se duse şi luă perna de pe pat. Părea să fi fost umplută cu câlţi de bumbac. Făcu o gaură mică în ea şi scoase afară puţină umplutură. Erau cârpe mici, amestecate cu câteva pene. Felix mai scoase o parte din umplutură, până când lichidul se îmbibă cu totul în cârpe, apoi înfăşură totul în ziare. În felul ăsta, amestecul era mult mai stabil, ca dinamita – de fapt, chiar era dinamită. Putea fi detonată mult mai uşor decât lichidul pur. Dacă aprindea ziarele, ar fi putut reuşi sau nu; ceea ce îi trebuia cu adevărat erau un pai de băut din hârtie, plin cu praf de puşcă. Felix nu-şi pusese însă în minte să recurgă la dinamită, deoarece îi trebuia ceva mai de încredere şi cu reacţie imediată.

Spălă şi apoi uscă din nou amestecul din castron. Puse dopul la vană, o umplu din nou cu apă, pe urmă introduse uşor sticla de nitroglicerină în apă, ca să stea la rece.

Într-un sfârşit, urcă la Bridget şi-i înapoie castronul.

Întors la el în cameră, se uită la bomba din chiuvetă. Se gândi: „Nu mi-a fost frică. Toată după-amiaza, nu mi-a fost deloc teamă că o să mor. Nici acum nu mi-e frică”.

Şi se bucură.

Plecă apoi în recunoaştere la hotelul Savoy.

Capitolul VII

Walden observă că în timpul ceaiului, atât Charlotte, cât şi Lydia păreau să aibă mintea în altă parte. Şi el era dus pe gânduri. Conversaţia lâncezea.

După ce se schimbase pentru cină, s-a dus în salon ca să-şi savureze băutura de cherry-brandy, în vreme ce îşi aştepta soţia şi fiica să coboare. Urmau să cineze în oraş, la familia Pontadarvy. Era o seară caldă. Până atunci vara se dovedise cel puţin plăcută.

Faptul că Alexei fusese nevoit să se mute la hotelul Savoy nu era deloc de natură să grăbească mersul lent al negocierilor cu ruşii. Alexei inspira afecţiune, la fel ca o pisicuţă, şi tot la fel ca pisicuţa, avea gheare surprinzător de ascuţite. Walden îi făcuse contrapropunerea, care consta într-un canal navigabil internaţional, unind Marea Neagră cu Mediterana. Alexei spusese pe un ton neutru că nu era destul de bună, fiindcă în vremuri de război – când strâmtoarea va deveni vitală – nici Marea Britanie, nici Rusia, chiar şi cu cea mai mare bunăvoinţă din lume, nu i-ar fi putut opri pe turci să închidă canalul. Rusia nu voia doar să aibă dreptul de liberă trecere, ci şi puterea de a impune cu forţa acest drept.

În vreme ce Walden şi Alexei discutau despre modalităţile în care i s-ar fi putut da această putere Rusiei, germanii reuşiseră

să extindă canalul Kiel, un proiect crucial din punct de vedere strategic, menit să le permită cuirasatelor lor să treacă în siguranţă de pe teatrele de război din Marea Nordului în Marea Baltică. Pe lângă asta, rezervele de aur germane ajunseseră la o cifră-record, în urma manevrelor financiare care îl făcuseră pe Churchill să vină la Walden Hall în luna mai. Germania era cum nu se poate mai bine pregătită pentru război. Cu fiecare zi care trecea, alianţa anglo-rusă devenea tot mai indispensabilă. Alexei însă avea cu adevărat un simţ deosebit al politicii – nu voia să facă nicio concesie presat de timp.

Şi, pe măsură ce Walden afla mai multe despre Germania – referitor la industria, guvernul, armata, resursele ei naturale –, îşi dădea seama că existau toate şansele ca Marea Britanie să nu mai fie naţiunea cea mai puternică din lume. În ceea ce-l privea pe el, nu-i prea păsa dacă Marea Britanie era prima, a doua sau a noua, cu condiţia ca Regatul Unit să-şi păstreze libertatea. Iubea Anglia. Era mândru de ţara lui. Industria sa crea locuri de muncă pentru milioane de oameni, iar democraţia ei era un model pentru restul lumii. Populaţia era din ce în ce mai educată şi, ca urmare a acestui proces, tot mai mulţi oameni îşi exercitau dreptul de vot. Până şi femeile aveau să-l primească în cele din urmă, mai ales dacă încetau să mai spargă geamuri. Îi iubea câmpiile şi dealurile, Opera şi music-hallul, strălucirea frenetică a metropolei şi ritmurile încete şi liniştitoare ale vieţii la ţară. Era mândru de inventatorii, de dramaturgii, de oamenii de afaceri şi de meşteşugarii ei. Anglia era un loc afurisit de bun şi n-avea să fie jefuit de invadatorii ăia prusaci cu capete pătrate, atât timp cât putea să dea şi el o mână de ajutor la asta.

Era însă îngrijorat pentru că nu era sigur dacă *putea* s-o ajute. Se întreba cât de mult înţelegea cu adevărat Anglia modernă, cu anarhiştii şi sufragetele ei, condusă de tineri agitatori precum Churchill şi Lloyd George, trasă încolo şi-ncoace de forţe şi mai destabilizatoare, precum Partidul Laburist, în plină ascensiune, şi sindicatele, din ce în ce mai puternice. Oamenii din spiţa lui Walden încă se aflau la putere – soţiile erau societatea aleasă, iar bărbaţii lor, sistemul de conducere –, dar ţara nu mai era la fel de guvernabilă ca pe vremuri. Uneori, avea senzaţia cumplit de deprimantă că totul începea să scape de sub control.

Intră Charlotte şi apariţia ei îi aduse aminte că politica nu era singura zonă a vieţii în care avea impresia că nu mai era stăpân pe situaţie. Purta tot rochia pe care o avusese la ora ceaiului.

— În curând va trebui să plecăm, o anunţă Walden.

— Aş rămâne acasă, dacă e posibil, spuse ea. Mă cam doare capul.

— Dar n-o să ai nimic cald la cină, dacă n-o anunţi repede pe bucătăreasă.

— Nici nu cred că vreau asta. O să cer să mi se aducă un platou în camera mea.

— Pari cam palidă. Bea un păhărel de cherry-brandy, ca să-ţi faci poftă de mâncare.

— Bine.

Ea se aşeză şi tatăl îi turnă băutura.

— Annie are o slujbă şi o casă, adăugă el în timp ce îi întindea paharul.

— Mă bucur, replică fata cu răceală.

Walden trase aer în piept.

— Trebuie să precizez că eu am greşit în problema asta.

— Oh! exclamă Charlotte, în culmea uluirii.

„Oare recunosc aşa de rar că greşesc?", se întrebă el, apoi continuă:

— Sigur, n-am ştiut că... tânărul ei... a fugit şi că i-a fost ruşine să se întoarcă la mama sa. Oricum, ar fi trebuit să fac nişte investigaţii. După cum ai afirmat chiar tu, atât de clar, fata era în responsabilitatea mea.

Fără să scoată un cuvânt, Charlotte se aşeză lângă el pe canapea şi-l luă de mână. Gestul îl umplu de emoţie.

— Eşti bună la suflet şi sper că o să rămâi aşa. Să-mi fie, oare, permis să nădăjduiesc că o să înveţi să-ţi exprimi sentimentele generoase cu ceva mai mult... calm?

Ea îşi ridică privirea spre el.

— O să fac tot ce-mi stă în puteri, tată.

— Mă întreb dacă nu cumva te-am protejat prea mult. Bineînţeles, mama ta a hotărât cum vei fi crescută, însă trebuie să mărturisesc că am fost de acord cu ea aproape tot timpul. Unii oameni spun că, de fapt, copiii n-ar trebui apăraţi de, ei bine, de lucrurile din viaţă, dar astfel de oameni sunt foarte puţini şi, de regulă, sunt mai degrabă îngrozitor de aspri.

Câteva momente, se lăsă tăcerea. Ca de obicei, Lydiei îi lua o veşnicie să se îmbrace pentru cină. Walden ar fi vrut să-i spună mai mult lui Charlotte, însă nu ştia dacă avea curaj. Repetase în minte tot felul de subiecte de discuţie, dar toate erau la fel de teribil de stânjenitoare. Ea stătea lângă el, tăcută, părând mulţumită, în timp ce tatăl se întrebă dacă fata bănuia câtuşi de puţin ce era în mintea lui.

Lydia avea să fie gata dintr-o clipă în alta. Prin urmare, sosise momentul decisiv: atunci ori niciodată. Îşi drese glasul.

— O să te căsătoreşti cu un bărbat bun şi o să înveţi împreună cu el tot soiul de lucruri care poate că în prezent ţi se

par misterioase şi, probabil, un pic îngrijorătoare.

„Asta ar putea fi de ajuns, îşi zise în sinea lui; a sosit momentul să dau înapoi, să îngrop subiectul. Curaj!”

— Există însă un lucru pe care trebuie să-l cunoşti înainte. De fapt, mama ta ar trebui să-ţi vorbească despre asta, deşi am impresia că n-o s-o facă, aşa că îţi voi spune eu.

Îşi aprinse un trabuc, numai ca să aibă ce face cu mâinile. Din clipa aia, nu mai avea cum să dea înapoi. Şi-ar fi dorit să vină Lydia, ca să poată pune capăt acelei discuţii; ea însă nu apărea.

— Ai spus că ştii ce au făcut Annie şi grădinarul. Ei bine, nu sunt căsătoriţi, iar asta e greşit. Dar pentru cei căsătoriţi, ăsta e un lucru foarte plăcut.

Simţea că se înroşea şi spera doar ca ea să nu-şi ridice privirea tocmai în momentul acela.

— E foarte plăcut doar din punct de vedere fizic, se azvârli el cu capul înainte. Mi-e cu neputinţă să-ţi explic; seamănă oarecum cu căldura focului... Oricum, lucrul cel mai important este, şi sunt sigur că-ţi dai seama, că e absolut minunat din punct de vedere spiritual. Exprimă într-un fel toată afecţiunea, toată tandreţea, tot respectul şi... ei bine, dragostea dintre un soţ şi o soţie. Când eşti tânăr, e posibil să nu prea înţelegi lucrurile astea. Fetele, în special, tind să vadă numai, ei bine, numai aspectul vulgar; şi unii oameni fără noroc nu descoperă niciodată partea bună a acestui lucru. Dar dacă te aştepţi să o găseşti şi îţi vei alege de soţ un bărbat bun, blând şi sensibil, cu siguranţă o s-o descoperi. De aceea ţi-am spus asta. Te-am stânjenit îngrozitor?

Spre marea lui uimire, Charlotte întoarse capul şi-l sărută pe obraz.

— Da, însă nu la fel de mult pe cât eşti tu de stânjenit, răspunse ea.

Vorbele ei îl făcură să izbucnească în râs.

— Trăsura este pregătită, milord, iar înălţimea Sa vă aşteaptă în hol, anunţă Pritchard după ce intră.

Walden se ridică şi-i şopti lui Charlotte:

— Să nu-i pomeneşti nimic mamei tale!

— Încep să înţeleg de ce spune toată lumea că eşti un om foarte bun, zise Charlotte. Să aveţi o seară plăcută!

— La revedere!

În timp ce se îndrepta spre soţia lui, îşi zise în sinea sa: „Uneori mai procedez şi corect”.

***

După această discuţie, Charlotte era cât pe ce să se răzgândească şi să nu se mai ducă la întâlnirea sufragetelor.

În urma incidentului cu Annie, era într-o dispoziţie rebelă, când, la un moment dat, văzuse un afiş lipit pe vitrina unui magazin de bijuterii pe strada Bond. Privirile îi fuseseră atrase de titlul VOT PENTRU FEMEI!, apoi observase că sala în care avea să se ţină întrunirea nu era departe de casa ei. În afiş nu era menţionat cine va lua cuvântul, dar Charlotte citise în ziare că bine-cunoscuta doamnă Pankhurst venea adesea la astfel de adunări fără să anunţe dinainte. Charlotte se oprise şi citise anunţul, prefăcându-se (ca să nu se prindă Marya, care o însoţea) că se uită la nişte brăţări. În timp ce citea, un băiat de prăvălie ieşi din magazin şi se apucă să răzuiască afişul de pe geam. Abia în clipa aceea, Charlotte se hotărî să meargă la întrunire.

Iar cu puţin timp înainte, tatăl îi zdruncinase oarecum hotărârea. Fusese un şoc pentru ea să observe că putea fi supus greşelii, vulnerabil, ba chiar umil; şi o revelaţie încă şi mai mare a avut auzindu-l vorbind despre contactul sexual ca şi cum ar fi fost ceva frumos. Îşi dădea seama că nu mai era furioasă pe el pentru că o lăsase să crească neştiutoare în privinţa anumitor aspecte ale vieţii. Dintr-odată, îi înţelegea punctul de vedere.

Însă nimic din toate astea nu schimba faptul că era tot înfiorător de ignorantă şi nu avea încredere că mama şi tatăl o să-i spună adevărul adevărat despre mersul lucrurilor, mai ales despre lucruri precum mişcarea sufragetelor. „O să mă duc” hotărî ea.

Sună ca să-l cheme pe Pritchard şi îi ceru să-i aducă o salată în camera ei, pe urmă urcă. Unul dintre avantajele faptului de a fi femeie era că nimeni nu te lua la întrebări dacă spuneai că te durea capul: *se presupunea* că femeile trebuiau să aibă migrene din când în când.

Când i se aduse platoul, ciuguli o vreme din mâncare, până la ora la care servitorii luau cina, iar atunci îşi puse pălăria şi un pardesiu şi ieşi.

Seara era caldă. Charlotte se îndrepta cu paşi repezi spre Knightsbridge. Se simţea ciudat de liberă; îşi dădu seama că nu mersese niciodată singură pe străzile unui oraş. „Aş putea să fac orice, chibzuia ea. Nu trebuie să mă întâlnesc cu nimeni şi nu sunt nici păzită de nimeni. Nimeni nu ştie unde sunt. Aş putea să iau cina într-un restaurant. Aş putea să mă urc într-un tren şi să plec în Scoţia. Aş putea să-mi iau o cameră la un hotel. Aş putea să călătoresc cu omnibuzul. Aş putea să mănânc un măr pe stradă şi să arunc cotorul în rigolă”.

Avea senzaţia că atrăgea toate privirile, însă nimeni nu se uita la ea. Trăise mereu cu impresia vagă că, dacă ar ieşi singură în oraş, bărbaţi ciudaţi ar pune-o în situaţii neplăcute, într-un mod pe care nu-l înţelegea. În realitate însă, nici nu păreau să o vadă. Bărbaţii nu pândeau din umbră, ci păreau că mergeau cu toţii într-un loc sau altul, îmbrăcaţi în haine de seară, în costume proaste sau în pardesie. „De unde să fie vreun pericol?", reflectă ea. Apoi însă îşi aminti de nebunul din parc şi asta o făcu să grăbească pasul.

Pe când se apropia de sală, observă că tot mai multe femei se îndreptau spre acelaşi loc. Unele veneau câte două sau în grupuri, însă multe erau singure, la fel ca ea. Charlotte se simţi mai în siguranţă.

În faţa sălii se adunaseră sute de femei. Multe purtau culorile sufragetelor, violet, verde şi alb. Unele împărţeau fluturaşi sau vindeau un ziar numit *Voturi pentru femei.* Mai mulţi poliţişti supravegheau locul, încercând să-şi ascundă expresiile de un amuzament dispreţuitor de pe chipuri. Charlotte se aşeză la coadă, ca să intre.

La uşă, o femeie purtând pe braţ o banderolă de organizator îi ceru şase pence. Charlotte se întoarse automat, dar în momentul acela îşi dădu seama că nu avea pe nimeni, nici pe Marya, nici vreun valet sau o cameristă căreia să-i spună să plătească şi nu avea nici bani la ea. Nu se gândise că va trebui să plătească pentru a intra în sală. Nu prea ştia de unde ar fi putut să ia şase pence, chiar dacă s-ar fi gândit că ar fi avut nevoie de banii aceia.

— Îmi pare rău, spuse ea. Nu am bani la mine... n-am ştiut...

Şi se întoarse, vrând să plece.

Organizatoarea întinse mâna s-o oprească.

— Nu-i nimic, îi zise femeia. Dacă nu aveţi bani, intraţi pe gratis.

Accentul ei arăta că făcea parte din clasa de mijloc şi, deşi îi vorbise pe un ton blând, Charlotte îşi închipuia ce-o fi fost în mintea ei: „Are haine atât de elegante, dar n-are un ban!"

— Vă mulţumesc... O să trimit un cec, adăugă Charlotte şi intră, înroşindu-se de furie.

„Slavă Domnului că n-am încercat să iau cina într-un restaurant ori să mă urc într-un tren", îşi zise ea. Nu fusese nevoită niciodată să-şi bată capul să ia bani la ea. Însoţitoarea ei avea mereu bani, tata deţinea conturi deschise la toate magazinele de pe strada Bond şi dacă voia să ia prânzul la Claridge ori să-şi bea cafeaua de dimineaţă la Café Royal, îşi lăsa, pur şi simplu, cartea de vizită pe masă şi apoi factura îi era trimisă tatălui. Însă el n-avea să plătească, sigur, factura reprezentând costul biletului la o întrunire a sufragetelor.

Îşi găsi un loc în primele rânduri şi se aşeză: nu voia să piardă nimic, după toată tevatura asta. „Dacă am de gând să fac mai des astfel de lucruri, medită ea, va trebui să găsesc o cale să pun mâna pe ceva bani, câţiva penny sau sovereigni[10] din aur şi bancnote”.

Se uită în jur. Sala era plină aproape numai cu femei; doar câţiva bărbaţi se vedeau pe ici, pe colo. Aproape toate femeile păreau să facă parte din clasa de mijloc; hainele le erau mai degrabă din serj şi bumbac, nu din caşmir şi mătase. Câteva dintre ele păreau, clar, de condiţie mai bună decât majoritatea – vorbeau mai încet şi aveau mai puţine bijuterii – şi, la fel ca şi Charlotte, îşi puseseră pardesie de anul trecut şi pălării destul de şterse, ca şi cum ar fi vrut să se deghizeze. După cât putea să-şi dea seama, din audienţă nu făceau parte femei din clasa muncitoare.

Pe un podium fusese aşezată o masă pe care era lipit un banner violet, verde şi purpuriu, pe care scria „Voturi pentru femei”. Pe masă se afla un pupitru micuţ, în spatele lui fuseseră puse şase scaune, unul lângă altul.

Charlotte îşi spunea: „Toate femeile astea se revoltă împotriva bărbaţilor!” Nu ştia dacă să fie încântată sau ruşinată de asta.

Audienţa începu să aplaude când cinci femei păşiră pe scenă. Toate erau îmbrăcate impecabil, în veşminte care numai la modă nu erau; niciuna nu avea vreo fustă foarte strâmtă ori vreo pălărie ca un clopot. Oare chiar erau femeile care spărgeau geamuri, distrugeau picturi şi aruncau bombe? Păreau mult prea respectabile.

Apoi începură discursurile. Charlotte nu era mai deloc interesată. Vorbeau despre organizare, finanţe, petiţii, amendamente şi alegeri. Fata era dezamăgită: nu învăţa nimic. N-ar fi trebuit cumva să citească nişte cărţi înainte să se ducă la o întrunire, ca să înţeleagă cum se proceda? După aproape o oră, se hotărî să plece. Atunci însă, femeia care tocmai vorbea fu întreruptă.

Două femei îşi făcuseră apariţia într-o laterală a scenei. Una era o fată cu un aer sportiv, purtând un combinezon auto. Împreună cu ea, sprijinindu-se, de fapt, de ea, se afla o femeie scundă şi subţirică, înveşmântată într-un pardesiu primăvăratic verde şi purtând o pălărie mare. Audienţa izbucni în aplauze. Femeile de pe podium se ridicară în picioare. Aplauzele se făceau tot mai furtunoase, punctate chiar de urale. Lângă Charlotte, cineva se ridică în picioare şi în câteva secunde o mie de femei erau în picioare.

Doamna Pankhurst se îndreptă încet spre pupitru.

Charlotte o vedea foarte bine. Era ceea ce se numea în popor o femeie chipeşă. Avea ochi negri şi pătrunzători, o gură mare şi dreaptă şi bărbia puternică. Ar fi fost foarte frumoasă dacă n-ar fi avut nasul cam mare şi borcănat. Din cauză că fusese închisă de multe ori şi făcuse în repetate rânduri greva foamei, faţa îi era descărnată şi tenul gălbejit. Părea slăbită, firavă, abia se ţinea pe picioare.

Ridică mâinile, iar aplauzele şi uralele amuţiră aproape instantaneu.

Apoi începu să vorbească. Avea o voce puternică şi clară, deşi nu părea să strige. Charlotte observă mirată că vorbea cu accent de Lancashire.

— În 1894 am fost aleasă prin vot în Comitetul de Gardieni din Manchester[11], ca directoare la azilul de săraci. Prima dată când m-am dus acolo, am fost îngrozită la vederea unor fetiţe de şapte şi opt ani care stăteau în genunchi şi frecau podelele reci din piatră de pe nişte coridoare lungi. Fetele purtau, fie vară, fie iarnă, cămăşi subţiri de bumbac, cu decolteu şi cu mâneci scurte. Noaptea nu erau îmbrăcate cu nimic, întrucât cămăşile de noapte erau considerate mult prea bune pentru sărăcani. Faptul că bronşita era epidemică printre ele în cea mai mare parte a timpului nu făcuse să le treacă prin cap gardienilor să le schimbe în vreun fel hainele. Nu cred că trebuie să adaug că, până la venirea mea, toţi gardienii erau bărbaţi.

Am aflat că în azilul acela de săraci se aflau femei însărcinate, care frecau podelele, făcând muncile cele mai grele, aproape până în clipa în care copiii lor veneau pe lume. Multe dintre ele erau femei nemăritate; foarte, foarte tinere, aproape nişte fetiţe. Bietelor mame li se îngăduia să stea în spital doar două săptămâni după naştere. Apoi trebuiau să aleagă: fie să rămână în azil şi să-şi câştige traiul frecând podele sau făcând alte munci, dar în cazul ăsta erau despărţite de copiii lor, fie să plece. Puteau să rămână şi să fie sărace, ori puteau să plece – cu un bebeluş de două săptămâni în braţe, fără vreo speranţă, fără adăpost, fără bani, fără să aibă unde să se ducă. Mă întreb acum: ce s-a ales de fetele astea, ce s-a ales de bieţii lor copii?

Charlotte era absolut şocată de faptul că se vorbea în public de lucruri atât de delicate. Mame nemăritate... aproape nişte fetiţe... fără adăpost, fără bani... Şi de ce trebuiau să fie despărţite de copiii lor în azilul de săraci? Chiar era adevărat aşa ceva?

Şi avea să audă altele şi mai rele.

Doamna Pankhurst ridică puţin glasul:

— Potrivit legii, dacă un bărbat care distruge o fată plăteşte suma rotundă de douăzeci de lire, atunci azilul nu mai este inspectat. Dacă o asistentă care creşte bebeluşi ia numai un copil o dată şi sunt plătite cele douăzeci de lire, atunci inspectorii nu mai pot să controleze azilul.

Asistente care cresc bebeluşi... un bărbat care distruge o fată... Charlotte nu cunoştea aceşti termeni, însă vorbeau de la sine şi ce spuneau era îngrozitor.

— Bineînţeles, copiii mor cu o repeziciune oribilă, iar asistentele sunt libere să ceară încă o victimă. De ani de zile, femeile se străduiesc să impună schimbarea Legii săracilor, astfel încât să-i apere pe toţi copiii nelegitimi şi să facă imposibil ca niciun ticălos bogat să nu mai scape basma curată pentru copilul lui. S-a încercat de nenumărate ori, însă mereu fără nicio izbândă, pentru că – şi în clipa aia glasul îi deveni un strigăt pătimaş – singurele cărora le pasă de aceste lucruri sunt femeile!

Audienţa izbucni într-un ropot de aplauze şi o femeie care stătea lângă Charlotte strigă:

— Bravo! Bravo!

Charlotte se întoarse către aceasta şi o apucă de braţ.

— E adevărat? o întrebă ea. *E adevărat?*

Însă doamna Pankhurst începuse iar să vorbească.

— Aş fi vrut să am timp şi putere să vă povestesc toate tragediile la care am fost martoră pe când eram în comitetul acela. La departamentul unde se acordau ajutoarele băneşti am ajuns să cunosc femei văduve care se luptau cu disperare să-şi păstreze casele şi familiile. Legea le acordă acestor femei şi copiilor ajutoare băneşti foarte mici, cu condiţia ca mamele să lucreze la azilul de săraci. Chiar dacă o femeie are un copil sugar, este considerată, potrivit legii, o persoană aptă de muncă.

Ni se spune că femeile ar trebui să stea acasă şi să aibă grijă de copii. Eu îmi şocam colegii bărbaţi spunându-le: „Când o să aibă femeile drept de vot, ele vor avea grijă ca femeile să poată *să stea* acasă şi să aibă grijă de copiii lor!”

În 1899 am ajuns să lucrez la Biroul de înregistrare a Naşterilor şi Deceselor din Manchester. Chiar şi după experienţa pe care o avusesem la Comitetul Gardienilor, tot eram şocată să mi se amintească la nesfârşit de cât de puţin se bucură femeile şi copiii pe lume. Au venit la mine la birou fetiţe de treisprezece ani ca să înregistreze naşterea copiilor lor, evident, nelegitimi. În majoritatea cazurilor, nu era nimic de făcut. Vârsta la care poţi să-ţi dai consimţământul este şaisprezece ani, însă, de obicei, un bărbat poate să susţină că a crezut că fata avea peste şaisprezece ani. Pe când lucram la

birou, o mamă foarte tânără, care născuse un copil nelegitim, şi-a abandonat bebeluşul, care a murit. Fata a fost judecată pentru omucidere şi condamnată la moarte. Iar bărbatul, adevăratul ucigaş al copilului, nu a primit nicio pedeapsă, deşi logic vorbind, în cazul în care justiţia ar fi funcţionat, ar fi fost şi el condamnat.

În zilele acelea, m-am întrebat de multe ori ce e de făcut. Am intrat în Partidul Laburist, gândindu-mă că, datorită şedinţelor de acolo, se poate întâmpla ceva crucial, pot să apară anumite cereri de eliberare a femeilor pe care politicienii să nu le mai poată ignora. Ei bine, nu s-a întâmplat nimic.

În toţi anii aceştia, fetele mele s-au făcut mari. Într-o zi, Christabel m-a uimit, zicându-mi: „Cât de mult aţi încercat voi, femeile, să primiţi dreptul la vot! În ceea ce mă priveşte, sunt hotărâtă să-l folosesc". Din ziua aceea, am avut două mottouri. Unul este: „Voturi pentru femei", iar celălalt: „În ceea ce mă priveşte, sunt hotărâtă să-l folosesc!"

Cineva strigă: „Şi eu", şi sala clocoti din nou de aplauze şi de urale. Charlotte simţea că o lua cu ameţeală. Resimţea aceleaşi stări la fel ca Alice din poveste, păşise prin oglindă şi se trezise într-o lume în care nimic nu era ceea ce părea. Când citise în ziare despre sufragete, nu existase nicio referire la Legea săracilor sau la mame în vârstă de treisprezece ani (oare era *posibil* aşa ceva?), sau la fetiţe care se îmbolnăveau de bronşită în aziluri de săraci. Charlotte n-ar fi crezut o iotă dacă n-ar fi văzut-o cu ochii ei pe Annie, o cameristă obişnuită şi decentă din Norfolk, dormind pe jos în Londra după ce fusese „distrusă" de un bărbat. Ce mai contau câteva geamuri sparte când se petreceau asemenea lucruri?

— Se întâmpla cu mulţi ani înainte să aprindem torţa militantismului, a continuat doamna Pankhurst. Am încercat toate măsurile, iar anii de muncă, de suferinţe şi de sacrificii ne-au învăţat că guvernul nu se va pleca în faţa a ceea ce e drept şi just, însă va ţine cont de promptitudine. Am fost nevoite să facem ca Anglia şi toate domeniile vieţii în Anglia să devină nesigure, primejduite. A trebuit să facem ca legea engleză să eşueze, iar Curţile de justiţie să devină nişte farse; a trebuit să discreditäm guvernul şi parlamentul în ochii lumii; a trebuit să afectăm sporturile engleze, să lovim în afaceri, să distrugem proprietăţi valoroase, să demoralizăm aristocraţia, să aruncăm ruşinea asupra bisericilor, să dăm peste cap tot cursul vieţii ordonate! A trebuit să ducem tot acest război de gherilă, împins până peste marginile toleranţei poporului din Anglia.

Când oamenii vor ajunge la punctul în care să spună: „Opriţi asta în singurul mod în care poate fi oprit, daţi-le femeilor din

Anglia dreptul de a alege şi de a fi alese", abia atunci o să stingem torţa.

Marele om de stat american Patrick Henry a rezumat în felul următor cauzele care au dus la Revoluţia americană: „Am făcut petiţii, am protestat, ne-am rugat, ne-am prosternat la piciorul tronului, dar totul a fost în zadar. Trebuie să luptăm – repet, domnule, trebuie să luptăm". Patrick Henry susţinea vărsarea de sânge, considerată un mijloc bun pentru a asigura libertatea politică a *oamenilor.* Sufragetele n-au făcut una ca asta şi nici n-o vor face vreodată. De fapt, adevăratul spirit al militantismului este un respect profund şi de neînvins pentru viaţa omenească.

În spiritul acesta au pornit la luptă femeile noastre. La data de 31 ianuarie, mai multe terenuri de golf au fost arse cu acid. În 7 şi 8 februarie, firele de telegraf şi de telefon au fost tăiate în mai multe locuri şi timp de câteva ore toate comunicaţiile între Londra şi Glasgow au fost suspendate. După câteva zile, au fost sparte geamurile câtorva dintre cele mai selecte cluburi din Londra, serele de orhidee din Kew au fost devastate şi mulţi boboci valoroşi au fost distruşi de ger. Camera bijuteriilor din Turnul Londrei a fost luată cu asalt şi o vitrină protejând câteva exponate a fost spartă. În 18 februarie, o casă de ţară în curs de construcţie la Walton-on-the-Hill pentru domnul Lloyd George a fost distrusă parţial, fiindcă o bombă a explodat în zori, înainte de venirea muncitorilor.

Peste o mie de femei au ajuns în puşcărie în timpul acestor manifestări de protest, au suferit privarea de libertate, au ieşit din închisori cu sănătatea zdruncinată, slăbite la trup, dar nu şi în spirit. Dacă femeile ar fi libere, niciuna dintre aceste femei nu ar încălca legea. Ele sunt femei care cred din tot sufletul că binele omenirii cere sacrificiul acesta; ele cred că nenorocirile îngrozitoare care ne devastează civilizaţia nu vor putea fi contracarate până când femeile nu vor primi dreptul de a vota. Nu-i decât un singur mod de a stopa aceste tulburări. Şi nu este deportarea noastră!

— Nu! strigă cineva.

— Nu este închiderea noastră în puşcării!

— Nu! strigă la unison mulţimea.

— E să ni se facă dreptate!

— Da!

Charlotte îşi dădu seama că striga împreună cu celelalte. Femeia mărunţică de pe podium părea să aibă o înfăţişare reflectând o indignare justificată. Ochii îi aruncau flăcări, îşi încleştase pumnii, îşi ridicase bărbia, iar glasul îi era gâtuit de emoţie.

— Focul suferinţelor care le pârjoleşte pe surorile noastre din închisori ne arde şi pe noi. Fiindcă suferim împreună cu ele, le împărtăşim durerea şi, în cele din urmă, vom împărtăşi cu ele şi victoria. Focul ăsta va striga în urechile multora dintre cele care dorm un singur cuvânt: „Trezeşte-te!”, şi ele nu vor mai moţăi. Se va pogorî cu darul limbilor peste multe care până acum au fost amorţite, iar ele vor ieşi să predice vestea eliberării. Lumina lui va fi văzută din depărtare de multe femei care suferă, sunt copleşite de amaruri şi asuprite, şi le va lumina vieţile cu o nouă speranţă. Deoarece spiritul care sălăşluieşte azi în femei nu poate fi înăbuşit; e mai puternic decât tirania, decât cruzimea şi asuprirea; e mai puternic chiar şi decât moartea!

***

Toată ziua, Lydia fusese încercată de o bănuială îngrozitoare.

După prânz, se dusese în camera ei să se odihnească. Dar se gândea doar la Felix. Încă mai era vulnerabilă la magnetismul lui: ar fi fost o prostie să pretindă altceva. Însă nu mai era o fetişcană neajutorată. Avea capacitatea de a lua o decizie bună. Şi era hotărâtă să nu-l lase pe Felix să distrugă viaţa tihnită pe care şi-o făcuse cu atâta grijă.

Se gândea la toate întrebările pe care nu i le pusese. Ce făcea la Londra? Din ce trăia? Cum de aflase unde să dea de ea?

I se prezentase lui Pritchard sub un nume fals. Fără îndoială, se temuse că ea n-o să-l primească. Abia în acea clipă îşi dădu seama de ce i se păruse cunoscut numele Konstantin Dmitrici Levin: era numele unui personaj din *Anna Karenina,* cartea pe care o cumpărase când îl întâlnise prima dată pe Felix. Era un alias cu o dublă semnificaţie, o şiretenie mnemonică prin care îi trezise o amintire ce zăcuse ascunsă într-un ungher al minţii, ca un gust pe care ţi-l aminteşti din copilărie. Avuseseră o discuţie în contradictoriu în legătură cu romanul acela. Era extraordinar de real, susţinea Lydia, fiindcă ştia prea bine cum era când patima se dezlănţuia în sufletul unei femei respectabile; Anna *era* Lydia. Dar cartea nu era despre Anna, spusese Felix; ci despre Levin şi căutarea lui a răspunsului la întrebarea: „Cum ar trebui să trăiesc?” Răspunsul lui Tolstoi era: „În adâncul sufletului, ştii ce e drept”. Felix susţinuse că moralitatea asta lipsită de judecată – care ignora în mod deliberat istoria, economia şi psihologia – dusese, de fapt, la incompetenţa crasă şi la degenerescenţa clasei conducătoare din Rusia. Avuseseră această discuţie în seara în care

mâncaseră ciuperci murate şi ea gustase votca pentru prima oară. Purtase o rochie turcoaz care făcea ca ochii ei cenuşii să pară albaştri. Felix îi sărutase degetele de la picioare, apoi...

Da, fusese şiret amintindu-i de toate astea.

„Oare se află de multă vreme în Londra, se întreba ea, ori a venit doar ca să-l întâlnească pe Alexei?" Probabil că exista un motiv pentru care să discute cu un amiral aflat în Londra despre eliberarea unui marinar întemniţat în Rusia. Pentru prima dată, Lydiei îi trecu prin minte că era cu putinţă ca Felix să nu-i fi dezvăluit adevărul în legătură cu asta. La urma urmelor, el rămăsese un anarhist. În 1895, era hotărât să nu fie violent, dar poate că se schimbase.

„Dacă ar şti Stephen că i-am spus unui anarhist unde se află Alexei...", chibzui ea.

Toate gândurile astea o măcinaseră la ceai. Se frământase în timp ce camerista îi făcea părul şi, ca atare, coafura nu fusese prea reuşită şi ea arăta ca o sperietoare. Îşi făcuse griji în timpul cinei şi, prin urmare, fusese mult mai puţin comunicativă cu marchiza de Quort, cu domnul Chamberlain şi cu un tânăr numit Freddie, care tot repeta în gura mare că spera că n-a păţit nimic grav Charlotte.

Îşi amintise de tăietura la mână pe care o avea Felix, care îl făcuse să ţipe când i-o strânsese. Văzuse doar o clipă rana, însă arăta destul de rău şi părea că ar fi avut nevoie să-i fie cusută.

Cu toate astea, abia la sfârşitul serii, când se afla în dormitor şi-şi peria părul, îi trecu prin minte să facă legătura între Felix şi nebunul din parc.

Gândul era atât de înspăimântător, că scăpă peria aurită pe măsuţa de toaletă şi sparse o sticluţă de parfum.

„Nu cumva Felix a venit la Londra ca să-l omoare pe Alexei? chibzui ea. Dacă el a fost cel care l-a atacat pe vizitiu în parc, nu ca să-l jefuiască, ci ca să ajungă la Alexei? Oare bărbatul cu arma era de înălţimea şi de constituţia lui Felix? Da, cam aşa. Şi Stephen l-a rănit cu sabia... Pe urmă, Alexei a plecat de la noi fiindcă era speriat (sau poate, îmi dau seama abia acum, deoarece *ştia* că «jaful» fusese o încercare de asasinat) şi Felix nu a ştiut unde să dea de el, aşa că m-a întrebat pe mine.

Îşi privea în oglindă chipul cuprins de nelinişti. Femeia care îi întorcea privirea avea ochi cenuşii, sprâncene frumoase, păr blond, o faţă drăguţă şi un creier de vrabie.

Să fie, oare, cu putinţă? Fusese Felix în stare s-o înşele în aşa hal? Da – pentru că timp de nouăsprezece ani crezuse că ea l-a trădat.

Strânse cioburile flaconului spart şi le puse într-o batistă, apoi şterse parfumul care se vărsase. Nu ştia ce să facă în

continuare. Trebuia să-l prevină pe Stephen, dar cum? „Apropo, a trecut azi-dimineaţă pe aici un anarhist şi m-a întrebat unde a plecat Alexei; şi, cum a fost iubitul meu, i-am spus...” Trebuia să inventeze o poveste. Se gândi o vreme. Cândva, fusese expertă în arta minciunii, dar îşi ieşise din mână. În cele din urmă, se hotărî că ar putea să scape cu o combinaţie între minciunile pe care Felix i le spusese ei şi lui Pritchard.

Îşi puse un halat de caşmir peste cămaşa de noapte de mătase şi trecu în camera lui Stephen.

El stătea la fereastră, în pijamale şi halat, cu un păhărel de coniac într-o mână şi un trabuc în alta, cu privirea aţintită la parcul luminat de Lună. Fu uimit s-o vadă venind, fiindcă întotdeauna el se ducea noaptea în camera ei. Se ridică în picioare zâmbitor şi o îmbrăţişă. Lydia îşi dădu seama că el înţelesese greşit motivul vizitei ei: credea că venise să facă dragoste.

— Vreau să-ţi vorbesc, zise ea.

El îi dădu drumul. I se citea dezamăgirea pe faţă.

— La ora asta?

— Cred că am făcut un lucru îngrozitor de prostesc.

— Atunci, ar fi bine să-mi povesteşti despre ce e vorba.

Se aşezară în faţa şemineului, în colţuri opuse. Dintr-odată, Lydia îşi dori *să fi venit* ca să facă dragoste.

— A fost un bărbat aici în dimineaţa asta, spuse ea. A zis că mă cunoaşte de la Sankt Petersburg. Numele îmi era cunoscut şi am crezut că îmi amintesc vag de el... Ştii cum e, uneori...

— Cum îl cheamă?

— Levin.

— Continuă!

— Mai zicea că voia să-l vadă pe prinţul Orlov.

Stephen deveni brusc foarte atent.

— De ce?

— În legătură cu un marinar care a fost închis pe nedrept. Acest... Levin... voia să pledeze personal pentru ca omul să fie eliberat.

— Şi ce i-ai spus?

— I-am zis că stă la hotelul Savoy.

— Fir-ar! înjură Stephen, apoi adăugă: Scuză-mă!

— Abia după aceea mi-a trecut prin minte că Levin poate nu era pus pe fapte bune. Avea o rană la mâna dreaptă – şi mi-am adus aminte că l-ai rănit pe nebunul din parc... Aşa că, după cum vezi, mi-am dat seama treptat... Am făcut ceva îngrozitor, nu-i aşa?

— Nu e vina ta. De fapt, e vina mea. Ar fi trebuit să-ţi spun adevărul despre bărbatul din parc, dar m-am gândit că e mai

bine să nu te sperii. Am greşit.

— Bietul Alexei, zise Lydia. Când te gândeşti că cineva vrea să-l omoare! E atât de drăguţ...

— Cum arăta Levin?

Întrebarea o nelinişti pe Lydia; câteva clipe, se gândise la „Levin" ca la un asasin necunoscut: în acea clipă, era obligată să-l descrie pe Felix.

— Oh... înalt, slab, cu părul negru, cam de vârsta mea, rus, fără îndoială; un chip drăguţ, mai degrabă ridat...

Şi se opri. *Şi eu tânjesc după el.*

Stephen se ridică.

— Mă duc să-l trezesc pe Pritchard. Poate să mă ducă el la hotel.

Lydia ar fi vrut să spună: „Nu, du-mă în pat mai bine, am nevoie de căldura şi tandreţea ta".

— Îmi pare atât de rău! zise ea.

— Poate e cel mai bine, răspunse Stephen.

Ea îl privi uimită.

— De ce?

— Fiindcă atunci când o să vină la hotelul Savoy ca să-l asasineze pe Alexei, o să-l prind.

Şi în clipa aceea Lydia înţelese că, înainte ca totul să se termine, unul dintre cei doi bărbaţi pe care îi iubea avea să-l ucidă pe celălalt.

***

Felix luă cu mare grijă sticla de nitroglicerină din chiuvetă. Traversă încăperea de parcă ar fi mers pe coji de ouă. Perna lui era pe saltea. Lărgise ruptura până ajunsese de vreo şase centimetri, ca să bage sticla prin gaura făcută. Aranjă umplutura pernei în jurul sticlei, pentru ca bomba să stea bine prinsă în materialul care absorbea şocurile. Luă apoi perna şi, ţinând-o ca şi cum ar fi fost un copil, o vârî în valiză, o închise şi răsuflă ceva mai uşurat.

Îşi puse pe urmă haina, eşarfa şi pălăria respectabilă. Luă cu grijă valiza şi ieşi.

Drumul până în West End se dovedea un coşmar.

Sigur că nu putea folosi bicicleta, dar până şi mersul pe jos îl scotea din minţi. În fiecare secundă vedea cu ochii minţii sticla cea verde din pernă; de fiecare dată când punea piciorul jos, îşi imagina micuţa undă de şoc care-i străbătea trupul, ajungând, prin mână, până la valiză; vedea cu ochii minţii moleculele de nitroglicerină care vibrau tot mai repede în mâna lui.

Trecu pe lângă o femeie care spăla pe jos în faţa casei sale. O luă direct pe drum, ca nu cumva să alunece pe pietrele ude, şi ea îl întrebă în râs:

— Ţi-i frică să nu-ţi uzi „picerele”, băiatu’?

În Euston, în faţa unei fabrici, un grup de ucenici năvăli pe o poartă, alergând după o minge de fotbal. Felix rămase încremenit în vreme ce ei alergau în jurul lui, împingându-se şi luptându-se care să ia mingea. În cele din urmă, unul îi dădu un şut zdravăn mingii şi dispărură cu toţii la fel de repede pe cât apăruseră.

Să traverseze Euston Road era un dans cu moartea. Cinci minute stătu pe bordură, aşteptând să se elibereze îndeajuns traficul; apoi fu nevoit să meargă atât de repede, încât mai că alerga.

În Tottenham Court Road, intră într-o papetărie de lux. Magazinul era liniştit şi tăcut. Un vânzător, într-o haină de dimineaţă, îl întâmpină.

— Cu ce vă pot ajuta, domnule?

— Aş dori un plic, vă rog.

Vânzătorul îl privi mirat.

— Numai unul, domnule?

— Da.

— Un fel anume, domnule?

— Simplu, dar de bună calitate.

— Avem albastru, ivoriu, gălbui spre verde, pal, crem, bej...

— Alb.

— Prea bine, domnule.

— Şi o coală de hârtie.

— O coală de hârtie, domnule.

Totul costa trei pence. În principiu, ar fi preferat să fugă fără să plătească, dar nu avea cum să alerge cu bomba în valiză.

Strada Charing Cross gemea de oameni, fiecare îndreptându-se spre muncă, la magazine sau la birouri. Era imposibil să mergi fără să fii împins. Felix rămase câteva minute în poarta unei case, întrebându-se ce să facă. În cele din urmă, se hotărî să ia valiza în braţe, ca s-o apere de mulţimea care se îmbrâncea.

În Leicester Square se opri într-o bancă. Se aşeză la una dintre mesele de scris la care clienţii îşi scriau cecurile. Avea la dispoziţie o trusă de tocuri şi o călimară cu cerneală. Lăsă valiza pe covor şi începu să scrie. Câteva momente, se mai relaxă. Funcţionarii de bancă, în haine lungi, treceau cu paşi uşori pe lângă el, cu hârtii în mână. Felix luă un toc şi scrise pe plicul recent cumpărat:

Prinţului A.A. Orlov

Hotelul Savoy
Strand, Londra W.

Împături coala albă şi o puse în plic, ca să-l facă să pară mai voluminos, fiindcă nu voia ca plicul să pară gol. Linse lipiciul de pe clapa de închidere şi închise plicul. Apoi, cu mari precauţii, îşi luă valiza şi ieşi din bancă.

În Trafalgar Square îşi înmuie batista în fântână ca să-şi tamponeze faţa.

Trecu de gara Charing Cross şi o luă spre est, de-a lungul cheiului. Pe lângă podul Waterloo, câţiva şţrengari stăteau rezemaţi de parapet, azvârlind cu pietre după pescăruşii care pluteau pe apă. Felix i se adresă puştiului care părea cel mai dezgheţat:

— Vrei un penny?

— Da, omule!

— Eşti curat pe mâini?

— Da, omule! răspunse băiatul şi îi arătă două mâini jegoase.

„Asta e, să sperăm că va merge", chibzui Felix.

— Ştii unde e hotelul Savoy?

— Cum să nu!

Felix se gândi că asta trebuie să însemne acelaşi lucru ca „Da, omule". Îi dădu băiatului plicul şi un penny.

— Numără încet până la o sută, pe urmă du scrisoarea asta la hotel. Pricepi?

— Da, omule!

Felix urcă scările care duceau spre pod. Era plin de bărbaţi cu pălării melon pe cap, venind dinspre capătul opus. Felix se amestecă şi el în mulţime.

Intră apoi în dugheana unui vânzător de ziare şi îşi luă *The Times.* Chiar când ieşea, un tânăr intră grăbit. Felix ridică braţul, oprindu-l, şi strigă:

— Uită-te pe unde mergi!

Tânărul se uită mirat la el. Pe când ieşea, Felix îl auzi spunându-i vânzătorului:

— Ce nervos era omul acela, nu-i aşa?

— E străin, zise vânzătorul, pe urmă Felix se îndepărtă.

Dădu ocol zonei centrale Strand şi intră în hotel. Se aşeză pe un fotoliu în hol şi puse valiza jos, între picioare. „Nu mai e mult", îşi zise el.

Din locul în care stătea, putea să vadă atât uşile, cât şi zona de recepţie destinată hamalilor hotelului. Băgă mâna în haină şi se uită la un ceas de buzunar imaginar, apoi deschise ziarul şi se puse pe aşteptat, ca şi cum ar fi ajuns la o întâlnire mai devreme decât era prevăzut.

Trase valiza mai aproape de scaun şi o puse între picioare, ca s-o ţină la adăpost de o eventuală lovitură accidentală a vreunui trecător neatent. Holul zumzăia de oameni: era aproape ora zece. „La ora asta iau micul dejun cei din clasa conducătoare”, reflectă Felix. El nu mâncase nimic: în acea zi îi lipsea cu totul pofta de mâncare.

Peste marginea ziarului, îi analiza pe cei aflaţi în hol. Doi dintre aceştia puteau să fie detectivi. Felix se întreba dacă i-ar fi putut împiedica fuga. „Dar chiar dacă ar auzi explozia, chibzui el, de unde să ştie care dintre zecile de persoane care trecuseră prin hol era de vină? Nimeni nu ştie cum arăt. Ar şti doar dacă m-ar fi urmărit. Va trebui să am grijă să nu fiu urmărit”.

Se întreba când avea de gând să-şi facă puştiul apariţia. La urma urmelor, băiatul îşi primise moneda de un penny. Poate că aruncase plicul în apă şi fugise la magazinul de dulciuri. Dacă aşa stăteau lucrurile, atunci Felix era nevoit s-o ia de la capăt cu prostia asta, până când va găsi un ştrengar ceva mai cinstit.

Deşi îşi ridica privirea foarte des, reuşi totuşi să citească un articol din ziar. Guvernul voia să-i facă pe cei care dădeau bani Sindicatului Social şi Politic al Femeilor să plătească pentru pagubele produse de sufragete. Intenţiona să stabilească o legislaţie specială, ca să facă posibil acest lucru. „Cât de prosteşti sunt guvernele când le apucă intransigenţa, îşi zicea Felix; toţi o să le finanţeze incognito”.

Pe unde hoinărea puştiul ăla?

Se întrebă ce-o fi făcând Orlov în momentul acela. Era foarte probabil să se afle într-una dintre camerele hotelului, la câţiva metri deasupra capului lui Felix, luând micul dejun ori bărbierindu-se, sau, poate, scriind o scrisoare, ori discutând cu Walden. „Mi-ar plăcea să-l omor şi pe Walden”, se gândi Felix.

Nu era deloc cu neputinţă ca peste câteva momente să păşească amândoi în hol. Era însă prea mult să spere una ca asta.

„Oare ce-o să fac dacă aşa o să se întâmple? se întreba Felix. O să arunc bomba şi o să mor fericit”.

Dincolo de uşile din sticlă îl văzu pe puşti.

Băiatul intrase pe aleea strâmtă care ducea la intrarea hotelului. Felix îi vedea plicul din mână: îl ţinea de un colţ, aproape dezgustat, de parcă plicul ar fi fost murdar şi el curat, nu exact pe dos. Se apropie de uşă, însă îl opri un comisionar cu joben. Cei doi schimbară câteva vorbe, imposibil de auzit dinăuntru, după care băiatul se îndepărtă. Comisionarul intră în hol cu plicul în mână.

Felix era încordat ca un arc. Oare avea să meargă?

Comisionarul le dădu plicul celor de la recepţie.

Omul de la recepţie se uită la plic, luă un toc, scrise ceva în colţul din dreapta sus al plicului – numărul unei camere? – şi chemă un *boy.*

Mergea!

Felix se ridică, luă cu atenţie valiza de jos şi se îndreptă spre scări.

Servitorul îl depăşi la etajul întâi şi continuă să urce.

Felix îl urmă.

Era aproape mult prea uşor.

Îl lăsă pe băiat să i-o ia înainte cu un etaj, apoi grăbi pasul, ca să nu-l piardă din ochi.

La etajul cinci, servitorul merse de-a lungul unui coridor.

Felix se opri să se uite.

Băiatul bătu la o uşă, care se deschise şi o mână luă plicul.

Te-am prins, Orlov!

Servitorul se prefăcu că se îndepărtează, dar fu chemat de îndată înapoi. Felix nu auzea ce se spunea, dar băiatul primise bacşiş.

— Vă mulţumesc foarte mult, domnule, sunteţi foarte amabil.

După asta, uşa se închise.

Felix intră la rândul lui pe coridor.

Servitorul îi văzu valiza şi întinse mâna.

— Pot să vă ajut, domnule?

— Nu, răspunse Felix tăios.

— Prea bine, domnule, zise băiatul şi se îndepărtă.

Felix se îndreptă spre uşa camerei lui Orlov. Ce se întâmplase cu măsurile de securitate de nu fuseseră luate? Poate că Walden îşi închipuia că un asasin nu putea intra într-o cameră de hotel în Londra, însă Orlov ar fi trebuit să ştie că asta era posibil. O clipă, Felix fu ispitit să plece şi să se mai gândească puţin sau, poate, să meargă în recunoaştere; dar ajunsese prea aproape de Orlov ca să dea înapoi.

Puse valiza jos, în faţa uşii. O deschise, băgă mâna în pernă şi scoase cu grijă sticla verde.

Se ridică încetişor şi ciocăni la uşă.

Capitolul VIII

Walden studia plicul. Fusese scris cu o mână sigură şi impersonală. A unui străin, fiindcă un englez ar fi scris *Prinţul Orlov* sau *Prinţul Alexei,* nu *Prinţul A.A. Orlov.* Walden ar fi vrut să ştie ce se afla în el, dar Alexei se mutase în timpul nopţii la un alt hotel şi nu-l putea deschide în absenţa lui – la urma urmelor, era corespondenţa altui gentleman.

I-l dădu înapoi lui Basil Thomson, care nu avea astfel de scrupule. Acesta dezlipi clapeta şi scoase din plic o singură coală de hârtie.

— Nu scrie nimic! exclamă el.

Apoi se auzi o bătaie la uşă.

Toţi se mişcară cu repeziciune. Walden se îndreptă către ferestre, departe de uşă, ca să nu fie în bătaia focului, în spatele unei canapele, gata să se ghemuiască. Cei doi detectivi se duseră în două colţuri opuse ale încăperii şi-şi scoaseră armele. Thomson rămăsese în picioare în mijlocul camerei, în spatele unui şezlong mare.

Bătaia se repetă.

— Intră, e deschis, spuse Thomson.

Cel care ciocănise îşi făcu apariţia în cadrul uşii.

Walden îşi încleştă mâna pe spătarul canapelei de teamă: bărbatul chiar *părea* înspăimântător.

Era înalt, cu o pălărie melon şi o haină neagră închisă până la gât. Avea faţa albă şi suptă. În mâna stângă ţinea o sticlă mare şi verde. Scrută încăperea şi-şi dădu seama pe dată că era o cursă.

Ridică sticla, spunând:

— Nitro!

— Nu trageţi! le strigă Thomson detectivilor.

Walden era înnebunit de spaimă. Ştia ce era nitroglicerina: dacă sticla cădea, aveau să moară cu toţii. Iar el voia să trăiască, nu să moară într-o clipă, în chinuri groaznice.

Urmă un lung moment de tăcere. Nimeni nu făcea nicio mişcare. Walden nu-şi putea lua ochii de la faţa ucigaşului. În acea pauză scurtă şi înfiorătoare, în mintea lui se întipărea fiecare detaliu al chipului său: nasul curbat, gura mare, ochii trişti, părul negru şi des care ieşea de sub borurile pălăriei. „E nebun? se întreba Walden. Plin de amărăciune? Lipsit de suflet? Sadic? Pe chipul lui se citeşte numai absenţa fricii”.

Thomson fu cel care rupse tăcerea.

— Predă-te, zise el. Lasă sticla jos! Nu mai face pe nebunul!

Walden se gândea: „Dacă detectivii îl împuşcă şi se prăbuşeşte, oare aş putea să ajung la el la timp ca să prind

sticla înainte să cadă pe duşumea?... Nu”.

Ucigaşul nu se clintea din loc, ţinând în continuare sticla înălţată. „Se uită la mine, nu la Thomson, îşi dădu seama Walden. Mă studiază, de parcă aş fi un subiect fascinant pentru el; e atent la detalii, se întreabă ce anume m-ar putea manipula. E o privire personală. El e la fel de interesat de mine pe cât sunt şi eu de el. Şi-a dat seama că Alexei nu e aici; ce-o să facă mai departe?”

Ucigaşul i se adresă în rusă lui Walden:

— Nu eşti aşa de prost pe cât pari.

Walden se gândea: „E un sinucigaş? O să ne omoare pe toţi şi pe el odată cu noi? Mai bine l-am ţine de vorbă...”

Dar în clipa următoare bărbatul o luă la fugă.

Walden îi auzi paşii alergând pe coridor.

Afară, detectivii îngenuncheaseră, luând poziţie de tragere. Walden văzu că asasinul fugea cu paşi ciudat de fluizi, cu braţul stâng atârnând drept, ţinând sticla pe cât putea de nemişcată în timp ce fugea.

„Dacă îi dă drumul acum, se întrebă Walden, oare o să ne omoare pe toţi de la distanţa asta? Probabil că nu”.

Thomson avusese aceeaşi idee. Strigă:

— Trageţi!

Se auziră două detunături, provenite de la două pistoale.

Asasinul se opri şi se întoarse.

Era rănit?

Bărbatul îşi arcui braţul spre spate şi azvârli sticla spre ei.

Thomson şi cei doi detectivi se aruncară la pământ. Într-o fracţiune de secundă, Walden îşi dădu seama că dacă nitroglicerina exploda lângă ei, nu mai avea niciun rost să stea la pământ.

Sticla se răsucea în aer în timp ce zbura spre ei. Avea să se izbească de duşumea la cinci metri de Walden. Şi când va cădea, sigur va exploda.

Walden se repezi *spre* sticla în mişcare, care cobora într-un arc de cerc, îşi întinse mâinile şi o prinse. Avea impresia că-i alunecă degetele pe sticlă. Fu cât pe ce s-o scape, cuprins de panică; era gata să-i dea drumul din mână; pe urmă o prinse iar...

Nu aluneca, pentru Dumnezeu, să nu aluneci...

... Şi ca un portar care prinde o minge la fotbal, o trase la piept, protejând-o cu trupul lui, apoi se răsuci în direcţia în care se deplasase sticla; pe urmă îşi pierdu echilibrul şi căzu în genunchi, dar reuşi să-şi revină, gândindu-se: „O să mor”.

Însă nu se întâmplă nimic.

Ceilalţi se holbau la el, în genunchi, ţinând sticla în braţe ca şi cum ar fi fost un bebeluş.

Şi unul dintre detectivi leşină.

***

Câteva clipe, Felix nu-şi putu lua privirea de la Walden, uluit; abia pe urmă se întoarse şi o luă la fugă în jos pe scări.

Walden acţionase uimitor. Ce prezenţă de spirit avusese, să prindă sticla!

Auzi un strigăt vag:

— După el!

„Se întâmplă iar, chibzui el; iar sunt nevoit să fug. Ce se petrece cu mine?”

Scările parcă nu se mai sfârşeau. În spatele lui, percepea paşi fugind. Bubui şi o împuşcătură.

La următorul etaj, se ciocni de un chelner care ducea o tavă. Chelnerul căzu, răspândind toată mâncarea pe jos.

Urmăritorul era cu un rând sau două de scări în spatele lui. Ajunsese la baza casei scării. Arboră o figură relaxată şi păşi pe hol.

Era tot aglomerat.

Avea impresia că mergea pe sârmă.

Cu coada ochiului, îi zări pe cei doi bărbaţi pe care îi identificase ca posibili detectivi. Erau adânciţi într-o conversaţie şi păreau îngrijoraţi: probabil că auziseră focurile de armă.

Străbătu holul cu paşi măsuraţi, rezistând cu disperare impulsului de a o lua la fugă. I se părea că toată lumea se uita la el. Nu-şi întorcea capul în nicio parte.

Ajunse la uşă şi ieşi.

— Doriţi o trăsură, domnule? îl întrebă portarul.

Felix sări într-o trăsură care aştepta şi aceasta porni.

Când dădea colţul să intre în Strand, aruncă o privire înapoi spre hotel. Unul dintre detectivii care se aflaseră sus ieşea în goană pe uşă, urmat de alţi doi din hol. Îl întrebară ceva pe paznic, care arătă cu mâna trăsura în care se afla Felix. Detectivii îşi scoaseră pistoalele şi o luară la fugă după trăsură. Traficul era foarte aglomerat. Pe Strand, trăsura fu nevoită să se oprească.

Felix sări jos.

— Măi! Ce-i cu tine, John? strigă vizitiul în argou.

Felix se năpusti printre oameni, către latura cea mai îndepărtată a drumului, şi o luă la fugă spre nord.

Aruncă o privire peste umăr. Ceilalţi veneau după el.

Trebuia să rămână în faţa lor până când avea să se poată pierde pe undeva, printr-un labirint de străduţe sau într-o gară.

Un poliţist în uniformă îl văzuse alergând şi-l urmărea cu un ochi bănuitor de pe partea cealaltă a străzii. După câteva minute, detectivii îl zăriră pe poliţist şi îl strigară, iar omul o luă la fugă după el.

Felix îşi înteţi goana. Inima îi bătea cu putere şi începuse să gâfâie tare.

Mai dădu un colţ şi conştientiză că ajunsese în piaţa de legume şi fructe din Covent Garden.

Pe străzile pietruite era o învălmăşeală de camionete şi docare trase de măgăruşi. Peste tot se îmbulzeau hamali de piaţă, ducând pe cap tăvi din lemn sau împingând cărucioare. Bărbaţi musculoşi, numai în maiouri, descărcau din căruţe butoaie pline cu mere. Lăzi cu salată, cu roşii şi cu căpşune erau vândute şi cumpărate de bărbaţi cu pălării melon şi cărate de alţi bărbaţi cu şepci pe cap. Era un zgomot îngrozitor.

Felix se repezi în mijlocul pieţei.

Se ascunse în spatele unei grămezi de lăzi goale, trăgând cu ochiul prin spaţiile libere dintre ele. După câteva clipe, îi văzu pe urmăritori. Stăteau nemişcaţi, uitându-se în jur. Îşi spuseră ceva, după care se răspândiră, fiecare plecând să caute în altă parte.

„Deci Lydia m-a trădat, reflectă Felix în vreme ce-şi trăgea răsuflarea. Oare ştia deja că îl căutam pe Orlov ca să-l omor? Nu, n-avea cum. Nu se prefăcea ieri-dimineaţă; nu simula când m-a sărutat. Dar dacă ar fi crezut povestea cu marinarul pe care voiam să-l scot din închisoare, nu i-ar fi spus nimic lui Walden. Bun, atunci înseamnă că probabil şi-a dat seama pe urmă că am minţit-o, aşa că şi-a avertizat soţul, fiindcă nu voia să ia parte în vreun fel la uciderea lui Orlov. De fapt, nu s-ar putea spune că m-a trădat. Data viitoare n-o să mă mai sărute. Mai bine zis, n-o să mai fie nicio dată viitoare". Poliţistul în uniformă se îndrepta spre el.

Felix se dădu mai în spate şi se trezi într-o fundătură, ascunsă de lăzile din jurul lui.

„În orice caz, îşi zise el, am scăpat din capcana lor. Noroc cu nitroglicerina! Dar *ei* ar trebui să se teamă de *mine.* Eu sunt vânătorul. Eu sunt cel care întinde capcane. Walden, el e pericolul. De două ori mi-a stat în cale. Cine ar fi zis că un aristocrat cărunt o să aibă atâta curaj?

Se întrebă unde era poliţistul. Trase cu ochiul de partea cealaltă.

Şi se trezi nas în nas cu el.

Pe faţa acestuia apăru o expresie de uluială când Felix îl înşfacă de veston şi-l azvârli în spaţiul cel strâmt, făcându-l să se clatine zdravăn. Apoi se aruncă asupra lui şi omul căzu. Felix era deasupra lui. Îl prinse de gât şi începu să strângă.

Îi ura pe poliţişti.

Îşi aminti de Białystok, unde spărgătorii de grevă – bătăuşi înarmaţi cu drugi din fier – îi bătuseră pe muncitori în faţa fabricii, în timp ce poliţiştii se uitaseră fără să mişte un deget. Îşi aminti de pogrom, când huliganii se dezlănţuiseră în cartierul evreiesc, dând foc la case, bătând bătrânii şi violând fetele, în vreme ce poliţiştii priveau râzând. Îşi aminti de Duminica Sângeroasă, când soldaţii trăseseră salve după salve în mulţimea paşnică adunată în faţa Palatului de Iarnă, în vreme ce poliţiştii se uitau, distrându-se pe cinste. Îi revăzu în minte pe poliţiştii care îl duseseră la fortăreaţa Sfinţii Petru şi Pavel, ca să fie torturat, pe cei care îl escortaseră în Siberia şi-i furaseră haina, pe cei care se repeziseră în mulţimea adunată pentru grevă în Sankt Petersburg, fluturându-şi bastoanele din cauciuc, lovindu-le în cap pe femei; întotdeauna loveau femeile.

Un poliţist era un muncitor care-şi vându-se sufletul.

Felix strângea tot mai tare. Omul închise ochii şi încetă să se mai zbată.

Felix strânse şi mai tare.

Auzi însă un sunet.

Întoarse capul.

Un băieţel de vreo doi-trei ani stătea în faţa lui, muşcând dintr-un măr, şi se uita cum îl strângea de gât pe poliţist.

Felix îşi spuse: „Oare ce mai aştept?”

Îi dădu însă drumul poliţistului.

Copilul se îndreptă spre el, uitându-se la bărbatul inconştient.

Felix privi afară, dincolo de fundătură. Nu se zărea niciunul dintre detectivi.

— Doarme? întrebă băieţelul.

Felix se îndepărtă.

Reuşi să iasă din piaţă fără să mai vadă pe nimeni dintre cei care-l urmăreau.

Se întoarse în zona centrală Strand.

Începea să se simtă în largul lui.

În Trafalgar Square, se sui într-un omnibuz.

***

Aştepta în apartamentul de la hotel, în vreme ce Thomson îşi aduna echipa de detectivi. Cineva îi dăduse un pahar de coniac cu apă minerală şi abia atunci observase că îi tremurau mâinile. Nu-şi putea scoate din minte imaginea sticlei de nitroglicerină în mâinile lui.

Încerca să se concentreze asupra lui Thomson. Poliţistul se schimbase vizibil în timp ce vorbea cu oamenii lui: îşi scosese mâinile din buzunare, stătea pe braţul fotoliului, iar glasul, din tărăgănat, îi devenise clar şi tăios.

Pe măsură ce Thomson vorbea, Walden începea să se liniştească.

— Tipul ăsta ne-a scăpat printre degete. N-o să se mai întâmple a doua oară. Ştim ceva despre el şi o să aflăm mult mai multe. Ştim că se afla la Sankt Petersburg în 1895 sau înaintea acestui an, întrucât lady Walden îşi aminteşte de el. Ştim că a fost în Elveţia, pentru că valiza în care a avut bomba era elveţiană. Şi ştim cum arată.

„Faţa aceea", îşi zise Walden, încleştându-şi pumnii.

— Watts, vreau ca tu şi băieţii tăi să cheltuiţi nişte bani prin East End, continuă Thomson. Aproape sigur, omul e rus, prin urmare, probabil e anarhist şi evreu, dar să nu fim siguri de asta. Să vedem dacă putem să aflăm cum îl cheamă. Dacă reuşim, trimitem telegrame la Zürich şi la Sankt Petersburg ca să cerem mai multe informaţii. Richards, vei începe cu plicul. Probabil că nu a cumpărat decât unul şi poate că un vânzător o să-şi aducă aminte de vânzarea asta. Woods, te ocupi de sticlă. E o sticlă de Winchester, cu dop tot din sticlă. Numele fabricantului e scris pe fundul ei. Află cui le furnizează ei sticle în Londra. Trimite-ţi oamenii la toate magazinele şi vezi dacă vreun chimist îşi aduce aminte de un client care să corespundă descrierii omului nostru. Cu siguranţă, a cumpărat ingredientele pentru nitroglicerină din mai multe magazine; şi dacă putem să găsim aceste magazine, o să ştim pe unde să-l căutăm în Londra.

Walden era impresionat. Nu-şi dăduse seama că asasinul lăsase atâtea indicii. Începea să se simtă mai bine.

Thomson i se adresă unui tânăr cu pălărie de fetru şi cămaşă cu guler moale.

— Taylor, îţi revine sarcina cea mai importantă. Lordul Walden şi cu mine l-am văzut pe asasin pentru scurtă vreme, însă lady Walden a avut vreme să se uite bine la el. Vei veni cu noi la înălţimea Sa şi, cu ajutorul ei şi al nostru, o să faci un portret al omului ăstuia. Vreau ca portretul să fie tipărit în seara asta şi până mâine să fie transmis tuturor secţiilor de poliţie din Londra.

„Fără îndoială, chibzui Walden, omul n-o să ne mai scape acum". Dar imediat îşi aduse aminte că la fel crezuse şi când îi întinseseră capcana în camera de hotel; şi începu din nou să tremure.

***

Felix se uita în oglindă. Îşi tăiase părul foarte scurt, ca un prusac, şi îşi răsese sprâncenele, din care rămăseseră doar nişte linii subţiri. N-avea să se mai radă de atunci înainte, aşa că într-o zi va arăta neglijent, iar într-o săptămână sau două, barba şi mustaţa îi vor ascunde liniile distinctive ale gurii şi bărbiei. Din păcate, nu era nimic de făcut cu nasul. Cumpărase o pereche de ochelari la mâna a doua, cu rame din sârmă. Aveau lentile mici, aşa că putea să se uite peste ele. Îşi dăduse pălăria melon şi haina neagră pe o jachetă albastră de marinar şi o şapcă de tweed cu cozoroc.

Cine s-ar fi uitat cu atenţie şi-ar fi dat seama că era acelaşi om, însă la o privire superficială, părea cu totul altcineva.

Ştia că trebuia să renunţe la camera posomorâtă închiriată în casa lui Bridget. Cumpărase toate chimicalele dintr-o zonă aflată la vreo trei kilometri distanţă, iar când poliţiştii aveau să afle, vor porni să cerceteze din casă-n casă. În cele din urmă, vor ajunge şi pe strada aceea şi unul dintre vecini va spune:

— Îl cunosc, stă în subsol la Bridget.

Trebuia să fugă. Asta era ceva umilitor şi deprimant.

Mai fugise şi în alte dăţi, însă mereu după ce ucidea pe cineva, niciodată înainte.

Îşi luă aparatul de ras, lenjeria de schimb, dinamita pe care o făcuse singur şi cartea cu povestirile lui Puşkin, apoi le introduse într-o legăturică făcută dintr-o cămaşă curată. Pe urmă se duse în salon la Bridget.

— Sfinte Iisuse Hristoase, ce ţi-ai făcut la sprâncene? întrebă ea mirată. Erai un bărbat frumos.

— Trebuie să plec, răspunse el.

Ea aruncă o privire la legăturica lui.

— Văd că ţi-ai făcut deja bagajul.

— Dacă vine poliţia, n-o să fii nevoită să minţi.

— O să spun că te-am dat pe uşă afară, deoarece bănuiam că erai un anarhist.

— La revedere, Bridget!

— Scoate-ţi ochelarii ăia prosteşti şi pupă-mă!

Felix o sărută pe obraz, apoi ieşi.

— Noroc, băiete! o auzi el strigându-i în urmă.

Îşi luă bicicleta şi, pentru a treia oară de când ajunsese la Londra, plecă să-şi caute un adăpost.

Pedala încet. Nu mai era slăbit din cauza rănilor, însă se simţea dezamăgit din cauza sentimentului că eşuase. Străbătu nordul Londrei şi City, pe urmă trecu fluviul pe Podul Londrei. Ajuns în partea cealaltă, se îndreptă spre sud-est, pe lângă o cârciumă numită Elefantul şi Castelul.

În zona Old Kent Road găsi, în sfârşit, o mahala în care putea să aibă parte de o locuinţă ieftină şi de privilegiul de a nu i se pune întrebări. Închirie o cameră la etajul al patrulea al unei case al cărei proprietar, îl informă administratorul pe un ton lugubru, era Biserica Anglicană. Acolo n-avea cum să poată prepara nitroglicerină: nu exista instalaţie sanitară în cameră; de altfel, toată clădirea nu era prevăzută cu acest standard minim; doar în curte se găseau o cişmea şi un closet.

Încăperea era posomorâtă, la fel ca la Bridget. Într-un colţ, era o capcană de şoareci, rudimentară, şi una dintre ferestre era acoperită cu un ziar. Zugrăveala era scorojită şi salteaua puţea. Administratorul, un bărbat gras şi gârbovit, care-şi târşâia papucii şi tuşea continuu, spuse:

— Dacă vrei să repari fereastra, îţi pot face rost de un geam ieftin.

— Unde pot să-mi ţin bicicleta? întrebă Felix.

— În locul tău, aş aduce-o aici; oriunde altundeva, o să rămâi fără ea.

Dacă aducea bicicleta în cameră, avea să aibă spaţiu doar cât să meargă de la uşă până la pat.

— Iau camera, zise Felix.

— Atunci, te costă doisprezece şilingi.

— Ai zis trei şilingi pe săptămână.

— Patru săptămâni în avans.

Felix îi plăti. După ce-şi cumpărase ochelarii şi hainele, mai avea o liră şi nouăsprezece şilingi.

— Dacă vrei s-o decorezi, pot s-o zugrăvesc la jumătate de preţ, adăugă administratorul.

— O să te anunţ, replică Felix.

Camera era murdară, însă asta chiar că nu-l preocupa în momentul acela.

De a doua zi, trebuia să înceapă din nou să-l caute pe Orlov.

***

— Stephen! Slavă Domnului că eşti teafăr! exclamă Lydia.

— Bineînţeles că sunt teafăr, zise el şi o cuprinse pe după umeri cu braţul.

— Ce s-a întâmplat?

— Mă tem că n-am reuşit să-l prindem pe omul nostru.

Lydia fu cât pe ce să leşine de uşurare. Din clipa în care Stephen spusese „O să-l prind pe omul acela”, fusese de două ori îngrozită: pentru că Felix ar fi putut să-l omoare pe Stephen şi, dacă nu, îngrozită fiindcă ea va fi găsită vinovată, pentru a doua oară în viaţă, deoarece Felix ar fi fost întemniţat. Ştia ce pătimise el prima dată şi numai gândul ăsta o îmbolnăvea.

— Îl cunoşti pe domnul Basil Thomson, bănuiesc, spuse Stephen, iar acesta este domnul Taylor, artistul poliţiei. O să-l ajutăm cu toţii să facă portretul asasinului.

Lydia simţi că-şi pierde suflul. Avea să petreacă ore întregi vizualizându-şi iubitul în prezenţa soţului ei. „Oare când o să se termine totul?", se întreba ea.

— Apropo, unde e Charlotte? întrebă Stephen.

— La cumpărături, îl informă Lydia.

— Bine. Nu vreau să ştie nimic despre toate astea. Şi, mai ales, nu vreau să ştie unde a plecat Alexei.

— Atunci, nu-mi spune nici mie! îi ceru Lydia. Aş prefera să nu ştiu. În felul ăsta, n-o să mai pot repeta aceeaşi greşeală.

Se aşezară cu toţii, iar artistul îşi scoase caietul de schiţe.

Pictorul refăcu de nenumărate ori portretul. Lydia l-ar fi putut desena singură, în cinci minute. La început, încercase să-l facă pe artist să o ia pe căi greşite, spunând „Nu chiar" când ceva era exact cum trebuia şi „Asta e" când o trăsătură era absolut greşită; numai că Stephen şi Thomson îl văzuseră bine pe Felix, chiar dacă pentru un scurt moment, şi o corectau. În cele din urmă, temându-se să nu se dea de gol, cooperă şi ea în mod corespunzător, fără să-şi scoată din minte că ar putea să-i ajute astfel să-l bage din nou în închisoare pe Felix. Chipul desenat semăna foarte bine cu cel al omului pe care îl iubea.

După aceea, se simţi atât de nervoasă, încât luă o doză de laudanum şi se duse să se culce. Visă că pleca la Sankt Petersburg ca să-l întâlnească pe Felix. Cu logica devastatoare a viselor, părea că în trăsura în care se deplasa spre vapor se afla împreună cu două ducese care, în viaţa reală, ar fi exclus-o din lumea bună dacă i-ar fi cunoscut trecutul. În orice caz, se înşelaseră asupra drumului: mergea la Bournemouth, nu la Southampton. Acolo se opriseră să se odihnească, deşi era ora cinci şi nava ridica ancora la şapte. Ducesele îi spuneau Lydiei că ele dormeau împreună noaptea şi începuseră să se mângâie într-un mod pervers. Ciudat, asta nu o uimea deloc, cu toate că amândouă femeile erau foarte bătrâne. Lydia le tot spunea: „Trebuie să plecăm, acum", dar ele nici nu auzeau. Un bărbat îi aduse Lydiei un mesaj. Era semnat: „Iubitul tău anarhist". Lydia îi comunică mesagerului: „Spune-i iubitului meu anarhist că *încerc* să ajung la vaporul de la ora şapte". Pe urmă: pisica a ieşit din sac[12]. Ducesele schimbau priviri cu subînţelesuri. La şapte fără douăzeci, aflată încă în Bournemouth, Lydia îşi dădu seama că nu-şi făcuse bagajul. S-a apucat să azvârle grăbită lucruri în valize, dar nu putea găsi nimic pe nicăieri, secundele treceau şi ea întârziase deja prea mult, şi valiza, nu ştia de ce, *nu voia* să se umple; intră în panică şi plecă fără valiză, sări în trăsură şi mână chiar ea caii,

se rătăci pe ţărmul mării la Bournemouth, nu putu să iasă din oraş şi se trezi fără să fi ajuns la Southampton.

Stătea în pat cu inima bătându-i nebuneşte, cu ochii larg deschişi, holbându-se la tavan şi spunându-şi: „N-a fost decât un vis. Slavă Domnului! Slavă Domnului!”

***

Felix se culcase nefericit şi se trezi furios.

Era furios pe sine însuşi. Uciderea lui Orlov nu era o sarcină supraomenească. Prinţul putea fi păzit, dar n-avea cum să fie închis într-o pivniţă subterană, ca banii într-o bancă; în plus, până şi conţinutul casetelor de valori la bănci putea să fie furat. Felix era inteligent şi hotărât. Cu răbdare şi perseverenţă, va reuşi să găsească o cale să înlăture toate piedicile care-i stăteau în cale.

Totuşi, era urmărit. Ei bine, n-avea să se lase prins. Va merge doar pe străzi lăturalnice, îşi va evita vecinii şi va fi continuu cu ochii în patru după poliţiştii în uniformă. Din clipa în care îşi începuse cariera de violenţe fusese vânat de multe ori, însă nu fusese prins niciodată.

În cele din urmă, se ridică din pat, se spălă la cişmeaua din curte, îşi aduse aminte să nu se bărbierească, îşi puse şapca de tweed, jacheta de marinar, luă micul dejun la taraba unui vânzător de ceai şi plecă apoi cu bicicleta, evitând drumurile principale, spre parcul St. James.

Primul lucru pe care îl zări fu un poliţist în uniformă care patrula în faţa reşedinţei lui Walden.

Asta însemna că nu mai putea să stea în locul lui obişnuit din care să observe casa. Trebuia să intre mai adânc în parc şi să urmărească de la distanţă. Şi oricum, nici acolo nu putea să rămână prea multă vreme, în caz că poliţistul era atent şi destul de ager încât să-l vadă.

În jurul prânzului, din curtea casei ieşi o maşină. Felix alergă să-şi ia bicicleta.

Nu văzuse maşina intrând, aşa că presupuse că era a lui Walden. Până atunci, familia se deplasase cu trăsura, însă nu exista niciun motiv pentru care să nu aibă atât trăsuri, cât şi automobile. Felix era prea departe ca să încerce să ghicească cine se afla înăuntru. Spera să fie Walden.

Maşina se îndrepta spre Trafalgar Square. Felix traversă gazonul ca să o poată prinde.

Când ajunse pe drum, maşina era la doar câţiva metri în faţa lui. Se ţinu cu uşurinţă după ea prin Trafalgar Square, pe urmă maşina accelera, îndreptându-se spre nord, pe Charing Cross Road.

Pedala repede, dar nu în mod exagerat. În primul rând, nu dorea să atragă atenţia asupra lui, iar în al doilea, voia să-şi păstreze forţele. Fusese însă mult prea prevăzător, fiindcă atunci când ajunse pe strada Oxford, maşina dispăruse. Se blestemă singur că fusese atât de prost. În ce direcţie o luase? Erau patru posibilităţi: la stânga, înainte, la dreapta sau brusc la dreapta.

Din instinct, alese înainte.

În aglomeraţia din trafic din capătul dinspre nord de la Tottenham Court Road văzu iar maşina şi răsuflă uşurat. O ajunse din urmă pe când o lua spre est. Riscă şi se apropie îndeajuns încât să vadă cine era înăuntru, în faţă stătea un bărbat cu şapcă de şofer. Iar în spate era cineva cu păr grizonant şi cu barbă: Walden!

„O să-l omor şi pe el, chibzui Felix; pentru Dumnezeu, o să-l omor”.

Profitând de afluxul de vehicule şi oameni din faţa gării Euston, depăşi maşina şi trecu în frunte, asumându-şi riscul ca Walden să se uite la el când maşina îl va prinde iar din urmă. Rămase în faţă pe tot Euston Road, uitându-se continuu peste umăr ca să vadă dacă maşina era tot în spatele lui. La intersecţia cu King’s Cross, se opri să aştepte, răsuflând din greu, până când maşina trecu pe lângă el. O luă spre nord. El îşi feri faţa în vreme ce îl depăşea, după care o porni iar după ea.

Traficul devenise moderat, aşa că el putea să ţină pasul, cu toate că era obositor. Începea să spere că Walden se ducea să-l întâlnească pe Orlov. O casă în nordul Londrei, discretă, într-o zonă suburbană, putea fi o bună ascunzătoare. Era din ce în ce mai încântat. Poate că o să-i poată omorî pe amândoi.

După vreo jumătate de kilometru, traficul începu să se mai rărească. Maşina era mare şi avea motor puternic, aşadar, Felix era nevoit să pedaleze tot mai repede. Asuda din greu. Se gândea: „Cât o să mai conducă şoferul maşinii?”

Aglomeraţia de pe Holloway Road îi permise să se mai odihnească, apoi maşina prinse iar viteză pe Seven Sister Road. Felix pedala şi el cât putea de repede. Era posibil ca maşina să iasă oricând de pe drumul principal; şi să se afle la doar câteva minute distanţă de destinaţie. „Nu vreau decât un pic de noroc!”, îşi spunea el. Îşi adună ultimele rezerve de energie. Îl dureau picioarele şi gâfâia din greu. Maşina se îndepărta fără milă de el. Ajunsese la o sută de metri depărtare în faţa lui şi şoferul continua să accelereze. Obosit, Felix se dădu bătut.

Se opri brusc şi rămase pe bicicletă, pe o latură a drumului, aplecat peste ghidon, ca să-şi revină. Simţea că-i venea să

leşine.

„Aşa este mereu, reflectă el plin de amărăciune: clasa conducătoare se lăfăia în confort. Walden stă confortabil într-o maşină mare şi rapidă, fumând un trabuc, fără să fie măcar nevoit să conducă”.

Fără îndoială, Walden pleca din oraş. Orlov putea fi oriunde la nord de Londra, la distanţă de o jumătate de zi cu maşina. Felix fusese înfrânt cu totul – din nou.

Cum nu avea nicio idee mai bună, făcu cale întoarsă şi se întoarse în parcul Saint James.

***

Charlotte încă nu-şi revenise după discursul doamnei Pankhurst.

Sigur că exista durere şi suferinţă, din moment ce toată puterea era concentrată în mâinile unei jumătăţi de lume, iar cealaltă nu înţelegea nimic din problemele celei dintâi. Bărbaţii acceptau o lume nedreaptă şi brutală pentru că era nedreaptă şi brutală nu cu ei, ci cu femeile. Dacă femeile ar fi avut putere, nimeni n-ar mai fi fost asuprit.

În ziua care urmase întâlnirii sufragetelor, mintea îi fusese plină de speculaţii de genul ăsta. Le vedea într-o nouă lumină pe toate femeile din jurul ei – servitoarele, vânzătoarele în magazine, doicile din parc, până şi pe mama ei. Simţea că începea să înţeleagă mersul lumii. Nu le mai purta pică mamei şi tatei fiindcă o minţiseră. De fapt, ei nu o minţiseră decât prin omisiune; în plus, dacă era vorba de înşelătorie, ei se înşelau pe ei înşişi tot atât de mult cât o înşelau şi pe ea. Iar tatăl îi vorbise pe faţă, deşi era clar că tare n-ar fi făcut-o. Asta nu însemna însă că ea nu voia să afle singură ce se petrecea, astfel încât să fie sigură că era adevărul.

De dimineaţă, îi ceru, pur şi simplu, tatălui nişte bani, direct: „Dă-mi un şiling!”, argumentând că se duce la cumpărături cu un valet. Mai târziu, în timp ce valetul aştepta cu trăsura la intrarea principală în Liberty, pe strada Regent, ea se strecură pe una dintre uşile laterale şi se duse pe strada Oxford, unde se afla o femeie care vindea ziarul sufragetelor, *Voturi pentru femei.* Ziarul costa un penny. Charlotte se întoarse în Liberty şi, la garderoba femeilor, ascunse ziarul sub rochie, apoi se întoarse la trăsură.

Citi ziarul după prânz, în camera ei. Află astfel că incidentul care avusese loc la palat când îşi făcuse ea debutul în societate nu fusese primul de acest fel prin care cererile femeilor fuseseră aduse în atenţia regelui şi a reginei. Cu un an înainte, în decembrie, trei sufragete în minunate rochii de seară se

baricadaseră într-o lojă la Covent Garden. Ocazia era un spectacol de gală cu *Jeanne d'Arc,* de Raymond Rôze, la care luau parte regele şi regina şi un mare anturaj. La sfârşitul primului act, una dintre sufragete se ridicase în picioare şi începuse să-i ţină regelui o predică, vorbind într-un megafon. Abia după o jumătate de oră oamenii de ordine reuşiseră să spargă uşa şi să scoată femeile din lojă. După aceea, încă patruzeci de sufragete aflate în primele rânduri ale galeriei se ridicaseră, aruncaseră în staluri o mulţime de broşuri şi părăsiseră sala în masă.

Atât înainte, cât şi după acest incident, regele refuzase să-i acorde o audienţă doamnei Pankhurst. Susţinând că toţi supuşii aveau de mult dreptul să i se adreseze regelui în legătură cu suferinţele lor, sufragetele anunţau că o delegaţie va face un marş către palat, însoţită de o mie de femei.

Charlotte îşi dădu seama că marşul avea să aibă loc chiar în acea zi – în după-amiaza aceea –, exact în acel moment.

Voia să se ducă şi ea.

„N-are niciun rost să pricepi ce este greşit, îşi spuse ea, dacă nu iei nicio măsură. Iar discursul doamnei Pankhurst încă îmi răsună în urechi: «Spiritul care sălăşluieşte azi în femei nu poate fi înăbuşit...»".

Tatăl plecase împreună cu Pritchard, cu maşina. Mama se odihnea după prânz, ca de obicei. N-avea cum s-o oprească nimeni pe Charlotte.

Îşi puse o rochie demodată, pălăria cea mai urâtă şi pardesiul, apoi coborî încetişor scările şi ieşi din casă.

***

Felix se plimba prin parc, fără să scape din ochi reşedinţa, storcându-şi creierii.

Trebuia să afle cumva unde se ducea Walden în maşină. Cum putea să ajungă la el? Ar putea, oare, să încerce din nou cu Lydia? Cu ceva riscuri, era posibil să treacă de poliţist şi să intre în casă, dar va reuşi, oare, să mai iasă? Oare Lydia nu va da alarma? Şi chiar dacă-l va lăsa să plece, aproape sigur nu-i va spune unde stătea ascuns Orlov, întrucât ştia de ce voia el să afle. Poate că putea s-o seducă – dar unde şi când?

N-avea cum să urmărească maşina lui Walden cu bicicleta. Oare putea să-l urmărească dintr-o altă maşină? Putea să fure una, însă nu ştia să conducă. Putea să înveţe? Dar chiar şi aşa, oare şoferul lui Walden nu-şi va da seama că era urmărit?

Dacă s-ar putea ascunde în maşina lui Walden... Asta însemna să intre în garaj, să deschidă portbagajul, să stea câteva ore închis acolo – şi să spere doar că n-o să fie pus

nimic în portbagaj înainte de călătorie. Sorţii îi erau mult prea potrivnici în cazul ăsta ca să rişte ceva cu un aşa rămăşag.

Şoferul trebuia să ştie, fără îndoială. Oare putea fi mituit? Îmbătat? Răpit? Felix se tot gândea la aceste lucruri, când o văzu pe fată ieşind din casă.

Se întrebă cine era. Poate o servitoare, întrucât cei din familie veneau şi plecau mereu în trăsuri; numai că ea ieşise pe la intrarea principală şi Felix nu-i văzuse vreodată pe servitori procedând aşa. Poate era fiica Lydiei. Poate că ea ştia unde era Orlov.

Felix hotărî s-o urmărească.

Fata se îndrepta spre Trafalgar Square. Felix îşi lăsă bicicleta într-un tufiş şi se luă după ea, privind-o mai îndeaproape. Hainele ei nu păreau ale unei servitoare. Îşi aminti apoi că în seara în care încercase prima dată să-l omoare pe Orlov se afla şi o fată în trăsură. Nu se uitase cu multă atenţie la ea, fiindcă întreaga atenţie îi fusese atrasă – în mod dezastruos – de Lydia. În multele zile care trecuseră de când ţinea casa sub observare, din când în când zărea o fată în trăsură. Probabil că asta era fata, decise Felix. Se ducea undeva pe furiş, în timp ce tatăl ei era plecat, iar mama, ocupată.

Fata avea ceva vag familiar, se gândi el, în vreme ce o urmărea în Trafalgar Square. Era absolut sigur că nu o privise niciodată cu atenţie, dar cu toate astea, avea un sentiment puternic de *déjà vu* când se uita la fata cea dichisită străbătând străzile, cu spatele drept şi cu paşi repezi şi hotărâţi. Din când în când, îi zărea chipul din profil când traversa câte o stradă şi felul în care îşi avânta bărbia sau, poate, expresia din ochi ei părea să facă să răsune o coardă adânc ascunsă în memoria lui. Îi amintea cumva de Lydia când era tânără? „În niciun caz, conştientiză el meditând la asta: Lydia a părut întotdeauna micuţă şi fragilă şi are trăsături foarte delicate. Fata asta are un chip cu trăsături puternic conturate, ascuţite. Îmi aminteşte de un artist italian pe care l-am văzut într-o galerie din Geneva”. Chibzui o clipă, apoi îi veni în minte şi numele pictorului: Modigliani.

Se apropie şi mai mult de ea şi peste câteva minute îi văzu chipul din faţă. Îi sări inima din loc şi nu putu gândi decât: „E, pur şi simplu, frumoasă”.

Oare unde se ducea? Să se întâlnească, poate, cu vreun iubit? Să cumpere ceva interzis? Să facă vreun lucru cu care părinţii ei nu erau de acord, cum ar fi să meargă să vadă un film sau vreun musical?

Teoria iubitului era cea mai probabilă. Era şi posibilitatea cea mai promiţătoare, din punctul de vedere al lui Felix. Putea să afle cine era iubitul fetei şi s-o ameninţe că-i dă secretul în

vileag dacă nu-i va spune unde se află Orlov. Fireşte, n-avea să-i spună cu uşurinţă, mai ales dacă fusese avertizată că un asasin îl căuta pe Orlov; dar dacă va trebui să aleagă între iubirea pentru un tânăr şi siguranţa unui văr rus, Felix se gândea că o fată tânără va alege iubirea.

Din depărtare se auzeau zgomote. O urmă pe fată, care dădea colţul unei străzi. Dintr-odată, se găsi pe o stradă plină de femei în marş. Multe dintre ele purtau culorile sufragetelor, verde, alb şi violet. Multe ţineau pancarte. Erau *mii* de femei. Undeva o orchestră intona marşuri.

Fata se amestecă printre celelalte femei şi începu şi ea să mărşăluiască.

„Minunat!", reflectă Felix.

Drumul era înţesat de poliţişti, însă cei mai mulţi aveau privirile aţintite asupra femeilor, aşa că Felix putea să rămână pe trotuar, trecând prin spatele lor. Urmă şi el marşul, fără s-o scape din ochi pe fată. Avusese nevoie de puţin noroc şi acesta îi fusese oferit. Era sufragetă pe ascuns! Şi deci vulnerabilă la şantaj, deşi puteau fi întrezărite şi moduri mai subtile de a o manipula.

„O să găsesc până la urmă o cale să obţin ce vreau de la ea", chibzui Felix.

***

Charlotte era încântată. Marşul decurgea ordonat, fiindcă organizatoarele le ţineau pe femei în rânduri strânse. Aproape toate cele care mărşăluiau erau femei bine îmbrăcate, cu un aer respectabil. Orchestra cânta o partitură vioaie. Erau chiar şi câţiva bărbaţi purtând pancarte pe care scria: „Să ne opunem guvernului care refuză să le dea femeilor votul parlamentar!" Charlotte nu se mai simţea o inadaptată cu păreri eretice. „Ei bine, îşi spunea ea, toate aceste mii de femei gândesc şi simt la fel ca mine!" De multe ori, în ultimele douăzeci şi patru de ore, se întrebase dacă nu cumva bărbaţii aveau dreptate când afirmau că femeile erau slabe, proaste sau ignorante, fiindcă uneori ea chiar *se simţea* slabă, proastă şi era cu adevărat ignorantă. În acele momente însă, se gândea: „Dacă noi ne educăm, atunci n-o să mai fim ignorante; dacă gândim cu capetele noastre, n-o să mai fim proaste; şi dacă luptăm împreună, n-o să mai fim slabe".

Orchestra începuse să cânte imnul *Ierusalim,* iar femeile intonau versurile. Charlotte li se alătură pătimaşă:

N-o să-ncetez să lupt cu gândul,
Nici spada-mi n-atingă pământul.

„Nu-mi pasă dacă mă vede cineva, îşi spunea ea sfidătoare, nici măcar ducesele!”

Pân’ voi clădi Ierusalimul
Pe-al Angliei rodnic tărâm.

Marşul trecu prin Trafalgar Square şi ajunse în bulevardul The Mall. Poliţiştii se înmulţiseră brusc, studiindu-le cu atenţie pe femei. Erau şi mulţi privitori, mulţi dintre ei bărbaţi, pe ambele trotuare. Strigau la ele şi le fluierau batjocoritor. Charlotte îl auzi pe unul dintre ei spunând: „Tot ce vă trebuie e să vă împreunaţi bine cu bărbaţii!”, şi se făcu roşie ca racul de ruşine.

Observă că multe femei aveau câte un baston cu o săgeată din argint în vârf şi o întrebă pe femeia de lângă ea ce simboliza asta.

— Săgeţile de pe uniformele de închisoare, îi răspunse aceasta. Toate femeile care au aşa ceva au fost la închisoare.

— La închisoare! rosti Charlotte uluită.

Ştia că fuseseră închise câteva sufragete, dar uitându-se în jur, văzu sute de săgeţi din argint. Şi, pentru prima dată, îi trecu prin minte că era cu putinţă să-şi sfârşească ziua în închisoare. La gândul ăsta, simţi că i se taie picioarele. „N-o să merg mai departe, chibzui ea. Casa mea e chiar în partea cealaltă a parcului; pot să ajung în cinci minute. La închisoare! Aş muri!” Se uită înapoi, pe urmă îşi continuă reflecţia: „Dar n-am făcut nimic rău! De ce mă tem că o să merg la închisoare? De ce nu i-aş adresa o cerere regelui? Dacă nu facem asta, femeile o să rămână pe veci slabe, ignorante şi proaste”.

Orchestra începu un cântec nou, iar ea îşi îndreptă umerii şi continuă să mărşăluiască în ritmul muzicii.

Faţada Palatului Buckingham se zărea întunecată la capătul bulevardului The Mall. Un şir de poliţişti, mulţi călare, se întindea de-a lungul clădirii. Charlotte se afla aproape de rândurile din faţă ale procesiunii: se întreba ce voiau conducătoarele să se întâmple când aveau să ajungă la porţi.

Îşi aminti că ieşise odată de la magazinul Derry & Toms şi văzuse un beţiv care se îndrepta spre ea clătinându-se. Un domn cu joben îl împinsese pe beţiv cu vârful bastonului, pe urmă vizitiul o ajutase grăbit pe Charlotte să se urce în trăsura trasă lângă trotuar.

În acea zi, la marşul sufragetelor, n-avea să se mai grăbească nimeni să o apere de vreo înghiontire.

Ajunseseră la porţile palatului.

„Ultima dată când am fost aici, îşi zise Charlotte, aveam o invitaţie”.

Conducătoarele procesiunii se îndreptară spre şirul de poliţişti. O clipă, toţi se treziră într-un impas. Mulţimea din spate încerca să înainteze. Deodată, Charlotte o văzu pe doamna Pankhurst. Avea o jachetă şi o fustă din catifea roşu-închis, o bluză albă cu guler înalt şi o vestă verde. Purta o pălărie purpurie, cu o imensă pană albă de struţ şi un voal. Se desprinsese de celelalte participante la marş şi reuşise nu se ştie cum, neobservată, să ajungă la poarta cea mai îndepărtată a curţii palatului. Era o fiinţă atât de curajoasă, îndreptându-se cu capul sus către poarta regelui!

Un inspector de poliţie cu o pălărie turtită o opri. Era un bărbat uriaş, musculos, care părea cel puţin cu un cap mai înalt decât ea. Avu loc un scurt schimb de cuvinte. Doamna Pankhurst păşi înainte. Inspectorul îi bară calea. Ea încercă să treacă de el. După aceea, spre groaza lui Charlotte, poliţistul o prinse în braţe ca un urs pe doamna Pankhurst, o ridică de la pământ şi o duse de acolo.

Charlotte era înnebunită de furie – la fel ca toate femeile aflate de faţă. Participantele la marş se îndreptară curajoase spre şirul de poliţişti. Charlotte văzu că vreo două reuşiseră să treacă şi o luaseră la fugă spre palat, urmărite de poliţişti. Caii se agitau, izbind pavajul într-un mod ameninţător cu copitele. Barajul poliţiştilor începu să se destrame. Câteva femei se luptau cu poliţiştii şi fură azvârlite la pământ. Charlotte era îngrozită că o să fie maltratată. Câţiva dintre bărbaţii care priviseră de pe margine săriră în ajutorul poliţiştilor şi, deodată, hărmălaia se preschimbă într-o luptă în toată regula. O femeie între două vârste fusese prinsă de coapse. „Ia mâna de pe mine, domnule!”, se răsti ea, indignată, dar poliţistul îi răspunse: „Bătrânico, azi te apuc de unde vreau!”

Mai mulţi bărbaţi cu pălării de paie se năpustiseră în mulţime, împingându-le şi lovindu-le cu pumnii pe femei, moment în care Charlotte începu să ţipe. Brusc, o echipă de sufragete înarmate cu bâte indiene porni la contraatac şi pălăriile de paie fugiră care încotro. Nu mai existau spectatori. Toată lumea lua parte la încăierare. Charlotte ar fi vrut să fugă, dar vedea acte de violenţă oriunde se întorcea. Un individ cu pălărie melon înşfăcase o tânără femeie, punându-i un braţ peste sâni şi o mână între picioare, iar Charlotte îl auzi spunându-i: „De mult tânjeai după asta, hai?” Bestialitatea aceasta o înnebunea pe Charlotte: era ca în picturile medievale reprezentând Purgatoriul, în care toţi sufereau torturi de neînchipuit; însă în acele clipe era real şi ea se afla în mijlocul acelor lucruri. Fu împinsă din spate şi căzu, zgâriindu-se la

mână şi julindu-şi genunchii. Cineva o călcă pe mână. Pe când încerca să se ridice, fu lovită din nou şi azvârlită la pământ. Îşi dădea seama că ar putea să fie izbită de un cal şi să moară. Disperată, se agăţă de fusta unei femei şi reuşi să se ridice iar în picioare.

Unele femei le aruncau cu piper în ochi bărbaţilor, dar era imposibil să arunce foarte ţintit şi nu reuşeau decât să rănească la fel de multe femei cât şi bărbaţi. Lupta devenea tot mai urâtă. Charlotte văzu o femeie care zăcea la pământ, cu sânge curgându-i din nas. Ar fi vrut s-o ajute, însă nu putea să se mişte – numai atât reuşea să facă pentru a rămâne în picioare. Mânia începea să se amestece în ea cu spaima. Bărbaţii, atât poliţişti, cât şi civili, le înghionteau şi le loveau cu încântare pe femei. Charlotte se gândi, isterică: „De ce *rânjesc* aşa?” Spre groaza ei, simţi că o mână mare o prinde de sân. Mâna o strângea şi îi răsucea sânul. Se întoarse, dând cu stângăcie mâna la o parte. Se trezi faţă în faţă cu un bărbat de vreo douăzeci şi cinci de ani, bine îmbrăcat, într-un costum de tweed. Bărbatul ridică mâinile şi o prinse de amândoi sânii, înfigându-şi cu putere degetele în ei. Nimeni n-o atinsese *vreodată* în acea parte a trupului. Se lupta cu bărbatul, pe a cărui faţă citea o privire sălbatică, de dorinţă amestecată cu ura. Omul ţipă: „Asta îţi trebuie, nu-i aşa?” şi o izbi cu pumnul în stomac. Pumnul păru să i se afunde în pântece. Şocul o năucise şi durerea, şi mai şi, dar ceea ce o făcu să intre în panică era faptul că nu mai putea să respire. Rămăsese în picioare, aplecându-se în faţă, cu gura deschisă. Voia să geamă, voia să ţipe, însă nu putea face nimic. Era sigură că o să moară. Ca prin ceaţă, văzu că un bărbat înalt trece pe lângă ea, dând în lături mulţimea ca şi cum ar fi fost un lan de grâu. Bărbatul înalt îl apucă de rever pe omul în costum de tweed şi-i dădu un pumn în obraz. Izbitura păru să-l arunce în aer pe tânăr. Privirea surprinsă de pe chipul victimei era aproape comică. În cele din urmă, Charlotte reuşi să respire şi inspiră aerul cu nesaţ, gâfâind. Bărbatul cel înalt îi puse cu fermitate mâna pe după umeri şi-i şopti la ureche: „Pe aici”. Îşi dădu seama că era salvată. Mai mult, senzaţia că se afla pe mâinile cuiva puternic şi protector era atât de liniştitoare, încât fu cât pe ce să leşine.

Bărbatul cel înalt o îndruma către marginea mulţimii. Un sergent de poliţie se repezi la ea cu un baston. Protectorul lui Charlotte ridică mâna ca să pareze lovitura, scoţând un strigăt de durere când bâta din lemn ateriză pe antebraţul lui. Omul îi dădu drumul lui Charlotte. Cei doi începură să-şi care pumni, pe urmă sergentul rămase întins la pământ, însângerat.

Bărbatul cel înalt continuă s-o conducă pe Charlotte, ca s-o scoată din încăierare.

Şi deodată ieşiră din toată nebunia aceea. Când fata îşi dădu seama că e în siguranţă, izbucni în plâns, suspinând încetişor, în vreme ce lacrimile îi curgeau pe obraji. Omul o îndemna să meargă în continuare.

— Să ne îndepărtăm, o sfătui el.

Vorbea cu un accent străin. Charlotte se simţea ca paralizată, încă şocată în urma celor trăite, lipsită de voinţă: mergea încotro o ducea el.

După o vreme, începu să-şi recapete calmul. Observă că se aflau în zona Victoria. Bărbatul se opri în faţa unui restaurant Lyons Corner[13] şi spuse:

— Aţi dori o ceaşcă de ceai?

Fata dădu din cap şi intrară.

O ajută să se aşeze, după care se aşeză şi el în faţa ei. Charlotte îl privi abia atunci pentru prima oară. O clipă, spaima îi reveni. Omul avea o faţă cu trăsături alungite şi un nas curbat. Era tuns foarte scurt, însă nu era ras. Părea oarecum rapace. Apoi văzu însă că în ochii lui nu se citea decât compasiunea.

Respiră adânc şi întrebă:

— Cum v-aş putea mulţumi?

El îi ignoră întrebarea:

— Doriţi să mâncaţi ceva?

— Nu, servesc doar ceai, răspunse ea, pe urmă îi recunoscu accentul şi i se adresă în rusă: De unde sunteţi?

El păru încântat că ea putea să-i vorbească în limba natală.

— M-am născut în provincia Tambov. Vorbiţi foarte bine ruseşte.

— Mama mea e rusoaică. Şi guvernanta mea.

Sosi o chelneriţă, iar el i se adresă:

— Două ceaiuri, te rog, iubita!

Charlotte îşi zise: „Învaţă engleză de la Cockney”. Apoi adăugă în rusă:

— Nu ştiu nici măcar cum vă numiţi. Eu sunt Charlotte Walden.

— Felix Cessiński. Aţi fost curajoasă să luaţi parte la marşul acela.

Ea clătină din cap.

— Curajul nu are nicio legătură cu asta. Pur şi simplu, n-am ştiut că o să fie aşa.

Fata se gândea: „Cine şi ce e omul ăsta? De unde a apărut? *Arată* fascinant. Însă e foarte precaut. Mi-ar plăcea să ştiu mai multe despre el”.

— La ce v-aţi aşteptat? o întrebă el.

— De la marş? Nu ştiu... De ce erau *încântaţi* bărbaţii aceia că atacau femeile?

— E o întrebare interesantă.

Deodată, omul păru că se însufleţeşte şi Charlotte observă că avea o figură atrăgătoare şi expresivă.

— Vedeţi dumneavoastră, noi punem femeile pe un piedestal şi ne prefacem că au gândurile pure şi sunt neajutorate fizic. Prin urmare, în societatea aleasă cel puţin, bărbaţii trebuie să-şi tot repete că nu simt niciodată ostilitate faţă de femei; şi că nici nu poftesc la trupurile femeilor. Iar acum, apar nişte femei – sufragetele – care, fără îndoială, nu sunt neajutorate şi n-au nevoie să fie venerate. Mai mult decât atât, ele încalcă legea. Neagă miturile în care au ajuns să creadă bărbaţii şi, de aceea, pot fi insultate fără ca o astfel de acţiune să fie pedepsită de lege. Bărbaţii se simt înşelaţi şi ajung să-şi exprime toate poftele şi mânia pe care s-au prefăcut că nu le simt. E o mare eliberare pentru această tensiune şi ei sunt încântaţi.

Charlotte îl privea uluită. Era absolut fantastic – o explicaţie completă, pur şi simplu, scoasă doar din mintea lui! „Îmi place omul ăsta", chibzui ea.

— Cu ce vă ocupaţi? îl întrebă Charlotte.

Omul afişă din nou acea precauţie iniţială.

— Filosof fără slujbă.

Între timp, li se adusese ceaiul. Era tare şi foarte dulce, şi o mai înzdrăveni puţin pe Charlotte. Era intrigată de rusul cel ciudat, ar fi dorit să-l înţeleagă.

— Păreţi să consideraţi, spuse ea, că toate astea – poziţia femeilor în societate şi aşa mai departe – sunt la fel de rele pentru bărbaţi ca şi pentru femei.

— Sunt sigur că aşa e.

— De ce?

— Bărbaţii şi femeile sunt fericiţi când iubesc, răspunse el după o clipă de şovăire.

Şi, spunând asta, o umbră trecu pe faţa lui, însă dispăru de îndată.

— Relaţia de iubire nu e la fel precum cea de veneraţie, continuă bărbatul. Venerezi un zeu. Numai fiinţele omeneşti pot să fie iubite. Când venerăm o femeie, nu putem s-o iubim. Apoi, când descoperim că nu e o zeiţă, o urâm. Iar asta e trist.

— Nu m-am gândit niciodată la asta, zise Charlotte gânditoare.

— De asemenea, în orice religie există zei buni şi zei răi. Dumnezeu şi Diavolul. Prin urmare, avem femei bune şi femei rele; şi poţi face orice vrei cu femeile rele, de exemplu, sufragetele şi prostituatele.

— Ce sunt prostituatele?

El păru uimit.

— Femei care se vând pentru... şi spuse un cuvânt în rusă pe care Charlotte nu-l ştia.

— Puteţi să-l traduceţi?

— Împreunare, rosti el în engleză.

Charlotte se înroşi şi îşi feri privirea.

— E un cuvânt nepoliticos? întrebă el. Îmi cer scuze, nu ştiu altul.

Charlotte îşi adună tot curajul şi şopti:

— Contact sexual.

— Cred că *dumneavoastră* chiar aţi fost pusă pe un piedestal, zise el tot în rusă.

— Nici nu vă daţi seama cât e de îngrozitor! spuse ea pătimaşă. Să fii atât de ignorantă! Femeile chiar se vând în felul ăsta?

— Oh, da. Femeile respectabile trebuie să pretindă că nu le place contactul sexual. Iar asta îi dezamăgeşte uneori pe bărbaţi, care se duc la prostituate. Ele pretind că le place enorm, deşi din moment ce o fac atât de des, cu atât de mulţi bărbaţi, nu le place cu adevărat. În cele din urmă, toată lumea se preface.

„Lucrurile astea sunt *exact* ce-mi doream să ştiu!", se gândi Charlotte. Ar fi vrut să meargă cu el acasă şi să-l lege în lanţuri în camera ei, ca să-i poată explica zi şi noapte câte ceva.

— Cum de-am ajuns aşa, întrebă ea, la toată prefăcătoria asta?

— Cred că trebuie să studiezi cel puţin o viaţă întreagă ca să răspunzi la întrebarea asta. În orice caz, sunt sigur că are legătură cu puterea. Bărbaţii au putere asupra femeilor, iar bogaţii au putere asupra săracilor. Pentru legitimarea acestui sistem, e nevoie de foarte multe fantezii – fantezii despre monarhie, capitalism, despre procreaţie şi sex. Fanteziile astea ne fac nefericiţi, dar fără ele, cineva o să-şi piardă puterea. Iar bărbaţii n-o să renunţe la putere, chiar dacă îi face nefericiţi.

— Şi ce-i de făcut?

— Iată o întrebare celebră. Puterea trebuie smulsă de la bărbaţii care nu renunţă la ea. Un transfer de putere de la o facţiune la alta în *interiorul aceleiaşi clase sociale* se numeşte lovitură de stat şi nu schimbă nimic. Un transfer de putere de la o *clasă* la alta se numeşte revoluţie şi asta chiar schimbă lucrurile. Deşi, adăugă el şovăitor, schimbările nu sunt în mod necesar cele dorite de revoluţionari. Revoluţiile, continuă el, se declanşează numai atunci când popoarele se ridică în masă împotriva asupritorilor – aşa cum par să facă sufragetele. Revoluţiile sunt mereu violente, fiindcă oamenii vor ucide

întotdeauna ca să nu piardă puterea. Cu toate astea, ele au loc deoarece vor exista mereu oameni care îşi vor închina vieţile cauzei libertăţii.

— Dumneavoastră sunteţi un revoluţionar?

— Aveţi dreptul la trei încercări, răspunse el în engleză.

Charlotte izbucni în râs.

***

Se întâmplase datorită râsului.

În timp ce Felix vorbea, o parte din mintea lui continua să-i analizeze chipul, studiindu-i reacţiile. Se încălzea sufleteşte în prezenţa ei şi afecţiunea pe care o simţea îi era oarecum familiară. Se gândea: „Ar trebui s-o vrăjesc, însă ea e cea care mă vrăjeşte pe mine”.

Apoi ea izbucnise în râs.

Zâmbea cu toată faţa, făcuse creţuri la colţurile ochilor căprui; îşi dăduse capul pe spate, iar bărbia îi ieşise în faţă; îşi ridicase mâinile, cu palmele înainte, într-un gest care părea aproape de apărare; şi chicotea din toată inima.

Felix se întorsese cu douăzeci şi cinci de ani înapoi în timp. Vedea coliba cu trei cămăruţe, într-o parte a bisericii din lemn. În colibă, un băiat şi o fată stăteau unul în faţa celuilalt, la o masă grosolană din scânduri. Pe foc era un ceaun din fontă în care fierbea o varză, o bucăţică de slănină şi multă apă. Afară se lăsase aproape de tot înserarea şi în curând tatăl urma să vină acasă la cină. Felix, care avea cincisprezece ani, tocmai îi spusese surorii lui, Nataşa, cu trei ani mai mare, gluma cu călătorul şi cu fata de ţăran. Şi ea îşi dăduse capul pe spate şi începuse să râdă.

Felix se uita lung la Charlotte. Semăna la perfecţie cu Nataşa.

— Câţi ani aveţi? o întrebă el.

— Optsprezece.

În mintea lui Felix apăru un gând atât de uluitor, de incredibil şi de devastator, că-i stătu inima în loc.

Înghiţi în sec, apoi continuă:

— Şi când este ziua dumneavoastră de naştere?

— În doi ianuarie.

El icni. Fata se născuse exact la şapte luni după căsătoria Lydiei cu Walden; la nouă luni după ultima dată când Felix făcuse dragoste cu Lydia.

Şi Charlotte semăna la perfecţie cu Nataşa, sora lui Felix.

În acel moment ştia adevărul.

Charlotte era fiica lui.

Capitolul IX

— Ce s-a întâmplat? întrebă Charlotte.

— Ce?

— Arătaţi de parcă aţi fi văzut o fantomă.

— Mi-aţi amintit de cineva apropiat. Povestiţi-mi tot despre dumneavoastră!

Ea îl privi, încruntându-se nelămurită. I se părea că omul avea un nod în gât.

— Cred că o să răciţi.

— Nu răcesc niciodată. Care sunt cele mai vechi amintiri pe care le aveţi?

Ea se gândi puţin.

— Am fost crescută într-o casă de la ţară, la Walden Hall, în Norfolk. E o clădire foarte frumoasă, cu o grădină încântătoare. Vara luam ceaiul afară, sub castan. Cred că aveam vreo patru ani când mi s-a îngăduit prima dată să iau ceaiul cu mama şi cu tata. Era foarte plictisitor. N-aveam nimic de analizat pe gazon. Întotdeauna îmi dorisem să mă duc în spatele casei, la grajduri. Într-o zi, au înşeuat un măgăruş şi m-au lăsat să-l călăresc. Bineînţeles, văzusem oameni călărind şi am crezut că ştiam cum se proceda. Mi-au spus să stau cuminte, că altfel o să cad, dar nu i-am crezut. Mai întâi, cineva a luat frâul şi m-a plimbat încolo şi-ncoace. Pe urmă, mi-au dat voie să ţin eu frâul. Totul părea foarte uşor, aşa că l-am îmboldit cu piciorul, cum văzusem că procedau oamenii cu caii, şi l-am făcut s-o ia la trap. Şi, bineînţeles, în clipa următoare eram pe jos, plângând. Pur şi simplu, nu-mi venea *să cred* că, într-adevăr, căzusem!

Şi, amintindu-şi asta, fata începu să râdă.

— S-ar zice că a fost o copilărie fericită.

— N-aţi spune asta dacă aţi cunoaşte-o pe guvernanta mea. O cheamă Marya şi e un balaur rusesc. „Domnişoarele mici au *mereu* mâinile curate”. E tot la noi – acum e doamna mea de companie.

— Totuşi, aţi avut mâncare bună şi haine şi nu aţi suferit niciodată de frig, şi dacă vă îmbolnăveaţi, era chemat un doctor.

— Asta ar trebui să te facă fericit?

— M-aş fi declarat mulţumit cu asta. Care este *cea mai frumoasă* amintire pe care o aveţi?

— Când mi-a făcut tata cadou un ponei, răspunse ea fără ezitare. Îmi doream aşa de mult unul, că a fost ca şi cum un vis a devenit realitate. N-o să uit niciodată ziua aceea.

— Cum e?

— Cine?

— Lordul Walden, şovăi Felix.

— Tata? Păi...

„Iată o întrebare bună”, chibzui Charlotte. Lucru foarte ciudat şi uşor de observat, pentru un om care era cu desăvârşire un străin, Felix era foarte interesat de ea. Însă Charlotte era şi mai interesată de el. În spatele întrebărilor lui părea să se afle o melancolie profundă, care nu fusese vizibilă până în urmă cu câteva minute. Poate pentru că el avusese o copilărie nefericită, iar a ei părea să fi fost mult mai bună.

— Cred că tata e, probabil, un om foarte *bun*...

— Dar?

— Încă se poartă cu mine ca şi cum aş fi un copil. Ştiu că, poate, sunt înfiorător de naivă, dar n-o să fiu niciodată altfel dacă nu învăţ. El n-o să-mi explice lucrurile în felul – ei bine, în felul în care îmi explicaţi dumneavoastră. Devine foarte stânjenit dacă vorbeşte despre... ştiţi, despre bărbaţi şi femei... iar când vorbeşte de politică, e cam îngâmfat şi părerile lui sunt un pic, nu ştiu, un pic cam exagerate.

— E ceva absolut natural. Toată viaţa a obţinut ce a vrut, ba chiar cu mare uşurinţă. Sigur că el crede că lumea e minunată aşa cum e, cu excepţia câtorva mici probleme care vor fi rezolvate cu vremea. Îl iubiţi?

— Da, cu excepţia momentelor în care îl urăsc.

Intensitatea privirii lui Felix începea să o stânjenească. El părea să-i soarbă cuvintele de pe buze şi să-şi întipărească în minte expresiile chipului fetei.

— Tata e un om care merită enorm să fie iubit. De ce vă interesează atât de mult asta?

El zâmbi ciudat, aproape chinuit.

— Toată viaţa am luptat împotriva celor din clasa conducătoare, dar n-am avut decât rareori şansa să stau de vorbă cu unul dintre membrii acestei clase.

Charlotte îşi dădea seama că nu ăsta era motivul real şi se întrebă în treacăt de ce o minţea. Poate că se simţea stânjenit din cine ştie ce pricină – de obicei, de asta nu erau cinstiţi oamenii cu ea.

— Fac parte din clasa conducătoare la fel de mult cât fac parte şi câinii tatălui meu, replică ea.

— Vorbiţi-mi despre mama dumneavoastră, zâmbi el.

— Stă prost cu nervii. Uneori, e nevoită să ia laudanum.

— Ce este laudanumul?

— Un medicament care conţine opiu.

El ridică din sprâncene, mirat.

— Pare oribil.

— De ce?

— Credeam că cine consumă opiu e considerat degenerat.

— Nu, dacă recurgi la el din motive medicale.

— A!

— Sunteţi sceptic.

— Mereu.

— Haideţi, spuneţi-mi ce aveţi în minte.

— Dacă mama dumneavoastră are nevoie de opiu, bănuiesc că e mai degrabă din cauză că e nefericită, nu neapărat pentru că ar fi bolnavă.

— De ce ar fi nefericită?

— E mama dumneavoastră, n-am de unde să ştiu.

Charlotte rămase pe gânduri. Oare mama chiar era nefericită? Fără îndoială, nu era *mulţumită,* aşa cum părea să fie tatăl. Îşi făcea prea multe griji şi-şi ieşea din fire fără să aibă nevoie de prea multe provocări.

— Nu e relaxată, spuse ea. Oricum, nu cunosc niciun motiv pentru care ar fi nefericită. Mă întreb, nu cumva e ceva legat de faptul că a plecat din ţara dumneavoastră?

— E posibil, se învoi Felix, fără să pară însă prea convins. Mai aveţi fraţi şi surori?

— Nu. Prietena mea cea mai bună e verişoara mea, Belinda; e de aceeaşi vârstă cu mine.

— Mai aveţi şi alţi prieteni?

— Nu am prieteni, doar cunoştinţe.

— Alţi veri?

— Doi gemeni, în vârstă de şase ani. Bine, am o mulţime de veri în Rusia, însă nu i-am văzut niciodată, cu excepţia lui Alexei, mult mai în vârstă decât mine.

— Şi ce vreţi să faceţi în viaţă?

— Ce mai întrebare!

— Nu ştiţi?

— Nu m-am hotărât încă.

— Totuşi, care ar fi alternativele?

— Asta e marea întrebare. Vreau să spun că ar trebui să mă mărit cu un tânăr din aceeaşi clasă socială cu mine şi să-mi cresc copiii. Cred că va trebui să mă mărit.

— De ce?

— Păi, fiindcă Walden Hall nu va fi al meu când o să moară tata.

— De ce nu?

— Este proprietatea deţinătorului titlului – iar eu nu pot fi conte de Walden. Prin urmare, casa îi va reveni lui Peter, cel mai mare dintre gemeni.

— Înţeleg.

— Şi nu pot să mă întreţin singură.

— Ba sigur că puteţi.

— Nu am învăţat nimic folositor.

— Atunci, învăţaţi singură!

— Ce aş putea să fac?

Felix ridică din umeri.

— Creşteţi cai. Ţineţi un magazin. Intraţi în serviciul civil. Deveniţi profesoară de matematică. Scrieţi o piesă de teatru.

— Vorbiţi de parcă aş putea să fac orice mi-aş pune în minte.

— Cred că puteţi. Dar mi-a venit o idee foarte serioasă. Vorbiţi perfect rusă; aţi putea traduce romane în engleză.

— Chiar credeţi că aş putea?

— N-am nicio urmă de îndoială.

Charlotte îşi muşcă buza.

— Cum se face că dumneavoastră aveţi atâta încredere în mine, pe când părinţii mei n-au deloc?

El rămase gânditor câteva clipe, apoi zâmbi.

— Dacă v-aş fi crescut eu, v-aţi fi plâns că aţi fost mereu obligată să faceţi lucruri serioase şi că nu v-am îngăduit niciodată să mergeţi să dansaţi.

— Nu aveţi copii?

El îşi feri privirea.

— Nu m-am căsătorit niciodată.

Charlotte era fascinată.

— Dar aţi vrut?

— Da.

Fata ştia că n-ar trebui să continue, însă nu putea rezista: voia să ştie cum fusese bărbatul acesta ciudat pe când era îndrăgostit.

— Ce s-a întâmplat?

— Fata s-a căsătorit cu altcineva.

— Cum o chema?

— Lydia.

— Aşa o cheamă pe mama.

— Serios?

— Lydia Shatova, numele de fată. Probabil aţi auzit de contele Shatov, dacă aţi fost vreodată la Sankt Petersburg.

— Da, am fost. Aveţi cumva un ceas?

— Ce? Nu.

— Nici eu.

Felix se uită în jur şi văzu un ceas pe perete. Charlotte îi urmări privirea şi se ridică grăbită.

— Cerule mare, e ora cinci! Voiam să revin acasă înainte să coboare mama la ceai.

— O să aveţi probleme? o întrebă el, ridicându-se la rândul lui.

— Cred că da, răspunse ea, îndreptându-se spre ieşire.

El o opri.

— Charlotte...

— Da?

— Mă întreb dacă aţi putea plăti pentru ceai? Sunt foarte sărac.

— Oh! Nu ştiu dacă am vreun ban la mine. Ba da! Poftiţi, unsprezece pence. E de ajuns?

— Sigur că da.

El luă şase pence din mâna ei şi se duse la casă, pentru a plăti. „Ciudat, reflectă Charlotte, câte lucruri trebuie să ţii minte când nu eşti în societatea aleasă. Oare ce-ar crede Marya despre mine dacă ar afla că i-am cumpărat o ceaşcă de ceai unui bărbat bizar? Cred că ar face apoplexie".

El îi dădu restul şi-i deschise uşa.

— O să vă însoţesc o parte din drum.

— Mulţumesc.

Felix o luă de braţ în timp ce mergeau. Soarele încă ardea cu putere. Un poliţist se îndrepta spre ei, iar Felix o opri şi o puse să se uite în vitrina unui magazin în timp ce acesta trecea pe lângă ei.

— De ce nu vreţi să ne vadă? se interesă ea.

— Ar putea să caute persoanele care au luat parte la marş.

Charlotte se încruntă, nedumerită. Asta nu părea prea probabil, însă poate că el ştia mai bine decât ea.

Îşi continuară drumul.

— Îmi place enorm luna iunie, spuse la un moment dat Charlotte.

— Clima englezească e minunată.

— Aşa credeţi? Înseamnă că n-aţi fost niciodată în sudul Franţei.

— Iar dumneavoastră, fireşte, aţi fost.

— Ne ducem în fiecare iarnă. Avem o vilă la Monte Carlo, îl lămuri ea, apoi fu străfulgerată de un gând. Sper că nu credeţi că mă laud.

— Sigur că nu, zâmbi el. Probabil că v-aţi dat deja seama ce cred despre bogăţia prea mare, şi anume că e un lucru de care să-ţi fie ruşine, nu cu care să te lauzi.

— Probabil că ar fi trebuit să-mi dau seama, însă n-am făcut-o. Atunci, înseamnă că mă dispreţuiţi?

— Nu, dar bogăţia asta nu vă aparţine.

— Sunteţi persoana cea mai interesantă pe care am cunoscut-o vreodată, îi mărturisi Charlotte. Aş putea să vă revăd?

— Da, răspunse el. Aveţi cumva o batistă?

Ea scoase o batistă din buzunarul de la haină şi i-o întinse. Omul îşi suflă nasul.

— Să ştiţi că sunteţi, într-adevăr, *răcit,* remarcă ea. Vi s-au înroşit ochii.

— S-ar putea să aveţi dreptate, replică el, ştergându-se la ochi. Putem să ne întâlnim data viitoare în cafeneaua aceea?

— Nu pare un loc prea atrăgător, nu credeţi? Haideţi să ne gândim la altul. Ştiu! O să mergem la Galeria Naţională. Aşa, dacă mă întâlnesc cu cineva cunoscut, aş putea să pretind că nu suntem împreună.

— În regulă.

— Vă place pictura?

— Mi-ar plăcea să mă educaţi dumneavoastră.

— Atunci, rămâne stabilit. Ce-aţi spune de poimâine, la ora trei?

— Bine.

Fetei îi trecu prin minte că poate nu va reuşi să plece de acasă.

— Dacă se întâmplă ceva şi trebuie să anulez întâlnirea, pot să vă trimit un bilet?

— Ei bine... eu mă tot mut... se bâlbâi el, apoi îi veni o idee. Puteţi să lăsaţi un mesaj la doamna Bridget Callahan, strada Cork numărul 19, în Camden Town.

Ea repetă adresa.

— O s-o scriu de cum ajung acasă. Stau la câteva sute de metri de aici, explică ea, şovăitoare. Trebuie să ne despărţim aici. Sper să nu vă simţiţi jignit, dar credeţi-mă, ar fi cel mai bine dacă nu mă vede nimeni cu dumneavoastră.

— Jignit? repetă el cu un zâmbet ciudat, strâmb. Nu, în niciun caz.

Ea îi întinse mâna.

— La revedere!

— La revedere! zise el, strângându-i-o cu putere.

Apoi ea se întoarse şi plecă. „O să am probleme când ajung acasă, medita ea. Sigur s-a aflat că nu sunt în camera mea şi o să fiu luată la întrebări. O să spun că am fost să mă plimb în parc. N-o să le placă".

Dar, într-un fel, nu-i păsa ce-o să creadă ceilalţi. Îşi făcuse un prieten adevărat. Era foarte fericită.

Ajunsă la poartă, se întoarse şi se uită înapoi. El rămăsese acolo unde se despărţiseră şi o privea. Îi făcu discret cu mâna şi el îi răspunse la fel. Charlotte nu ştia de ce Felix părea vulnerabil şi trist, aşa cum stătea singur acolo. Era o idee prostească, îşi dădu ea seama, amintindu-şi cum o salvase din încăierare: era un om foarte dur.

Pe urmă străbătu curtea şi se duse direct în camera ei.

***

Stephen ajunsese la domeniul Walden Hall suferind de o indigestie pe fond nervos. Plecase în grabă din Londra, înainte de ora prânzului, imediat ce artistul poliţiei terminase de desenat portretul asasinului, şi pe drum mâncase mâncarea de picnic şi băuse o sticlă de vin Chablis, fără să oprească maşina. Tocmai de aceea era foarte agitat.

În acea zi avea o altă întâlnire de negocieri cu Alexei. Bănuia că prinţul va veni cu o contrapropunere şi aştepta ca aprobarea ţarului să-i fie trimisă în cursul zilei prin telegraf. Spera că oficialii de la ambasada rusă avuseseră destulă minte încât să-i trimită telegramele lui Alexei la Walden Hall. Nădăjduia ca respectiva contrapropunere să fie una rezonabilă, ceva ce-i putea fi prezentat lui Churchill ca un triumf.

Era îngrozitor de nerăbdător să treacă la treabă cu Alexei, dar ştia că, în realitate, câteva minute nu contau prea mult şi, în plus, era mereu o greşeală să te arăţi impacientat la negocieri; prin urmare, se opri în hol şi arboră o mină relaxată înainte să intre în Octogon.

Alexei stătea la fereastră, posomorât; lângă el, se afla o tavă mare cu ceai şi cu prăjituri, de care nu se atinsese. Îşi ridică privirea şi întrebă cuprins de neliniște:

— Ce s-a întâmplat?

— Omul a venit, dar mă tem că n-am reuşit să-l prindem, răspunse Walden.

— A venit să mă omoare... replică Alexei ferindu-şi privirea.

Walden fu cuprins de un val de milă faţă de el. Era tânăr, avea o responsabilitate uriaşă, se afla într-o ţară străină şi un ucigaş era pe urmele lui. Totuşi, n-avea niciun rost să-l lase să fiarbă.

— Acum avem o descriere a lui – de fapt, artistul poliţiei i-a făcut portretul, continuă el pe un ton vesel. Thomson o să-l prindă într-o zi, două. Şi aici eşti în siguranţă – nu are cum să descopere unde te afli.

— Am crezut că o să fiu în siguranţă la hotel, dar tot a aflat că eram cazat acolo.

— N-o să se mai întâmple.

„Este un început prost pentru negocieri, reflectă Walden. Trebuie să găsesc o cale să-l fac să se gândească la subiecte mai vesele”.

— Ai luat ceaiul?

— Nu, şi nu mi-e foame.

— Haide să facem o plimbare – o să-ţi facă poftă de mâncare pentru cină.

— Bine.

Şi Alexei se ridică.

Walden îşi luă puşca – pentru iepuri, îi explică lui Alexei – şi se îndreptară spre Home Farm, moşia întinsă din apropiere. Una dintre gărzile de corp pe care i le dăduse Thomson îi urma la zece metri în spate.

Walden îi arătă lui Alexei purceaua lui campioană, Prinţesa de Walden.

— A luat premiul întâi doi ani la rând la Expoziţia de Agricultură din Estul Angliei.

Alexei admira căsuţele solide din cărămidă ale arendaşilor, hambarele înalte, vopsite în alb, şi minunaţii cai de povară.

— Fireşte, nu fac deloc bani din asta, preciză Walden. Tot profitul este cheltuit pentru provizii noi, drenaje sau clădiri ori garduri... dar stabilim în felul ăsta un standard pentru fermele cu arendaşi; şi la moartea mea, Home Farm o să valoreze mult mai mult decât atunci când am moştenit-o.

— Noi nu putem să facem ferme ca asta în Rusia, remarcă Alexei.

Walden îşi spuse: „Dumnezeule, ce bine că se gândeşte la altceva”.

— Ţăranii noştri, continuă Alexei, nu vor să folosească metode noi, nu se ating de maşini, nu vor să se îngrijească de noile clădiri sau de uneltele bune. Au rămas tot şerbi, psihologic, dacă nu şi legal. Când recolta e proastă şi e foamete, ştii ce fac? Dau foc la hambarele goale.

Oamenii coseau fânul pe câmpurile dinspre sud. Doisprezece lucrători erau aliniaţi într-un şir frânt pe câmp, aplecaţi peste coase, iar ierburile înalte cădeau ca piesele de domino, într-un fâşâit neîncetat.

Samuel Jones, cel mai în vârstă dintre lucrători, îşi terminase primul parcela şi se îndreptă spre ei, cu coasa în mână, ducându-şi mâna la şapcă, în chip de salut. Walden îi strânse mâna şi simţi asprimea palmei: era ca şi cum şi-ar fi frecat-o de o piatră.

— Înălţimea Voastră, aţi avut timp să vă duceţi să vedeţi expoziţia aceea din Lunnun? întrebă Samuel.

— Da, am fost, răspunse Walden.

— Aţi văzut maşinile alea de cosit de care vorbeaţi?

Walden păru cuprins de îndoială.

— E o minune inginerească, Sam, dar nu ştiu...

— Maşinile nu fac niciodată treaba la fel de bine ca un muncitor, încuviinţă Sam.

— Pe de altă parte, am putea cosi fânul în trei zile, nu în două săptămâni – şi, dacă o facem mai repede, riscăm mai puţin să ne prindă ploaia. Pe urmă, am putea să le închiriem maşina arendaşilor de la ferme.

— O să aveţi nevoie şi de mai puţini muncitori, zise Sam.

Walden se prefăcu dezamăgit.

— Nu, n-aş putea să dau afară pe nimeni. Mă gândeam doar că la vremea secerişului n-o să mai avem nevoie să angajăm ţigani să ne ajute.

— Atunci, n-o să fie prea mare diferenţă.

— Nu chiar. Şi sunt un pic îngrijorat în legătură cu felul în care o să primească oamenii asta – ştii că tânărul Peter Dawkins se agaţă de orice pretext ca să facă necazuri.

Sam doar bombăni ceva, fără să dezvăluie ce gândea.

— În orice caz, continuă Walden, domnul Samson o să se ducă săptămâna viitoare să se uite şi el la maşină.

Samson era vechilul.

— Ia zi! mai spuse Walden, de parcă atunci i-ar fi venit ideea. Presupun că n-ai prea vrea să mergi cu el, Sam, nu-i aşa?

Omul se prefăcu că nu-i prea pasă de ideea asta.

— La Lunnun? Am fost acolo în 1888. Nu mi-a plăcut.

— Ai putea să mergi cu trenul cu domnul Samson – poate îl luaţi cu voi şi pe tânărul Dawkins –, vedeţi maşina, apoi mergeţi să mâncaţi de prânz la Londra şi vă întoarceţi după-amiază.

— Nu ştiu ce-o să zică nevastă-mea.

— Dar să ştii că m-aş bucura să ştiu şi părerea ta despre maşină.

— Păi, în cazul ăsta m-ar cam interesa.

— Atunci, am stabilit. O să-i zic lui Samson să se ocupe de tot, conchise Walden, pe urmă zâmbi conspirativ: Ai putea să-i dai doamnei Jones de înţeles că te-am obligat eu.

— Aşa o să fac, m'lord, rânji Sam.

Cositul era aproape gata. Oamenii se opriseră. Iepurii, câţi mai rămăseseră, se ascundeau, probabil, în ultimele parcele rămase necosite. Walden îl chemă pe Dawkins şi-i dădu puşca.

— Peter, eşti un ţintaş bun. Vezi dacă poţi să împuşti unul pentru tine şi unul pentru domeniu.

Rămaseră cu toţii la marginea câmpului, ca să nu stea în bătaia puştii, după care fu cosită şi ultima porţiune de pajişte, astfel încât iepurii să fie obligaţi să iasă în câmp deschis. La un moment dat ţâşniră patru şi Dawkins doborî doi din primele împuşcături şi încă unul cu a treia. Zgomotele îl făceau pe Alexei să tresară.

Walden luă arma şi unul dintre iepuri, pe urmă se întoarse la Hall împreună cu Alexei. Tânărul clătina din cap admirativ.

— Te porţi nemaipomenit cu oamenii, zise el. Eu nu reuşesc niciodată să ţin în echilibru disciplina şi generozitatea.

— E nevoie de practică, replică Walden, ridicând iepurele. Nu avem nevoie de ăsta la Hall, dar l-am luat ca să le aduc

aminte că iepurii sunt ai mei şi că toţi cei pe care îi au ei sunt un dar de la mine, nu le aparţin lor de drept.

„Dacă aş fi avut un băiat, chibzui el, aşa i-aş fi explicat cum merg lucrurile”.

— Recurgi la discuţii şi la consimţământ, adăugă Alexei.

— E metoda cea mai bună, chiar dacă trebuie să renunţi la câte ceva.

— Ceea ce ne aduce înapoi la Balcani, zâmbi Alexei.

„Slavă Domnului, în sfârşit!”, reflectă Walden.

— Vrei să fac un rezumat? continuă Alexei. Vrem să luptăm de partea voastră împotriva Germaniei, iar voi vreţi să ne recunoaşteţi dreptul de a trece prin Bosfor şi Dardanele. Noi însă nu vrem doar dreptul, ci şi puterea. Sugestia pe care v-o facem, ca voi să recunoaşteţi toată Peninsula Balcanică, din România până în Creta, ca aflată în sfera de influenţă rusă, nu a întrunit aprobarea voastră: fără îndoială, aţi simţit că ne daţi prea mult. În consecinţă, sarcina mea a fost să formulez o cerere mai restrânsă: una care ne va asigura coridorul maritim fără să oblige Marea Britanie să facă o politică fără rezerve în Balcani şi să favorizeze Rusia.

— Exact.

Şi Walden îşi zise: „Are o minte ca bisturiul unui chirurg. În urmă cu câteva minute îi dădeam sfaturi părinteşti, iar acum, dintr-odată, pare cel puţin egalul meu. Presupun că aşa se întâmplă când fiul devine bărbat”.

— Îmi pare rău că a durat atât, continuă Alexei. Am fost nevoit să trimit telegrame codificate la Sankt Petersburg prin ambasada Rusiei, iar la o asemenea distanţă, discuţiile nu pot să se desfăşoare pe cât de repede mi-aş dori.

— Înţeleg, spuse Walden, îndemnându-l în gând: „Haide, scoate tot!”

— Există o zonă de aproximativ zece mii de mile pătrate, de la Constantinopol la Adrianopol – cam jumătate din Tracia care face parte în prezent din Turcia. Linia de coastă începe la Marea Neagră, continuă de-a lungul Bosforului, prin Marea Marmara şi prin Dardanele şi se termină în Marea Egee. Cu alte cuvinte, mărgineşte tot culoarul de trecere între Marea Neagră şi Mediterana, zise Alexei, apoi făcu o pauză şi punctă: Daţi-ne-o şi suntem de partea voastră.

Walden îşi ascundea entuziasmul. Asta era o bază reală pentru negocieri.

— Rămâne însă aceeaşi problemă, nu e a noastră ca să v-o putem da, replică Walden.

— Să ne gândim ce se poate întâmpla dacă începe războiul, spuse Alexei. Unu: dacă Turcia e de partea noastră, atunci oricum o să avem drept de trecere. În orice caz, situaţia asta nu

e prea probabilă. Doi: dacă Turcia rămâne neutră, ne aşteptăm ca Marea Britanie să insiste să avem drept de trecere, ca semn că neutralitatea Turciei este reală; şi, în caz că eşuează, să ne susţină în invadarea Traciei. Trei: dacă Turcia e de partea Germaniei – care e cea mai probabilă dintre aceste trei posibilităţi – atunci Marea Britanie va accepta că Tracia ne aparţine, de îndată ce o vom putea cuceri.

— Mă întreb ce părere vor avea locuitorii Traciei despre asta, rosti Walden gânditor.

— Mai degrabă ar vrea să depindă de Rusia, nu de Turcia.

— Aş crede mai degrabă că şi-ar dori să fie independenţi.

Alexei zâmbi ştrengăreşte.

— Nici pe tine, nici pe mine – şi, dacă e să fim clari, nici pe guvernele noastre – nu ne interesează nici cât negru sub unghie ce ar putea să prefere locuitorii Traciei.

— Corect, răspunse Walden.

Era obligat să fie de acord cu el. De fapt, combinaţia dintre farmecul tineresc al lui Alexei şi mintea lui foarte matură îl făcea să-şi piardă echilibrul. Avea mereu impresia că ţinea cu fermitate discuţia sub control, până când Alexei venea cu o replică ghiduşă, care îi demonstra că, de fapt, *el* se aflase tot timpul la cârma discuţiilor.

Urcau colina care ducea în spatele domeniului. Walden observă că poliţistul scruta pădurea care îi înconjura din toate părţile, stârnind praful cu bocancii lui greoi, maronii. Pământul era uscat: de trei luni, nu plouase mai deloc. Walden era încântat de contrapropunerea lui Alexei. Oare ce-avea să zică tânărul Churchill? Fără îndoială, puteau să le dea ruşilor o parte din Tracia – cui îi păsa de Tracia?

Trecură prin grădina de zarzavaturi a bucătăriei. Un ajutor de grădinar care uda lăptucile îşi duse mâna la şapcă, salutându-i. Walden încerca să-şi amintească numele bărbatului, dar Alexei i-o luă înainte.

— Frumoasă seară, Stanley!

— Ne-ar prinde bine o ploicică, înălţimea Voastră.

— Dar nu prea mult, nu?

— Chiar aşa, înălţimea Voastră.

„Alexei învaţă”, chibzui Walden.

Ajunşi în casă, Walden sună, chemând un valet.

— O să-i trimit o telegramă lui Churchill, ca să stabilesc o întâlnire mâine-dimineaţă. O să plec în zori la Londra.

— Bine, zise Alexei. Nu prea avem timp.

***

Charlotte fu luată prin surprindere de reacţia valetului care îi deschise uşa.

— Oh! Slavă Domnului că v-aţi întors, lady Charlotte!

— Nu înţeleg de ce trebuie totuşi să-i mulţumeşti lui Dumnezeu, William, spuse ea în timp ce-i dădea haina.

— Lady Walden şi-a făcut griji pentru dumneavoastră, o lămuri el. A cerut să vă duceţi să o vedeţi imediat ce vă întoarceţi.

— Mă duc întâi să mă aranjez, opină Charlotte.

— Lady Walden a spus imediat...

— Iar eu am zis că mă duc să mă aranjez, replică fata şi urcă în camera ei.

Se spălă pe faţă şi îşi desfăcu părul. Simţea o durere surdă în muşchii stomacului, din cauza loviturii pe care o primise, şi era zgâriată pe mâini, dar nu rău. Fără îndoială, avea genunchii juliţi, însă nimeni nu-i vedea niciodată. Se duse în spatele paravanului şi-şi schimbă rochia. Nu părea să fie ruptă. „Nu *arăt* ca şi cum aş fi luat parte la o încăierare", reflectă ea. În clipa aceea, auzi cum se deschide uşa de la dormitor.

— Charlotte! o strigă mama.

Fata îşi puse un halat, gândindu-se: „Oh, Doamne, o să dea în istericale", apoi ieşi de după paravan.

— Am fost înnebuniţi de grijă! zise mama.

Marya intră în cameră după ea, cu un aer neîndurător, privind-o cu ochi oţeliţi.

— Ei bine, sunt aici, răspunse Charlotte, vie şi nevătămată, aşa că puteţi să vă liniştiţi.

Mama se făcu roşie la faţă.

— Copilă neobrăzată! ţipă ea şi îi dădu o palmă.

Charlotte se clătină şi se prăbuşi pe pat. Era ameţită, dar nu din cauza loviturii, ci din cauza gestului. Mama n-o lovise niciodată. Iar palma părea s-o doară mai rău decât toate loviturile pe care le primise în timpul încăierării de la marşul sufragetelor. Privirea i se încrucişă cu a Maryei, în ochii căreia văzu o lucire ciudată de satisfacţie.

— N-o să te iert niciodată pentru asta, rosti tăios Charlotte după ce îşi recăpătă sângele rece.

— Tu vorbeşti de iertare? replică mama aşa de furioasă, încât vorbea în rusă. Iar eu cât de repede ar trebui să te iert pentru că te-ai amestecat cu gloata în faţa Palatului Buckingham?

— De unde ştii? întrebă Charlotte, în culmea uluirii.

— Marya te-a văzut mărşăluind pe bulevardul The Mall cu... cu sufragetele alea. Mi-e atât de *ruşine!* Dumnezeu ştie cine te-a mai văzut. Dacă o să afle regele, o să fim alungaţi de la Curte.

— Înţeleg, rosti încet Charlotte, simţindu-se rănită de palma primită, aşa că adăugă cu răutate: Deci nu erai îngrijorată pentru siguranţa mea, ci pentru reputaţia familiei.

Mama păru jignită.

— Am fost îngrijoraţi în legătură cu ambele, interveni Marya.

— Tu să taci, Marya, o repezi Charlotte. Ai făcut destul rău cu limba ta ascuţită.

— Marya a făcut ce trebuia, îi luă apărarea mama. Cum era să nu-mi *spună?*

— Nu crezi că femeile ar trebui să aibă dreptul să voteze?

— Bineînţeles că nu; şi nici tu nu ar trebui să crezi asta.

— Dar eu cred, răspunse Charlotte. Asta e.

— Nu ştii nimic, eşti încă un copil.

— Şi mereu ne întoarcem la asta, nu-i aşa? Sunt un copil, nu ştiu nimic. Şi cine e de vină pentru ignoranţa mea? De cincisprezece ani, Marya se ocupă de educaţia mea. Cât despre faptul că aş fi un copil, ştii foarte bine că nu mai sunt. Ai fi în culmea fericirii dacă m-ai vedea măritată până la Crăciun. Şi unele fete sunt mame la vârsta de treisprezece ani, fie că sunt măritate, fie că nu.

— Cine îţi spune lucrurile astea? o iscodi mama şocată.

— Cu siguranţă, nu Marya. Ea nu mi-a spus niciodată vreun lucru important. Şi nici tu.

— Nu e nevoie să ştii astfel de lucruri; tu eşti o lady, rosti mama cu un glas devenit aproape rugător.

— Deci pricepi ce vreau să spun? Vrei să fiu o ignorantă. Ei bine, nu vreau să fiu.

— Nu doresc decât să fii fericită! rosti mama pe un ton plângăreţ.

— Ba nu, nu vrei, răspunse Charlotte cu încăpăţânare. Vrei să fiu ca tine.

— Nu, nu, nu! ţipă mama. Nu vreau să fii ca mine! Nu vreau!

Şi, cu lacrimile şiroind pe obraz, ieşi în goană din cameră.

Charlotte rămăsese cu privirea aţintită spre uşă, nedumerită şi ruşinată.

— Vezi ce-ai făcut? o dojeni Marya.

Charlotte o măsură de sus până jos: rochie cenuşie, păr cenuşiu, chip urât, expresie îngâmfată.

— Ieşi afară, Marya!

— Habar nu ai ce necazuri şi sperieturi ai provocat în după-amiaza asta.

Charlotte se simţea ispitită să spună: „Dacă ţi-ai fi ţinut gura, nu s-ar mai fi speriat nimeni”. Se abţinu şi, în schimb, îi repetă:

— Ieşi afară!
— Ascultă-mă, micuţă Charlotte...
— Pentru tine, sunt *lady* Charlotte.
— Eşti micuţa Charlotte şi...

Charlotte luă o oglindă de mână şi o azvârli înspre Marya, făcând-o să ţipe. Proiectilul fusese azvârlit cam fără ţintă şi se izbi de zid, spărgându-se. Marya o luă la fugă din cameră.

„Acum ştiu cum să mă port cu *ea”,* chibzui sarcastic Charlotte.

Îşi dădea seama că, probabil, câştigase o victorie. O făcuse pe mama să plângă şi o dăduse pe Marya afară din cameră. „Asta e ceva, reflectă ea; la urma urmelor, s-ar putea să fiu mai puternică decât ele. Amândouă au meritat să mă port aşa: Marya s-a dus la mama pe ascuns, iar mama mi-a dat o palmă. Dar nu m-am supus, nu mi-am cerut scuze şi n-am promis că o să fiu cuminte. Am răspuns cum nu se poate mai bine. Ar trebui să fiu mândră de mine. Atunci, de ce mă simt aşa de ruşinată?”

***

„Mă urăsc pe mine însămi, îşi spunea Lydia. Ştiu ce simte Charlotte, dar nu pot să-i *spun* că o înţeleg. Mereu îmi pierd controlul. Şi nu eram deloc aşa. Dimpotrivă, eram mereu calmă şi demnă. Când era mică, puteam să râd de toate micile ei pozne. Acum e femeie în toată puterea cuvântului. Doamne, Dumnezeule, ce-am făcut? E viciată de sângele tatălui ei, de sângele lui Felix, sunt sigură. Ce-o să mă fac? Am crezut că dacă pretind că e fiica lui Stephen, chiar o să fie ca şi cum i-ar fi cu adevărat fiică – inocentă, o adevărată lady, o englezoaică. N-a fost bine. În toţi aceşti ani, sângele stricat a existat în ea, vegetând, iar acum iese la suprafaţă; în clipa asta, ţăranii ruşi amorali pe care îi moşteneşte pun stăpânire pe ea. Când văd semnele astea, intru în panică, nu pot să mă stăpânesc. Sunt blestemată, suntem blestemaţi cu toţii, păcatele părinţilor se revarsă asupra copiilor, până la a treia sau a patra generaţie – când o să fiu iertată? Felix e anarhist, iar Charlotte e o sufragetă, Felix e vinovat de păcate carnale în afara căsătoriei, iar Charlotte vorbeşte de mame în vârstă de treisprezece ani; habar n-are cât e de îngrozitor să fii posedat de patimă; mi-am distrus viaţa şi o să şi-o ruineze şi ea pe-a ei, de asta mi-e frică, de asta ţip şi plâng, şi mă apucă isteria şi-o lovesc, dar, Doamne Iisuse Hristoase, n-o lăsa să se distrugă, numai pentru ea trăiesc.

O s-o încui în casă. Dacă s-ar putea mărita cât mai repede cu un băiat drăguţ, înainte să aibă vreme să deraieze, înainte ca

toată lumea să-şi dea seama că e ceva în neregulă cu originile ei. Mă întreb dacă Freddie o s-o ceară de soţie înainte să se termine *Sezonul,* asta ar fi o rezolvare. *Trebuie* să am grijă să o facă, trebuie s-o mărit, şi încă repede! Pe urmă, va fi prea târziu să se mai distrugă singură; în plus, dacă o să aibă un copil sau doi, nici n-o să mai aibă timp. Trebuie să am grijă să se vadă mai des cu Freddie. E foarte frumoasă, va fi o soţie destul de bună pentru un bărbat puternic, care poate s-o ţină sub control, un bărbat decent, care o s-o iubească fără să scoată la lumină dorinţele ei întunecate, un bărbat care va dormi într-un dormitor separat şi cu care va împărţi patul doar o dată sau de două ori pe săptămână, cu lumina stinsă. Freddie e cât se poate de potrivit pentru ea, aşa că n-o să fie nevoită vreodată să treacă prin ce-am trecut eu, nu va trebui niciodată să înveţe prin chinuri că patima e rea şi că distruge; păcatul nu va trece la generaţia următoare, n-o să fie vicioasă, ca mine. Ea crede că vreau să fie ca mine. Doamne, de-ar şti! Oh, de-ar şti!”

***

Felix nu se putea opri din plâns.

Trecătorii se uitau după el pe când străbătea parcul ca să-şi ia bicicleta. Se zguduia de suspine, iar lacrimile îi curgeau şiroaie. Nu i se mai întâmplase niciodată aşa ceva şi nu putea pricepe. Era cu totul pradă durerii.

Îşi găsi bicicleta în locul unde o lăsase, în spatele unui tufiş, iar priveliştea familiară avu darul să-l mai liniştească puţin. „Ce e cu mine? se întrebă el. O mulţime de oameni au copii. Acum am aflat că şi eu am. Şi ce-i cu asta?” Şi izbucni din nou în plâns.

Se aşeză pe iarba uscată, lângă bicicletă. „E atât de frumoasă”, medită el în continuare. Nu plângea însă pentru ceea ce găsise, plângea pentru ceea ce pierduse. Vreme de optsprezece ani fusese tată şi nu ştiuse. Pe când el hoinărea de la un sat mohorât la altul, pe când era în închisoare, apoi în mina de aur, pe când străbătea Siberia şi făcea bombe în Białystok, ea creştea. Învăţase să meargă, să vorbească, să mănânce singură şi să-şi lege şireturile. Se jucase vara pe o pajişte verde, sub un castan, căzuse de pe un măgăruş şi plânsese. „Tatăl” ei îi dăduse apoi un ponei, în timp ce Felix trudea în lanţuri. Ea purtase rochiţe albe vara şi ciorăpei de lână iarna. Fusese mereu bilingvă, vorbind şi în rusă, şi în engleză. Un altul îi citise cărţi de poveşti; un altul îi spusese: „Te prind eu!” şi fugise în sus pe scări după ea, în vreme ce fetiţa ţipa încântată; un altul o învăţase să dea mâna şi să spună „Ce mai faceţi?”; un altul îi făcuse baie, îi pieptănase buclele şi o obligase să-şi termine porţia de varză. Felix îi privise de

multe ori pe ţăranii ruşi cu copiii lor, întrebându-se cum reuşeau, în vieţile nefericite şi de sărăcie pe care le duceau, să găsească iubire şi tandreţe pentru copiii care le luau pâinea de la gură. În acel moment înţelegea: iubirea venea, pur şi simplu, indiferent dacă voiai sau nu. Din amintirea copiilor altor părinţi, putea să şi-o închipuie pe Charlotte în fiecare stadiu al dezvoltării ei: ca un ţânc cu burtica în afară, abia începând să meargă, şi fără şolduri pe care să poată fi pusă fustiţa; ca o copilă neastâmpărată de şapte ani, care îşi rupea rochiile şi se julea la genunchi; ca o fată deşirată şi stângace la zece ani, cu degetele pătate de cerneală şi hainele mereu un pic cam mici; ca o adolescentă sfioasă, chicotind cu băieţii, încercând pe furiş parfumul mamei, împătimită după cai, apoi...

Apoi a întâlnit această tânără femeie frumoasă, curajoasă, vioaie, curioasă, admirabilă.

„Şi eu sunt tatăl ei", îşi spuse el.

Tatăl ei.

Cum spusese ea? „Sunteţi persoana cea mai interesantă pe care am cunoscut-o vreodată. Aş putea să vă revăd?" Iar el se pregătea să-şi ia rămas-bun de la ea pentru totdeauna. În clipa în care îşi dăduse seama că nu va fi nevoit să facă asta, autocontrolul lui începuse să se dezintegreze. Ea crezuse că răcise. Oh, era încă o copilă dacă făcea astfel de remarci vesele în faţa unui om căruia i se rupea inima.

„Am început să devin sentimental, chibzui el; trebuie să-mi revin".

Se ridică în picioare şi-şi luă bicicleta. Se şterse pe faţă cu batista dată de ea. Avea brodată o floare, un clopoţel, într-un colţ, şi el se întreba dacă fusese făcut de mâna ei. Se urcă pe bicicletă şi se îndreptă spre Old Kent Road.

Se făcuse vremea cinei, dar ştia că n-o să fie în stare să mănânce nimic. Iar asta era foarte bine, fiindcă nu prea mai avea bani şi în seara aceea nu prea îl îmboldea inima să fure. Abia aştepta să ajungă în bezna camerei lui închiriate, unde putea să-şi petreacă noaptea singur cu gândurile lui. Să retrăiască fiecare minut al întâlnirii, din clipa în care ea ieşise din casă până când îşi fluturase mâna în semn de rămas-bun.

Ar fi vrut să aibă o sticlă cu votcă, pentru a-i ţine companie, însă nu putea să-şi permită.

Se întreba dacă îi dăduse vreodată cineva lui Charlotte o minge roşie.

Era o seară caldă, însă aerul oraşului era îmbâcsit. Cârciumile de pe Old Kent Road erau deja pline cu femei din clasa muncitoare îmbrăcate ţipător, însoţite de soţii, iubiţii sau taţii lor. Dintr-un impuls, Felix se opri în faţa unei cârciumi. Prin uşa deschisă răzbătea sunetul unui pian dezacordat. Felix

îşi zise: „Mi-aş dori să-mi zâmbească cineva, fie şi numai o chelneriţă. Mi-aş putea permite o jumătate de halbă de bere”. Aşa că îşi legă bicicleta cu un lanţ şi intră.

Înăuntru era înăbuşitor de cald şi un fum gros de să-l tai cu cuţitul; locul avea izul unic de bere al unei cârciumi englezeşti. Era devreme, dar deja locul răsuna de râsete puternice şi de chicoteli feminine. Toată lumea părea foarte veselă. Felix îşi spuse: „Nimeni nu ştie mai bine decât săracii cum să cheltuiască banii”. Se înghesui şi el printre cei de la bar. La pian începuse o altă melodie şi toţi se apucară să cânte.

Odată o fătucă pe genunchii unui bătrân s-a suit
Cerându-i o poveste: Uncheşule, spune,
De ce ai rămas singur, de ce tot cuc trăieşti?
Copii nu ai, o casă-n care să locuieşti?
Am avut o drăguţă, era acum mulţi ani,
Unde-i acum, copilă, curând vei afla,
Tot o să-ţi spun, ascultă-mi povestea,
Căci după bal am zis că m-a-nşelat.

Blestematul de cântec, prostesc, sentimental şi uşurel, îl făcu pe Felix să-i vină iar lacrimile în ochi şi plecă fără să mai ceară berea.

Se îndepărtă, lăsând în urmă râsetele şi muzica. Veselia asta nu era pentru el, nu fusese niciodată şi nici n-avea să fie. Se întoarse la cămăruţa lui închiriată, cărându-şi bicicleta pe scări până la ultimul etaj, unde stătea. Îşi scoase pălăria şi haina şi se întinse pe pat. Peste două zile o va vedea din nou. Se vor uita împreună la picturi. Înainte de întâlnire, hotărî că se va duce la baia municipală. Îşi frecă bărbia: în două zile, nu putea face absolut nimic ca barba să-i crească în mod decent. Se întoarse cu mintea înapoi la momentul în care ea ieşise din casă. O văzuse de la distanţă, nu visase...

„Oare la ce mă gândeam în clipa aia?”, se întrebă el.

Şi atunci îşi aminti.

„Mă întrebam dacă ştia unde se afla Orlov.

Nu m-am gândit deloc la Orlov toată după-amiaza.

E foarte probabil ca ea *să ştie* unde este; dacă nu, ar putea să afle.

Aş putea să mă folosesc de ea ca să mă ajute să-l ucid.

Sunt în stare de asta?

Nu, nu sunt. N-o s-o fac. Nu, nu, nu!

Ce se petrece cu mine?”

***

Walden se întâlni cu Churchill la sediul Amiralităţii la ora douăsprezece. Prim-Lordul era impresionat.

— Tracia, zise el. Fără îndoială, putem să le dăm jumătate din Tracia. Nu-i pasă nimănui dacă o iau şi pe toată!

— Aşa m-am gândit şi eu, replică Walden, încântat de reacţia lui Churchill. Acum, colegii dumneavoastră o să fie de acord?

— Cred că da, rosti Churchill gânditor. Mă întâlnesc cu Grey în după-amiaza asta şi diseară cu Asquith.

— Şi Cabinetul?

Walden nu voia să încheie negocierile cu Alexei şi pe urmă să vadă că se opuneau cei din Cabinet.

— Mâine-dimineaţă.

Walden se ridică.

— În acest caz, pot să-mi planific să mă întorc mâine pe seară în Norfolk.

— Splendid! Afurisitul acela de anarhist a fost prins?

— Iau prânzul cu Basil Thomson din cadrul Diviziei Speciale a poliţiei secrete – o să aflu atunci.

— Ţineţi-mă la curent!

— Evident.

— Şi vă mulţumesc. Pentru această propunere, vreau să spun.

Apoi Churchill îşi aruncă privirea pe fereastră, gânditor.

— Tracia! şopti el ca pentru sine. Cine a auzit de locul ăsta?

Walden îl lăsă cu gândurile lui.

Era într-o dispoziţie foarte bună în vreme ce ieşea de la Amiralitate, îndreptându-se spre clubul său din Pall Mall. De obicei, prânzea acasă, dar nu voia s-o îngrijoreze pe Lydia cu prezenţa poliţiştilor, mai ales că ea se purta cam ciudat zilele acelea. Fără îndoială că era neliniştită din cauza lui Alexei, ca şi Walden. Băiatul era aproape ca un fiu pentru ei: dacă i s-ar fi întâmplat ceva...

Urcă scările clubului său şi la intrare îi dădu pălăria şi mănuşile unui lacheu.

— Ce vară frumoasă, domnule, spuse omul.

„Într-adevăr, de luni de zile vremea a rămas remarcabil de frumoasă, reflectă Walden pe când se ducea în sala de mese. Când o să se strice, probabil o să înceapă furtunile. O să tune în august”, se gândi el.

Thomson îl aştepta. Părea destul de încântat de sine. „Ce uşurare ar fi dacă l-au prins pe asasin”, chibzui Walden. Dădură mâna, apoi Walden se aşeză şi un chelner îi aduse meniul.

— Ei bine? începu el. L-aţi prins?

— Aproape, răspunse Thomson.

„Asta înseamnă *nu”,* reflectă Walden, supărat, pe urmă exclamă:

— *Fir-ar să fie!*

Între timp, se înfăţişase şi chelnerul responsabil cu vinurile. Walden îl întrebă pe Thomson:

— Doriţi un cocteil?

— Nu, mulţumesc.

Walden fu de acord. Cocteilurile erau un obicei prost, adus de americani.

— Atunci, poate un pahar de cherry-brandy?

— Da, vă rog.

— Două, îi ceru Walden chelnerului.

Comandară supă Brown Windsor şi somon fiert, iar Walden alese o sticlă de vin alb de Rin pentru el.

— Mă întreb, începu Walden, dacă vă daţi seama cât de important este acest lucru. Negocierile mele cu prinţul Orlov aproape că s-au terminat. Dacă ar fi asasinat acum, totul s-ar prăbuşi – cu consecinţe serioase pentru securitatea acestei ţări.

— Îmi dau perfect de bine seama, milord, replică Thomson. Vă voi pune la curent cu progresele pe care le-am făcut. Omul nostru se numeşte Felix Cessiński. Are un nume atât de greu de pronunţat, încât vă propun să-i spunem doar Felix. E în vârstă de patruzeci de ani, e fiul unui preot de ţară şi s-a născut în provincia Tambov. Omologul meu din Sankt Petersburg are un dosar gros despre el. A fost arestat de trei ori şi e căutat ca suspect în legătură cu şase asasinate.

— Dumnezeule! murmură Walden.

— Prietenul meu din Sankt Petersburg a adăugat că Felix e expert în fabricarea bombelor şi un luptător foarte periculos. Thomson făcu o pauză. Aţi dat dovadă de un curaj extraordinar când aţi prins sticla aceea.

Walden zâmbi şters: prefera să nu i se amintească de asta.

Li se aduse supa şi cei doi bărbaţi mâncară în tăcere o vreme. Thomson nu bău decât un pic din vin. Lui Walden îi plăcea clubul acela. Mâncarea nu era la fel de bună precum acasă, însă atmosfera era relaxantă.

Fotoliile din fumoar erau vechi şi confortabile, chelnerii erau în vârstă şi înceţi, tapetul pălise şi zugrăveala era mohorâtă. Încăperile erau încă luminate cu gaz. Bărbaţii ca Walden veneau acolo întrucât casele lor erau curate ca lacrima şi prea feminine.

— Credeam că aţi spus că aproape l-aţi prins, reîncepu Walden pe când li se servea somonul fiert.

— Nu v-am relatat decât jumătate din ce am aflat.

— A!

— La sfârşitul lunii mai, şi-a făcut apariţia la clubul anarhist din strada Jubileului, în Stepney. Cei de acolo n-au ştiut cine era, iar el le-a îndrugat minciuni. E un tip prevăzător – aşa cum şi trebuie, din punctul lui de vedere, fiindcă unul sau doi dintre anarhiştii aceia lucrează cu mine. Spionii mei i-au raportat prezenţa, dar informaţia nu a ajuns la mine atunci, întrucât părea inofensiv. Le-a spus că lucra la o carte. Pe urmă a furat o armă şi a plecat de acolo.

— Fără să indice nimănui unde se duce, evident.

— Corect.

— Alunecos tip!

Chelnerul care veni să le ia farfuriile li se adresă:

— Doriţi şi friptură? Azi avem carne de oaie.

Cei doi acceptară, aşa că îşi luară amândoi friptură de oaie cu aspic de coacăze, cartofi prăjiţi şi sparanghel.

— A cumpărat ingredientele pentru nitroglicerină din patru magazine diferite din Camden Town, continuă Thomson. Am făcut acolo cercetări din casă în casă, adăugă el, luând o îmbucătură.

— Şi? întrebă nerăbdător Walden.

— A locuit în Camden pe strada Cork, la numărul 19, într-o casă a cărei proprietară e o văduvă numită Bridget Callahan.

— Dar s-a mutat.

— Da.

— Fir-ar să fie, Thomson, nu vedeţi că tipul ăsta e mai deştept decât voi?

Thomson îl privi cu răceală, fără să spună nimic, aşa că Walden zise:

— Îmi cer scuze, a fost o lipsă de politeţe, numai că omul ăsta mă scoate din minţi.

— Doamna Callahan spunea că l-a dat afară pe Felix pentru că era un om dubios, continuă Thomson.

— De ce nu l-a reclamat la poliţie?

Thomson îşi terminase friptura şi lăsă jos cuţitul şi furculiţa.

— Spunea că n-avea niciun motiv. Asta mi s-a părut ciudat, deci am cercetat-o şi pe ea. Soţul ei a fost un rebel irlandez. Dacă ştia ce punea la cale prietenul nostru, Felix, e cu putinţă să-i fi ţinut partea.

Walden ar fi vrut ca Thomson să nu-l numească pe Felix „prietenul nostru”.

— Credeţi, întrebă el, că femeia ştie unde s-a dus acest bărbat?

— Dacă ştie, n-o să spună. Dar nu cred că el i-ar fi spus unde pleca. Oricum, ar putea să se întoarcă la vechea cameră de închiriat.

— Şi aţi pus să fie supravegheat locul?

— Da, pe ascuns. Unul dintre oamenii mei s-a mutat deja în camera de la subsol, cu chirie. Din întâmplare, a găsit o baghetă de sticlă precum cele folosite în laboratoarele de chimie. E clar că Felix şi-a preparat nitroglicerina chiar acolo, în chiuvetă.

Pentru Walden, era înfiorător să se gândească la faptul că în inima Londrei oricine putea să cumpere câteva chimicale, să le amestece într-o chiuvetă în care te speli pe mâini şi să producă un lichid îngrozitor de exploziv, cât să încapă într-o sticlă, apoi să intre într-un apartament dintr-un hotel din West End.

Friptura de oaie fu urmată de un foié gras condimentat.

— Care e următoarea mişcare pe care o s-o faceţi? întrebă Walden.

— Portretul lui Felix a fost pus în toate secţiile de poliţie din districtul Londrei. Dacă nu se închide în casă toată ziua, mai devreme sau mai târziu o să fie observat de un poliţist. Dar, în cazul în care nu va ieşi, oamenii mei vor merge prin hotelurile ieftine şi în casele cu camere de închiriat, arătând peste tot portretul.

— Şi dacă îşi schimbă înfăţişarea?

— Atunci, o să fie un pic mai dificil.

Thomson fu întrerupt de chelner. Amândoi refuzară prăjitura Black Forest, alegând îngheţată. Walden comandă o jumătate de sticlă de şampanie.

— Nu-şi poate ascunde înălţimea şi nici faptul că vorbeşte cu accent rusesc, continuă Thomson. Şi are nişte trăsături distinctive. N-a avut timp să-şi lase barbă. S-ar putea să se îmbrace diferit, să se fi ras în cap ori să-şi fi pus perucă. Dacă aş fi în locul lui, m-aş îmbrăca într-o uniformă – de marinar, de valet sau, poate, chiar de preot. Poliţiştii însă au fost preveniţi în legătură cu lucrurile astea.

După îngheţată, mâncară brânză Stilton şi biscuiţi dulci, stropiţi cu un vin vechi de Porto, specialitatea clubului.

Walden avea impresia că totul era mult prea vag. Felix era în *libertate* şi el nu se va simţi în siguranţă până când omul ăsta nu va fi închis şi legat în lanţuri de un zid.

— Felix e, fără îndoială, unul dintre asasinii de frunte ai conspiraţiei revoluţionare internaţionale, a mai precizat Thomson. E foarte bine informat: de exemplu, ştia că prinţul Orlov urma să se afle aici, în Anglia. E şi foarte inteligent, şi incredibil de hotărât. În orice caz, pe Orlov am reuşit să-l ascundem.

Walden se întrebă unde voia Thomson să ajungă.

— În schimb, adăugă Basil, dumneavoastră continuaţi să vă plimbaţi pe străzile Londrei fără bătăi de cap.

— Şi de ce n-aş face asta?

— Dacă aş fi Felix, acum m-aş concentra pe dumneavoastră. V-aş urmări, cu speranţa că m-aţi putea duce la Orlov; sau v-aş răpi şi v-aş tortura până mi-aţi spune unde se află.

Walden îşi lăsă privirea în jos, pentru a-şi ascunde teama.

— Cum ar putea face asta singur?

— Poate că are ajutoare. Vreau să fiţi însoţit de o gardă de corp.

Walden clătină din cap.

— Am omul meu, pe Pritchard. Şi-ar pune viaţa în primejdie pentru mine – a mai făcut-o, de altfel, în trecut.

— E înarmat?

— Nu.

— Ştie să tragă cu o armă?

— Foarte bine. Mergea cu mine în Africa, pe vremea când vânam animale mari. Atunci şi-a riscat viaţa pentru mine.

— Bine, daţi-i un pistol!

— În regulă, se învoi Walden. Mâine mă duc la ţară. Am acolo un revolver pe care îl poate folosi.

La sfârşitul mesei, Walden îşi luă o piersică, iar Thomson, o pară Melba, pe urmă se duseră în fumoar ca să-şi bea cafeaua cu biscuiţi. Walden îşi aprinse un trabuc.

— Cred că o să mă duc pe jos acasă, ca să-mi ajut digestia.

Încercase să spună asta pe un ton calm, însă glasul îi suna ciudat de ascuţit.

— Aş prefera să nu faceţi asta, îl sfătui Thomson. N-aţi venit cu trăsura?

— Nu...

— Aş fi mai fericit în privinţa siguranţei dumneavoastră dacă de acum înainte veţi merge în vehiculele proprii.

— Prea bine, oftă Walden. Va trebui să mănânc mai puţin.

— Azi, luaţi o birjă. Poate o să vă însoţesc.

— Chiar credeţi că e necesar?

— Ar fi cu putinţă să vă aştepte în faţa clubului.

— Şi de unde să ştie vizitiul cărui club aparţin?

— E de ajuns să vă caute în *Who's Who.*

— Da, aşa e, clătină din cap Walden. Pur şi simplu, nu te gândeşti la lucruri ca astea.

Thomson se uită la ceas.

— Ar trebui să mă întorc la Yard... dacă sunteţi gata.

— Bineînţeles.

Ieşiră împreună din club. Felix nu-i aştepta afară. Luară o birjă până acasă la Walden, apoi Thomson îşi continuă drumul cu acelaşi vehicul până la Scotland Yard. Walden intră în casă. Părea să fie pustie. Se hotărî să se ducă direct în camera lui, se aşeză la fereastră şi îşi termină trabucul.

Simţea nevoia să stea de vorbă cu cineva. Se uită la ceas şi se gândi: „La ora asta, Lydia probabil că şi-a terminat siesta şi s-a îmbrăcat să coboare la ceai şi să primească vizite”. Se duse deci în camera ei.

Ea stătea în faţa oglinzii, într-un halat de casă. „Pare încordată, reflectă el; din cauza tuturor acestor probleme”. Îi puse mâinile pe umeri, privindu-i imaginea din oglindă, apoi se aplecă şi o sărută pe creştet.

— Felix Cessiński.

— *Cum?* întrebă ea, părând înspăimântată.

— Aşa îl cheamă pe asasin. Numele îţi spune ceva?

— Nu.

— Mi s-a părut că l-ai recunoscut.

— Parcă... parcă îmi aminteşte de ceva.

— Basil Thomson a aflat tot despre omul ăsta. E un asasin, şi încă unul foarte periculos. E foarte posibil să-l fi întâlnit la Sankt Petersburg – asta ar explica de ce ţi s-a părut vag cunoscut când a venit aici şi de ce numele lui parcă îţi spune ceva.

— Da... probabil aşa o fi.

Walden se duse la fereastră, uitându-se spre parc. Era acea oră a zilei la care doicile scoteau copiii la plimbare. Aleile erau pline de cărucioare şi pe toate băncile se aflau femei în haine demodate, care trăncăneau de zor. Deodată, lui Walden îi trecu prin minte că poate Lydia avusese vreo legătură cu Felix la Sankt Petersburg – vreo legătură pe care nu voia s-o recunoască. Gândul era ruşinos, aşa că-l izgoni din minte.

— Thomson crede că, atunci când Felix o să-şi dea seama că Alexei a fost ascuns, o să încerce să mă răpească, spuse Walden.

Lydia se ridică de pe scaun şi veni spre el, înconjurându-i mijlocul cu braţele şi punându-şi capul pe pieptul lui, fără să scoată un cuvânt.

Walden îi mângâie părul.

— Trebuie să mă duc peste tot în trăsură şi Pritchard trebuie să aibă un pistol.

Ea îşi ridică ochii spre el şi, spre marea lui uimire, ochii ei cenuşii erau scăldaţi în lacrimi.

— De ce ni se întâmplă toate astea? întrebă Lydia. Mai întâi Charlotte se bagă într-o răzmeriţă şi acum tu eşti ameninţat – mi se pare că suntem în pericol.

— Aiurea! Tu nu eşti în pericol, iar Charlotte nu-i decât o copilă prostuţă. Şi eu o să fiu bine apărat.

Spunând asta, o strânse uşor de mijloc. Îi simţea căldura trupului prin halatul subţire; nu-şi pusese corsetul. Voia să facă

dragoste cu ea chiar în clipa aceea. N-o făcuseră niciodată ziua.

O sărută pe gură. Lydia se lipi de el, făcându-l să înţeleagă că şi ea voia să facă dragoste. Nu-şi amintea ca ea să se mai fi manifestat vreodată aşa. Aruncă o privire spre uşă, cu gândul s-o încuie. Se uită din nou la Lydia, care înclină din cap aproape imperceptibil. O lacrimă i se scurgea pe nas. Walden se duse la uşă.

În clipa aceea, ciocăni cineva.

— Fir-ar să fie! şopti Walden.

Lydia se întoarse cu spatele la uşă, ştergându-se la ochi cu batista.

Pritchard intră.

— Vă rog să mă iertaţi, milord. O comunicare telefonică urgentă de la domnul Basil Thomson. I-au găsit ascunzătoarea bărbatului numit Felix. Dacă vreţi să fiţi de faţă când îl vor prinde, domnul Thomson vine să vă ia în trei minute.

— Adu-mi pălăria şi haina, îi ceru Walden.

Capitolul X

Când Felix ieşi să-şi ia ziarul de dimineaţă, i se păru că vede copii peste tot. În curte, câteva fetiţe jucau un joc în care cântau şi dansau. Băieţii jucau crichet la o poartă desenată cu creta pe zid şi cu o scândură putrezită în loc de bâtă. Pe stradă, băieţii mai mari împingeau roabe. Îşi cumpără ziarul de la o adolescentă. La întoarcerea în cameră, găsi drumul blocat de un bebeluş gol-goluţ care urca scările de-a buşilea. Pe când se uita la ea – era o fetiţă –, copila se ridică nesigură în picioruşe, dar începu să se lase pe spate încetişor. Felix o prinse şi o luă în braţe. Mama ei ieşi pe o uşă deschisă pe palier. Era o femeie tânără şi palidă, cu păr slinos, şi aflată deja într-un stadiu avansat al sarcinii cu următorul copil. Femeia înşfăcă fetiţa de pe jos şi dispăru cu ea în cameră, aruncându-i o privire bănuitoare lui Felix.

De fiecare dată când încerca să vadă clar cum urma s-o păcălească pe Charlotte să-i dezvăluie unde se afla Orlov, părea că se izbea de un zid în propria minte. Îşi imagina că avea să scoată informaţia de la ea pe furiş, fără ca fata să-şi dea seama că-i dezvăluie secretul; sau că îi toarnă gogoşi, aşa cum făcuse şi cu Lydia; sau că îi declară sus şi tare că vrea să-l omoare pe Orlov; iar imaginaţia lui dădea înapoi în faţa fiecăruia dintre aceste scenarii.

Când se gândea la ceea ce era în joc, sentimentele proprii i se păreau ridicole. Avea şansa să salveze milioane de oameni şi poate chiar să aprindă flacăra revoluţiei în Rusia – şi pe el îl frământa grija că o minţea pe o fată din clasa de sus! Cert e că nu voia să-i facă niciun rău, ci doar să se folosească de ea, s-o înşele, să-i trădeze încrederea, ei, propriei lui fiice, pe care abia o cunoscuse...

Se apucă să facă o bombă artizanală din dinamita pe care o produsese singur, numai ca să aibă ceva de făcut cu mâinile. Băgă zdrenţele de bumbac înmuiate în nitroglicerină într-un vas de porţelan spart. Se gândea cum s-o detoneze. Era posibil să nu fie de ajuns doar să ardă hârtia. Înfipse vreo şase beţe de chibrit în bumbac, în aşa fel încât să le rămână afară doar măciuliile roşii. Era greu să înfigă drept chibriturile, pentru că-i tremurau mâinile.

„De obicei, nu-mi tremură *niciodată* mâinile. Ce-i cu mine?”, chibzui el.

Făcu un fitil dintr-o foaie de ziar şi băgă un capăt în mijlocul beţelor de chibrit, apoi îl legă la capete cu o bucată de cârpă. Îi veni foarte greu să facă nodurile.

Se apucă să citească toate ştirile internaţionale din *The Times,* afundându-se cu încăpăţânare în pompoasele fraze englezeşti. Era relativ sigur că o să izbucnească un război, dar în acele zile nu mai era de ajuns să spui că era relativ sigur. Ar fi fost extrem de fericit să omoare un trântor bun de nimic, cum era Orlov, şi să afle pe urmă că totul fusese în zadar. Dar să-şi distrugă relaţia cu Charlotte fără niciun rost...

„Relaţie? Ce relaţie? Ştii prea bine ce relaţie", reflectă el.

Lectura ziarului îi dăduse dureri de cap. Literele erau prea mici şi încăperea era întunecată. *The Times* era un ziar conservator împuţit. Ar fi trebuit să fie aruncat în aer.

Tânjea s-o revadă pe Charlotte.

Pe coridor, în faţa scărilor, se auziră paşi târşâiţi, urmaţi de o bătaie în uşă.

— Intră, zise el fără să se gândească prea mult.

Cel care bătuse era administratorul, domnul Price.

— Bună dimineaţa! rosti tuşind omul.

„Ce mai vrea şi prostul ăsta bătrân?", îşi zise Felix în sinea lui.

— Ce e asta? întrebă Price, arătând din cap spre bomba de pe masă.

— O lumânare pe care mi-am făcut-o singur în ultimele luni, îi răspunse Felix. Ce doriţi?

— Mă întrebam dacă vă mai trebuie nişte cearşafuri în plus. Pot să vi le dau la un preţ foarte mic...

— Nu, mulţumesc, zise Felix. La revedere!

— Atunci, la revedere!

Şi Price ieşi.

„Ar fi trebuit să ascund bomba, se dojeni Felix. Ce-i cu mine?"

***

— Da, e aici, îi spuse Price lui Basil Thomson.

Walden avea un ghem de nervi în stomac.

Stăteau pe bancheta din spate a unei maşini a poliţiei, parcată după colţul complexului de locuinţe Canada, unde se afla Felix. Erau însoţiţi de un inspector din Divizia Specială şi de un superintendent de la secţia de poliţie Southwark, îmbrăcat în uniformă.

— Domnul Price, spuse Thomson, a venit la secţia de poliţie să raporteze că i-a închiriat o cameră unui tip dubios, cu accent străin, care are foarte puţini bani şi îşi lasă barbă, ca şi cum ar vrea să-şi schimbe înfăţişarea. L-a identificat pe Felix din desenele artistului nostru. Foarte bine, Price!

— Mulţumesc, domnule.

Superintendentul în uniformă desfăcu o hartă desenată la scară mare. Se mişca alene, cu o încetineală înnebunitoare şi deliberată.

— Complexul de locuinţe Canada este compus din trei clădiri cu trei etaje, poziţionate în jurul unei curţi interioare. Fiecare clădire are trei rânduri de scări. Cum te uiţi de la intrarea în curte, clădirea Toronto e în dreapta. Felix locuieşte lângă scara din mijloc, la ultimul etaj. În spatele clădirii Toronto se află curtea clădirii unui negustor.

Walden îşi stăpânea cu greu nerăbdarea.

— La stânga e clădirea Vancouver, iar în spatele ei, altă stradă. A treia clădire, chiar în faţa intrării în curtea interioară, este clădirea Montreal, care are în spate linia de cale ferată.

— Ce-i acolo, în mijlocul curţii? întrebă Thomson punând degetul pe hartă.

— Closetul, răspunse poliţistul. Pute îngrozitor, la câţi oameni îl folosesc.

Walden îşi spunea în gând: „Haide, mergi mai departe!”

— După părerea mea, Felix are la dispoziţie trei căi de ieşire din curte, continuă Thomson. Prima e intrarea: evident, o s-o blocăm. A doua, la capătul opus al curţii, pe stânga, aleea dintre clădirile Vancouver şi Montreal. Asta duce la strada următoare. Puneţi trei oameni pe alee.

Superintendentul de poliţie dădu din cap.

— Da, domnule.

— A treia, aleea dintre clădirile Montreal şi Toronto. Aleea asta duce la curtea din spate. Puneţi încă trei oameni acolo!

Superintendentul încuviinţă.

— Acum, clădirile astea au ferestre şi în spate?

— Da, domnule.

— Prin urmare, Felix are la dispoziţie o a patra cale de scăpare din clădirea Toronto: pe un geam din spate, trecând prin curtea negustorului. Ar fi bine să pui vreo şase oameni în curtea aia. În sfârşit, haideţi să facem o frumoasă demonstraţie de forţă aici, în mijlocul curţii interioare, ca să-l facem să vină fără să bănuiască nimic. Domnule superintendent, ce ziceţi, sunteţi de acord cu ceea ce propun?

— E mai mult decât perfect, domnule.

„Habar n-are cu ce fel de om avem de-a face”, chibzui Walden.

— Poţi să te ocupi de arestare împreună cu inspectorul Sutton, continuă Thomson. Sutton, eşti înarmat?

Sutton îşi dădu haina într-o parte, lăsând să se vadă un mic revolver pe care îl avea într-un toc, sub braţ. Walden era uimit: crezuse că poliţiştii englezi nu purtau niciodată arme de foc.

Reieşea clar că Divizia Specială era diferită. Şi el era bucuros de asta.

— Ţine cont de ce-ţi spun: să-l ţii în mână când o să baţi la uşă, îl avertiză Thomson pe Sutton, apoi se întoarse către superintendent: Ar fi bine să iei pistolul meu.

Superintendentul de poliţie păru un pic jignit.

— Lucrez în poliţie de douăzeci şi cinci de ani şi n-am simţit niciodată nevoia să am o armă de foc, domnule, prin urmare, dacă nu vă deranjează, n-o să încep acum.

— Au murit poliţişti care încercau să-l aresteze pe omul ăsta.

— Mă tem că n-am învăţat niciodată să trag, domnule.

„Doamne, Dumnezeule, gândea Walden disperat, cum pot nişte oameni ca noi să se ocupe de unii ca Felix?"

— Lordul Walden şi cu mine vom fi la intrare în curtea interioară, preciză Thomson, apoi i se adresă superintendentului: Veţi rămâne în maşină, domnule?

— Voi rămâne în maşină.

„Haideţi", reflectă Walden.

— Haideţi, spuse Thomson, ca şi cum l-ar fi auzit telepatic pe Walden.

***

Felix îşi dădu seama că-i era foame. Nu pusese nimic în gură de mai bine de douăzeci şi patru de ore. Se întreba ce să facă. Având barba nerasă şi îmbrăcat în haine de muncitor, putea fi privit bănuitor de vânzători, aşa că îi va fi mai greu să fure.

Gândul ăsta îl făcu să-şi mai vină în fire. „Nu e *niciodată* greu să furi, reflectă el. Să vedem: m-aş putea duce într-o casă din regiunea suburbană – dintre cele în care nu lucrează decât unul sau doi servitori – şi aş putea să intru prin spate. În bucătărie sigur o să găsesc o servitoare sau vreo bucătăreasă. «Sunt nebun, o să-i spun eu zâmbind, dar dacă îmi faci un sandvici, n-o să te violez.» O să mă duc spre uşă, ca să-i blochez ieşirea. Ar putea să ţipe, însă în cazul ăsta o să plec şi o să mă duc în altă casă. Dar e mai probabil că o să-mi dea să mănânc. «Mulţumesc, o să-i zic eu, eşti de treabă.» Pe urmă o să plec. Nu e niciodată greu să furi".

Banii constituiau o problemă. Felix îşi zise: „De parcă mi-aş putea permite să-mi cumpăr cearşafuri!" Administratorul era optimist. Sigur ştia că Felix n-avea bani...

„Sigur că ştie că n-am bani", reflectă Felix.

Gândindu-se la asta, motivul pentru care Price venise la Felix începea să pară dubios. „Să fi fost doar un tip optimist?

Sau poate că venise în *control?* Parcă m-am moleşit", îşi zise Felix. Se ridică şi se duse la fereastră.

Doamne!

Curtea forfotea de poliţişti în uniforme albastre.

Felix se holba îngrozit la ei.

Priveliştea îl făcea să se gândească la colcăiala unor viermi care se târau unii peste alţii într-o groapă în pământ.

Instinctele lui urlau: Fugi! Fugi! Fugi!

Unde?

Îi blocaseră toate ieşirile din curte.

Felix îşi aminti de geamurile din spate.

Ieşi în fugă din cameră şi străbătu coridorul, îndreptându-se spre spatele clădirii. O fereastră dădea înspre curtea din spate. Trase cu ochiul în curte şi văzu cinci sau şase poliţişti care-şi ocupau poziţiile printre grămezile de cărămizi şi maldărele de scânduri. N-avea cum să fugă pe acolo.

Mai rămânea doar acoperişul.

Alergă înapoi în cameră şi privi pe fereastră. Poliţiştii stăteau nemişcaţi, cu excepţia a doi bărbaţi – unul în uniformă şi altul în haine civile – care străbăteau curtea, îndreptându-se spre scara lui Felix.

El înşfacă bomba şi cutia de chibrituri şi fugi la etajul de dedesubt. O uşiţă cu zăvor dădea într-un dulap de sub scări. Felix deschise uşa şi puse bomba înăuntru. Aprinse fitilul din hârtie şi închise uşa dulapului, apoi se întoarse. Avea timp să urce scările înainte să ardă fitilul...

Fetiţa de adineauri se căţăra pe scări.

La naiba!

O luă în braţe şi se repezi în camera ei. Mama stătea pe patul murdar, cu privirea aţintită la perete. Felix îi azvârli copila în braţe, ţipând:

— Stai acolo! Nu te mişca!

Femeia păru înspăimântată.

Apoi el ieşi în goană. Cei doi bărbaţi erau cu un etaj mai jos. Felix alergă în sus pe scări...

Nu exploda nu exploda nu exploda nu...

... până la etajul lui. Îl auziseră, iar unul strigă:

— Hei, tu!

Şi o luară la goană.

Felix se repezi în camera lui, luă scaunul ieftin, cu spătar drept, îl scoase pe hol şi îl puse chiar sub trapa care ducea pe acoperiş.

Bomba nu explodase.

Poate că n-avea să funcţioneze.

Felix se urcă pe scaun.

Cei doi bărbaţi ajunseseră în capul scărilor.

Felix deschise trapa.

Poliţistul în uniformă strigă:

— Eşti arestat!

Chiar în acel moment, bomba explodă.

Se auzi un vuiet surd, ca şi cum s-ar fi prăbuşit ceva foarte greu. Scările se prăbuşiră, preschimbându-se într-o grămadă de lemne zburând care încotro, şi cei doi bărbaţi fură azvârliţi în spate. Dărâmăturile luară foc, moment în care Felix se ridică în mâini şi pătrunse în pod.

***

— Blestematul, a detonat o afurisită de bombă! strigă Thomson.

Walden îşi spuse: „Merge rău – din nou”.

Se auzi o izbitură, când cioburile ferestrelor sparte de la etajul al treilea atinseră pământul.

Walden şi Thomson o luară la fugă spre curte.

Thomson le făcu semn la întâmplare la doi poliţişti în uniformă.

— Tu şi tu, veniţi înăuntru cu mine! strigă el, pe urmă se întoarse spre Walden: Rămâneţi aici!

Şi fugiră cu toţii înăuntru.

Walden se retrase din curte, uitându-se la ferestrele clădirii Toronto.

Unde e Felix?

Auzi un poliţist care spunea:

— A tulit-o prin spate, ascultă ce-ţi spun!

De pe acoperiş căzură vreo patru-cinci ţigle şi se făcură bucăţi în curte – Walden presupunea că fuseseră dislocate de explozie. Simţea continuu nevoia să se uite în spate, peste umăr, ca şi cum Felix ar fi putut să-şi facă brusc apariţia în spatele lui, ieşind ca din pământ.

Locatarii se iveau la uşi şi la ferestre, să vadă ce se petrece, iar curtea începuse să se umple de oameni. Câţiva poliţişti încercau cam fără vlagă să-i trimită înapoi în apartamente. O femeie ieşi în goană din clădirea Toronto, strigând:

— Foc!

Unde e Felix?

Thomson şi încă un poliţist ieşiră ducându-l pe Sutton pe braţe. Era inconştient sau poate mort. Walden se uită mai atent. Nu, nu era mort: ţinea pistolul încleştat în mână.

De pe acoperiş continuau să cadă ţigle.

Poliţistul care era cu Thomson spuse:

— E o nebunie acolo.

— Aţi văzut unde e Felix? se interesă Walden.

— Nu se poate vedea nimic.

Apoi Thomson şi poliţistul se întoarseră înăuntru.

Ţiglele tot cădeau...

Pe Walden îl izbi un gând şi ridică privirea.

Era o gaură în acoperiş şi Felix tocmai ieşea pe ea.

— Uite-l! strigă Walden.

Toţi se uitară neputincioşi la Felix, care ieşise din pod şi ajunsese până pe coama acoperişului.

Dacă aş avea un pistol...

Walden se lăsă lângă trupul inconştient al lui Sutton şi-i smulse pistolul din mână.

Îşi înălţă privirea. Felix se ridica în genunchi pe coama acoperişului. „Aş fi vrut să fie o puşcă", îşi zise Walden pe când înălţa pistolul. Ţinti de-a lungul burlanelor. Felix se uita la el. Ochii lor se întâlniră.

***

Felix se feri.

Se auzi o împuşcătură.

Nu simţea nimic.

Începu să alerge.

Ai fi zis că alerga pe o frânghie. Trebuia să-şi ţină echilibrul cu braţele întinse, să păşească încrezător pe muchia strâmtă şi mai ales să nu se gândească la cei aproape cincisprezece metri până jos în curte.

Se auzi încă o împuşcătură.

Pe Felix îl cuprinse panica.

O luă la fugă cât putea de repede. În faţă se afla capătul acoperişului, pe urmă venea acoperişul cu pantă lină al clădirii Montreal. Habar n-avea cât de mare era distanţa dintre cele două clădiri. Încetini goana, şovăind; Walden trase iar.

Felix o rupse la fugă până la marginea clădirii şi sări.

Zbură prin aer. Îşi auzea propriul glas ca venind de la o mare depărtare. Ţipa.

Într-o fracţiune de secundă, i se păru că vede trei poliţişti, pe aleea de sub el, la cincisprezece metri mai jos, holbându-se cu gurile căscate.

Pe urmă se izbi de acoperişul clădirii Montreal şi ateriză greoi pe mâini şi pe genunchi.

Impactul îl lăsă fără suflare. Aluneca în jos de pe acoperiş. Atinse apoi un jgheab cu picioarele. Acesta păru să cedeze, iar el crezu că o să se prăbuşească peste marginea acoperişului şi o să cadă, o să cadă la nesfârşit, dar până la urmă jgheabul rezistă şi-i opri alunecarea.

Era înspăimântat.

În străfundurile minţii eul lui se opuse: „Dar eu nu sunt niciodată înspăimântat!”

Se târî pe acoperiş până în vârf, apoi trecu în partea cealaltă.

Spatele clădirii Montreal dădea spre calea ferată. Nu se vedeau poliţişti pe linii, nici pe terasament. „Nu s-au aşteptat la asta, chibzui Felix în culmea încântării, credeau că o să fiu prins în capcană în curte; nu le-a trecut deloc prin minte că aş putea să fug pe acoperiş. Acum nu-mi mai rămâne decât să cobor”.

Se uită peste marginea jgheabului la clădirea de sub el. Nu erau ţevi de scurgere – jgheaburile se terminau cu ţevi care ieşeau peste marginea acoperişului, ca nişte garguie. Însă ferestrele de la etajul superior erau aproape de streaşină şi aveau pervazuri largi.

Cu mâna dreaptă, Felix se agăţă de jgheab şi îl trase, încercându-i rezistenţa.

„De când îmi pasă dacă trăiesc sau mor?”

(„Ştii prea bine de când”, răspunse eul lui interior.)

Se poziţionă deasupra unei ferestre, se agăţă cu amândouă mâinile de jgheab şi se lăsă încetişor peste margine.

O clipă, atârnă liber de aceasta.

Apoi picioarele atinseră pervazul. Îşi desprinse mâna dreaptă de jgheab, pipăind cărămizile din jurul ferestrei, ca să aibă de ce să se ţină. Îşi băgă degetele într-un şanţ micuţ, pe urmă luă şi mâna stângă de pe jgheab.

Se uită pe fereastră. Bărbatul dinăuntru îl văzu şi începu să ţipe înspăimântat.

Felix dădu un picior ferestrei şi pătrunse în încăpere, îl împinse pe locatarul speriat şi o luă la fugă pe uşă.

Coborî scările câte patru odată. Dacă reuşea să ajungă jos, putea să sară pe vreun geam din spate şi să alerge spre calea ferată.

Înaintea ultimului rând de scări, se opri, cu răsuflarea tăiată. O uniformă albastră apăruse la intrarea din faţă. Felix se răsuci pe călcâie şi fugi spre partea din spate a coridorului. Încercă să deschidă fereastra, dar era înţepenită. O izbi puternic şi o deschise. În spatele lui se auzea cum nişte cizme urcau scările în goană. Încălecă pervazul, se împinse în afară, atârnă o clipă doar în mâini, se desprinse de zid şi sări.

Căzu în iarba înaltă de pe terasamentul căii ferate. În dreapta, doi bărbaţi săreau gardul curţii din spate. Din stânga, din depărtare, se auzi o împuşcătură. Un poliţist se afla la fereastra de la care sărise Felix.

El o luă la fugă pe terasament, spre calea ferată.

Erau vreo patru sau cinci rânduri de linii. În depărtare, un tren se apropia cu viteză. După câte se părea, avea să vină pe

linia cea mai îndepărtată. O clipă, fu cuprins de laşitate, înspăimântat la ideea de a traversa prin faţa trenului; pe urmă însă se avântă.

Cei doi poliţişti din curtea din spate şi cel de la clădirea Montreal îl urmăriră peste linii. Din depărtare, un glas striga:

— La o parte, ca să tragem!

Din cauza celor trei urmăritori, lui Walden îi era greu să tragă.

Felix aruncă o privire peste umăr. Cei trei poliţişti se aruncaseră la pământ. Se auzi o împuşcătură. El se aplecă şi începu să alerge în zigzag. Zgomotul trenului era tot mai puternic. Auzi şuieratul. Mai urmă o împuşcătură. Brusc, se răsuci într-o parte, apoi se împiedică şi căzu, chiar înaintea ultimei linii. Un tunet îngrozitor îi bubuia în urechi. Văzu locomotiva care se repezea asupra lui. Se smuci convulsiv, catapultându-se în partea cealaltă, pe pietrişul terasamentului. Trenul trecu urlând chiar pe lângă capul lui. Zări într-o străfulgerare chipul mecanicului, livid, speriat de moarte.

Apoi se ridică în picioare şi o luă la fugă de-a lungul terasamentului.

***

Walden stătea lângă gard, uitându-se la tren. Basil Thomson i se alăturase.

Poliţiştii care ajunseseră la calea ferată alergaseră până la ultima linie, pe urmă se opriseră, neputincioşi, aşteptând să treacă trenul. Părea că o să dureze o veşnicie.

Când se termină, în sfârşit, Felix nu mai era de văzut pe nicăieri.

— Nenorocitul a scăpat, zise un poliţist.

— Blestemat să fie, replică Basil Thomson.

Walden se întoarse şi se urcă în maşină.

***

Felix sări peste un zid şi ajunse pe o stradă prăpădită, cu case pipernicite, construite în rânduri strânse. Nimerise chiar în poarta improvizată pentru un meci de fotbal. Câţiva băieţei cu şepci mari pe capete se opriră din joc, uitându-se miraţi la el. Felix o luă la fugă.

În câteva minute forţele de poliţie se vor desfăşura din nou de-a lungul liniei ferate. Urmau să vină să-l caute, însă va fi prea târziu: până când să înceapă ei să cerceteze locul, el va fi la o jumătate de kilometru depărtare de calea ferată şi nici că se va opri.

Continuă să alerge, până când ajunse la o stradă cu magazine, aglomerată. Acolo, ascultând de un impuls, sări într-un omnibuz.

Scăpase, dar era foarte îngrijorat. Asemenea peripeţii i se mai întâmplaseră şi altădată, însă până atunci nu mai fusese niciodată speriat, nu mai intrase niciodată în panică. Îşi aminti ce-i trecuse prin minte când aluneca pe acoperiş: „Nu vreau să mor".

În Siberia, îşi pierduse capacitatea de a mai simţi teama. În acele momente în care era urmărit de oamenii lui Thomson, frica se întorsese. Pentru prima dată după mulţi ani, voia să rămână în viaţă. „Am redevenit om", chibzui el.

Se uită pe geamul vehiculului la străzile urâte din sud-estul Londrei, întrebându-se dacă ţâncii murdari şi femeile cu chipuri palide puteau să-l privească mai atent şi să vadă un om care se născuse a doua oară.

Era un dezastru. Asta avea să-l încetinească, să-i pună beţe în roate, să-l încurce din treabă.

„Mi-e frică, îşi spuse el. Vreau să trăiesc. Vreau s-o văd din nou pe Charlotte".

Capitolul XI

Zgomotul primului tramvai al zilei îl trezi pe Felix din somn. Deschise ochii şi se uită cum trecea, răspândind scânteieri albastre de pe cablurile electrice de deasupra. Oameni cu chipuri adormite, în haine de lucru, priveau pe ferestrele lor, fumând, căscând, ori erau în drum spre slujbele lor de măturători de stradă, de hamali în pieţe sau de drumari.

Soarele dimineţii strălucea cu putere, dar Felix stătea în umbra podului Waterloo. Era întins pe pavaj, cu capul spre zid, înfăşurat în ziare. Lângă el se afla o bătrână care mirosea urât, cu un chip roşu, de beţiv. Părea grasă, însă Felix putea vedea, între marginea fustei şi partea de sus a bocancilor bărbăteşti pe care îi purta, un pic din picioarele murdare, subţiri ca nişte beţe; ajunse, prin urmare, la concluzia că femeia părea obeză din cauză că purta mai multe veşminte unul peste altul. Lui Felix îi plăcea femeia: în noaptea trecută, îi distrase pe toţi vagabonzii, învăţându-i denumirile vulgare pentru diferitele părţi ale corpului. Felix le repeta după ea şi toţi râdeau de se prăpădeau.

În partea cealaltă dormea un băiat roşcovan, din Scoţia. Pentru el, era o aventură să doarmă pe străzi. Era puternic, musculos şi vesel. În acea clipă, privindu-i faţa adormită, Felix văzu că barba nu-i crescuse în timpul nopţii: era foarte tânăr. Ce-avea să se întâmple cu el la iarnă?

Erau cu totul vreo treizeci de oameni pe pavaj, dormind cu toţii cu capetele lipite de zid şi cu picioarele spre drum, acoperiţi cu haine, cu saci sau cu ziare. Felix se trezise primul. Se întreba dacă murise vreunul în timpul nopţii.

Se ridică în picioare. Îl dureau toate încheieturile după o noapte petrecută în răceala străzii. Ieşi din umbra podului în lumina soarelui. În acea zi o va întâlni pe Charlotte. Fără îndoială, arăta şi mirosea ca un vagabond. Se gândi să se spele în Tamisa, însă apa părea mai murdară decât el. Aşa că plecă în căutarea unei băi municipale.

Găsi una în partea de sud a fluviului. Pe anunţul de pe uşă scria că stabilimentul se deschidea la ora nouă. Lui Felix, asta i se păru tipic pentru guvernul social-democrat: construiesc o baie municipală, astfel încât şi cei din clasa muncitoare să fie curaţi, pe urmă o deschid numai când toată lumea e la lucru. Şi, fără îndoială, se plâng că masele nu profită de facilităţile oferite cu atâta generozitate.

Lângă gara Waterloo, găsi o tarabă cu ceai şi luă micul dejun. Sandviciurile cu ouă prăjite îl tentau ademenitor, dar nu

putea să-şi permită un asemenea lux. Îşi luă doar pâine şi ceai, ca de obicei, păstrând banii pentru un ziar.

Se simţea molipsit de noaptea petrecută printre nefericiţii sorţii. „Asta e culmea ironiei", reflectă el, fiindcă în Siberia era încântat când dormea laolaltă cu porcii, ca să se încălzească. Nu era deloc greu să înţeleagă de ce avea alte sentimente în acel moment: urma să-şi întâlnească fiica, iar ea avea să fie proaspătă şi curată, mirosind a parfum, înveşmântată în mătase, cu mănuşi şi pălărie şi poate chiar cu o umbreluţă ca să se apere de soare.

Se duse la gară şi îşi luă *The Times,* apoi se aşeză pe o bancă din piatră aflată în faţa băii municipale şi începu să citească ziarul, aşteptând ora de deschidere.

Ştirea îl zgudui până în adâncul sufletului.

MOŞTENITORUL AUSTRIEI ŞI SOŢIA LUI UCIŞI
ÎMPUŞCĂTURI ÎNTR-UN ORAŞ BOSNIAC
CRIMA POLITICĂ A UNUI STUDENT
BOMBĂ ARUNCATĂ ÎN ACEEAŞI ZI
ÎMPĂRATUL ÎNDOLIAT

Moştenitorul prezumtiv al tronului Austro-Ungariei, arhiducele Franz Ferdinand, şi soţia lui, Sophie Albina Chotek, ducesă de Hohenberg au fost asasinaţi ieri-dimineaţă la Sarajevo, capitala Bosniei. Asasinul e descris ca un licean până în vârsta majoratului, Gavrilo Princip, care a tras cu un pistol FN Browning M1910 în victimele lui, rănindu-le mortal cu două gloanţe, în timp ce cuplul princiar se întorcea de la o recepţie la primăria oraşului.

Atacul a fost, fără îndoială, fructul unui complot plănuit cu grijă. În timp ce se duceau spre primărie, arhiducele şi consoarta lui scăpaseră de moarte ca prin urechile acului dintr-o primă tentativă de asasinare. Un individ descris ca fiind un compozitor sârb, pe numele lui Nedeljko Čabrinović, din Trebinje, un oraş garnizoană din extremitatea sudică a Herţegovinei, a aruncat o bombă spre maşina în care se aflau înalţii oaspeţi. Nu am primit multe amănunte despre acest prim atac. Se spune că arhiducele a azvârlit înapoi bomba, iar aceasta a explodat în spatele maşinii, rănind doi însoţitori ai cuplului princiar şi şase persoane din rândul privitorilor:

Autorul celui de-al doilea atentat este, după cât se pare, un locuitor din Grahovo, în Bosnia. Nu avem încă nicio informaţie despre rasa ori religia lui. Se presupune că face parte din populaţia sârbă sau ortodoxă din Bosnia.

Ambii criminali au fost arestaţi imediat, fiind cu greu salvaţi de la linşare.

În timp ce această tragedie se petrecea în capitala Bosniei, bătrânul împărat Franz Joseph plecase de la Viena, îndreptându-se spre reşedinţa lui de vară de la Bad Ischl. Fusese întâmpinat cu entuziasm de locuitorii Vienei şi primit cu şi mai mare entuziasm de cei din Bad Ischl.

Felix era în culmea uluirii. Era mai mult decât încântat că fusese ucis încă un parazit aristocrat bun de nimic, că tirania mai primise o lovitură; şi îi era ruşine că un băiat de liceu fusese în stare să-l ucidă pe moştenitorul tronului Austro-Ungariei, pe când el, Felix, eşuase în repetate rânduri să omoare un prinţ rus. Însă ceea ce îl preocupa în cel mai înalt grad era schimbarea hărţii politice mondiale, care, cu siguranţă, urma să survină. Austro-ungarii, susţinuţi de germani, se vor răzbuna pe Serbia. Ruşii vor protesta. Oare ruşii vor mobiliza armata? Dacă erau siguri că vor primi sprijinul Marii Britanii, probabil că o vor face; şi dacă germanii îşi mobilizau armata, nimeni nu-i va mai putea opri pe generalii lor să plece la război.

Descifra sârguincios engleza chinuită din celelalte ştiri de pe aceeaşi pagină, care aminteau tot despre asasinat. Erau relatări cu titluri precum RAPORT OFICIAL DESPRE CRIMĂ, ÎMPĂRATUL AUSTRO-UNGARIEI ŞI ŞTIREA DESPRE ASASINAT, TRAGEDIA UNEI CASE REGALE ŞI SCENA CRIMEI (de la corespondentul nostru oficial). Erau o grămadă de tâmpenii despre cât de şocaţi, de oripilaţi şi de îndureraţi erau cu toţii; plus asigurări repetate că nimeni nu trebuia să se alarmeze fără rost şi că, oricât ar fi fost de tragic, asasinatul n-ar fi avut mare importanţă pentru Europa – sentimente pe care Felix începuse deja să le recunoască, tipice pentru *The Times*. Ziarul i-ar fi descris şi pe cei patru călăreţi ai Apocalipsei ca pe nişte conducători puternici care făceau tot binele pentru stabilitatea situaţiei internaţionale.

Până în acel moment, nu se pomenea nimic despre represalii din partea Austro-Ungariei, însă ele nu aveau să întârzie, Felix era sigur de asta. Şi pe urmă...

Pe urmă se va declanşa războiul.

„Rusia nu are, de fapt, niciun motiv să intre în război, medită Felix furios. Şi nici Anglia. În definitiv, Franţa şi Germania sunt singurele ţări beligerante: francezii aşteaptă încă din 1871 ocazia să-şi ia înapoi teritoriile pierdute, Alsacia şi Lorena, în timp ce generalii germani consideră că Germania va rămâne o putere de mâna a doua dacă nu va începe să-şi pună cizma peste tot. Ce ar putea să împiedice intrarea în război a Rusiei? Un conflict cu aliaţii ei. Ce-ar putea provoca un conflict între Rusia şi Anglia? Uciderea lui Orlov. Dacă

asasinatul de la Sarajevo poate duce la izbucnirea unui război, un alt asasinat la Londra poate opri războiul. Iar Charlotte poate să-l găsească pe Orlov".

Ostenit, Felix îşi îndreptă din nou gândurile spre dilema care îl chinuise în ultimele patruzeci şi opt de ore. Oare moartea arhiducelui schimbase ceva? Asta îi dădea dreptul să profite de o tânără?

Aproape că se făcuse ora deschiderii la baia municipală. Câteva femei cu legături de rufe de spălat în mână se adunaseră în faţa uşii. Felix îşi împături ziarul şi se ridică.

Ştia că *se va folosi* de Charlotte. Nu rezolvase dilema – pur şi simplu, hotărâse ce va face. I se părea că întreaga lui viaţă avea ca scop uciderea lui Orlov. Exista o direcţie în paşii pe care îi făcea ca să-şi atingă scopul şi nu putea fi deturnat de la ea, nici măcar ştiind că viaţa îi fusese întemeiată pe o greşeală.

Biata Charlotte!

Uşile se deschiseră şi Felix intră în baia municipală ca să se spele.

***

Charlotte plănuise totul. Programase prânzul la ora unu, când nu aveau oaspeţi la masă. La două şi jumătate, mama va fi în camera ei, ca să-şi facă siesta. Şi ea va putea pleca pe furiş de acasă la timp ca să se întâlnească la ora trei cu Felix. Vor petrece împreună o oră. Pe la patru şi jumătate se va întoarce acasă, în salonul de dimineaţă, spălată şi cu rochia schimbată, pregătită să toarne ceaiul şi să primească vizitatorii împreună cu mama.

Numai că lucrurile nu s-au desfăşurat aşa. La ora douăsprezece, mama îi dădu peste cap tot planul, anunţând-o:

— A, am uitat să-ţi spun: luăm prânzul la ducesa de Middlesex, la ea acasă, în Grosvenor Square.

— Vai, zise Charlotte, nu prea am deloc chef de un prânz festiv.

— Ei, nu fi prostuţă, o să te distrezi de minune.

„N-am zis ce trebuia, chibzui Charlotte de îndată. Ar fi trebuit să spun că mă doare înfiorător capul şi că nu am cum să merg. N-am avut deloc tragere de inimă. Aş fi putut s-o mint dacă aş fi ştiut dinainte, dar nu pot s-o fac aşa, fără nicio pregătire".

— Îmi pare rău, mamă, nu vreau să merg, încercă ea din nou.

— Ba o să mergi, şi gata cu prostiile, replică mama. Vreau ca ducesa să te cunoască mai bine – e, într-adevăr, foarte folositoare. Şi o să fie şi marchizul de Chalfont.

Prânzurile festive începeau, de obicei, la ora unu şi se terminau după trei. „Aş putea să ajung acasă pe la trei şi jumătate şi să mă duc la Galeria Naţională la patru, se gândi Charlotte; dar la ora aceea, el o să fie deja plecat şi, chiar dacă o să mă aştepte, va trebui să plec înapoi imediat, ca să ajung acasă la ceai. Vreau să discut cu el despre asasinat: abia aştept să aud ce părere are. Nu am chef să iau prânzul cu ducesele acelea bătrâne şi...”

— Cine e marchizul de Chalfont?

— Îl cunoşti, e Freddie, draga mea. E încântător, nu crezi?

— A, el. Încântător? N-am observat.

„Aş putea să scriu un bilet, să precizez că adresa e în Camden Town şi să-l las pe masa din hol înainte să plec, ca să-l ducă valetul la poştă; dar Felix nu locuieşte acolo, de fapt, şi oricum, n-o să primească biletul până la trei”.

— Ei bine, azi o să-l observi. Mi s-a părut că l-ai vrăjit.

— Pe cine?

— Pe *Freddie,* Charlotte, trebuie să acorzi un pic de atenţie unui tânăr când se arată interesat de tine.

Deci de asta era atât de înverşunată în legătură cu prânzul acela.

— Ei, mamă, nu fi prostuţă...

— Ce-i aşa de prostesc în legătură cu asta? întrebă mama cu exasperare în glas.

— Abia dacă am schimbat trei vorbe cu el.

— Atunci, înseamnă că nu a fost vrăjit de conversaţia ta.

— Te rog!

— Bine, n-o să te tachinez. Du-te să te schimbi! Pune-ţi rochia crem cu dantelă maronie, se potriveşte cu tenul tău.

Charlotte se dădu bătută şi plecă în camera ei. „Probabil că ar trebui să fiu flatată în legătură cu Freddie, îşi spuse ea în timp ce-şi scotea rochia. De ce nu mă interesează niciunul dintre tinerii ăştia? Poate că încă nu sunt deloc pregătită pentru aşa ceva. În clipa asta, sunt multe alte lucruri care mă preocupă. La micul dejun, tata a zis că o să fie război, din cauza uciderii arhiducelui. Dar fetele n-ar trebui să fie prea interesate de astfel de lucruri. Cel mai înalt scop al meu ar trebui să fie să mă logodesc până la sfârşitul primului meu *Sezon* – Belinda aşa gândeşte. Însă nu sunt toate fetele ca Belinda; numai când mă gândesc la sufragete!”

Se îmbrăcă şi apoi coborî scările. Se aşeză, schimbând câteva vorbe cu mama în timp ce aceasta bea un pahar de cherry-brandy, pe urmă plecară spre Grosvenor Square.

Ducesa era o femeie supraponderală, de vreo şaizeci de ani; o făcea pe Charlotte să se gândească la o corabie veche din lemn, care putrezea sub un strat nou de vopsea. Prânzul era o

adevărată cotcodăceală de găini. „Dacă ar fi o piesă de teatru, reflectă Charlotte, am avea aici un poet cu privire sălbatică, un ministru din Cabinet, discret, un bancher evreu cultivat, un prinţ al Coroanei şi cel puţin o femeie remarcabil de frumoasă”. De fapt însă, singurii bărbaţi prezenţi, în afară de Freddie, erau un nepot al ducesei şi un parlamentar conservator. Fiecare dintre femeile de faţă era prezentată ca fiind soţia unuia sau a altuia. „Dacă o să mă mărit vreodată, chibzui Charlotte, o să insist să fiu prezentată ca eu însămi, nu ca soţia cuiva”.

Evident, pentru ducesă era foarte greu să dea petreceri interesante, întrucât foarte mulţi oameni erau ţinuţi departe de casa ei: toţi liberalii, toţi evreii, oricine se ocupa cu comerţul, oricine apărea pe scenă, toţi cei care divorţau şi toţi care, la un moment sau altul, se ridicaseră împotriva ideilor ducesei despre ce era corect. Asta îi reducea prietenii la un cerc extrem de plictisitor.

Subiectul preferat de discuţie al ducesei era legat de ceea ce ducea ţara la ruină. Principalii candidaţi erau subversiunea (prin Lloyd George şi Churchill), vulgaritatea (Diaghilev şi postimpresioniştii) şi impozitele prea mari (un şiling şi trei pence pentru o liră).

Însă în acea zi, ruinarea Angliei trecuse pe locul doi, după moartea arhiducelui. Parlamentarul conservator explică doct, cu o încetineală oarecum plicticoasă, de ce nu va fi război. Soţia unui ambasador sud-american spuse, cu o voce de fetiţă care o înfurie pe Charlotte:

— Nu pricep de ce nihiliştii ăştia vor să arunce bombe şi să omoare oameni.

Ducesa avea un răspuns pentru asta. Doctorul ei îi explicase că toate sufragetele sufereau de o boală de nervi, cunoscută în ştiinţa medicinei ca isterie; şi, după părerea ei, revoluţionarii sufereau de echivalentul masculin al acestei boli.

Charlotte, care citise *The Times* în timpul dimineţii de la prima pagină până la ultima, interveni:

— Pe de altă parte, poate că sârbii, pur şi simplu, nu vor să fie conduşi de Austro-Ungaria.

Mama o pironi cu o privire furioasă şi toţi se uitară o clipă la ea ca la o nebună de legat, pe urmă o ignorară.

Freddie stătea lângă ea. Chipul lui rotund părea mereu un pic lucios. I se adresă pe un ton scăzut:

— Ei da, chiar că spui lucruri dintre cele mai revoltătoare.

— Ce-a fost aşa revoltător în ce-am zis? întrebă Charlotte.

— Ei bine, voiam să precizez că oricine ar crede că eşti de acord ca oamenii să-i împuşte pe arhiduci.

— Cred că, dacă austro-ungarii ar încerca să cucerească Anglia, şi tu ai împuşca arhiduci, nu-i aşa?

— Eşti nepreţuită, replică Freddie.

Charlotte îi întoarse spatele. Începea să se simtă de parcă şi-ar fi pierdut glasul: nimeni nu părea să audă nimic din ceea ce spunea. Iar asta o enerva la culme.

Între timp, ducesa începuse să-şi intre în mână. Clasele de jos sufereau de lenevie, spunea ea. Charlotte se gândi: „Tocmai tu, care n-ai muncit nicio zi în toată viaţa ta!" „Sigur, am auzit că în zilele noastre fiecare muncitor are câte un băiat care-i cară lada cu scule: fără îndoială, un bărbat îşi poate duce singur uneltele", zicea ducesa, în timp ce un valet îi întindea o tavă din argint cu cartofi fierţi. Pe când îşi înmuia buzele în al treilea pahar de vin dulce, adăugă că lucrătorii beau atât de multă bere la mijlocul zilei, încât după-amiaza nu mai erau în stare să muncească. „Oamenii de azi vor să fie cocoloşiţi, continuă ea, în vreme ce trei valeţi şi două servitoare luau de pe masă al treilea fel de mâncare şi-l serveau pe al patrulea. Nu e treaba guvernului să le dea săracilor asigurări medicale şi pensii. Sărăcia îi îndeamnă pe cei din clasa de jos să facă economii, iar asta e o virtute, declară ea la sfârşitul unei mese din care o familie de zece suflete din clasa de jos s-ar fi hrănit două săptămâni la rând. Oamenii trebuie să se bazeze numai pe forţele lor", încheie ea în vreme ce majordomul o ajuta să se ridice de la masă şi să se ducă în salon.

La momentul acela, Charlotte mocnea deja de furie înăbuşită. Cine putea să-i condamne pe revoluţionari dacă omorau creaturi precum ducesa?

Freddie îi întinse o ceaşcă de cafea şi zise:

— Ea este un minunat bătrân războinic, nu-i aşa?

— Nu prea, mi se pare că e cea mai rea babă pe care am cunoscut-o vreodată.

Pe chipul rotund al lui Freddie apăru o expresie de parcă s-ar fi ascuns ca să nu fie recunoscut într-o conspiraţie:

— Sssst! murmură el.

„Măcar aşa, reflectă Charlotte, n-o să poată spune nimeni că-i dau speranţe".

Ceasul de pe poliţa şemineului bătu ora trei, cu un clinchet de clopoţei. Charlotte avea impresia că era la puşcărie. Probabil că Felix o aştepta deja pe trepte la Galeria Naţională. Trebuia să plece de la ducesă. Se gândea: „Ce fac aici, când aş putea să-mi petrec timpul cu cineva care vorbeşte cu cap?"

Parlamentarul conservator spunea:

— Trebuie să mă întorc la parlament.

Soţia lui se ridică să plece împreună cu el şi Charlotte văzu în asta ocazia potrivită pe care o aştepta. Se apropie de soţie şi

i se adresă în şoaptă:

— Aş putea merge cu dumneavoastră? Probabil că o să treceţi pe lângă casa mea în drum spre Westminster.

— Bineînţeles, lady Charlotte, răspunse femeia.

Mama se întreţinea cu ducesa. Charlotte le întrerupse şi repetă povestea cu durerea de cap.

— Ştiu că mama ar dori să mai rămână, aşa că o să plec cu doamna Shakespeare. Vă mulţumesc pentru prânzul minunat, înălţimea Voastră.

Ducesa înclină din cap cu un gest regesc.

„M-am descurcat destul de bine", se gândi Charlotte în timp ce ieşea din sală, coborând scările.

Îi dădu adresa vizitiului familiei Shakespeare şi adăugă:

— Nu trebuie să intri în curte, opreşte-te în faţă!

Pe drum, doamna Shakespeare o sfătui să ia o linguriţă de laudanum ca să-i treacă migrena.

Vizitiul făcu aşa cum îi ceruse şi la ora trei şi douăzeci Charlotte se afla pe trotuar, în faţa casei ei, uitându-se după trăsura care se îndepărta. Apoi, în loc să intre în casă, se îndreptă spre Trafalgar Square.

Ajunse fix la trei şi jumătate şi urcă în grabă scările care duceau la Galeria Naţională. Nu-l vedea nicăieri pe Felix. „A plecat, îşi zise ea; după toate astea". Pe urmă însă, el îşi făcu apariţia de după una dintre coloanele masive, ca şi cum ar fi stat jos aşteptând-o; era aşa de încântată că-l vedea, încât îi venea să-l sărute.

— Îmi pare rău că v-am lăsat să aşteptaţi, îi spuse Charlotte în timp ce dădeau mâna. Am fost nevoită să iau parte la un dejun absolut îngrozitor.

— N-are importanţă, acum că aţi ajuns.

El zâmbea, dar forţat, ca o persoană ce îl salută pe dentistul care o să-i scoată un dinte, îi trecu prin minte lui Charlotte.

Intrară. Ei îi plăcea enorm muzeul răcoros şi tăcut, cu cupolele din sticlă şi coloane din marmură, cu podele cenuşii şi pereţi crem, pe care picturile ieşeau în evidenţă prin culoare, frumuseţe şi pasiune.

— Bine măcar că părinţii mei m-au învăţat să mă uit la picturi.

El îşi întoarse ochii trişti şi negri spre ea.

— O să fie război.

Dintre toţi cei care vorbiseră în acea zi despre posibilitatea asta, numai Felix şi tatăl păreau să fie *emoţionaţi* de declanşarea războiului.

— Şi tata zice la fel. Dar nu pricep de ce.

— Atât Franţa, cât şi Germania consideră că o să câştige foarte mult în urma războiului. Austro-Ungaria, Rusia şi

Anglia s-ar putea să fie prinse în vârtejul ăsta.

Treceau de la o sală la alta. Felix nu părea interesat de tablouri.

— De ce sunteţi atât de îngrijorat? îl întrebă Charlotte. Veţi fi nevoit să vă înrolaţi?

— Sunt prea în vârstă. Dar mă gândesc la toate milioanele de băieţi ruşi nevinovaţi luaţi de la ţară, care o să fie schilodiţi, orbiţi sau omorâţi pentru o cauză pe care nu o pricep şi de care nu le-ar păsa nici dacă ar înţelege-o.

Charlotte estimase întotdeauna că războaiele înseamnă că oamenii se omoară unii pe alţii, însă Felix părea să considere că oamenii sunt omorâţi de război. Ca de obicei, îi arăta lucrurile într-o nouă perspectivă.

— Nu m-am gândit niciodată aşa.

— Nici contele de Walden nu s-a gândit niciodată aşa. De asta o să permită ca războiul să înceapă.

— Sunt sigură că tata nu ar lăsa ca lucrul acesta să se întâmple dacă ar putea...

— Vă înşelaţi, o întrerupse Felix. El contribuie la declanşarea lui.

Charlotte se încruntă, nedumerită.

— Ce vreţi să sugeraţi?

— De asta se află aici prinţul Orlov.

Nedumerirea ei spori şi mai mult.

— De unde ştiţi despre Alexei?

— Ştiu mai multe despre asta decât dumneavoastră. Poliţiştii au spioni printre anarhişti, dar şi anarhiştii au spioni printre spionii poliţiei. Aflăm cum stau lucrurile. Walden şi Orlov negociază un tratat al cărui efect va fi să arunce Rusia în război de partea Marii Britanii.

Charlotte deschisese gura să declare că tatăl ei n-ar face aşa ceva, când îşi dădu seama că Felix avea dreptate. Aşa se explicau unele dintre replicile schimbate între tatăl ei şi Alexei pe când cel din urmă locuia la ei acasă; aşa se explica şi faptul că tatăl îşi şocase prietenii pentru că stătea la discuţii cu liberali precum Churchill.

— De ce ar face asta? întrebă ea.

— Mă tem că nu-i pasă câţi ţărani ruşi o să moară, atâta vreme cât Anglia îşi păstrează dominaţia asupra Europei.

„Da, aşa e, tata ar vedea lucrurile în felul ăsta”, chibzui ea.

— E îngrozitor. De ce nu le *spuneţi* asta oamenilor? Dezvăluiţi-le tot adevărul, strigaţi-l în gura mare de pe acoperişuri!

— Şi cine m-ar asculta?

— Cei din Rusia n-ar asculta?

— Ar face-o, dacă aş găsi un mod dramatic de a le aduce lucrurile astea la cunoştinţă.

— Cum ar fi?

Felix o ţintui cu privirea.

— Cum ar fi să-l răpesc pe prinţul Orlov.

Vorbele lui erau atât de înfiorătoare, încât ea izbucni în râs, dar se opri la fel de brusc precum începuse. Îi trecu prin minte că poate el juca un joc, prefăcându-se ca să demonstreze ceva; însă îi văzu expresia feţei şi înţelese că era cum nu se putea mai serios. Şi, pentru prima dată, îşi puse întrebarea dacă omul se afla în toate minţile.

— Doar nu vorbiţi serios, zise ea bănuitoare.

— Credeţi că sunt nebun? întrebă el zâmbind stânjenit.

Ea ştia că nu era. Clătină din cap.

— Sunteţi omul cel mai sănătos la minte pe care l-am cunoscut vreodată.

— Atunci, haideţi să ne aşezăm şi o să vă explic.

Charlotte se lăsă condusă spre o bancă.

— Ţarul nu are încredere în englezi, deoarece ei permit ca refugiaţii politici, cum sunt eu, să vină în Anglia. Dacă unul dintre noi l-ar răpi pe nepotul lui preferat, ar fi un mare scandal şi nu ar mai putea fi siguri că o să-şi dea sprijin unii altora în război. Şi, când ruşii o să afle ce încerca Orlov să le facă, o să fie atât de furioşi, încât ţarul n-o să mai fie în stare să-i trimită la război. Înţelegeţi?

În timp ce vorbea, Charlotte îl scruta atentă. Era liniştit, vorbea chibzuit; părea doar puţin încordat. În ochii lui nu se zărea licărirea nebunească a fanatismului. Tot ce spunea era logic, dar era ca logica dintr-o poveste – un lucru decurgea din altul, totuşi părea să fie o poveste despre o altă lume, nu despre cea în care trăia ea.

— Înţeleg, dar nu puteţi să-l răpiţi pe Alexei, e un om atât de drăguţ!

— Omul ăsta *drăguţ* o să trimită la moarte un milion de alţi oameni drăguţi dacă i se permite s-o facă. Asta este ceva *real,* Charlotte, nu ca bătăliile din aceste tablouri cu zei şi cai. Walden şi Orlov discută despre *război* – bărbaţi spintecându-se cu săbiile, băieţi cărora obuzele tunurilor le aruncă picioarele în aer, oameni sângerând şi dându-şi duhul pe câmpuri înnoroite, urlând de durere, fără ca nimeni să-i ajute. Jumătate din nefericirea din lume e provocată de tineri drăguţi, la fel ca Orlov, care cred că au dreptul să pună la cale războaie între naţiuni.

Charlotte fu izbită de un gând înspăimântător.

— Aţi mai încercat o dată să-l răpiţi.

El dădu din cap.

— În parc. Eraţi în trăsură. Lucrurile n-au decurs tocmai bine.

— Oh, Doamne!

Simţea că-i venea rău. O cuprinsese depresia.

El îi luă mâna.

— Ştiţi că am dreptate, nu-i aşa?

Ei i se părea că el chiar *avea* dreptate. Lumea lui era cea reală: ea era cea care trăia într-o poveste. În ţara poveştilor, debutantele în societate, în rochii albe, erau prezentate regelui şi reginei, iar prinţul pleca la război, contele era bun cu servitorii care îl iubeau cu toţii, şi ducesa era o bătrână doamnă demnă, şi nu existau lucruri precum contactul sexual. În lumea reală, copilul lui Annie se născuse mort pentru că mama o concediase fără să-i dea nicio recomandare, o mamă în vârstă de treisprezece ani era condamnată la moarte fiindcă-şi lăsase copilul să moară, oamenii dormeau pe străzi deoarece nu aveau case, existau ferme pentru copii, ducesa era o cotoroanţă bătrână şi un bărbat care rânjea, în costum de tweed, îi dăduse lui Charlotte un pumn în stomac în faţa Palatului Buckingham.

— Ştiu că aveţi dreptate, îi spuse lui Felix.

— Asta e foarte important, replică el. Întrucât aveţi în mână cheia pentru a rezolva totul.

— Eu? Oh, nu!

— Am nevoie de ajutorul dumneavoastră.

— Nu, vă rog să nu spuneţi asta!

— Ştiţi, nu reuşesc să-l găsesc pe Orlov.

„Nu-i corect, medita ea; totul s-a întâmplat prea repede”. Se simţea îngrozitor, prinsă într-o capcană. Voia să-l ajute pe Felix, înţelegea cât era de important, însă Alexei era vărul ei şi fusese oaspete în casa lor – cum putea să-l trădeze?

— O să mă ajutaţi? insistă Felix.

— Nu ştiu unde se află Alexei, răspunse ea evaziv.

— Dar puteţi afla.

— Da.

— O s-o faceţi?

— Nu ştiu, suspină ea.

— Charlotte, trebuie.

— Ba nu *trebuie* nimic! se revoltă ea. Toată lumea îmi spune ce *trebuie* să fac – credeam că aveţi ceva mai mult respect pentru mine!

El păru descurajat.

— Aş fi vrut să nu fiu nevoit să vă cer asta.

Ea îi strânse mâna.

— O să mă gândesc la asta.

El deschise gura să protesteze, însă Charlotte îi puse un deget pe buze ca să-l oprească.

— Va trebui să vă mulţumiţi cu atât.

***

La şapte şi jumătate, Walden ieşi în maşina marca Lanchester, îmbrăcat în costum de seară şi cu pălărie de mătase. Se deplasa numai cu maşina: dacă apărea vreo urgenţă, era mai rapidă şi mai manevrabilă decât o trăsură. Pritchard conducea, cu un revolver sub haină. Se părea că viaţa civilizată luase sfârşit.

Maşina opri în Downing Street, la numărul 10, la intrarea din spate. În acea după-amiază, Cabinetul se întrunise ca să discute despre înţelegerea la care lucrase Walden împreună cu Orlov. Şi Walden urma să afle dacă erau sau nu de acord cu ea.

Fu poftit într-o micuţă sală de mese. Churchill era deja acolo, împreună cu Asquith, prim-ministrul. Cei doi beau cherry-brandy, sprijinindu-se de bufet. Walden dădu mâna cu premierul.

— Ce mai faceţi, domnule prim-ministru?

— Mă bucur că aţi venit, lord Walden.

Asquith avea părul argintiu şi era ras cu grijă. În creţurile de la ochi i se citea veselia, dar avea gura mică, buzele strânse, cu o expresie de încăpăţânare, pe când bărbia îi era mare şi pătrată. Lui Walden i se părea că recunoştea la el o urmă de accent de Yorkshire, care supravieţuise şcolii City of London şi Colegiului Balliol de la Oxford. Avea un cap neobişnuit de mare, în care se spunea că se afla un creier funcţionând cu precizia unei maşini. „Dar, în general, se gândi Walden, oamenii cred mereu că prim-miniştrii au mai multă minte decât în realitate”.

— Din păcate, Cabinetul nu va adopta propunerea dumneavoastră, începu Asquith.

Walden se pleoşti.

— De ce nu? întrebă el în grabă, ca să-şi ascundă dezamăgirea.

— Opoziţia a venit, în principal, de la Lloyd George.

Walden se uită la Churchill, ridicând din sprâncene.

— Probabil credeaţi, aşa cum crede toată lumea, că L.G. şi cu mine votăm la fel în toate privinţele, încuviinţă Prim-Lordul Amiralităţii. Acum ştiţi că nu e aşa.

— Care este obiecţia lui?

— O problemă de principiu, răspunse Churchill. Spune că dăm Balcanii de la unii la alţii ca pe o cutie de ciocolată: poftim, serveşte-te, alege-ţi aroma preferată, Tracia, Bosnia, Bulgaria, Serbia. Şi ţările mici au drepturi, aşa zice el. Aşa se

întâmplă dacă are un galez în Cabinet. Un galez care mai e şi avocat, nici nu ştiu care e mai rău.

Dezinvoltura cu care vorbea îl călca pe nervi pe Walden. „Proiectul ăsta îi aparţine tot atât de mult cât şi mie, reflectă el. De ce nu e la fel de dezamăgit ca mine?”

Se aşezară să cineze. Majordomul îi servea. Asquith mâncă foarte cumpătat. „Churchill bea prea mult”, se gândea Walden. Cât despre el, era posomorât, blestemându-l în minte pe Lloyd George la fiecare îmbucătură.

— Trebuie să semnăm acest tratat, după cum ştiţi, zise Asquith la sfârşitul felului întâi. Mai devreme sau mai târziu, o să înceapă războiul între Germania şi Franţa; şi dacă ruşii stau deoparte, Germania o să cucerească Europa. Nu putem să permitem una ca asta.

— Ce trebuie făcut pentru ca Lloyd George să se răzgândească?

Asquith schiţă un zâmbet.

— Dacă aş avea o liră pentru fiecare moment în care mi s-a pus întrebarea asta, aş fi un om bogat.

Majordomul le servi friptură de prepeliţă şi le turnă un vin roşu de Porto.

— Trebuie să venim cu o propunere modificată, zise Churchill, la care L.G. să nu mai aibă obiecţii.

Tonul nepăsător al Prim-Lordului Amiralităţii îl scoase din pepeni pe Walden.

— Ştiţi cum nu se poate mai bine că nu-i aşa de simplu, replică el tăios.

— Nu e, într-adevăr, zise Asquith pe un ton blând. Dar tot trebuie să încercăm. Tracia să fie o ţară independentă, aflată sub protectorat rusesc, ceva de genul ăsta.

— Mi-am petrecut ultima lună tot înlăturând obiecţii, remarcă Walden pe un ton obosit.

— Dar uciderea bietului Franz Ferdinand schimbă cu totul lucrurile, continuă Asquith. Acum, că Austro-Ungaria devine iar agresivă în Balcani, ruşii au nevoie mai mult ca oricând să pună mâna pe zona aceea, pe care, în principiu, noi încercăm să le-o dăm.

Walden îşi lăsă dezamăgirea deoparte şi începu să gândească structural, să improvizeze constructiv.

— Ce ziceţi de Constantinopol? sugeră el după câteva clipe.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Dacă le-am oferi ruşilor Constantinopolul, Lloyd George ar avea ceva de obiectat faţă de asta?

— Ar putea afirma că e ca şi cum le-am da republicanilor irlandezi oraşul Cardiff, răspunse Churchill.

Walden îl ignoră, uitându-se la Asquith, care lăsă jos cuţitul şi furculiţa.

— Bine. Acum că şi-a impus principiul, s-ar putea să vrea să demonstreze cât poate fi de rezonabil când i se oferă un compromis. Cred că ar putea să fie de acord cu asta. Dar o să fie de ajuns pentru ruşi?

Walden nu era sigur de asta, însă ideea cea nouă îl făcuse să se înflăcăreze din nou.

— Dacă i-o puteţi vinde lui Lloyd George, pot şi eu să i-o vând lui Orlov, spuse el cu însufleţire.

— Splendid! se bucură Asquith. Acum, spuneţi-mi, ce-i cu anarhistul ăla?

Lui Walden îi dispăru optimismul.

— Oamenii fac tot posibilul să-l apere pe Alexei, dar situaţia rămâne foarte îngrijorătoare.

— Cred că Basil Thomson e un tip capabil.

— E excelent, zise Walden. Mă tem însă că Felix ar putea să fie şi mai bun.

— Nu cred că ar trebui să-l lăsăm pe individul ăsta să *ne sperie...* interveni Churchill.

— Domnii mei, eu sunt speriat, îl întrerupse Walden. Felix ne-a scăpat de trei ori printre degete: ultima dată, aveam treizeci de poliţişti pregătiţi să-l aresteze. Acum nu ştiu cum ar putea ajunge la Alexei, dar faptul că nu cred că ar putea nu înseamnă că el nu e în stare să găsească o cale. Şi ştim ce-o să se întâmple dacă Alexei e ucis: alianţa cu Rusia se va destrăma. Felix e omul cel mai periculos din Anglia.

Asquith dădu aprobator din cap, cu chipul sumbru.

— Dacă sunteţi mai puţin satisfăcut de protecţia de care are parte Orlov, vă rog să luaţi direct legătura cu mine.

— Vă mulţumesc.

Majordomul îi oferi un trabuc lui Walden, însă el simţea că terminase discuţiile.

— Viaţa merge mai departe, spuse el, şi acum trebuie neapărat să trec pe la doamna Glenville. O să-mi fumez trabucul acolo.

— Să nu le spuneţi unde aţi cinat, chicoti Churchill zâmbind.

— Nici n-aş îndrăzni, pentru că n-ar mai vorbi niciodată cu mine.

Şi, terminându-şi vinul de Porto, Walden se ridică în picioare.

— Când o să-i faceţi noua propunere lui Orlov? întrebă Asquith.

— O să mă duc chiar mâine-dimineaţă cu maşina în Norfolk.

— Splendid!

Majordomul îi aduse lui Walden pălăria şi mănuşile, iar el îşi luă rămas-bun.

Pritchard stătea în faţa porţii dinspre grădină, discutând cu poliţistul de serviciu.

— Ne întoarcem acasă, îl anunţă Walden.

Acţionase cam superficial, se gândi el pe drum.

Promisese că-l va face pe Alexei să accepte planul cu Constantinopolul, dar în momentul acela nu mai era prea sigur. Era îngrijorător. Prin urmare, se apucă să repete în minte cuvintele pe care avea să le spună a doua zi.

Ajunse însă acasă înainte să facă vreun progres.

— O să avem nevoie din nou de maşină peste câteva minute, Pritchard.

— Prea bine, milord.

Walden intră în casă şi se duse sus să se spele pe mâini. Pe culoar se întâlni cu Charlotte.

— Mama e gata? o întrebă el.

— Da, în câteva minute. Cum merge cu politica?

— Încet.

— De ce te-ai băgat aşa, deodată, din nou în toate astea?

— Pe scurt, ca să împiedicăm Germania să cucerească Europa, zâmbi el. Dar nu-ţi frământa căpşorul drăguţ cu aşa ceva...

— Nu mi-l frământ. Până la urmă, pentru numele lui Dumnezeu, unde l-ai ascuns pe vărul Alexei?

El şovăi. Nu era nimic rău dacă ea ştia; cu toate acestea, dacă ştia, era posibil să dezvăluie secretul din greşeală. Era mai bine pentru ea să nu ştie nimic.

— Dacă te întreabă cineva, o sfătui el, spune că nu ştii.

Apoi, cu un zâmbet, se duse în camera lui.

***

În unele momente, farmecul vieţii englezeşti părea pentru Lydia.

De obicei, îi plăceau întrevederile. Câteva sute de oameni se întâlneau acasă la cineva ca să nu facă nimic. Nu se dansa, nu se lua masa, nu se jucau cărţi. Dădeai mâna cu gazda, beai un pahar de şampanie şi te plimbai printr-o casă mare trăncănind cu prietenii şi admirând hainele celor prezenţi. În acea zi însă o izbise inutilitatea acestui lucru şi nemulţumirea ei luă forma dorului de Rusia. Simţea că în ţara aia femeile frumoase erau, cu siguranţă, şi mai răpitoare, intelectualii mai puţin politicoşi, conversaţiile mai profunde, aerul serii nu la fel de încărcat de miresme şi îmbietor. De fapt, era mult prea îngrijorată – pentru

Stephen, Felix şi Charlotte – ca să se poată bucura de contactul cu oamenii.

Urcă scara monumentală, flancată de Stephen şi de Charlotte. Doamna Glenville îi admiră colierul cu diamante, apoi intrară. Stephen le părăsi, ducându-se să stea de vorbă cu unul dintre prietenii lui din Camera Lorzilor. Lydia îl auzi spunând „o propunere de lege, un amendament" şi nu mai ascultă. Se plimbau încoace şi-ncolo prin mulţime, zâmbind şi salutând. Lydia se tot gândea: „Ce caut, oare, aici?"

— Apropo, mamă, unde a plecat Alexei? întrebă Charlotte.

— Nu ştiu, draga mea, răspunse Lydia cu mintea în altă parte. Întreabă-l pe tatăl tău! Bună seara, Freddie!

Freddie era interesat să discute cu Charlotte, nu cu Lydia.

— M-am gândit la ce ai spus la prânz, începu el. Am hotărât că diferenţa este că noi suntem englezi.

Lydia plecă de lângă ei la auzul acestor cuvinte. „Pe vremea mea, se gândi ea, discuţiile despre politică, fără îndoială, nu *erau* deloc o cale de a cuceri un bărbat; dar poate că lucrurile s-au schimbat. Începe să pară că Freddie o să fie interesat de toate subiectele pe care vrea Charlotte să le abordeze. Mă întreb dacă o să o ceară în căsătorie. Doamne, ce uşurare ar fi!"

În prima dintre sălile în care avea loc recepţia, unde un cvartet de coarde cânta în surdină, se întâlni cu Clarissa, cumnata ei. Începură să discute despre fiicele lor şi Lydia se simţi uşurată în secret la aflarea veştii că şi Clarissa era teribil de îngrijorată în privinţa Belindei.

— Nu mă deranjează că-şi cumpără haine ultimul răcnet în modă şi că-şi lasă gleznele la vedere, şi nu m-ar deranja nici că fumează ţigări, numai să fie un pic mai discretă, zise Clarissa. Dar se duce în locurile cele mai îngrozitoare, să asculte orchestre de negri care cântă muzică de jazz, iar săptămâna trecută s-a dus la un meci de box!

— Şi însoţitoarea ei ce face?

— I-am spus că poate să iasă fără însoţitoare dacă e cu fete pe care le cunosc, oftă Clarissa. Acum îmi dau seama că am comis o greşeală. Charlotte nu iese niciodată neînsoţită, bănuiesc.

— În teorie, aşa e, confirmă oarecum Lydia. Totuşi e înfiorător de neascultătoare. Într-o zi, a plecat pe furiş de acasă şi s-a dus la o adunare a sufragetelor.

Lydia nu se simţea în stare să-i dezvăluie Clarissei tot adevărul: „O adunare a sufragetelor" nu suna la fel de rău ca „o demonstraţie".

— Charlotte e interesată de lucruri cât se poate de nepotrivite pentru o doamnă, precum politica, adăugă ea. Nu

ştiu de unde-şi ia ideile.

— Şi eu am aceeaşi impresie, răspunse Clarissa. Belinda a fost mereu crescută cu cea mai bună muzică, în societatea aleasă, înconjurată de cărţi, cu o guvernantă foarte strictă... aşa că e normal să te întrebi de unde Dumnezeu îi vine preferinţa pentru ce e vulgar. Şi cel mai rău e că nu reuşesc s-o conving să-şi dea seama că îmi fac griji pentru fericirea ei, nu pentru a mea.

— Oh, nici nu ştii cât mă bucur că te aud spunând asta! exclamă Lydia. *Exact la fel* mă simt şi eu. Charlotte pare să creadă că e ceva prostesc sau fals în faptul că o protejăm. Trebuie să le măritătm cât mai repede, oftă din nou Lydia, înainte să-şi facă vreun rău.

— Absolut! Există vreun pretendent la mâna lui Charlotte?

— Freddie Chalfont.

— A, da, am auzit.

— Pare doritor chiar şi să discute cu ea despre politică. Mă tem însă că ea nu e prea interesată de el. Cu Belinda cum merg lucrurile?

— La ea e exact pe dos. Îi plac toţi.

— Oh, Doamne, izbucni în râs Lydia şi apoi se despărţiră.

Se simţea ceva mai bine. În anumite privinţe, Clarissa, care era mamă vitregă, se confrunta cu o sarcină şi mai grea decât a Lydiei. „Cred că ar trebui să fiu recunoscătoare pentru multe", reflectă ea.

În următoarea cameră o găsi pe ducesa de Middlesex. La o astfel de petrecere, aproape toţi invitaţii stăteau în picioare, însă ducesa, tipic pentru ea, se aşeza şi îi lăsa pe ceilalţi să vină la ea. Lydia se apropie chiar când lady Gay-Stephens se îndepărta.

— Charlotte şi-a revenit foarte bine, bănuiesc, după migrena pe care a avut-o, începu ducesa.

— Da, într-adevăr; mulţumesc că vă arătaţi interesată.

— Dar nu e doar interes, răspunse ducesa. Nepotul meu a văzut-o la Galeria Naţională la ora patru.

Galeria Naţională! Pentru numele lui Dumnezeu, ce făcea acolo? Iar plecase pe furiş! Lydia n-avea însă de gând ca ducesa să afle că fata ei se purta nepotrivit.

— A fost mereu foarte împătimită după artă, zise ea, improvizând.

— Era cu un bărbat, continuă ducesa. Cred că Freddie Chalfont are un rival.

„Uşuratica!" Lydia îşi ascunse furia.

— Într-adevăr, zâmbi ea forţat.

— Cine e?

— Unul din grupul lor, răspunse Lydia disperată.

— Ba nu, continuă ducesa cu un zâmbet răutăcios. Era un bărbat de vreo patruzeci de ani şi purta o şapcă de tweed.

— O şapcă de tweed?!

Lydia era umilită de ducesă şi înţelegea prea bine, însă nu-i prea păsa. Cine mai era şi omul acela? Ce era în capul lui Charlotte? Reputaţia ei...

— Se ţineau de mână, adăugă ducesa, rânjind de-a dreptul şi arătându-şi dinţii cariaţi.

Lydia nu mai avea cum să pretindă că totul era în ordine.

— Oh, Doamne! exclamă ea, în ce s-a băgat copila asta?

— Pe vremea mea, sistemul însoţitoarelor era considerat foarte eficient pentru prevenirea unor asemenea situaţii.

Deodată, pe Lydia o cuprinse un val de furie faţă de plăcerea pe care i-o dădea ducesei acea catastrofă.

— Asta era în urmă cu o sută de ani! îi replică ea şi se îndepărtă.

O şapcă de tweed! Se ţineau de mână! Patruzeci de ani! Totul era mult prea îngrozitor până şi ca să se gândească la aşa ceva. Şapca însemna că făcea parte din clasa muncitoare, vârsta arăta că era un tip libidinos, iar faptul că se ţineau de mână îi stârnea bănuiala că lucrurile ajunseseră deja prea departe. „Ce pot să fac, chibzui ea neajutorată, dacă fata asta iese din casă fără să ştiu? Oh, Charlotte, Charlotte, nu ştii cât de mult rău îţi faci!”

***

— Cum a fost meciul de box? o întrebă Charlotte pe Belinda.

— Într-un mod oribil, a fost foarte palpitant, răspunse Belinda. Bărbaţii ăia uriaşi, îmbrăcaţi doar în pantaloni scurţi, stăteau acolo şi încercau să se pună la pământ unul pe altul.

Charlotte nu pricepea ce era aşa de palpitant în asta.

— Pare îngrozitor.

— Eram aşa de agitată, zise Belinda coborându-şi glasul, încât era să-l las pe Peter Să Meargă Prea Departe.

— Ce vrei să spui?

— Ştii tu. După aceea, în trăsură, în drum spre casă. L-am lăsat... să mă sărute şi aşa mai departe.

— Ce înseamnă *şi aşa mai departe?*

— M-a sărutat pe sân, şopti Belinda.

— Oh! A fost bine? se interesă Charlotte, nedumerită.

— Divin.

— Bine, bine.

Charlotte încercă să şi-l închipuie pe Freddie sărutând-o pe sân, dar, fără să ştie cum, era sigură că aşa ceva nu putea fi

divin.

Mama trecu pe lângă ea şi-i spuse din mers:

— Charlotte, plecăm.

— Pare îmbufnată, zise Belinda.

Charlotte ridică din umeri.

— Asta nu-i deloc ceva neobişnuit.

— Noi ne ducem la un spectacol cu negri după asta, ce-ar fi să vii şi tu?

— Ce e un spectacol cu negri?

— Jazz. E o muzică minunată.

— Mama nu mi-ar da voie.

— Mama ta e foarte demodată!

— Mie-mi spui! E timpul să plec.

— La revedere!

Charlotte coborî scările şi-şi luă pelerina de la garderobă. Avea impresia că în structura sa interioară se aflau două fiinţe, ca Dr. Jekyll şi Mr. Hyde. Una dintre ele zâmbea, făcea conversaţie politicoasă şi vorbea cu Belinda despre chestii de-ale fetelor; cealaltă se gândea la răpiri şi la trădări şi punea întrebări viclene pe un ton inocent.

Fără să-şi mai aştepte părinţii, ieşi afară şi-i ceru valetului:

— Maşina contelui de Walden.

Peste câteva minute, Lanchesterul trăgea la bordură. Seara era caldă, iar Pritchard lăsase jos prelata. Omul se dădu jos din maşină şi-i ţinu lui Charlotte portiera din spate a vehiculului.

— Pritchard, unde e prinţul Orlov? întrebă ea.

— Ar trebui să fie un secret, m'lady.

— Mie poţi să-mi spui.

— Mai bine l-aţi întreba pe tatăl dumneavoastră, m'lady.

Nu era bine. Nu putea să-i hărţuiască pe servitorii ăştia, care o ştiau de când era o copiliţă. În cele din urmă, se dădu bătută.

— Ar fi bine să te duci înăuntru şi să le spui că-i aştept în maşină.

— Prea bine, m'lady.

Charlotte se aşeză pe bancheta din piele. Îi întrebase pe cei trei oameni care ar fi putut să ştie unde se afla Alexei, dar niciunul nu voia să-i spună. Erau neîncrezători că ea o să ţină secretul şi lucrul cel mai îngrozitor era, fireşte, că aveau dreptate. Totuşi, încă nu se hotărâse dacă să-l ajute sau nu pe Felix. Oricum, dacă nu putea să facă rost de informaţia pe care o voia el, poate că n-o să fie nevoită să ia decizia grea. Ce uşurare ar fi!

Stabilise cu Felix să se întâlnească peste două zile, în acelaşi loc şi la aceeaşi oră. Oare ce va spune dacă ea va veni cu mâinile goale? O va dispreţui pentru că eşuase? Nu, el nu era aşa. Va fi teribil de dezamăgit. Poate va găsi o altă cale de a

afla unde se ascundea Alexei. Ea abia aştepta să-l revadă. Era un om atât de interesant şi învăţa atât de multe de la el, că restul vieţii ei începea să i se pară înfiorător de plictisitor fără el. Până şi anxietatea acestei mari dileme în care o aruncase era mai bună decât plictiseala alegerii rochiilor pentru o altă zi de rutină, fără niciun rost.

Mama şi tatăl se urcară în maşină şi Pritchard demară.

— Ce s-a întâmplat, Lydia? întrebă Stephen. Pari supărată.

Mama se uită la Charlotte.

— Ce căutai la Galeria Naţională în după-amiaza asta?

Lui Charlotte îi stătu inima în loc. Fusese descoperită.

O spionase cineva. Aşadar, avea să dea de bucluc. Mâinile începuseră să-i tremure, aşa că şi le împreună în poală.

— Mă uitam la tablouri.

— Erai cu un bărbat.

— Oh, *nu,* Charlotte, zise tatăl, ce *înseamnă* asta?

— E doar o persoană pe care am cunoscut-o. Nu ţi-ar plăcea.

— Bineînţeles că nu ne-ar plăcea! spuse mama. Purta o şapcă de tweed!

— O şapcă de tweed?! exclamă tatăl. Cine dracu' e?

— E un om incredibil de *interesant* şi înţelege lucruri...

— Şi te ţine de mână! o întrerupse mama.

— Charlotte, cât de vulgar! La Galeria Naţională! zise tatăl pe un ton trist.

— Nu e niciun sentiment între noi, îi linişti Charlotte. Nu aveţi de ce să vă temeţi.

— N-avem de ce să ne temem? râse mama isteric. Ducesa aceea bătrână şi rea ştie totul şi o să le spună la toţi.

— Cum ai putut să-i faci asta mamei? o întrebă tatăl.

Charlotte nu putea scoate o vorbă. Mai avea puţin şi izbucnea în plâns. Îşi zicea: „N-am făcut nimic rău, doar am stat de vorbă cu un om cu capul pe umeri! Cum pot să fie atât de... de brutali? îi urăsc!"

— Mai bine mi-ai spune cine este, continuă tatăl. Cred că-i putem da nişte bani ca să dispară.

— Ba cred că e unul dintre puţinii oameni din lume care nu pot fi plătiţi! strigă Charlotte.

— Cred că e vreun radical. Fără îndoială, el ţi-a împuiat capul cu tâmpenii despre sufragism. Probabil, poartă sandale şi mănâncă la prânz cartofii nedecojiţi, zise mama, care începea să-şi piardă controlul. Poate crede în amorul liber! Dacă ai...

— Nu, n-am făcut asta, o întrerupse Charlotte. Ţi-am spus că nu e nimic sentimental, adăugă ea şi o lacrimă i se prelinse pe obraz. Nu sunt romantică.

— Nu cred nimic din ce spui, rosti tatăl dezgustat. Nimeni n-o să te creadă. Indiferent dacă îţi dai seama sau nu, episodul ăsta e o catastrofă socială pentru noi.

— Mai bine am trimite-o la o mănăstire! ţipă mama isteric şi izbucni în plâns.

— Sunt sigur că n-o să fie nevoie, o asigură tatăl.

— N-am vrut, îmi pare rău că am ţipat, dar sunt atât de *îngrijorată...* clătină din cap mama.

— În orice caz, după asta, nu mai poate rămâne la Londra.

— Clar că nu.

Maşina intră în curtea casei. Mama se şterse la ochi, pentru ca servitorii să nu vadă că plânsese. Charlotte se gândea: „Aşa, o să mă împiedice să-l văd pe Felix, o să mă trimită de-aici, o să mă pună sub lacăt. Mi-aş dori să fi promis că o să-l ajut în loc să ezit şi să spun că o să mă gândesc la asta. Măcar aşa, ar şti că sunt de partea lui. Ei bine, ei n-o să câştige. N-o să trăiesc viaţa pe care mi-au pregătit-o. N-o să mă mărit cu Freddie, ca să devin lady Chalfont şi să cresc nişte copii graşi şi îngâmfaţi. N-au cum să mă ţină sub lacăt toată viaţa. De îndată ce o să împlinesc douăzeci şi unu de ani o să mă duc să lucrez pentru doamna Pankhurst, o să citesc cărţi despre anarhism şi o să ridic o casă de odihnă pentru mamele necăsătorite, şi dacă o să am vreodată copii, n-o să-i mint absolut niciodată”.

Intrară în casă, iar tatăl spuse:

— Să mergem în salonul de zi!

Pritchard îi urmă.

— Doriţi şi sandviciuri, milord?

— Nu acum. Ne poţi lăsa un pic singuri, Pritchard?

Majordomul ieşi.

Tatăl îşi turnă într-un pahar un coniac cu apă minerală şi luă o înghiţitură.

— Mai gândeşte-te, Charlotte! Ai de gând să ne spui cine e omul ăsta?

Ea ar fi vrut să strige: „E un anarhist care încearcă să te împiedice să porneşti un război!” Se mulţumi însă să clatine încet din cap.

— Atunci, trebuie să înţelegi, continuă el aproape cu blândeţe, că nu putem să avem încredere în tine.

„Cândva, aţi fi putut avea, reflectă ea cu amărăciune; dar nu mai e cazul”.

— Trebuie neapărat să stea o lună la ţară, i se adresă tatăl mamei. E singura cale să o ţinem departe de necazuri. Pe urmă, după regata Cowes, poate să meargă în Scoţia la vânătoare, oftă el. Poate o să fie mai de înţeles în *Sezonul* următor.

— Atunci, o trimitem la Walden Hall, acceptă mama.

Charlotte se gândea: „Vorbesc despre mine de parcă nici n-aş fi de faţă”.

— Mâine-dimineaţă, continuă tatăl, plec din nou în Norfolk ca să vorbesc cu Alexei. O s-o iau cu mine.

Charlotte era în culmea uluirii.

Alexei se afla la Walden Hall.

„Nici prin cap nu mi-a trecut! Acum ştiu!”

— E cazul să se ducă sus şi să-şi facă bagajele, propuse mama.

Charlotte se ridică şi ieşi, cu capul plecat, astfel încât ei să nu-i vadă licărirea de triumf din ochi.

Capitolul XII

La trei fără un sfert, Felix stătea în holul Galeriei Naţionale. Probabil Charlotte va întârzia, ca şi data trecută, dar, oricum, el n-avea nimic mai bun de făcut.

Era nervos, agitat, sătul să aştepte, sătul să se ascundă. Dormise rău în ultimele două nopţi, o dată în Hyde Park şi o dată sub arcadele de la Charing Cross. Ziua se ascundea pe străduţe, pe marginea şinelor de cale ferată, pe unde mai găsea câte un teren viran, ieşind numai ca să-şi ia de mâncare. Totul îi amintea de perioada în care fugise din Siberia şi amintirea era foarte neplăcută. Chiar şi în timpul petrecut la Galeria Naţională, nu stătea într-un singur loc, se ducea din hol în încăperile boltite, mai arunca şi câte o privire la picturi, pe urmă se întorcea iar în hol să se uite după Charlotte. Privi spre ceasul de pe perete. Se făcuse trei şi jumătate şi ea tot nu apăruse. Iar era reţinută la cine ştie ce prânz îngrozitor.

Era sigur că va putea afla unde se ascundea Orlov. Era o fată isteaţă, avea certitudinea asta. Chiar dacă tatăl ei nu i-ar fi spus deschis, probabil că va găsi o cale să descopere secretul. Dacă îi va da sau nu informaţia, asta reprezenta o altă problemă. Era şi încăpăţânată.

Ar fi vrut...

Ar fi vrut o mulţime de lucruri. Ar fi vrut să n-o fi înşelat. Ar fi vrut să-l găsească pe Orlov fără ajutorul ei.

Ar fi vrut ca fiinţele omeneşti să nu se nască prinţi, conţi, kaizeri sau ţari. Ar fi vrut să se fi însurat cu Lydia şi să fi fost alături de Charlotte încă de când era copilă. Ar fi vrut ca ea să vină: se făcuse ora patru.

Cele mai multe picturi nu-i spuneau nimic: scene religioase sentimentale, portrete ale îngâmfaţilor negustori olandezi în casele lor lipsite de viaţă. Îi plăcea *Alegoria,* a lui Bronzino, dar numai pentru că sugera foarte multă senzualitate. Arta reprezenta o zonă a experienţei omeneşti pe lângă care trecuse fără s-o cunoască. Poate că într-o zi Charlotte îl va duce într-o pădure şi îi va arăta florile. Dar aşa ceva nu părea prea probabil. Mai întâi trebuia să treacă de următoarele câteva zile şi să fugă după ce îl va omorî pe Orlov. Şi nici măcar asta nu era ceva sigur. Pe urmă, trebuia să reuşească să păstreze afecţiunea lui Charlotte în ciuda faptului că profitase de ea, că o minţise şi că-i omorâse vărul. Şi asta era aproape imposibil, dar, chiar dacă ar fi fost cu putinţă, tot trebuia să găsească o cale de a se întâlni cu ea evitând poliţia... Nu, nu prea mai avea şanse să o revadă după asasinat. Îşi spuse: „Bucură-te cât poţi de ea acum!”

Se făcuse patru şi jumătate.

„Nu e doar târziu, chibzui el cu inima frântă: ea nu mai poate veni. Sper că nu a avut probleme cu Walden. Sper să nu-şi fi asumat riscuri şi să fi fost descoperită. Aş vrea să urce în fugă treptele, cu răsuflarea întretăiată şi un pic îmbujorată, cu pălăria uşor într-o parte şi cu feţişoara ei frumoasă un pic speriată, şi să-mi spună: «Îmi pare rău că v-am făcut să mă aşteptaţi, am fost reţinută...»".

Muzeul părea că începea să se golească. Felix se întreba ce să facă în continuare. Ieşi afară şi coborî treptele care duceau pe trotuar. Urcă din nou treptele, dar un paznic îl opri la intrare.

— E prea târziu, prietene, zise omul. Închidem.

Felix plecă.

Nu putea s-o aştepte pe trepte, în speranţa că o să vină mai târziu, deoarece acolo, chiar în Trafalgar Square, bătea prea mult la ochi. În orice caz, ea întârziase două ore: n-avea să mai vină.

Nu va mai veni.

„Asta e, reflectă el: s-a hotărât să nu mai aibă de-a face cu mine şi ăsta e un lucru cât se poate de raţional. Dar, oare, n-ar fi venit măcar ca să-mi spună? Ar fi putut să-mi trimită un bilet... Poate mi-a trimis un bilet".

Avea adresa lui Bridget. *Trebuia* să fi trimis un bilet.

Şi Felix o luă spre nord.

Străbătu străduţele din zona Theatreland şi piaţetele liniştite din Bloomsbury. Se schimba vremea. De când era în Anglia, fusese însorit şi cald şi încă nu văzuse niciun strop de ploaie. Dar de o zi, două, atmosfera părea încărcată, de parcă se pregătea să înceapă o furtună.

Felix se gândea: „Mă întreb cum o fi să locuieşti în Bloomsbury, în atmosfera asta prosperă a clasei de mijloc, unde oamenii au mereu destulă mâncare şi le rămân bani pentru cărţi. Dar după revoluţie o să dăm jos gardurile care închid parcurile".

Îl durea capul. Din copilărie nu mai suferise de dureri de cap. Se întreba dacă o fi fost din cauza furtunii pe cale să izbucnească. Mai degrabă era din cauza îngrijorării. „După revoluţie, îşi spuse el, durerile de cap o să fie interzise. Oare o să găsesc vreun bilet de la ea la Bridget? îşi continuă Felix şirul gândurilor, apoi îşi imagină ce-ar scrie în el: «Dragă domnule Cessiński, regret, dar nu pot să vin la întâlnirea noastră de azi. A dumneavoastră, cu sinceritate, lady Charlotte Walden.» Nu, sigur, n-o să fie aşa. «Dragă Felix, prinţul Orlov locuieşte în casa ataşatului naval rus, în Wilton Place nr. 25A, etajul doi, în partea stângă a dormitorului. Prietena ta dragă,

Charlotte.» Aşa e mai probabil. «Dragă tată – da, am aflat adevărul. Dar celălalt tată al meu m-a încuiat în camera mea. Te rog, vino şi salvează-mă! Fiica ta iubitoare, Charlotte Cessiński.» Ei, haide, n-o lua razna de tot!”

Ajuns pe strada Cork, se uită de-a lungul ei. Nu se vedeau poliţişti care să păzească reşedinţa, nici indivizi mătăhăloşi citind ziarul în faţa cârciumii. Locul părea sigur. Simţi că mai prinde inimă. „E ceva minunat în primirea călduroasă a unei femei, indiferent dacă e o fetişcană zveltă, precum Charlotte, sau o băbătie grăsană, precum Bridget. Mi-am petrecut prea mult timp în viaţă printre bărbaţi – sau singur”.

Bătu la uşa lui Bridget. În timp ce aştepta, aruncă o privire spre fereastra fostei lui camere de la subsol şi văzu că avea perdele noi. Apoi uşa se deschise.

Bridget îi zâmbi larg.

— Pe cinstea mea, e teroristul meu internaţional preferat, zise femeia. Intră, dragule!

Îl pofti în salonul ei.

— Vrei un ceai? E fierbinte.

— Da, te rog! spuse el, aşezându-se. Ţi-a făcut probleme poliţia?

— Am fost interogată de un superintendent. Trebuie să fii o persoană foarte importantă.

— Ce i-ai spus?

— Îşi uitase bastonul acasă, aşa că n-a scos nimic de la mine, răspunse ea şi îi aruncă o privire dispreţuitoare.

Felix zâmbi.

— Ai primit vreo scrisoare...

Ea însă nu se oprea din vorbă.

— Îţi vrei camera înapoi? Am băgat un alt chiriaş, dar îl dau afară; are favoriţi şi io nu pot să sufăr favoriţii.

— Nu, nu-mi vreau camera...

— Ai dormit tare rău, îmi dau seama după cum arăţi.

— Ai dreptate.

— Orice-ai venit să faci la Londra, încă n-ai făcut.

— Nu.

— S-a întâmplat ceva – te-ai schimbat.

— Într-adevăr.

— Ce anume?

Deodată, el fu cuprins de recunoştinţă că are pe cineva în faţa căreia să-şi descarce sufletul.

— Cu ani în urmă, am avut o aventură. N-am ştiut, dar femeia a născut un copil. În urmă cu câteva zile... am cunoscut-o pe fiica mea.

— A! exclamă ea, privindu-l plină de milă. Bietul de tine! De parcă n-ai fi avut deja destule pe cap. E cea care ţi-a trimis

scrisoarea?

Felix mormăi, bucuros.

— Deci am o scrisoare.

— M-am gândit eu că de-asta ai venit, zise ea ridicându-se şi căutând în spatele ceasului de pe poliţa şemineului. Şi biata fată trăieşte printre asupritori şi tirani?

— Da.

— M-am gândit eu, după coroană. Te-a cam ocolit norocul, aşa-i?

Şi îi întinse scrisoarea.

Felix văzu coroana imprimată pe spatele plicului. Îl deschise. Înăuntru, erau două coli, acoperite cu un scris elegant, stilat.

Walden Hall
1 iulie 1914

Dragă Felix,

La ora la care vei primi acest bilet, vei fi aşteptat în zadar să apar la întâlnirea noastră. Îmi pare îngrozitor de rău că nu am putut veni. Din nefericire, am fost văzută luni cu tine şi s-a presupus că aş avea un iubit clandestin!!!

„Dacă are necazuri, pare destul de încântată de asta", chibzui Felix.

Am fost izgonită la ţară pentru restul Sezonului. *Oricum, asta a fost ceva în genul unui lucru rău la început, însă, de fapt, acum e bun. Nimeni n-a vrut să-mi spună unde e Alexei, dar acum ştiu, pentru că el e chiar aici!!!*

Felix fu cuprins de un sentiment sălbatic de triumf.

— Deci acolo şi-au făcut şobolanii cuibul!

— Copila te ajută? întrebă Bridget.

— Era singura mea speranţă.

— Atunci, meriţi să arăţi tulburat.

— Ştiu.

Ia un tren de la gara London Liverpool Street până la halta Waldenhall. E satul nostru. Casa se află la vreo cinci kilometri depărtare de sat, pe drumul spre nord.

În orice caz, fireşte, nu veni la casă!!! Pe partea stângă a drumului o să vezi o pădure. Eu călăresc mereu prin pădure, pe poteca pentru cai, înainte de micul dejun, între orele şapte şi opt. O să te aştept în fiecare zi, până o să vii.

„Din clipa în care s-a hotărât de partea cui să fie, reflectă Felix, nu mai lucrează cu jumătăţi de măsură”.

Nu ştiu când o să fie trimisă scrisoarea asta. O s-o pun pe masa din hol imediat ce văd că mai apar şi alte scrisori de trimis: în felul ăsta, nimeni n-o să vadă scrisul meu pe un plic, iar valetul o s-o ia împreună cu toate celelalte misive când se duce la poştă.

— E o fată foarte curajoasă, zise Felix cu glas tare.

Fac asta pentru că eşti singura persoană pe care am cunoscut-o vreodată care îmi vorbeşte cu cap.
A ta, cu multă afecţiune,
Charlotte.

Felix se lăsă pe spate în scaun şi închise ochii. Era atât de mândru de ea şi atât de ruşinat de el însuşi, încât mai că-i dădeau lacrimile.

Bridget îi luă scrisoarea din mână fără ca el să se opună şi începu să citească.

— Deci nu ştie că eşti tatăl ei, conchise ea.

— Nu.

— Atunci, de ce te ajută?

— Crede în ceea ce fac.

Bridget plescăi nemulţumită.

— Bărbaţii ca tine găsesc mereu femei care să-i ajute. Ar fi trebuit să-mi dau seama, Doamne! exclamă ea, continuând să citească. Scrie ca o şcolăriţă.

— Da.

— Câţi ani are?

— Optsprezece.

— Destul de mare ca să gândească şi cu capul ei. Alexei e cel pe care îl vânezi?

— Da.

— Ce e?

— Un prinţ rus.

— Atunci, merită să moară.

— Târăşte Rusia în război.

Bridget dădu din cap, aprobator.

— Şi tu o târăşti pe Charlotte în asta.

— Crezi că greşesc?

Ea îi înapoie scrisoarea. Părea furioasă.

— N-o să fim niciodată siguri, nu-i aşa?

— Aşa e politica.

— Aşa e viaţa.

Felix rupse plicul în două şi-l aruncă în coşul de hârtii. Vru să rupă şi scrisoarea, dar nu reuşi. „Când o să se termine totul, îşi spuse el, poate că n-o să mai am decât asta ca amintire de la ea”. Împături cele două coli de hârtie şi le puse în buzunarul hainei, pe urmă se ridică în picioare.

— Trebuie să prind trenul.

— Vrei să-ţi fac un sandvici ca să ai la tine ceva de mâncare?

El clătină din cap.

— Mulţumesc, dar nu mi-e foame.

— Ai bani de drum?

— Nu plătesc niciodată biletele de tren.

Femeia îşi băgă mâna în buzunarul şorţului şi scoase o monedă de un sovereign.

— Poftim! Poţi să-ţi cumperi şi o ceaşcă de ceai.

— O grămadă de bani.

— Săptămâna asta pot să-mi permit. Haide, cară-te, până nu mă răzgândesc!

Felix luă moneda şi o sărută de rămas-bun.

— Ai fost bună cu mine.

— Nu de dragul tău, ci pentru bietul meu Sean, Dumnezeu să-i aibă în pază sufletul.

— Rămâi cu bine!

— Noroc, băiatule!

Şi Felix ieşi.

***

Walden era într-o dispoziţie optimistă pe când intra în clădirea Amiralităţii. Făcuse ceea ce făgăduise: îi vându-se Constantinopolul lui Alexei. În după-amiaza trecută, Alexei îi trimisese ţarului un mesaj, recomandând acceptarea ofertei britanicilor. Walden era încrezător că ţarul va urma sfatul nepotului său preferat, mai ales după asasinatul de la Sarajevo. Nu era însă la fel de sigur că Lloyd George se va pleca în faţa voinţei lui Asquith.

Fu condus în biroul Prim-Lordului Amiralităţii. Churchill sări de pe scaun şi dădu ocol biroului, ca să-i strângă mâna.

— I-am vândut-o lui Lloyd George, anunţă el triumfător.

— Minunat! exclamă Walden. Iar eu i-am vândut-o lui Orlov.

— Ştiam că o să reuşiţi. Luaţi loc!

„Trebuia să-mi dau seama că nu trebuie să mă aştept la mulţumiri”, chibzui Walden. Dar nici măcar Churchill nu-l putea supăra în acea zi. Se aşeză într-un fotoliu de piele,

aruncând o privire în încăpere, la hărţile de pe pereţi şi la obiectele de colecţie de pe birou care aminteau de marină.

— Ar trebui să avem în orice clipă veşti de la Sankt Petersburg, spuse Walden. Ambasada Rusiei vă va trimite un bilet chiar dumneavoastră.

— Cu cât mai repede, cu atât mai bine, zise Churchill. Contele Hayes a fost la Berlin. Potrivit informaţiilor noastre, a avut la el o scrisoare în care kaizerul era întrebat dacă Germania va susţine Austro-Ungaria în eventualitatea unui război împotriva Serbiei. Spionii noştri ne-au transmis şi că răspunsul a fost afirmativ.

— Germanii nu vor să lupte împotriva Serbiei...

— Nu, îl întrerupse Churchill, ei vor un pretext ca să lupte cu Franţa. Dacă Germania începe mobilizarea, Franţa va face la fel şi ăsta va fi pretextul de care are nevoie Germania ca să invadeze Franţa. Acum nu se mai pot opri.

— Ruşii ştiu toate astea?

— Le-am spus. Sper că ne cred.

— Nu se poate face nimic pentru a se cădea la pace?

— Se face tot posibilul, răspunse Churchill. Edward Grey lucrează zi şi noapte, ca şi ambasadorii noştri de la Berlin, Paris, Viena şi Sankt Petersburg. Până şi regele le trimite telegrame verilor lui, kaizerul „Willy” şi ţarul „Nicky”. O să fie inutil.

Se auzi o bătaie în uşă şi intră un secretar tânăr, cu o hârtie în mână.

— Un mesaj de la ambasadorul rus, domnule, anunţă el.

Walden se crispă.

Churchill aruncă o privire pe hârtie şi apoi îşi ridică ochii. În ei licărea o sclipire de triumf.

— Au acceptat.

Walden radia de bucurie.

— Excelent!

Secretarul ieşi, iar Churchill se ridică.

— E nevoie de nişte whisky cu apă minerală pentru ocazia asta. Doriţi?

— Fără îndoială.

Churchill deschise un dulap.

— La noapte o să fac schiţa tratatului şi o s-o aduc la Walden Hall mâine după-amiază. Putem să organizăm mâine-seară o mică ceremonie de semnare. Sigur, va trebui să fie ratificat de ţar şi de Asquith, dar asta e o formalitate, atâta vreme cât Orlov şi cu mine semnăm cât mai repede cu putinţă.

Secretarul bătu la uşă şi intră din nou.

— A venit domnul Basil Thomson, domnule.

— Poftește-l înăuntru!

Thomson intră şi începu direct, fără niciun preambul.

— Am luat iar urma anarhistului nostru.

— Bine! spuse Walden.

Thomson se aşeză.

— Vă amintiţi că am pus un om în fosta lui cameră de la subsol din strada Cork, pentru cazul în care s-ar întoarce acolo.

— Îmi aduc aminte, spuse Walden.

— S-a întors. Şi, când a plecat, omul meu l-a urmărit.

— Unde s-a dus?

— La gara London Liverpool Street, răspunse Thomson, apoi făcu o pauză. Şi şi-a cumpărat bilet pentru halta Waldenhall.

Capitolul XIII

Walden îngheţă.

Primul lui gând fu la Charlotte. Era vulnerabilă acolo. Gărzile de corp se concentrau asupra lui Alexei, iar el nu avea decât servitorii ca s-o apere pe ea. „Cum am putut să fiu atât de idiot?”, îşi zise el.

Era foarte îngrijorat şi în privinţa lui Alexei. Băiatul îi era aproape ca un fiu. Crezuse că e în siguranţă în casa lui – iar în momentul acela Felix poate tocmai se ducea într-acolo, cu o puşcă sau cu o bombă, ca să-l omoare, şi poate şi pe Charlotte, şi să saboteze tratatul...

— De ce naiba nu l-aţi oprit? izbucni Walden.

— Nu cred că e o idee bună ca un om singur să se pună cu prietenul nostru, Felix, nu? răspunse calm Thomson. Am văzut ce poate face împotriva mai multor oameni. Nu pare să dea doi bani pe viaţa lui. Omul meu are instrucţiuni să-l urmărească şi să dea raportul.

— Nu-i de ajuns...

— *Ştiu,* milord, îl întrerupse Thomson.

— Haideţi să ne liniştim, domnilor, interveni Churchill. Bine măcar că ştim unde se află individul. Avem la dispoziţie toate resursele Majestăţii Sale, aşa că o să-l prindem. Thomson, ce propui?

— De fapt, am acţionat deja, domnule. Am vorbit la telefon cu comandantul poliţiei comitatului. Aduce un detaşament mare de oameni care o să aştepte la halta Waldenhall ca să-l aresteze pe Felix de îndată ce se dă jos din tren. În timpul ăsta, în caz că ceva nu merge, omul meu o să stea lipit de el ca râia.

— N-o să meargă, zise Walden. Opriţi trenul şi arestaţi-l înainte să se apropie de casa mea.

— M-am gândit la asta, replică Thomson. Pericolele în cazul ăsta sunt mai mari decât avantajele. E mai bine să-l lăsăm să meargă, crezând că e în siguranţă, şi pe urmă să-l luăm pe nepregătite.

— Sunt de acord, spuse Churchill.

— Nu e casa dumneavoastră! i-o întoarse Walden.

— Va trebui să lăsaţi asta pe mâna specialiştilor, replică tânărul Churchill.

Walden îşi dădea seama că nu-i putea învinge. Se ridică în picioare.

— Plec chiar acum cu maşina la Walden Hall. Thomson, veniţi cu mine?

— Nu în seara asta. Mă duc s-o arestez pe femeia aceea, Callahan. După ce îl prindem pe Felix, va trebui să ne ocupăm

de actul de acuzare şi ea poate fi martorul nostru principal. O să vin mâine să-l interoghez pe Felix.

— Nu înţeleg cum puteţi fi atât de încrezător, rosti Walden furios.

— De data asta o să-l prindem, îl asigură Thomson.

— Mă rog la Dumnezeu să aveţi dreptate.

***

Trenul pufăia în amurg. Felix privea soarele care apunea peste câmpurile de grâne ale Angliei. Nu era îndeajuns de tânăr să considere transportul pe cale ferată ca pe ceva de la sine înţeles: călătoriile cu trenul încă i se păreau ceva aproape magic. Băiatul care străbătuse în saboţi câmpurile înnoroite ale Rusiei nici n-ar fi putut visa la aşa ceva.

În vagon nu se mai afla decât o singură persoană, un tânăr care părea hotărât să citească până la ultimul rând un ziar de seară, *Pall Mall Gazette.* Felix era aproape vesel. A doua zi dimineaţă o va vedea pe Charlotte. Cât de frumoasă trebuia să fie pe cal, cu părul răvăşit de vânt... O să lucreze împreună cu ea. O să-i spună care e camera lui Orlov, unde se află în diferite momente ale zilei. O să-l ajute să facă rost de o armă.

Îşi dădea seama că scrisoarea ei îi ridicase foarte mult moralul. Trecuse de partea *lui,* indiferent de ce s-ar fi putut întâmpla. Doar că...

Doar că el îi spusese că vrea să-l răpească pe Orlov. De fiecare dată când îşi aducea aminte de asta, începea să se foiască pe banchetă. Încerca să-şi scoată acest lucru din minte, dar gândul era ca o mâncărime pe care n-o putea ignora şi trebuia neapărat să se scarpine. „Ei bine, reflectă el, ce-i de făcut? Trebuie măcar să încep s-o pregătesc pentru asta. Poate că ar trebui să-i dezvălui faptul că sunt tatăl ei. Cât o să fie de şocată!”

O clipă, fu ispitit de gândul de a pleca, de a dispărea, de a n-o mai vedea niciodată; de a o lăsa în pace. „Nu, meditä el în continuare, ăsta nu e destinul ei, după cum nu e nici al meu. Oare care o să-mi fie soarta, după ce îl ucid pe Orlov? O să mor?” Scutură din cap, de parcă ar fi putut să scape de gândul ăsta ca şi cum ai alunga o muscă. Nu avea vreme să se posomorască. Trebuia să pună la cale un plan.

„Cum o să-l omor pe Orlov? În conacul unui conte trebuie să fie nişte arme pe care să pun mâna. Charlotte poate să-mi spună unde se află ori chiar să-mi aducă una. Dacă nu rezolv aşa, bucătăria e plină de cuţite. Şi am şi mâinile”.

Îşi îndoi degetele.

„O să intru în casă sau o să iasă Orlov? S-o fac ziua sau noaptea? Să-l omor şi pe Walden? Din punct de vedere politic, moartea lui Walden n-o să însemne nimic, dar, oricum, mi-ar plăcea să-l omor. Bun, e ceva personal – ei şi?”

Îşi aduse iar aminte cum prinsese Walden sticla cu explozibilul improvizat. „Să nu-l subestimezi pe omul ăsta, îşi spuse el. Apoi trebuie să am grijă să aibă un alibi Charlotte; nimeni nu trebuie să afle că m-a ajutat”.

Trenul încetini şi opri într-o staţie mică. Felix încerca să-şi aducă aminte harta la care se uitase în gara din London Liverpool Street. Dacă îşi amintea bine, halta Waldenhall era a patra staţie după asta.

Însoţitorul lui de drum terminase, în sfârşit, *Pall Mall Gazette* şi-l pusese pe locul de lângă el. Felix se hotărî că nu putea pune la cale asasinatul până nu vedea cum era ţinutul, aşa că întrebă:

— Pot să citesc ziarul dumneavoastră?

Bărbatul păru mirat. „Englezii nu vorbesc cu străinii în tren”, îşi aminti Felix.

— Desigur![14] răspunse omul.

Felix învăţase că expresia asta însemna „da”, aşa că luă ziarul.

— Vă mulţumesc!

Aruncă o privire peste titluri. Însoţitorul de drum se uita pe fereastră, cu un aer stânjenit. Faţa îi era marcată de un aspect facial care fusese la modă în copilăria lui Felix. El încercă să-şi aducă aminte cuvântul în engleză... „favoriţi”, asta era.

Favoriţi.

Îţi vrei camera înapoi? Am băgat un alt chiriaş, dar îl dau afară; are favoriţi şi io nu pot să sufăr favoriţii.

În acea clipă, Felix îşi aduse aminte că omul stătuse în spatele lui la coada de la bilete.

Simţi cum îl trece un fior de spaimă.

Îşi ascunse faţa în spatele ziarului, ca nu cumva expresia de pe chip să-i trădeze gândurile. Se strădui să se liniştească şi să raţioneze calm şi clar. Ceva din spusele lui Bridget le dăduse de bănuit poliţiştilor, care-i puseseră casa sub observare. Şi făcuseră asta simplu, punând un poliţist să ia cu chirie camera eliberată de Felix. Detectivul îl văzuse când venise, îl recunoscuse şi îl urmărise până la gară. Stând în spatele lui la coadă, îl auzise când ceruse un bilet pentru halta Waldenhall şi îşi cumpărase şi el un bilet cu aceeaşi destinaţie. Pe urmă se urcase în tren împreună cu Felix.

Ba nu, nu în acelaşi timp. Felix stătuse zece minute singur, până când trenul plecase. Bărbatul acela sărise în vagon în ultima clipă. Oare ce făcuse în timpul acela?

Probabil că dăduse un telefon.

Felix îşi închipui conversaţia pe care o avusese detectivul, în biroul şefului de gară:

— Anarhistul s-a întors la casa din strada Cork, domnule. Acum îl urmăresc.

— Unde eşti?

— La gara London Liverpool Street. Şi-a cumpărat un bilet pentru halta Waldenhall. E în tren acum.

— Şi trenul a plecat?

— Nu, pleacă peste... şapte minute.

— E vreun poliţist în gară?

— Doar vreo doi.

— Nu-i de ajuns... omul acesta e periculos.

— Pot să cer să fie oprit trenul, până trimiteţi o echipă aici.

— Anarhistul nostru ar putea deveni bănuitor şi ar lua-o la goană. Nu. Rămâi cu el...

„Şi, se gândi Felix, ce-o să facă ei? Ar putea fie să mă dea jos din tren pe undeva, pe drum, fie să aştepte şi să mă prindă la halta Waldenhall. În oricare dintre cazuri, trebuie să mă dau jos din tren şi încă repede. Şi ce fac cu detectivul? Trebuie să fie lăsat în tren, incapabil să dea alarma, astfel încât să am timp să fug. Aş putea să-l leg, dacă aş avea ceva de legat la îndemână. Aş putea să-l las lat, dacă aş avea ceva greu şi tare cu care să-l lovesc. Aş putea să-l gâtui, dar asta mi-ar lua timp şi ar putea să mă vadă cineva. Aş putea să-l arunc din tren, dar vreau să rămână în tren..."

Trenul începea să încetinească. „Poate că mă aşteaptă în gara următoare, chibzui el. Ce bine ar fi fost să fi avut o armă! Oare detectivul are armă? Mă îndoiesc. Aş putea să sparg geamul şi să folosesc un ciob ca să-i tai gâtul, dar asta, sigur, o să atragă o mulţime de oameni. Trebuie să mă dau jos din tren".

De-a lungul liniei, se vedeau câteva case. Intrau într-un sat sau într-un orăşel. Frânele scârţâiră, apoi se ivi şi gara. Felix se uită cu atenţie, să vadă dacă dibuie vreo capcană a poliţiei. Peronul părea pustiu. Locomotiva pufăi puternic şi se opri, într-un nor de aburi.

Oamenii începură să se dea jos. Câţiva pasageri trecură pe lângă fereastra lui Felix, îndreptându-se spre ieşire: o familie cu doi copii mici, o femeie ducând în mână o cutie de pălării şi un bărbat într-un costum de tweed.

„L-aş putea lovi pe detectiv, îşi spunea el, dar e foarte greu să laşi lat un om numai lovindu-l cu pumnii. Poate că poliţia mi-a întins capcana la staţia următoare. Trebuie să cobor acum".

Se auzi un fluierat.

Felix se ridică.

Detectivul părea uimit.

— E vreo toaletă în tren? întrebă Felix.

Detectivul era în culmea uluirii.

— Ăăă... sigur e, răspunse el.

— Vă mulţumesc.

„Nu ştie dacă să mă creadă”, reflectă Felix.

Ieşi din compartiment, pe culoar.

O luă la fugă spre capătul vagonului. Trenul pufăia, prinzând viteză. Felix aruncă o privire înapoi. Detectivul scosese capul pe uşa compartimentului. Felix intră în toaletă, pe urmă ieşi din nou. Detectivul era tot acolo. Trenul se deplasa ceva mai repede. Felix se îndreptă spre uşa vagonului, iar detectivul o luă la fugă spre el.

Se întoarse şi-i trase un pumn în faţă. Lovitura îl făcu pe urmăritor să se poticnească şi Felix îi mai trase un pumn în stomac. O femeie începu să ţipe. Felix îl înşfăcă de haină şi-l târî în toaletă. Omul începu să se zbată şi-i trase un pumn în coaste, atât de puternic, încât îi smulse un icnet. Îi prinse apoi capul detectivului în mâini şi-l izbi de marginea chiuvetei. Trenul mergea tot mai repede. Felix îl mai izbi o dată de chiuvetă, apoi încă o dată, până când omul se lăsă moale. Îi dădu drumul şi ieşi din toaletă, se duse la uşa trenului şi o deschise.

Trenul prinsese viteză. În celălalt capăt al coridorului o femeie se uita la el, albă la faţă. Felix sări, auzind cum se trânteşte uşa în spatele lui. Atinse pământul în fugă. Se împiedică, dar îşi recăpătă echilibrul. Trenul trecu pe lângă el, tot mai repede.

Felix se îndreptă spre ieşirea din gară.

— Aţi cam întârziat, spuse omul de la ghişeul de bilete.

Felix dădu din cap şi-i întinse biletul.

— Dar cu biletul ăsta puteţi să mai călătoriţi încă trei staţii, spuse omul.

— M-am răzgândit în ultima clipă.

Se auzi un scrâşnet de frâne. Amândoi îşi îndreptară privirea spre şine. Trenul se oprea; cineva trăsese semnalul de alarmă.

— Ia te uită, ce s-o fi întâmplat? se miră omul de la bilete.

Felix se strădui să ridice din umeri, nepăsător.

— Habar n-am, spuse el.

Îi venea s-o ia la fugă, dar asta ar fi fost o mare prostie.

Omul de la bilete şovăia, oscilând între bănuielile faţă de Felix şi îngrijorarea pentru tren. În cele din urmă, zise:

— Aşteptaţi aici!

Apoi o luă la goană de-a lungul peronului. Trenul se oprise la vreo două sute de metri de gară. Felix se uită cum omul

aleargă până la capătul peronului, după care o luă spre terasament.

Privi în jur. Rămăsese singur. Ieşi grăbit din gară şi o luă spre oraş.

După câteva minute, o maşină în care se aflau trei poliţişti trecu pe lângă el cu viteză maximă, îndreptându-se spre gară.

La marginea oraşului, Felix sări o poartă şi se pierdu într-un lan de porumb, cu intenţia de a aştepta acolo să se lase noaptea.

***

Masivul autovehicul Lanchester rula cu toată viteza pe aleea de la Walden Hall. Toate luminile erau aprinse în casă. Un poliţist în uniformă stătea în faţa uşii, în timp ce altul patrula, ca o santinelă, de-a lungul terasei. Pritchard opri. Poliţistul de la intrare luă poziţie de drepţi şi salută. Pritchard deschise portiera pentru Walden.

Menajera, doamna Braithwaite, ieşi din casă, ca să-l întâmpine.

— Bună seara, milord!

— Bună seara, doamnă Braithwaite! Cine-i aici?

— Sir Arthur este în salonul de zi, împreună cu prinţul Orlov.

Walden dădu din cap şi intrară în casă împreună. Sir Arthur Langley era şeful poliţiei şi un vechi prieten din şcoală al lui Walden.

— Aţi luat cina, milord? întrebă doamna Braithwaite.

— Nu.

— Atunci, poate o felie de plăcintă cu vânat şi o sticlă de vin de Burgundia?

— Vă las pe dumneavoastră să alegeţi.

— Prea bine, milord.

Doamna Braithwaite se îndepărtă şi Walden intră în salon. Alexei şi sir Arthur stăteau lângă şemineu, cu paharele de coniac în mână. Amândoi erau îmbrăcaţi în haine de seară.

— Bună, Stephen, ce mai faci? îl întâmpină sir Arthur.

Walden îi strânse mâna.

— L-aţi prins pe anarhist?

— Mă tem că ne-a scăpat printre degete...

— Fir-ar să fie! exclamă Walden. Exact cum m-am temut. Nu m-a ascultat nimeni.

Îşi veni însă apoi în fire şi dădu mâna cu Alexei.

— Nu ştiu ce să-ţi spun, dragul meu băiat. Probabil că te gândeşti că suntem o adunătură de proşti, zise el, apoi se întoarse spre sir Arthur: Totuşi, ce dracu' s-a întâmplat?

— Felix a sărit din tren la Tingley.

— Şi unde era detectivul acela nepreţuit al lui Thomson?

— În toaletă, cu capul spart.

— Minunat, exclamă ironic Walden şi se prăvăli într-un fotoliu.

— Până să ajungă poliţia oraşului, Felix s-a făcut nevăzut, adăugă sir Arthur.

— Şi se îndreaptă spre noi, îţi dai seama de asta? întrebă Walden.

— Da, bineînţeles, răspunse sir Arthur pe un ton liniştitor.

— Oamenii tăi ar trebui să primească instrucţiuni ca, data viitoare când îşi face apariţia, să fie împuşcat.

— În mod ideal, aşa ar trebui, dar, fireşte, nu sunt înarmaţi.

— La dracu', ar trebui să fie!

— Cred că ai dreptate, însă opinia publică...

— Înainte să ne apucăm să vorbim despre asta, spune-mi ce s-a făcut.

— Prea bine. Am pus cinci patrule să acopere drumurile între Walden Hall şi Tingley.

— N-o să-l vadă pe întuneric.

— Poate că nu, dar măcar prezenţa lor o să-l încetinească, dacă nu chiar să-l oprească.

— Mă îndoiesc. Altceva?

— Am adus un poliţist şi un sergent să facă de pază în jurul casei.

— I-am văzut afară.

— Vor face de pază în ture de câte opt ore, zi şi noapte. Prinţul are deja două gărzi de corp din Divizia Specială, iar Thomson mai trimite încă patru cu maşina în seara asta. O să-l păzească în schimburi de douăsprezece ore, astfel încât să fie mereu câte trei oameni cu el. Oamenii mei nu au arme, dar ai lui Thomson sunt înarmaţi cu revolvere. Aş recomanda ca, până când îl prindem pe Felix, prinţul Orlov să rămână în camera lui, iar mâncarea şi alte lucruri de care are nevoie să-i fie aduse de gărzile de corp.

— Aşa o să fac, zise Alexei.

Walden îl privea. Era palid, însă calm. „E foarte curajos, chibzui Stephen. Dacă aş fi în locul lui, aş tuna şi aş fulgera împotriva incompetenţei poliţiei britanice".

— Nu cred că doar câteva gărzi sunt de ajuns, spuse Walden. Avem nevoie de o armată.

— O s-o avem, mâine-dimineaţă, răspunse sir Arthur. Începem căutările la ora nouă.

— De ce nu chiar din zori?

— Fiindcă armata trebuie strânsă. O sută cincizeci de oameni o să vină aici din tot comitatul. Cei mai mulţi sunt în

pat la ora asta; trebuie să ne ducem la ei şi să le spunem ce să facă, iar ei trebuie să ajungă până aici.

Doamna Braithwaite intră în încăpere ţinând o tavă. Pusese pe ea plăcintă rece de vânat, o jumătate de pui, un castron cu salată de cartofi, chifle, feliuţe de salam, roşii tăiate în cubuleţe, o bucată de brânză Cheddar, diferite condimente şi fructe. Era urmată de un valet cu o sticlă de vin, o carafă de lapte, o cafetieră cu cafea, o farfurie cu îngheţată, o tartă cu mere şi o jumătate dintr-un tort mare de ciocolată.

— Mă tem că vinul de Burgundia n-a avut timp să respire, milord. Să-l decantez? întrebă valetul.

— Da, te rog.

Valetul se duse la o măsuţă, ocupându-se de vin. Lui Walden îi era foame, dar se simţea mult prea încordat ca să poată ciuguli ceva. „Cred că nici să dorm n-o să pot", îşi zise el.

Alexei îşi mai turnă un pahar de coniac. „Bea continuu", îşi dădu seama Walden. Se mişca încet, maşinal, ca şi cum s-ar fi străduit să-şi impună un autocontrol sever.

— Unde e Charlotte? întrebă Walden brusc.

— S-a dus la culcare, răspunse Alexei.

— Nu trebuie să iasă din casă cât timp se petrec toate astea.

— Să mă duc s-o anunţ, milord? întrebă doamna Braithwaite.

— Nu, n-o trezi! O să vorbesc cu ea la micul dejun.

Walden luă o înghiţitură din vin, în speranţa că o să-l ajute să se mai relaxeze un pic.

— Alexei, am putea să te mutăm din nou, dacă asta te-ar face să te simţi mai bine.

Pe chipul tânărului trecu o umbră de zâmbet.

— Nu cred că are rost cu adevărat, nu-i aşa? Felix reuşeşte mereu să mă găsească. Planul cel mai bun e să stau ascuns în camera mea, să semnez tratatul, pe urmă să plec cât mai repede cu putinţă acasă.

Walden aprobă cu o mişcare a capului. Servitorii ieşiră, iar sir Arthur luă din nou cuvântul, părând stânjenit:

— Mai e ceva, Stephen. Mă refer la ceea ce l-a determinat pe Felix, dintr-odată, să ia trenul pentru halta Waldenhall.

În panica prin care trecuse, Walden nu se gândise nicio clipă la asta.

— Aşa e. Cum Dumnezeu a aflat?

— Din câte am înţeles, numai două grupuri de oameni ştiu unde a plecat prinţul Orlov. Unul este personalul ambasadei, care, bineînţeles, se ocupă de transmiterea telegramelor. Celălalt este alcătuit din oamenii tăi, aici.

— Un trădător printre servitorii mei? se arătă mirat Walden şi gândul ăsta îl luă cu răcori.

— Da, răspunse sir Arthur, şovăielnic. Sau, bineînţeles, printre membrii familiei tale.

***

Dineul dat de Lydia era un dezastru. Cum Stephen era plecat, fratele lui, George, fusese nevoit să facă onorurile de gazdă şi din acest motiv erau în număr impar la masă. Mai rău decât atât, Lydia era cu mintea atât de departe, încât conversaţia ei abia dacă se menţinea în limitele politeţii, ca să nu mai spunem că nu era nici pe departe sclipitoare. Numai câţiva oaspeţi mai miloşi nu o întrebaseră ce făcea Charlotte, fiindcă se ştia foarte bine că fata căzuse în dizgraţie. Lydia se limitase doar să le spună că plecase câteva zile la ţară, să se odihnească. Vorbea mecanic, aproape fără să-şi dea seama ce zicea, în minte i se perindau imagini de coşmar, una după alta: Felix arestat, Stephen împuşcat, Felix bătut, Stephen însângerat, Felix fugar, Stephen pe moarte. Ar fi vrut foarte mult să poată spune cuiva ce simţea, însă cu oaspeţii ei nu putea discuta decât despre balul din seara precedentă, despre cum avea să fie regata Cowes, despre situaţia din Balcani şi despre bugetul lui Lloyd George.

Din fericire, oaspeţii nu mai rămaseră mult după terminarea cinei: cu toţii plecau fie la un bal, fie la vreo întâlnire, fie la vreun concert. De îndată ce ultimul oaspete ieşi, Lydia se duse în hol şi ridică receptorul telefonului. Nu putea vorbi cu Stephen, deoarece încă nu aveau telefon la Walden Hall, aşa că sună la Winston Churchill acasă, în Eccleston Square. Prim-Lordul Amiralităţii nu era însă acolo. Încercă la Amiralitate, la prim-ministru, în Downing Street nr. 10, la Clubul Naţional Liberal, fără nicio izbândă. *Trebuia* să afle ce se întâmplase. În cele din urmă, îşi aduse aminte de Basil Thomson şi sună la Scotland Yard. Thomson era încă la birou, lucra până târziu.

— Lady Walden, ce mai faceţi? spuse el.

Lydia îşi zise în sinea ei: „Oamenii *chiar* sunt politicoşi!”

— Ce veşti aveţi? îl întrebă ea direct.

— Mă tem că proaste. Prietenul nostru, Felix, ne-a scăpat iar printre degete.

Lydia simţea că o inunda un val de uşurare.

— Mulţumesc... vă mulţumesc, rosti ea.

— Nu cred că trebuie să vă faceţi prea multe griji, continuă Thomson. Prinţul Orlov e bine păzit acum.

Lydia se înroşi de ruşine: fusese atât de bucuroasă că Felix nu păţise nimic, încât pe moment uitase să-şi mai facă griji pentru Alexei şi Stephen.

— O să... o să încerc să nu-mi fac griji, îl asigură ea. Noapte bună!

— Noapte bună, lady Walden!

Lydia puse receptorul în furcă, apoi se duse în camera ei, sunându-şi camerista s-o ajute să se dezbrace. Era înspăimântată. Nimic nu se rezolvase încă, toţi cei pe care îi iubea erau tot în primejdie. Oare cât o să mai continue asta? Felix nu se va da bătut, era sigură de asta, dacă n-avea să fie prins.

Camerista îşi făcu apariţia. Începu să-i desfacă rochia şi să-i dezlege corsetul. „Unele doamne au încredere în cameristele lor, reflectă Lydia. Eu nu. M-am încrezut cândva, la Sankt Petersburg.

Se hotărî să-i scrie o scrisoare surorii ei, fiindcă era prea devreme ca să se culce. Îi ceru cameristei să-i aducă hârtie de scris din salonul de dimineaţă. Îşi puse un halat şi se aşeză lângă fereastra deschisă, cu ochii pierduţi în întunericul din parc. Afară era înnorat. Nu plouase de trei luni, dar în ultimele zile cerul fusese presărat de fulgere, tunase; curând aveau să înceapă furtunile.

Camerista îi aduse hârtie, tocuri, cerneală şi plicuri. Lydia luă o coală şi începu: *Dragă Tatiana...*

Nu ştia de unde să înceapă. „Cum aş putea să-i explic ce-i cu Charlotte, medită ea, când nici eu nu pricep nimic? Şi nu pot să îndrăznesc să suflu o vorbă despre Felix, fiindcă Tatiana ar putea să-i spună ţarului, iar dacă ţarul ar afla cât de aproape fusese Alexei să fie ucis... Felix e atât de *inteligent*... Cum Dumnezeu o fi aflat unde se ascunde Alexei? Noi nu i-am spus nici măcar lui Charlotte! Charlotte”.

Lydia încremeni.

„Charlotte?”

Se ridică în picioare, ţipând:

— Oh, nu!

Avea vreo patruzeci de ani şi purta o şapcă de tweed.

Sentimentul unei catastrofe inevitabile puse stăpânire pe ea. Era ca într-unul dintre coşmarurile acelea îngrozitoare, în care te gândeşti la cel mai rău lucru care s-ar putea întâmpla, iar lucrul respectiv se întâmplă pe dată: scara cade, copilul e strivit, persoana iubită moare.

Îşi ascunse faţa în mâini. Simţea că-i venea ameţeală.

„Trebuie să gândesc, trebuie să încerc *să gândesc.* Doamne, te rog, ajută-mă să gândesc! Charlotte s-a întâlnit cu un bărbat la Galeria Naţională. În aceeaşi seară, m-a întrebat unde era Alexei. Nu i-am spus. Poate că l-a întrebat şi pe Stephen: nici el nu i-ar fi spus. Pe urmă a fost trimisă la ţară, la Walden Hall, şi evident că a descoperit că Alexei era acolo. După două zile,

Felix s-a dus la Walden Hall. Fă să fie doar un vis, se rugă ea; fă-mă să mă trezesc în clipa asta, te rog, să fiu în patul meu, fă să fie dimineaţă!”

Dar nu visa. Felix era bărbatul cu şapcă de tweed. Charlotte se întâlnise cu tatăl ei. Se ţinuseră de mână.

Era oribil, oribil!

Oare Felix îi spusese adevărul lui Charlotte? Oare zisese: „Eu sunt tatăl tău”? Oare scosese la iveală secretul tăinuit vreme de nouăsprezece ani? Din ce alt motiv ar fi... colaborat ea cu el?

„Propria fiică, să conspire cu un anarhist ca să comită o crimă. Probabil că încă îl ajută. Ce pot să fac? Trebuie să-l avertizez pe Stephen; dar cum să fac asta fără să-i mărturisesc că el nu e tatăl lui Charlotte? Vreau să pot *gândi”.*

Îşi sună din nou camerista. „Trebuie să găsesc o cale să pun capăt la toate astea, îşi zise ea. Nu ştiu ce-o să fac, dar ceva trebuie să fac”. Când camerista intră, îi spuse:

— Fă-mi bagajul! Plec mâine dis-de-dimineaţă. Trebuie să mă duc la Walden Hall.

***

După lăsarea întunericului, Felix o luase peste câmpuri. Noaptea era caldă şi umedă şi foarte întunecată: nori grei ascundeau Luna şi stelele. Era nevoit să meargă încet, fiindcă nu vedea mai nimic. Reuşi să ajungă până la linia de cale ferată şi se îndreptă spre nord.

Putea să meargă un pic mai repede pe lângă şine, deoarece liniile de oţel licăreau stins şi ştia, de asemenea, că n-o să întâlnească obstacole. Străbătu gări întunecate, strecurându-se pe peroane pustii. Auzi şoarecii din sălile de aşteptare goale. Nu-i era frică de ei; cândva îi omorâse cu mâinile goale şi-i mâncase. Numele gărilor erau înscrise pe pancarte din metal, iar el reuşea să le citească pipăindu-le.

Ajuns la halta Waldenhall, îşi aminti instrucţiunile pe care i le dăduse Charlotte: *Casa e la vreo cinci kilometri de sat, pe drumul spre nord.* Linia de cale ferată ducea spre nord-nord-est. O mai urmă încă vreo doi kilometri, măsurând distanţa cu paşii. Numărase o mie şase sute de paşi, când se izbi de cineva.

Omul sughiţă de uimire. Felix îi puse mâna în gât. Tipul duhnea a bere. Dându-şi seama că era doar un beţiv care se întorcea acasă, Felix slăbi strânsoarea.

— Nu te speria, spuse omul cu glas înăbuşit.

— În regulă, zise Felix, dându-i drumul.

— Numai aşa pot să merg spre acasă fără să mă rătăcesc.

— Atunci, mergi liniştit!

Omul îşi continuă drumul. După o clipă, adăugă:

— Să nu dormi pe calea ferată – trenul cu lapte vine la patru dimineaţa.

Felix nu răspunse nimic şi beţivul porni mai departe, împleticindu-se.

Clătină din cap, supărat pe sine însuşi că reacţionase aşa de urât: l-ar fi putut omorî pe omul acela. Era prea încordat. N-avea să fie bine.

Se hotărî să găsească drumul. Părăsi calea ferată, străbătu cu greu o fâşiuţă de pământ bătătorit, pe urmă se trezi în faţa unei îngrădituri improvizate din sârmă. Aşteptă câteva clipe. Oare ce se afla în faţa lui? Un câmp? Grădina din spate a vreunei case? Păşunea satului? Nimic nu e mai întunecat decât o noapte înnorată la ţară, fără vreo urmă de felinar stradal. Deodată, ceva se mişcă în apropierea lui; zărise ceva alb, cu coada ochiului. Se lăsă în jos, pipăind pământul, până când găsi o piatră şi o aruncă în direcţia acelui lucru alb. Se auzi un nechezat şi un cal o luă la galop.

Felix ciuli urechile. Dacă erau şi câini în apropiere, nechezatul ar fi trebuit să-i stârnească să latre. Nu se auzea nimic însă.

Se strecură printre sârmele gardului, străbătând încet îngrădітura. La un moment dat, se împiedică de un tufiş. Se auzea încă un cal, dar nu-l putu vedea.

Ajunse la alt gard de sârmă, trecu prin el şi se lovi de o construcţie din lemn. În clipa următoare, o mulţime de găini se porniră să cotcodăcească. Un câine începu să latre, iar la fereastra unei case se aprinse o lumină. Felix se aruncă pe burtă şi rămase nemişcat. În lumină, îşi dădu seama că se afla într-o fermă micuţă. Se izbise de coteţul găinilor. În spatele fermei, zări drumul pe care îl căuta. Găinile se potoliseră, câinele mai lătră o dată, dezamăgit, apoi lumina se stinse. Felix ieşi la drum.

Era prăfos, mărginit de un şanţ secat. Dincolo de şanţ se părea că se întindea o pădure. Felix îşi aminti: *Pe partea stângă a drumului o să vezi o pădure.* Aproape ajunsese.

Mergea spre nord pe drumul denivelat, cu urechile ciulite, în caz că auzea pe cineva apropiindu-se. După vreo doi kilometri, îşi dădu seama că la stânga lui apăruse un zid. Ceva mai departe, în zid apăru o poartă şi zări o lumină.

Se aplecă peste barele din fier ale porţii şi se uită prin ele. Părea că drumul continua cu o alee lungă. În capătul cel mai îndepărtat se zărea, slab luminat de două felinare pâlpâind, porticul străjuit de coloane al unei case mari. În vreme ce se uita, un bărbat înalt trecu prin faţa reşedinţei: o santinelă.

„În casa asta, îşi zise el, se află prinţul Orlov. Oare care or fi ferestrele de la camera lui?”

Dintr-odată, auzi zgomotul unei maşini care se apropia foarte repede. Se dădu în grabă zece paşi înapoi şi se aruncă în şanţ. După o clipă, farurile maşinii măturară zidul şi se opriră în faţa porţii. Cineva ieşi din vehicul.

Felix auzi un ciocănit. Probabil că omul bătuse într-o gheretă, îşi dădu el seama; pe întuneric, n-o văzuse. Se deschisese o ferestruică şi un glas strigă:

— Cine e?

O altă voce răspunse:

— Poliţia, Divizia Specială de la Scotland Yard.

— Un moment!

Felix stătea absolut nemişcat. Se auzeau paşi; bărbatul care se dăduse jos din maşină se plimba de colo-colo, agitat. Se deschise o uşă. Un câine începu să latre, dar un glas îl potoli:

— Linişte, Rex!

Felix nici nu mai respira. Oare câinele era în lesă? Avea să-l miroasă? Nu cumva o să amuşineze până în şanţ şi pe urmă o să înceapă să latre?

Porţile din fier se întredeschiseră şi câinele începu din nou să latre.

— *Taci odată,* Rex, zise acelaşi glas.

Portiera maşinii fu trântită şi vehiculul se puse în mişcare. Şanţul se cufundă iar în întuneric. „Acum, chibzui Felix, dacă mă găseşte câinele, pot să-l omor şi pe el, şi pe paznic, apoi să fug.

Se încordă, gata să sară de îndată ce-ar fi desluşit vreun fornăit de adulmecare lângă urechea lui.

Porţile din fier se închiseră la loc.

Peste câteva momente, se auzi cum se trânteşte şi uşa de la ghereta portarului.

Felix răsuflă din nou.

Capitolul XIV

Charlotte se trezi la şase dimineaţa. Lăsase draperiile de la ferestre trase, astfel încât primele raze ale soarelui de dimineaţă să-i lumineze faţa şi să o trezească din somn: era un truc pe care îl învăţase cu ani în urmă, când era Belinda la ei şi amândurora le plăcea să hălăduiască prin casă în timp ce adulţii încă erau în pat şi nu apărea nimeni să le spună să se poarte ca nişte micuţe domnişoare.

Primul ei gând fu la Felix. Nu reuşiseră să-l prindă – era atât de inteligent! În acea zi, cu siguranţă, o va aştepta în pădure. Sări din pat şi se uită afară. Vremea încă nu se stricase: oricum, probabil că dormise afară în noaptea aceea.

Se spălă pe faţă cu apă rece şi-şi trase repede pe ea o fustă lungă, cizme de călărie şi o jachetă. Nu purta niciodată pălărie când se ducea să se plimbe călare dimineaţa.

După asta, coborî scările. Nu se vedea nimeni în jur. Probabil că în bucătărie erau vreo două servitoare, aprinzând focul şi încălzind apa, dar ceilalţi servitori încă nu se treziseră. Ieşi pe uşa dinspre sud şi fu cât pe ce să se izbească de un poliţist în uniformă.

— Cerule mare! exclamă ea. Cine eşti tu?

— Poliţist Stevenson, domnişoară.

I se adresa cu *domnişoară* pentru că nu ştia cine era.

— Eu sunt Charlotte Walden, îi spuse ea.

— Scuzaţi-mă, milady.

— Nu-i nimic. Ce faci aici?

— Păzesc reşedinţa, milady.

— A, am înţeles: vrei să spui că-l păzeşti pe prinţ. Ce liniştitor! Şi câţi sunteţi?

— Doi afară şi patru înăuntru. Cei dinăuntru sunt înarmaţi. Dar o să vină mai mulţi ceva mai târziu.

— Cum aşa?

— O să înceapă o operaţiune mare de căutare, milady. Am auzit că la ora nouă o să se strângă o sută cincizeci de oameni. O să-l prindem noi pe ticălosul ăla de anarhist, să nu vă temeţi!

— Ce bine!

— Voiaţi să vă duceţi să călăriţi, milady? N-aş face asta în locul dumneavoastră. Nu azi.

— Nu, nu mă duc, minţi Charlotte.

Apoi plecă, de-a lungul aripii de est a casei, către partea din spate. Nu era nimeni la grajduri. Intră şi o găsi pe Spats, iapa ei, pe care o numise astfel datorită petelor albe de pe picioarele din faţă. Îi vorbi câteva minute, mângâind-o pe bot, şi-i dădu un măr. Pe urmă îi puse şaua, o scoase din grajd şi încălecă.

Se îndepărtă de partea din spate a casei, dând ocol parcului într-un cerc larg, astfel încât poliţistul să n-o vadă şi nici să n-o audă. O luă la galop prin padocul dinspre vest, apoi sări gardul scurt şi intră în pădure. O duse pe Spats printre copaci până când găsi poteca, pe urmă o lăsă să meargă la trap.

În pădure era răcoare. Frunzele dese ale stejarilor şi fagilor nu lăsau să pătrundă lumina soarelui. În porţiunile în care razele reuşiseră să răzbată, roua se ridica din pământ ca un abur. Charlotte simţea căldura soarelui când trecea prin acele locuri. Păsările cântau de te asurzeau.

Ea se gândea: „Ce poate face el, faţă în faţă cu o sută cincizeci de oameni?" În acel moment, planul lui devenise imposibil: Alexei era mult prea bine păzit, iar operaţiunea de căutare a lui Felix mult prea bine organizată. Bine măcar că ea putea să-l avertizeze.

Ajunsese la capătul pădurii, dar nu-l vedea. Fata era dezamăgită: fusese sigură că va veni în acea zi. Începea să se îngrijoreze, deoarece nu putea să-l avertizeze dacă nu-l vedea, iar în acest caz va fi prins, cu siguranţă. Totuşi, încă nu era nici şapte: poate că el încă nu începuse să o aştepte. Descălecă şi făcu cale întoarsă, ducând-o pe Spats de dârlogi. Poate că Felix o văzuse, dar mai aştepta, ca nu cumva să fi fost urmărită. Într-o poieniţă, se opri să se uite la o veveriţă. Animăluţelor acestora nu le era frică de oameni, deşi fugeau din calea câinilor. Deodată, începu să simtă că e urmărită. Se întoarse şi atunci îl văzu; se uita la ea cu o tristeţe ciudată în ochi.

— *Hello,* Charlotte! zise el.

Ea se îndreptă spre el şi-i luă mâinile în ale ei. Barba îi acoperea toată faţa. Pe haine îi rămăseseră fire de iarbă.

— Arăţi îngrozitor de ostenit, îi zise ea în rusă.

— Mi-e foame. Ai adus ceva de mâncare?

— Oh, Doamne, nu! exclamă Charlotte, dându-şi seama că luase doar un măr pentru cal, dar nimic pentru Felix. Nu m-am gândit la asta.

— Nu-i nimic. Mi-a fost şi mai foame ca azi.

— Ascultă, trebuie să pleci imediat. Dacă pleci acum, poţi să scapi.

— De ce să scap? Vreau să-l răpesc pe Orlov.

— Acum e imposibil, clătină ea din cap. E păzit de gărzi înarmate, casa e patrulată de poliţişti şi la ora nouă o să se strângă o sută cincizeci de oameni ca să te caute.

— Şi dacă fug, zâmbi el, ce-o să fac cu restul vieţii mele?

— Oricum, n-o să te ajut să te sinucizi!

— Haide să stăm pe iarbă. Vreau să-ţi explic ceva.

Ea se aşeză, sprijinindu-se cu spatele de un stejar gros.

Felix se aşează şi el în faţa ei, cu picioarele încrucişate, ca un cazac. Razele de soare se jucau pe chipul lui ostenit. Vorbea destul de oficial, formulând propoziţii care sunau de parcă le-ar fi repetat înainte.

— Ţi-am spus că am fost îndrăgostit cândva de o femeie numită Lydia, iar tu mi-ai zis: „Aşa o cheamă pe mama". Îţi aduci aminte?

— Îmi amintesc tot ceea ce mi-ai spus.

Ea se întreba unde voia să ajungă cu asta.

— *Era* mama ta.

Fata se holbă la el.

— Ai fost îndrăgostit de mama?

— Mai mult decât atât. Am fost amanţi. Ea venea la mine acasă, singură – înţelegi ce vreau să spun?

Charlotte se făcuse stacojie de confuzie şi stânjeneală.

— Da, înţeleg.

— Tatăl ei, bunicul tău, a aflat. Bătrânul conte a pus să fiu arestat, pe urmă a obligat-o pe mama ta să-l ia de soţ pe Walden.

— Cât de îngrozitor! şopti Charlotte.

Nu ştia de ce, dar era înspăimântată de ceea ce avea să urmeze.

— Te-ai născut la şapte luni după nunta lor.

Ea părea să creadă că lucrul acesta era foarte semnificativ şi se încruntă, nedumerită.

— Ştii de câtă vreme e nevoie ca un copil să crească în pântecele mamei şi să se nască? întrebă Felix.

— Nu.

— De obicei, e nevoie de nouă luni, deşi uneori se poate şi ceva mai puţin.

Lui Charlotte începuse să-i bată inima mai tare.

— Unde vrei să ajungi?

— E posibil ca tu să fi fost concepută înainte de căsătorie.

— Asta înseamnă că ai putea să fii tatăl meu? îl iscodi ea neîncrezătoare.

— Mai e ceva. Semeni *leit* cu sora mea, Nataşa.

Charlotte avea impresia că inima îi ajunsese în gât; abia mai putea scoate un cuvânt.

— Şi crezi că eşti tatăl meu?

— Sunt sigur de asta.

— Oh, Doamne!

Charlotte îşi duse mâinile la faţă, uitându-se în gol fără să vadă ceva. Avea senzaţia că se trezise dintr-un vis şi nu putea să-şi dea seama ce anume fusese real în el. Se gândea la Walden, dar nu era tatăl ei; se gândea la mama, care avusese

un amant; se gândea la Felix, prietenul ei, şi dintr-odată, tatăl ei...

— M-au minţit până şi în privinţa asta? zise ea, într-un sfârşit.

Era atât de dezorientată, încât nu credea că putea să se ridice în picioare. Era de parcă ar fi anunţat-o cineva că toate hărţile pe care le văzuse vreodată erau nişte făcături şi că trăia, de fapt, în Brazilia; sau că adevăratul proprietar al domeniului Walden Hall era Pritchard; ori că şi caii puteau vorbi, dar tăceau pentru că aşa voiau ei; dar dezvăluirea asta era mult mai rea decât toate aceste lucruri.

— Dacă mi-ai fi spus că sunt un băiat, rosti ea, dar că mama m-a îmbrăcat mereu în haine de fetiţe... cred că la fel m-aş simţi.

„Mama... şi Felix?", reflecta ea. Gândul ăsta o făcu să se înroşească din nou.

Felix îi luă mâna, strângându-i-o.

— Cred că toată dragostea şi grija pe care un bărbat le-o poartă, de obicei, soţiei şi copiilor au fost orientate, în cazul meu, înspre politică. Trebuie să pun mâna pe Orlov, chiar dacă e imposibil; la fel ca un om care încearcă să-şi salveze copilul de la înec, chiar dacă habar n-are să înoate.

Brusc, Charlotte îşi dădu seama cât de ciudat trebuia să se simtă Felix în relaţia cu ea, fiica pe care n-o avusese niciodată cu adevărat. În acele clipe înţelegea şi privirile ciudate, îndurerate, pe care i le arunca uneori.

— Bietul de tine.

El îşi muşcă buza.

— Eşti atât de generoasă!

Ea nu înţelegea motivul pentru care el spusese asta.

— Ce-o să facem?

El trase aer în piept.

— Poţi să mă duci în casă şi să mă ascunzi acolo?

Ea cumpăni o clipă în minte, apoi răspunse:

— Da.

***

Felix urcă pe cal la spatele ei. Iapa scutură din cap şi fornăi, de parcă ar fi fost jignită că era nevoită să ducă o greutate dublă. Charlotte o făcu s-o ia la trap. O vreme, urmă cărarea, apoi, la o cotitură, o părăsi şi o luă de-a dreptul prin pădure. Intrară pe o poartă, traversară un padoc şi, în cele din urmă, ajunseră la o alee micuţă. Felix încă nu văzuse casa: îşi dădu seama că făceau un ocol, ca să se apropie dinspre nord.

Era o copilă extraordinară. Avea atâta tărie de caracter! S-o fi moştenit-o de la el? Ar fi vrut să fie aşa. Era în culmea fericirii că-i dezvăluise adevărul în legătură cu naşterea ei. Simţea că încă nu acceptase adevărul ăsta, dar o va face. Îl ascultase în timp ce-i dădea lumea cu totul peste cap şi reacţionase plină de emoţie, însă fără să devină isterică – genul *acesta* de feminitate nu-l moştenise de la mama ei.

De pe alee se îndreptară spre o livadă. Dincolo de vârfurile copacilor, Felix putea vedea acoperişurile de la Walden Hall. Livada era străjuită de un zid. Charlotte opri calul şi spuse:

— De aici încolo, ar fi mai bine să mergi pe jos pe lângă mine. Aşa, dacă s-ar uita cineva pe geam, n-ar putea să te vadă cu uşurinţă.

Felix sări jos. Merseră de-a lungul zidului şi ajunseră, în cele din urmă, la un colţ.

— Ce e dincolo de zid? întrebă Felix.

— Grădina de zarzavaturi a bucătăriei. Ar fi mai bine să nu vorbim acum.

— Eşti nemaipomenită, şopti Felix, însă ea nu-l auzi.

La următorul colţ, se opriră. Felix vedea câteva clădiri joase şi o curte.

— Grajdurile, murmură Charlotte. Rămâi aici un pic. Când îţi fac semn, mă urmezi cât poţi de repede.

— Unde mergem?

— Pe acoperişuri.

Ea intră în curte, descălecă şi legă frâul de un stâlp. Felix o văzu cum se duce în cealaltă parte a curţii, se uită într-o parte şi-n alta, după care se întoarse şi băgă capul în grajd.

O auzi apoi zicând:

— Bună, Peter!

Un puşti de vreo doisprezece ani ieşi afară, scoţându-şi şapca.

— Bună dimineaţa, milady!

— Unde e Daniel?

— La micul dejun, milady.

— Du-te şi cheamă-l, te rog, spune-i să-i scoată şaua lui Spats.

— Pot şi eu, milady.

— Nu, vreau să vină Daniel, rosti Charlotte pe un ton poruncitor. Haide, fugi!

„Minunat”, îşi zise Felix.

Băiatul o rupse la fugă. Charlotte se întoarse spre Felix şi-i făcu semn, iar el se îndreptă în fugă spre ea.

Fata se căţără pe un mic cazan de fier, pe urmă urcă pe acoperişul din tablă ondulată al unei magazii de unelte, iar de

acolo, pe acoperişul de ardezie al unei clădiri din piatră cu un singur nivel.

Felix o urmă.

Se târâră pe acoperişul de ardezie, în patru labe, până când acesta se termină cu un zid din cărămidă; atunci urcară până sus, pe marginea acoperişului.

Felix se simţea teribil de expus şi de vulnerabil.

Charlotte se ridică şi trase cu ochiul la o fereastră care se deschidea în zidul din cărămidă.

— Ce-i acolo? şopti Felix.

— Dormitorul servitoarelor. Dar acum sunt jos, iau micul dejun.

Ea se căţără pe pervazul ferestrei, ridicându-se în picioare. Dormitorul se afla la mansardă. Charlotte merse pe pervaz, apoi îşi puse piciorul pe marginea acoperişului.

Părea periculos. Felix se încruntă, îngrijorat ca ea să nu cadă. Însă fata se săltă cu uşurinţă pe acoperiş.

Felix o imită.

— Acum nu ne mai vede nimeni, zise Charlotte.

Felix privi în jur. Fata avea dreptate; nu puteau să fie văzuţi de jos. Se relaxă o clipă.

— Sunt patru acri de acoperiş, îl lămuri Charlotte.

— Patru acri! Cei mai mulţi ţărani din Rusia nu au nici pe departe atâta pământ.

Priveliştea era extraordinară. În toate părţile, se întindeau acoperişuri din toate materialele, mărimile şi culorile posibile. Se vedeau scări şi pasarele, care fuseseră amplasate pentru ca oamenii să poată merge pe acolo fără să calce pe ardezie sau pe ţiglă. Sistemul de burlane era la fel de complex ca ţevile din rafinăria de petrol văzută de Felix la Batum.

— În viaţa mea n-am văzut o casă atât de mare, mărturisi el.

Charlotte se ridică în picioare.

— Haide, vino după mine!

Îl conduse spre o scară care ducea la acoperişul următor, de-a lungul unei pasarele largi, apoi urcă o scăriţă din lemn ce se termina în faţa unei uşiţe mici şi pătrate în zid.

— Cândva, îi explică ea, probabil că pe aici ieşeau pe acoperiş ca să-l repare, dar acum nu-şi mai aminteşte nimeni de asta.

Apoi deschise uşa şi, aplecându-se, intră înăuntru.

Felix o urmă, recunoscător, în întunericul primitor.

***

Lydia împrumutase o maşină cu şofer de la cumnatul ei, George, şi, cum nu închisese ochii toată noaptea, plecase dis-

de-dimineaţă din Londra. Maşina intră pe aleea de la Walden Hall la ora nouă, iar ea văzu uluită, în faţa casei şi răspândiţi prin parc, peste o sută de poliţişti, zeci de vehicule şi o mulţime de câini. Şoferul lui George se strecură prin mulţime şi opri maşina la intrarea dinspre sud a casei. Pe pajişte fusese pus un ceainic imens, în jurul căruia poliţiştii stăteau la coadă, cu ceşti în mână. Pritchard trecea printre ei cu un aer hărţuit, ducând o tavă imensă pe care se lăfăia un munte de sandviciuri. Nici măcar nu observase sosirea stăpânei lui. Pe terasă fusese pusă o masă pliantă, la care erau aşezaţi Stephen şi sir Arthur Langley. Ei dădeau instrucţiuni la vreo şase ofiţeri de poliţie care stăteau în picioare în faţa lor, grupaţi într-un semicerc. Lydia se îndreptă spre ei. Sir Arthur avea o hartă în faţă, iar ea îl auzi spunând:

— În fiecare echipă se va afla un om din partea locului, ca să vă ajute să nu vă abateţi de la drum, şi un motociclist care va face drumuri până aici şi ne va ţine la curent în fiecare oră cu progresele făcute.

Stephen îşi ridică privirea, o văzu pe Lydia şi îi părăsi pe ceilalţi, îndreptându-se spre ea.

— Bună dimineaţa, draga mea, ce surpriză plăcută! Cum ai ajuns aici?

— Am împrumutat maşina lui George. Ce se petrece?

— Organizăm căutarea.

— A!

„Cu toţi oamenii ăştia pe urmele lui, cum ar mai putea Felix să scape?”

— Aş fi vrut totuşi să rămâi în oraş, continuă Stephen. Aş fi fost mai liniştit pentru siguranţa ta.

— Iar eu mi-aş fi petrecut fiecare minut gândindu-mă dacă nu cumva o să primesc o veste rea.

„Dar, oare, ce-ar putea însemna o veste bună?”, se întrebă ea în gând. Probabil doar să afle că Felix se dăduse bătut şi plecase. Însă n-avea să facă asta, era sigură. Se uită la chipul soţului ei. În spatele calmului său obişnuit se puteau citi încordarea şi oboseala. Bietul Stephen: înşelat mai întâi de soţie, apoi de fiica lui. Un acces brusc de vinovăţie o făcu să ridice mâna şi să-l mângâie pe obraz.

— Să nu te surmenezi, îi zise ea.

Se auzi un fluier. Poliţiştii îşi băură ceaiul în goană, îndesară în gură ultimele bucăţi de sandviciuri, îşi puseră chipiele şi se aranjară în şase grupuri, fiecare cu conducătorul propriu. Lydia rămăsese în picioare lângă Stephen, privind. Se strigau ordine, se fluiera de peste tot. În cele din urmă, părăsiră curtea. Primul grup o luă către sud, răspândindu-se prin parc, şi intră în

pădure. Alte două grupuri se îndreptară spre vest, prin padoc. Celelalte trei grupuri coborau pe alee, către drum.

Lydia îşi contempla gazonul. Arăta ca locul unui picnic pentru copiii unei şcoli de duminică, după plecarea tuturor. Doamna Braithwaite, cu o expresie chinuită pe chip, se apucă să organizeze debarasarea locului. Lydia intră în casă.

În hol, se întâlni cu Charlotte, care păru surprinsă că o vede.

— Bună, mamă, o salută ea. Nu ştiam că vii şi tu.

— E aşa de plictisitor în oraş, răspunse Lydia automat, gândindu-se: „Ce tâmpenii mai spunem!”

— Cum ai ajuns aici?

— Am împrumutat maşina unchiului George.

Lydia îşi dădea seama că fata ei vorbea numai ca să nu tacă, fiind cu mintea în altă parte.

— Probabil ai plecat foarte devreme, continuă Charlotte.

— Da.

Lydia ar fi vrut să zică: „Opreşte-te! Nu te mai preface! De ce nu spunem adevărul?” Nu avea însă forţa să facă asta.

— Poliţiştii au plecat deja? întrebă Charlotte.

Se uita ciudat la Lydia, ca şi cum atunci o vedea pentru prima dată. Şi asta o făcea pe Lydia să se simtă stânjenită. „Aş vrea să-i pot citi gândurile fiicei mele”, îşi zicea ea.

— Da, au plecat cu toţii, răspunse mama.

— Splendid!

Era unul dintre cuvintele folosite de Stephen – splendid. La urma urmelor, Charlotte avea şi ceva din Stephen: curiozitatea, hotărârea, stăpânirea de sine – cum nu le moştenise, probabil că şi le însuşise, pur şi simplu, imitându-l...

— Sper să-l prindă pe anarhist, spuse Lydia, aşteptând să vadă reacţia lui Charlotte.

— Sunt sigură că o să reuşească, răspunse Charlotte pe un ton vesel.

„Îi strălucesc ochii, reflectă Lydia. De ce arată aşa, când peste o sută de poliţişti răscolesc ţinutul în căutarea lui Felix? De ce nu este tristă şi speriată, ca mine? Probabil că *nu* se aşteaptă ca ei să-l prindă. Din cine ştie ce motiv, crede că el e în siguranţă”.

— Mamă, spune-mi, te rog, de cât timp e nevoie ca un bebeluş să se dezvolte şi să se nască? întrebă Charlotte deodată.

Lydia deschise larg gura şi se făcu albă la faţă. Se uita la Charlotte cu ochi holbaţi, gândind: „Ştie! Ştie!”

Charlotte zâmbi şi dădu din cap, cu un aer uşor întristat.

— Lasă, zise ea, mi-ai dat deja răspunsul.

Apoi continuă să coboare scările.

Lydia se agăţă de balustradă, cât pe ce să leşine. Felix îi spusese lui Charlotte. Era mult prea crud, după atâţia ani. O cuprinse furia faţă de el: de ce îi distrusese viaţa lui Charlotte? Se învârtea casa în jurul ei. Auzi glasul unei cameriste:

— Vă simţiţi bine, milady?

Îşi reveni un pic.

— Sunt doar un pic obosită după drum. Ia-mă de braţ!

Camerista făcu ce-i ceruse şi urcară împreună scările spre camera Lydiei. O altă cameristă îi despacheta deja valizele. În camera de schimbare a hainelor o aştepta apa caldă. Lydia se aşeză.

— Acum ieşiţi, amândouă. O să despachetaţi mai târziu.

Servitoarele ieşiră. Lydia îşi desfăcu nasturii de la haină, dar nu mai avea energie să şi-o şi scoată. Se gândea la dispoziţia în care era Charlotte. Fusese aproape vioaie, deşi era evident că avea multe în minte. Lydia înţelegea purtarea asta, o recunoştea; şi ea se simţise de multe ori aşa. Aşa se simte cineva când petrece un timp împreună cu Felix. Simţi, de asemenea, că viaţa e nesfârşit de fascinantă şi de surprinzătoare, că sunt lucruri importante de făcut, că toată lumea e plină de culoare, de pasiune şi de schimbare. Charlotte îl văzuse pe Felix şi credea că era în siguranţă.

Lydia se gândea: „Ce să fac?”

Îşi scoase hainele cu mişcări ostenite. Se spălă şi se îmbrăcă la loc pe îndelete, profitând de timpul ăsta ca să se calmeze. Se întreba ce credea Charlotte despre faptul că Felix era tatăl ei. Nu era nicio îndoială că îl plăcea foarte mult. „Da, oamenii îl plac, reflecta Lydia; oamenii îl iubesc. De unde găsise Charlotte puterea să asculte asemenea veşti fără să se prăbuşească?”

Lydia hotărî că lucrul cel mai bun ar fi fost să se ocupe de casă. Se uită în oglindă, arboră o expresie calmă, apoi ieşi. Pe scări întâlni o cameristă care ducea o tavă cu felii de şuncă, ouă prăjite, pâine proaspătă, lapte, cafea şi struguri.

— Pentru cine e? o întrebă ea.

— Pentru lady Charlotte, milady, răspunse fata.

Lydia merse mai departe. Oare Charlotte nu-şi pierduse nici măcar pofta de mâncare? Se duse în salonul de dimineaţă şi trimise pe cineva după bucătăreasă. Doamna Rowse era o femeie suplă şi nervoasă, care nu mânca niciodată mâncăruri precum cele pe care le pregătea pentru şefii ei.

— Milady, spuse bucătăreasa, am înţeles că domnul Thomson va veni la prânz, iar domnul Churchill la cină.

Lydia discută meniul împreună cu ea, apoi îi dădu drumul. De ce, oare, ceruse Charlotte un mic dejun atât de copios şi atât de târziu? Întrebarea asta nu-i ieşea din minte. Când erau

la ţară, Charlotte se trezea, de obicei, devreme şi termina micul dejun înainte să coboare şi Lydia.

Îl chemă pe Pritchard, ca să facă planul aranjării mesei împreună cu el. Pritchard o informă că de acum înainte, până la noi dispoziţii, Alexei va lua toate mesele în cameră. Însă, pentru aranjarea mesenilor, asta nu avea prea mare importanţă: tot erau prea mulţi bărbaţi la masă şi, în situaţia în care se aflau, Lydia nu prea avea cum să invite pe nimeni şi în acelaşi timp să-i aranjeze după paritate. Făcu tot ce-i stătea în puteri, după care îl eliberă şi pe Pritchard.

Unde se întâlnise Charlotte cu Felix? Şi de ce era ea aşa de sigură că n-o să fie prins? îi găsise cumva o ascunzătoare? Să fi fost el deghizat atât de bine, că nimeni nu-l putea recunoaşte?

Se plimba prin încăpere, privind picturile, micile statui de bronz, ornamentele de sticlă, biroul de scris. O luase migrena. Începuse să aranjeze altfel florile dintr-o vază mare aflată lângă fereastră, dar o sparse. Chemă pe cineva să strângă, iar ea ieşi.

Avea nervii întinşi la maximum. Se gândea dacă să ia o doză de laudanum. În ultimele zile, medicamentul nu-i mai fusese la fel de folositor ca altădată.

Ce-avea să facă în continuare Charlotte? O să păstreze secretul? De ce nu vorbesc copiii cu nimeni?

Se îndreptă spre bibliotecă, mânată de un gând vag să-şi ia o carte care s-o ajute să-şi abată mintea de la tot ce se petrecea. Intră şi nu-şi putu stăpâni o tresărire vinovată, fiindcă Stephen era acolo, la biroul lui. El îşi ridică privirea spre ea, îi zâmbi în chip de bun venit, apoi continuă să scrie.

Lydia trecea de la un raft la altul. Se întreba dacă să citească Biblia. În copilărie, citise foarte mult Biblia, făceau rugăciuni în familie, mergeau mereu toţi la biserică. Avusese doici severe, care-i povesteau despre chinurile iadului şi despre pedeapsa pentru necurăţie, dar şi o guvernantă nemţoaică luterană, care vorbea mereu despre păcat. Dar, cum Lydia comisese păcatul trupesc şi îşi atrăsese pedeapsa asupra ei şi a fiicei sale, nu reuşise niciodată să-şi găsească alinare în religie. „Ar fi trebuit să mă duc la o mănăstire, se gândea ea în momentul acela, şi să mă împac cu Domnul; tata avea dreptate”.

Luă o carte la întâmplare şi se aşeză, punând-o deschisă în poală.

— Neobişnuită alegere pentru tine, remarcă Stephen.

Nu avea cum să citească titlul din locul în care stătea, însă ştia poziţia pe rafturi a autorilor. El citea atât de mult, că Lydia nici măcar nu ştia cum de găsea timp pentru asta. Se uită şi ea

la cotorul cărţii pe care o alesese. Era *Poeme din Wessex,* de Thomas Hardy. Ei nu-i plăcea Hardy; nu-i plăceau femeile acelea hotărâte şi pătimaşe, nici bărbaţii puternici pe care ele îi transformau în nişte neputincioşi.

De multe ori îşi petrecuse aşa timpul, împreună cu Stephen, mai ales în primul ei an la Walden Hall. Îşi aminti cu nostalgie cum stătea şi citea, în vreme ce el lucra. „Pe atunci, el nu era aşa de liniştit ca în prezent, îşi aminti ea. Pe atunci, spunea că nimeni nu se mai putea îmbogăţi de pe urma agriculturii şi că, dacă familia voia să continue să rămână bogată şi puternică, trebuia să se pregătească pentru secolul XX. Pe atunci, vându-se câteva ferme, multe mii de acri, la un preţ foarte mic, pe urmă băgase banii în căi ferate şi în proprietăţi în Londra. Probabil că planul ăsta fusese bun, fiindcă la puţină vreme după aceea, expresia de îngrijorare îi dispăruse de pe faţă. După naşterea lui Charlotte, totul părea că se aşeza. Servitorii o adorau pe micuţă şi mă iubeau pentru că-i dădusem naştere. Mă obişnuisem cu modul englezesc de viaţă şi eram foarte iubită de societatea londoneză. Optsprezece ani trecuseră în linişte".

Lydia oftă. Anii aceia se terminaseră. O vreme, îşi îngropase atât de bine tainele, că nimeni, în afară de ea, nu fusese chinuit de ele şi până şi ea reuşea să uite din când în când; însă în acele zile de început de război îşi croiau drum spre lumină. Crezuse că Londra se află la o distanţă sigură de Sankt Petersburg, dar poate că o alegere mai bună ar fi fost California; sau există posibilitatea că nicăieri nu era îndeajuns de departe. Pacea luase sfârşit. Totul se prăbuşea. Ce-o să se întâmple mai departe? îşi lăsă ochii pe pagină şi citi:

Ea ar fi dat o lume să-i poată spune da,
Părea ca viaţa lui s-atârne de-a ei minte,
Deci minţi, convinsă până-n suflet că merita
să-şi vândă sufletul, pentru o clipă de bunătate.

„Să fie vorba despre mine? se întrebă ea. Oare mi-am vândut sufletul când m-am măritat cu Stephen ca să-l salvez pe Felix de închisoarea Sfinţii Petru şi Pavel? Din clipa aceea, am jucat continuu un rol, prefăcându-mă în faţa tuturor că nu eram o desfrânată, o păcătoasă, o târfă neruşinată. Dar asta sunt! Şi nu singura. Şi alte femei simt la fel. Altfel, de ce ar vrea vicontesa şi Charlie Stott să aibă camere alăturate? De ce mi-ar vorbi lady Girard despre ei făcându-mi cu ochiul, dacă nu ar înţelege care le sunt simţămintele? Dacă n-aş fi fost decât o micuţă destrăbălată, poate că Stephen ar fi venit mai des la

mine în pat şi poate că am fi avut un fiu”. Şi, la gândul ăsta, oftă din nou.

— Un penny pentru ele, zise Stephen.

— Ce?

— Un penny pentru gândurile tale.

Lydia zâmbi.

— Oare n-o să mă opresc niciodată din învăţarea de expresii în engleză? Pe asta n-am mai auzit-o niciodată.

— Nimeni nu încetează niciodată să înveţe. Înseamnă spune-mi la ce te gândeşti.

— Mă gândeam la faptul că Walden Hall o să-i rămână fratelui tău la moartea ta.

— Dacă nu avem un fiu.

Ea se uita la chipul lui, la ochii albaştri luminoşi, la barba îngrijită, înspicată cu alb. Purta o cravată albastră, cu puncte albe.

— E prea târziu? întrebă el.

— Nu ştiu, răspunse Lydia, gândind: „Depinde ce va face Charlotte în continuare”.

— Haide să mai încercăm, propuse Stephen.

Era o conversaţie neobişnuit de francă; Stephen simţise că în dispoziţia în care se afla ea era înclinată spre sinceritate. Se ridică de pe scaun şi se duse lângă el. Observă că într-un loc, spre ceafă, i se rărise părul. Oare de când era aşa?

— Da, acceptă ea, haide să mai încercăm.

Se aplecă spre el şi-l sărută pe frunte; apoi, dintr-un impuls, îl sărută pe buze. Stephen închise ochii.

După o clipă, ea se dădu înapoi. El părea uşor stânjenit. Nu făceau decât rareori aşa ceva în timpul zilei, fiindcă mereu erau servitori prin preajmă. „De ce trăim în felul ăsta, dacă asta nu ne face fericiţi”, se întrebă ea.

— Te iubesc *cu adevărat,* îi zise ea.

— Ştiu, zâmbi el.

Deodată, Lydia simţi că nu mai poate rezista.

— Trebuie să mă duc să mă schimb pentru prânz, înainte să apară Basil Thomson.

El dădu din cap.

Îi simţi ochii aţintiţi asupra ei până când ieşi din încăpere. Se duse în dormitor, măcinând în minte întrebarea dacă mai există vreo şansă ca ea şi Stephen să fie fericiţi.

Acolo, îşi dădu seama că luase cu ea şi cartea de poezii şi o puse deoparte. Charlotte deţinea cheia întregii şarade, iar Lydia trebuia să aibă o discuţie cu ea. La urma urmelor, chiar şi lucrurile cele mai dificile *pot fi* rostite, numai să ai curaj; iar în acele momente, ce mai avea de pierdut? Şi, fără să aibă nici

cea mai vagă idee despre ce va spune, se duse în camera lui Charlotte, aflată cu un etaj mai sus.

Paşii ei erau înăbuşiţi de covor. Ajunsă în capătul scării, o văzu pe Charlotte, care intra în fosta cameră a copiilor. Era cât pe ce s-o strige, dar se opri. Oare ce-avea ea în mână? Putea să jure că era un platou cu sandviciuri şi un pahar cu lapte.

Cuprinsă de nedumerire, Lydia intră în camera lui Charlotte. Pe masă se afla tava pe care o văzuse Lydia la servitoare. Şunca şi pâinea se făcuseră nevăzute. De ce ar cere Charlotte o tavă cu mâncare, apoi şi-ar face sandviciuri şi s-ar duce să le mănânce în camera copiilor? Din câte ştia Lydia, în camera copiilor nu se mai afla nimic, doar nişte mobile acoperite cu cearşafuri. Să fi fost Charlotte atât de înspăimântată, încât simţise nevoia să se retragă în universul primitor al copilăriei?

Lydia se hotărî să afle. Se simţea stânjenită să-i întrerupă lui Charlotte ritualul, oricare ar fi fost acela. Pe urmă însă îşi spuse: „E casa mea, ea e fiica mea şi poate că am dreptul să ştiu. Iar asta ar putea crea şi o clipă de intimitate, ca să mă ajute să-i spun ce am de spus". Aşadar, ieşi din camera lui Charlotte şi străbătu coridorul, apoi intră în camera copiilor.

Charlotte nu era acolo.

Lydia se uită în jurul ei. Văzu vechiul căluţ din lemn, ale cărui urechi ieşeau ca nişte vârfuri de munte prin cearşaful cu care era acoperit ca să fie apărat de praf. Prin uşa deschisă întrezări camera de lecţii, cu hărţi şi cu desene copilăreşti pe pereţi. O altă uşă ducea în dormitor: nici acolo nu erau decât cearşafuri care acopereau totul. „Oare vor fi folosite din nou toate astea? se întrebă Lydia. O să avem din nou doici, scutece şi hăinuţe mici? Şi o guvernantă, şi soldaţi de jucărie, şi cărţi de exerciţii umplute cu un scris stângaci şi cu pete de cerneală?"

Dar unde era Charlotte?

Uşa dulapului era deschisă. Deodată, Lydia îşi aduse aminte: sigur că da! Ascunzătoarea lui Charlotte! Cămăruţa despre care credea că nu ştia nimeni, unde se ducea după ce făcea vreo trăsnaie. Şi-o amenajase singură, cu lucruşoare şi obiecte strânse de prin toată casa, şi toţi se prefăcuseră că habar n-aveau cum de dispăreau anumite lucruri. Una dintre puţinele decizii indulgente pe care le luase Lydia fusese să o lase pe Charlotte să aibă o ascunzătoare şi să-i interzică Maryei să i-o „descopere"; fiindcă Lydia însăşi se ascundea uneori în seră şi ştia prea bine cât era de important să ai un loc al tău.

Deci aşa, Charlotte încă mai folosea cămăruţa aceea! Lydia se dădu mai aproape, şi mai stânjenită să nu-i tulbure spaţiul privat, dar, în acelaşi timp, şi cuprinsă de ispită. „Nu, îşi zise ea; o s-o las în pace".

Pe urmă auzi nişte voci.

Oare Charlotte vorbea singură?

Lydia asculta cu atenţie.

Vorbea singură în rusă?

Apoi auzi un alt glas, de bărbat, răspunzându-i în rusă, încetişor; un glas ca o mângâiere, un glas care-i trimitea Lydiei prin tot trupul un fior de plăcere sexuală.

Felix era acolo.

Lydia credea că o să leşine. Felix! Atât de aproape! Ascuns chiar la Walden Hall, în timp ce poliţia scotocea prin tot ţinutul după el! Ascuns de Charlotte.

„Nu trebuie să ţip!"

Îşi acoperi gura cu pumnul, muşcându-l. Tremura toată.

„Trebuie să plec de aici. Nu pot gândi limpede. Nu ştiu ce să fac".

Capul o durea să-i plesnească. „Îmi trebuie o doză de laudanum", chibzui ea. Ideea asta îi mai dădu putere; reuşi să-şi mai stăpânească tremurul. Şi, o clipă mai târziu, ieşea din camera copiilor în vârful picioarelor.

Mai că o luă la fugă pe scări până în camera ei. Laudanumul se afla în bufet. Deschise sticluţa. Nu putea ţine linguriţa bine, aşa că luă o înghiţitură direct din sticlă. După câteva clipe, simţi că se linişteşte. Puse la loc sticluţa şi linguriţa şi închise sertarul. O senzaţie de calm începea să pună stăpânire pe ea, pe când nervii i se mai destindeau. Durerea de cap o mai lăsase. O vreme, nimic n-avea să mai aibă importanţă. Se duse la dulapul de haine şi-i deschise uşa. Rămase cu privirea pierdută asupra rândurilor de haine, absolut incapabilă să hotărască ce va purta pentru prânz.

***

Felix se plimba prin cămăruţă ca un tigru în cuşcă, trei paşi într-o direcţie şi trei în alta, cu capul aplecat, ca să nu se lovească de tavan, şi ascultând-o pe Charlotte.

— Uşa lui Alexei e mereu încuiată, spunea ea. Sunt doi paznici înarmaţi înăuntru şi unul afară. Cei dinăuntru nu deschid uşa decât dacă le spune colegul lor de afară.

— Unul afară şi doi înăuntru.

Felix se scărpină în cap, fără să-şi poată opri o înjurătură în rusă. „Probleme, mereu sunt probleme, îşi spunea el. Iată-mă aici, sunt chiar în casă, am şi un complice din familie şi tot nu e uşor. De ce n-am şi eu norocul puştilor ălora de la Sarajevo? De ce a trebuit să descopăr că sunt legat de această familie? Nu că mi-ar părea rău", adăugă el în minte, uitându-se la Charlotte.

Ea îi observă privirea şi-l întrebă:

— Ce e?

— Nimic. Orice s-ar întâmpla, mă bucur că te-am găsit.

— Şi eu. Dar ce-o să faci în privinţa lui Alexei?

— Ai putea să-mi desenezi un plan al casei?

Charlotte se strâmbă.

— Aş putea încerca.

— Trebuie să ştii, doar ai trăit aici toată viaţa.

— Da, bine, cunosc partea asta, evident, dar sunt locuri unde n-am ajuns niciodată. Dormitorul majordomului, camerele menajerei, pivniţele, locul acela de deasupra bucătăriilor, unde ţin făina şi altele...

— Străduieşte-te! Un plan pentru fiecare etaj.

Charlotte găsi o coală de hârtie şi un creion printre comorile din copilăria ei şi îngenunche în faţa unei măsuţe.

Felix mai termină un sandvici, bând şi restul de lapte. Trecuse multă vreme până să-i poată aduce mâncarea, întrucât cameristele lucrau pe coridorul ei. În timp ce mânca, se uita la ea cum desena, încruntându-se şi rozând capătul creionului. La un moment dat, ea exclamă:

— N-ai cum să ştii cât e de greu până nu încerci.

Găsise şi o gumă de şters printre vechile rechizite şi o folosea cu sârg. Felix observă că putea să deseneze linii perfecte fără să se ajute de o riglă. Era foarte emoţionant să o vadă aşa. „Deci aşa trebuie să fi stat, se gândi el, ani întregi în camera de şcoală, desenând case, pe urmă pe mama şi pe tata, iar mai târziu harta Europei, frunzele copacilor englezeşti, parcul iarna... Probabil că Walden o văzuse de multe ori aşa...”

— De ce ţi-ai schimbat hainele? o întrebă Felix.

— A, aici toată lumea trebuie să se schimbe tot timpul. Ştii, fiecare oră a zilei presupune haine adecvate. Poţi să-ţi arăţi umerii la cină, dar nu la prânz. Trebuie să porţi corset la cină, dar nu la ceai. Nu poţi să porţi afară o rochie de interior. Poţi să porţi ciorapi de lână în bibliotecă, dar nu şi în salonul de dimineaţă. Nici nu-ţi dai seama câte reguli trebuie să ţin minte.

El dădu din cap. Degenerescenţa claselor conducătoare nu mai putea să-l surprindă.

Ea îi întinse desenele, făcându-l să reintre în pielea conspiraţionistului. Felix le studie cu atenţie. La un moment dat, întrebă:

— Unde sunt ţinute armele?

Ea îi puse o mână pe braţ.

— Nu mai fi atât de repezit! Sunt de partea ta, îţi aminteşti?

Deodată, ea reintrase în postura de adult. Felix zâmbi trist.

— Uitasem.

— Armele sunt ţinute în camera armelor, îi arătă ea pe plan. Deci chiar ai avut o legătură cu mama.

— Da.

— Mi se pare îngrozitor de greu să cred că a făcut aşa ceva.

— Era foarte sălbatică pe atunci. De fapt, aşa a şi rămas, dar se preface că nu mai e.

— Chiar crezi că aşa a rămas?

— Ştiu.

— Totul, dar *absolut totul* e diferit faţă de cum credeam eu că stăteau lucrurile.

— Aşa se întâmplă când creşti.

Charlotte rămăsese pe gânduri.

— Oare cum să-ţi spun?

— Ce vrei să zici?

— Mi s-ar părea foarte ciudat să-ţi spun tată.

— Deocamdată, Felix e în regulă. Ai nevoie de timp ca să te obişnuieşti cu ideea că îţi sunt tată.

— Şi o să am timp?

Faţa ei tânără era atât de gravă, că el o luă de mână.

— De ce nu?

— Ce-o să faci după ce îl prinzi pe Alexei?

El îşi feri privirea, ca ea să nu-i citească vinovăţia în ochi.

— Depinde cum şi când îl prind, dar e destul de probabil că o să-l ţin legat aici. Tu va trebui să ne aduci de mâncare şi să trimiţi o telegramă codată la prietenii mei de la Geneva, în care să le scrii ce s-a întâmplat. Pe urmă, după ce vestea asta o să ducă la îndeplinirea planurilor noastre, o să-l eliberăm pe Orlov.

— Şi după aceea?

— O să mă caute la Londra, aşa că o să plec în nord. Din câte am înţeles, sunt nişte oraşe mari acolo – Birmingham, Manchester, Hull – unde aş putea să-mi fac pierdută urma. După câteva săptămâni, o să mă întorc în Elveţia şi, în cele din urmă, la Sankt Petersburg, deoarece acolo va trebui să fiu, acolo o să izbucnească revoluţia.

— Prin urmare, n-o să te mai văd niciodată.

„Nici n-o să vrei”, îşi zise el, dar cu glas tare o contrazise:

— De ce nu? Poţi să vii la Sankt Petersburg. Ne putem întâlni la Paris. Cine ştie? Dacă soarta există, pare cum nu se poate mai hotărâtă să ne aducă la un loc.

„Aş vrea să pot crede toate astea, aş vrea să pot crede...”.

— Aşa e, zise ea zâmbind uşor, făcându-l să-şi dea seama că nici ea nu credea o iotă din spusele lui, apoi se ridică în picioare: Acum trebuie să-ţi aduc nişte apă ca să te speli.

— Nu-ţi bate capul cu asta! Am fost şi mai murdar decât acum. Nu mă deranjează.

— Pe mine însă, da. Miroşi îngrozitor. Mă întorc în câteva minute.

Şi spunând asta, se făcu nevăzută.

***

A fost cel mai plictisitor prânz de care avusese parte Walden vreodată în viaţă. Lydia părea foarte confuză. Charlotte era tăcută, dar ciudat de nervoasă, îşi scăpase tacâmul şi răsturnase un pahar. Thomson afişa un aer taciturn. Sir Arthur Langley încerca să fie amabil, însă nimeni nu reacţiona. Până şi Walden era închis în sine, obsedat de felul în care Felix reuşise să afle că Alexei se afla la Walden Hall. Îl chinuia bănuiala urâtă că asta avea o anume legătură cu Lydia. La urma urmelor, ea fusese cea care îi dezvăluise lui Felix că Alexei era la hotelul Savoy; şi recunoscuse că omul îi era „vag cunoscut" din perioada ei de la Sankt Petersburg. Era, oare, cu putinţă ca Felix să aibă un fel de putere asupra ei? Toată vara se purtase ciudat, ca şi cum mintea i-ar fi fost la altceva. Iar în acel moment, gândindu-se pentru prima oară în nouăsprezece ani cu detaşare la ea, recunoştea faţă de sine însuşi că Lydia nu era prea pătimaşă în pat. Ce-i drept, se presupunea că femeile bine-crescute aşa şi trebuia să fie; el însă ştia prea bine că asta era o invenţie politicoasă şi că, în general, femeile tânjeau după aceleaşi lucruri ca şi bărbaţii. Nu cumva Lydia tânjea după altcineva, după cineva din trecutul ei? Asta ar fi explicat o mulţime de lucruri care până atunci nu păruseră că ar fi avut nevoie de vreo explicaţie. Era absolut oribil, descoperea el în clipa aia, să te uiţi la partenerul de viaţă şi să vezi că îţi este străin cu totul.

După prânz, sir Arthur se întoarse în Octogon, unde îşi stabilise cartierul general. Walden şi Thomson îşi puseră pălăriile şi ieşiră să-şi fumeze trabucurile pe terasă. Parcul arăta încântător în bătaia soarelui, ca de obicei. Din salonul de zi, aflat la ceva depărtare, ajungeau până la ei sfâşietoarele acorduri de început ale *Concertului în si bemol,* de Ceaikovski: Lydia cânta la pian. Walden era copleşit de tristeţe. Pe urmă însă, muzica fu înecată de urletul unei motociclete, fiindcă venea încă un mesager să-i dea raportul lui sir Arthur. Deocamdată, nu aveau nicio veste.

Un valet le servi cafeaua, apoi ieşi.

— Nu voiam să dezvălui asta cu lady Lydia de faţă, dar cred că avem un indiciu în legătură cu identitatea trădătorului, spuse Thomson.

Walden simţi că îngheaţă.

— Aseară am interogat-o pe Bridget Callahan, proprietara din strada Cork, continuă Basil. Mă tem că n-am putut să scot

nimic de la ea. Totuşi, i-am lăsat pe oamenii mei să scotocească prin casă. În dimineaţa asta mi-au arătat ce au găsit.

Şi, scoţând din buzunar un plic rupt în două, îi întinse lui Walden cele două bucăţi. Acesta observă şocat că pe plic era imprimată coroana casei Walden.

— Recunoaşteţi scrisul?

Walden întoarse bucăţile cu faţa în sus. Pe plic scria:

Dlui F. Cessiński
c/o str. Cork nr. 19,
Londra, N.

— Oh, Doamne, nu Charlotte! exclamă Walden, aproape venindu-i să izbucnească în plâns.

Thomson rămăsese tăcut.

— Ea l-a adus aici, zise Walden. Propria-mi fiică.

Ţintuia plicul cu privirea; ar fi vrut să-l facă să dispară. Scrisul era absolut de neconfundat, ca o versiune tinerească a propriului său scris.

— Uitaţi-vă la ştampila poştei, îi ceru Thomson. L-a scris de îndată ce a ajuns aici. A fost trimis de la poşta din sat.

— Cum a putut să se întâmple una ca asta? se văita Walden.

Thomson nu spuse nimic.

— Felix era bărbatul cu şapcă de tweed, preciză Walden. Totul se potriveşte.

Îl cuprinsese o tristeţe de moarte. Îi venea să jelească, de parcă ar fi murit cineva care-i era drag. Se uita la parc, la copacii pe care tatăl lui îi sădise în urmă cu cincizeci de ani, la pajiştea pe care familia sa o îngrijea de o sută de ani încoace; totul i se părea fără rost, fără niciun rost.

— Lupţi pentru ţara ta şi dinăuntru te trădează socialiştii şi revoluţionarii, rosti el încetişor; lupţi pentru clasa ta şi eşti trădat de liberali; lupţi pentru familia ta, dar până şi ea te trădează. Charlotte! De ce, Charlotte, de ce? exclamă el, simţind că o să se sufoce. Blestemată viaţă, Thomson! Blestemată viaţă!

— Va trebui s-o interoghez, opină Thomson.

— Şi eu, zise Walden, ridicându-se, apoi constată că trabucul arsese singur şi îl aruncă. Să mergem!

Şi intrară.

În hol, Walden opri o servitoare:

— Ştii unde se află lady Charlotte?

— Cred că e în camera ei, milord. Vreţi să mă duc să văd?

— Da. Spune-i că vreau să vorbesc cu ea imediat, în camera ei.

— Prea bine, milord.

Thomson şi Walden rămaseră să aştepte în hol. Walden se uita în jurul lui. Podeaua din marmură, scara sculptată, tavanul de stuc, proporţiile perfecte – nimic nu mai făcea doi bani. Pe lângă ei trecu tăcut un valet, cu ochii lăsaţi în jos. Un mesager pe motocicletă intră şi se duse în Octogon. Pritchard trecu şi luă scrisorile de dus la poştă de pe masa din hol, aşa cum făcuse, probabil, şi în ziua în care fusese scrisă trădătoarea misivă a lui Charlotte către Felix. Camerista cobora scările.

— Lady Charlotte vă aşteaptă, milord.

Walden şi Thomson urcară.

Camera lui Charlotte se afla la etajul al doilea, în partea din faţă a casei, iar ferestrele sale dădeau spre parc. Era însorită, amenajată cu materiale drăguţe şi cu mobilă modernă. „A trecut multă vreme de când n-am mai fost aici”, îi trecu vag prin minte lui Walden.

— Ai un aer fioros, tată, îl întâmpină Charlotte.

— Am şi motiv, replică Walden. Domnul Thomson tocmai mi-a dat vestea cea mai înspăimântătoare din toată viaţa mea.

Charlotte se încruntă, nedumerită.

— Lady Charlotte, unde e Felix? interveni Thomson.

Ea se făcu albă ca varul.

— Habar n-am.

— Nu mai fi atât de blestemat de calmă! se răsti Walden.

— Cum îndrăzneşti să-mi vorbeşti urât?

— Îmi cer scuze.

— Poate că dacă aţi lăsa totul în seama mea, milord... sugeră Thomson.

— Foarte bine.

Şi Walden se aşeză la fereastră, întrebându-se ce-l apucase de-şi ceruse iertare.

— Lady Charlotte, în calitatea mea de poliţist, pot să dovedesc că aţi conspirat pentru a pune la cale un asasinat, i se adresă Thomson lui Charlotte. În acest moment, grija mea, ca şi a tatălui dumneavoastră, e să oprim aceste lucruri; şi, în special, să ne asigurăm că nu veţi ajunge la închisoare.

Walden se holbă la Thomson. „Închisoare! Cu siguranţă, vrea doar s-o sperie. Dar nu, îşi dădu el seama cuprins de o groază copleşitoare, are dreptate, ea e o infractoare...”

— Atâta vreme cât putem împiedica asasinatul, cred că putem muşamaliza participarea dumneavoastră, continuă Thomson. Însă, dacă asasinul reuşeşte, nu-mi mai rămâne de făcut altceva decât să vă pun sub acuzare, caz în care acuzaţiile nu vor mai fi de conspiraţie pentru crimă, ci de complicitate la crimă. În teorie, aţi putea fi spânzurată.

— Nu! exclamă Walden fără să vrea.

— Ba da, rosti Thomson încet.

Walden îşi îngropă faţa în mâini.

— Trebuie să vă salvaţi din această situaţie agonizantă – şi nu numai pe dumneavoastră, ci şi pe mama şi tatăl dumneavoastră. Trebuie să faceţi tot ce vă stă în puteri ca să ne ajutaţi să-l prindem pe Felix şi să-l salvăm pe prinţul Orlov.

„Nu, nu poate fi adevărat, se gândea disperat Walden, simţind că îşi pierde minţile. Fetiţa mea nu poate fi spânzurată. Dar dacă Alexei e ucis, atunci Charlotte va fi unul dintre ucigaşi. Totuşi nu se va ajunge la un proces. Cine e secretarul pentru Afaceri interne? McKenna. Nu-l cunosc. Însă Asquith poate interveni, pentru a împiedica punerea sub acuzare... sunt convins de asta”.

— Spuneţi-mi când l-aţi văzut ultima dată pe Felix, îi ceru Thomson.

Walden se uita la Charlotte, aşteptându-i răspunsul. Ea stătea în picioare în spatele unui scaun, ţinându-se cu amândouă mâinile de spătarul lui. I se albiseră încheieturile, însă faţa îi rămăsese calmă.

— Nu am nimic să vă spun, rosti ea, în cele din urmă.

Walden gemu. Cum putea s-o ţină tot aşa, de vreme ce fusese descoperită? Ce era în capul ei? Parcă se uita la o străină. „Când, oare, am pierdut-o?”, se întreba el.

— Ştiţi unde se află acum Felix? o întrebă Thomson.

Ea nu scoase niciun cuvânt.

— L-aţi avertizat în legătură cu măsurile de securitate luate aici?

Ea îl privea fără nicio expresie.

— Ce arme are?

Nimic.

— Cu fiecare întrebare la care refuzaţi să răspundeţi, vina dumneavoastră devine şi mai gravă, vă daţi seama de asta?

Walden observă că în tonul lui Thomson apăruse o uşoară schimbare; îşi întoarse privirea spre el. În clipa aia părea de-a dreptul furios.

— Să vă explic, îi zise Thomson. Poate credeţi că tatăl dumneavoastră vă poate salva de mâna justiţiei. Poate că şi el crede acelaşi lucru. Dar, dacă Orlov moare, vă jur că vă voi acuza de crimă. Acum, gândiţi-vă la asta!

Şi Thomson părăsi încăperea.

***

Pe Charlotte o copleşise disperarea la plecarea lui. Atâta vreme cât se aflase un străin în cameră, reuşise să-şi păstreze

calmul. Dar aşa, rămasă singură cu tatăl său, se temea că o să cedeze.

— O să te salvez dacă voi putea, zise tatăl trist.

Charlotte îşi înghiţi nodul din gât şi-şi feri privirea.

„Mai bine ar fi furios, se gândi ea; aş putea să fac faţă mâniei lui".

Tatăl ei se uită pe fereastră.

— Vezi tu, eu sunt de vină, spuse el, cu vorbele ieşindu-i cu mare greutate. Eu am ales-o pe mama ta, eu te-am conceput şi te-am crescut. Tu nu eşti decât ceea ce am făcut eu din tine. Nu pot să pricep cum de s-a întâmplat una ca asta, pur şi simplu, nu pricep, adăugă el, apoi îşi întoarse privirea înapoi spre ea: Poţi să-mi explici? Te rog!

— Da, pot, răspunse Charlotte, care nu voia nimic mai mult decât să-l facă să înţeleagă şi era sigură că el va înţelege, cu condiţia să-şi aleagă cuvintele potrivite. Nu vreau să reuşeşti să bagi Rusia în război, pentru că, dacă se va întâmpla asta, milioane de ruşi nevinovaţi vor fi omorâţi sau răniţi fără niciun rost.

El părea uimit.

— Asta e? Pentru *asta* ai făcut toate acele lucruri îngrozitoare? Misiunea asta încearcă Felix să o îndeplinească?

„Poate că *o să înţeleagă",* se gândea ea veselă.

— Da, zise ea, pe urmă continuă cu însufleţire: Felix vrea şi să izbucnească revoluţia în Rusia – chiar şi tu ai putea crede că ar fi un lucru bun – şi crede că o să înceapă când poporul va afla că Alexei încearcă să-l târască în război.

— Crezi că vreau să fie război? întrebă el, parcă nevenindu-i să creadă. Crezi că mi-ar plăcea una ca asta? Crezi că mi-ar fi de folos?

— Sigur că nu, însă ai permite să izbucnească, în anumite împrejurări.

— Oricine ar face la fel; până şi Felix, care, tocmai mi-ai spus, vrea o revoluţie. Şi dacă tot o să fie un război, noi trebuie să învingem. E atât de malefic lucrul ăsta?

Tonul lui era aproape rugător.

Charlotte se străduia cu disperare să-l facă să priceapă.

— Nu ştiu dacă e malefic, dar ştiu sigur că e rău. Ţăranii ruşi n-au habar despre politica europeană şi nu le pasă deloc de ea. Cert e că ei o să fie măcelăriţi, o să rămână fără picioare şi o să li se întâmple lucruri înfiorătoare, numai pentru că ai încheiat un tratat cu Alexei! Tată, nu-ţi dai seama că e greşit? întrebă ea, forţându-se să-şi stăpânească lacrimile.

— Totuşi, gândeşte-te la asta şi din punctul de vedere al guvernului britanic – din punctul tău personal de vedere. Imaginează-ţi că Freddie Chalfont, şi Peter, şi Jonathan se duc

la război ca ofiţeri, iar soldaţii lor sunt Daniel, grăjdarul, Peter, băiatul de la staule, Jimmy, lustragiul, Charles, valetul, şi Peter Dawkins de la Home Farm. Nu ai vrea ca ei să aibă pe cineva în ajutor? N-ai fi *bucuroasă* dacă tot poporul rus ar fi de partea lor?

— Sigur că da, mai ales dacă poporul rus a ales să-i ajute. Însă ei nu au cum să aleagă, nu-i aşa, tată? Alexei şi cu tine o să alegeţi. Voi ar trebui să colaboraţi pentru a preveni războiul, nu ca să învingeţi.

— Dacă Germania atacă Franţa, va trebui să ne ajutăm prietenii. Şi pentru Britania ar fi un dezastru dacă Germania va cuceri Europa.

— Ce dezastru poate fi mai mare decât războiul?

— Atunci, n-ar trebui să luptăm niciodată?

— Numai dacă suntem invadaţi.

— Dacă nu ne luptăm cu nemţii în Franţa, atunci o să fim nevoiţi să-i înfruntăm aici.

— Eşti sigur?

— E cu putinţă.

— Ar trebui să luptăm numai dacă asta o să se întâmple.

— Ascultă-mă! Ţara asta n-a mai fost invadată de opt sute cincizeci de ani. De ce? Fiindcă noi ne-am luptat cu alte popoare pe teritoriile lor, nu pe al nostru. Din acest motiv tu, lady Charlotte Walden, ai crescut într-o ţară paşnică şi bogată.

— Câte războaie au fost duse ca să se împiedice războiul? Dacă noi n-am fi luptat pe teritoriile altor ţări, oare ele chiar ar fi pornit la luptă?

— Cine ştie? rosti el, ostenit. Mi-ar fi plăcut să fi învăţat mai multă istorie. Mi-aş fi dorit ca noi doi să fi discutat mai mult despre lucruri de genul ăsta. Dacă aş fi avut un băiat, aş fi vorbit cu el – dar, Doamne!, nu mi-a trecut niciodată prin minte că fiica mea o să fie interesată de politica externă! Iar acum plătesc pentru greşeala asta. Şi ce mai preţ! Charlotte, crede-mă, aritmetica suferinţei omeneşti nu e atât de simplă cum te-a făcut Felix să crezi. Nu poţi să fii încredinţată în vorbele mele? Nu poţi să ai încredere în mine?

— Nu, răspunse ea, încăpăţânată.

— Felix vrea să-l *ucidă* pe vărul tău. Asta nu înseamnă nimic pentru tine?

— Vrea să-l răpească pe Alexei, nu să-l omoare.

Tatăl clătină din cap.

— Charlotte, a încercat deja de două ori să-l omoare pe Alexei şi o dată pe mine. A omorât mulţi oameni în Rusia. Nu e un răpitor, Charlotte, e un asasin.

— Nu te cred.

— De ce? întrebă el, cu amărăciune în glas.

— Mi-ai dezvăluit cumva adevărul despre sufragism? Ori despre Annie? Mi-ai specificat că în Britania cea democratică majoritatea oamenilor încă nu are dreptul la vot? Mi-ai divulgat adevărul despre contactul sexual?

— Nu, nu am pomenit nimic despre toate astea, răspunse tatăl ei şi Charlotte, îngrozită, văzu că obrajii îi erau uzi de lacrimi. S-ar putea ca tot ce am făcut vreodată, ca părinte, să fi fost o imensă greşeală. Nu ştiam că lumea o să se schimbe aşa cum s-a schimbat. Habar n-am avut care va fi rolul femeii în lume în anul 1914. Începe să mi se pară că totul a fost un eşec cumplit. Dar am făcut tot ce am crezut că era cel mai bine pentru tine, deoarece te iubeam şi te iubesc. Nu părerile tale politice mă fac să plâng. Ci trădarea. Vreau să menţionez că o să lupt cu ghearele şi cu dinţii ca să nu ajungi la tribunal, chiar dacă o să reuşeşti să-l ucizi pe bietul Alexei, pentru că eşti fetiţa mea, persoana cea mai importantă pe lume. Pentru tine, poate să se ducă la dracu' justiţia, reputaţia mea şi Anglia toată. Aş face orice rău de dragul tău, fără nicio şovăială. Pentru mine, eşti mai presus de orice principiu, de toată politica, mai presus de orice. Aşa sunt familiile. Însă ceea ce mă doare îngrozitor e că nu ai face acelaşi lucru pentru mine. Aşa e?

Charlotte ar fi vrut cu disperare să răspundă afirmativ.

— O să-mi fii loială, chiar dacă greşesc, doar pentru că sunt tatăl tău?

„Dar nu eşti", chibzui ea. Lăsă capul în jos, nu putea să se uite la el.

Câteva minute, peste amândoi se aşternu tăcerea. Pe urmă, tatăl îşi suflă nasul, se ridică şi se îndreptă spre uşă. Scoase cheia din broască şi ieşi, închizând uşa în urma lui. Charlotte îl auzi cum învârte cheia în broască, zăvorând-o acolo.

Abia atunci izbucni în plâns.

***

Era a doua cină înfiorătoare de care Lydia avea parte de două zile încoace, ea fiind singura femeie de la masă. Sir Arthur era posomorât, pentru că, în ciuda operaţiunilor lui vaste de căutare, nu reuşise nici măcar să dea de vreo infimă urmă a lui Felix. Charlotte şi Alexei erau încuiaţi în camerele lor. Basil Thomson şi Stephen se purtau cu o politeţe glacială unul faţă de altul, deoarece Thomson aflase despre Charlotte şi Felix şi ameninţase că o s-o bage pe Charlotte în puşcărie. Venise şi Winston Churchill. Adusese tratatul şi îl semnase împreună cu Alexei, dar nimeni nu se bucura, întrucât ştiau cu toţii că, dacă Alexei era asasinat, atunci ţarul va refuza să

ratifice înţelegerea. Churchill ştia că va fi cu atât mai bine, cu cât Alexei părăsea mai repede pământul Angliei. Thomson îl asigurase că va avea în vedere o rută fără primejdii şi aranjase ca prinţul să fie păzit de o gardă de corp excelentă. Aşadar, Alexei putea să plece în ziua următoare. Toţi se duseră la culcare devreme, fiindcă nu le mai rămânea nimic altceva de făcut.

Lydia ştia că n-o să poată dormi. Nu se rezolvase nimic. Îşi petrecuse după-amiaza într-o confuzie totală, drogată cu laudanum, încercând să uite că Felix se afla chiar acolo, în casa ei. Alexei urma să plece a doua zi; dacă ar putea să mai fie ţinut la adăpost, măcar câteva ore... Se întreba dacă exista vreo posibilitate să-l facă pe Felix să mai rămână ascuns încă o zi. Ar putea să se ducă la el şi să-i spună o minciună, că mâine-noapte o să i se ivească prilejul de a-l omorî pe Alexei? Nu, n-ar crede-o niciodată. Planul ăsta nu avea sorţi de izbândă. Dar, din clipa în care îi venise ideea de a se duce să-l vadă pe Felix, nu mai putu să şi-o scoată din minte. Se gândea: „Ies pe uşa asta, pe coridor, urc scările, încă un coridor, prin camera copiilor, prin dulap, apoi..."

Închise ochii strâns, trăgându-şi cearşaful peste cap. Totul era periculos. Cel mai bine era să nu facă nimic, să rămână nemişcată, paralizată. Să-i lase pe Charlotte şi Felix în pace, să uite de Alexei, de Churchill.

Nu ştia însă ce-avea *să se întâmple.* „Charlotte se va duce, probabil, la Stephen şi o să-i spună: «Nu eşti tatăl meu.» Stephen ar putea să-l omoare pe Felix. Şi Felix ar putea să-l omoare pe Alexei. Charlotte ar putea fi acuzată de crimă. Felix ar putea veni aici, în camera mea, să mă sărute".

Nervii îi erau iar încordaţi la maximum; simţea simptomele unei noi migrene. Noaptea era foarte cald. Efectul laudanumului trecuse, dar băuse mult vin la cină şi se simţea încă ameţită. Dintr-un motiv oarecare, pielea îi era foarte sensibilă şi, de fiecare dată când se mişca, avea senzaţia că mătasea cămăşii de noapte îi zgâria sânii. Era suspicioasă, atât în privinţa unor stări mintale, cât şi fizice. Aproape că şi-ar fi dorit ca Stephen să vină la ea; apoi însă decise că n-ar putea îndura asta.

Prezenţa lui Felix în camera copiilor era ca o lumină puternică strălucindu-i agasant în ochi, împiedicând-o să doarmă. Azvârli cearşaful de pe ea, se ridică şi se duse la fereastră, deschizând-o mai mult. Briza nopţii abia dacă era un pic mai răcoroasă decât aerul din încăpere. Se aplecă peste pervaz, uitându-se în jos; vedea cele două felinare stradale luminând difuz la intrarea în portic şi poliţistul care patrula

prin faţa casei; auzea, chiar şi de la depărtare, cum ghetele îi scrâşneau pe pietrişul de pe alee.

Oare ce făcea Felix acolo sus? Fabrica vreo bombă? Încărca o puşcă? Ascuţea un cuţit? Sau poate că dormea, mulţumindu-se să aştepte momentul potrivit? Dacă se plimba de colo colo prin casă, încercând să găsească o modalitate de a trece de gărzile care-l păzeau pe Alexei?

„Nu pot să fac nimic, reflectă ea; absolut nimic".

Îşi luă cartea. Erau *Poemele din Wessex,* ale lui Hardy. „De ce oi fi ales-o?", se întrebă ea. Cartea se deschisese la pagina pe care îşi aruncase privirea în cursul dimineţii. Aprinse lampa de noapte, se aşeză şi citi întregul poem. Se numea *Dilema ei.*

Cei doi tăceau în biserica întunecată,
Cu ziduri acoperite de iederă şi dale deformate
Şi sculpturi deteriorate, părând aşa străvechi;
Nimic nu răpea liniştea bătăilor de ceas monotone.

Cu trupul sprijinit de braţul unei strane,
La faţă tras, secătuit, abia se mai ţinea
— Căci moartea-i era-n faţă – şi blând el îi zise:
Spune-mi că mă iubeşti – şi mâna puternic i-o strângea.

Ea ar fi dat o lume să-i poată spune da.
Părea ca viaţa lui s-atârne de-a ei minte,
Deci minţi, convinsă până-n suflet că merita
să-şi vândă sufletul pentru o clipă de bunătate.

Dar dorinţa-i era tristă, moartea lui venea,
Omenirea era aşa ridiculizată, că ea se ruşina a preţui
O lume astfel croită, ori să aibă grijă să respire
Acolo unde numai Natura aşa dileme poate născoci.

„Chiar aşa e, reflectă ea; când viaţa e aşa cum e, cine poate să trăiască aşa cum trebuie?"

Migrena devenise atât de violentă, încât avea senzaţia că o să-i explodeze craniul. Se duse la bufet şi mai luă o înghiţitură de laudanum. Apoi încă una.

Pe urmă se îndreptă spre camera copiilor.

Capitolul XV

Ceva nu mersese cum trebuie. Felix n-o mai văzuse pe Charlotte de la prânz, când îi adusese un lighean, o cană cu apă, un prosop şi un săpun. Probabil avusese vreun necaz de nu reuşise să vină – poate fusese obligată să plece de acasă sau avea impresia că era ţinută sub observaţie. Oricum însă, nu-l abandonase, altfel el nu s-ar fi aflat acolo.

În orice caz, nu mai avea nevoie de ea.

Ştia unde se afla Orlov, ştia unde erau ţinute armele. Nu putea să intre în camera lui Orlov, fiindcă părea să fie mult prea bine păzit; prin urmare, trebuia să-l facă pe Orlov să iasă. Şi ştia cum să procedeze pentru asta.

Nu folosise apa şi săpunul, ascunzătoarea lui era prea mică pentru a sta în picioare şi a se spăla şi, în orice caz, lui nu-i prea păsa de curăţenie; în acel moment însă îi era foarte cald şi îşi simţea hainele lipindu-i-se de piele. Şi el voia să se simtă proaspăt înainte să-şi ducă planul la îndeplinire, aşa că luă apa şi se duse în camera copiilor.

I se părea foarte ciudat că se afla în locul unde Charlotte petrecuse multe ceasuri când era mică. Înlătură însă gândul ăsta din minte: nu avea timp să devină sentimental. Îşi scoase toate hainele şi se spălă la lumina unei lumânări. Un sentiment bine cunoscut şi plăcut de nerăbdare puse stăpânire pe el; avea impresia că-i strălucea pielea. „În noaptea asta o să învinge, chibzui el, cuprins de o bucurie sălbatică, indiferent câţi oameni o să fiu nevoit să ucid”. Se frecă peste tot cu prosopul după ce termină, cu mişcări repezite, şi la un moment dat simţi în ceafă o senzaţie de încordare împingându-l parcă să ţipe. „Probabil că de-asta scot războinicii strigăte de război”, reflectă el. Se uită în jos şi observă că începuse să aibă o erecţie.

Apoi auzi glasul Lydiei.

— Ţi-a crescut barba.

El se răsuci brusc şi rămase cu privirea aţintită în beznă, stupefiat.

Ea pătrunse în cercul de lumină al lumânării. Îşi desfăcuse părul blond, care era lăsat pe umeri. Purta o cămaşă de noapte lungă şi albă, cu talia înaltă, care îi punea sânii în valoare. Avea braţele goale şi albe. Zâmbea.

Rămaseră aşa o vreme, privindu-se fără un cuvânt. Ea deschise de câteva ori gura să spună ceva, dar nu putea rosti nimic. Felix simţea cum sângele îi clocotea în zona şalelor. „De câtă vreme, se gândi el pătimaş, n-am mai stat gol în faţa unei femei?”

Apoi ea se mişcă, dar vraja nu dispăru. Făcu un pas înainte şi îngenunche la picioarele lui. Închise ochii, sărutându-i uşor trupul. Iar când Felix îşi lăsă în jos privirea spre faţa ei ascunsă vederii, flacăra lumânării lumină doar lacrimile de pe obrajii Lydiei.

***

Lydia avea iar nouăsprezece ani; trupul îi era tânăr, puternic, neatins de oboseală. Nunta ei simplă se terminase. Ea şi tânărul ei soţ se aflau în căsuţa pe care şi-o luaseră la ţară. Afară, ningea liniştit peste grădină. Făceau dragoste la lumina lumânării. Ea îl săruta peste tot, iar el spunea:

— Te-am iubit mereu, în toţi aceşti ani.

Dar nu trecuseră decât câteva săptămâni de când se cunoscuseră. Barba lui i se freca de sâni, deşi ea nu-şi aducea aminte când îşi lăsase barbă. Ea îi privea mâinile care-i explorau tot trupul, toate locurile ei tainice.

— Tu eşti, tu îmi faci asta, tu eşti, Felix, Felix, zicea ea, de parcă ar fi existat vreodată altcineva care-i făcuse toate acele lucruri, care îi dăruise plăcerea aceea învăluitoare, înfiorător de intensă. Ea îl zgârie pe umăr cu unghiile-i lungi. Se uită cum ţâşnea sângele, apoi se aplecă şi îl linse cu lăcomie.

— Eşti un animal, îi spuse el.

Se atingeau unul pe celălalt cuprinşi de dorinţă, fără încetare; erau ca nişte copii lăsaţi de capul lor într-un magazin de dulciuri, trecând neostoiţi de la o bomboană la alta, atingând, privind, gustând, fără să le vină să creadă ce noroc dăduse peste ei.

— Mă bucur că am fugit împreună, spuse ea, fără să înţeleagă de ce vorbele ei îl întristaseră; apoi ea îi ceru: Bagă-ţi degetul în mine.

Şi tristeţea lui dispăru sub masca plăcerii, însă ea îşi dădu seama că plângea şi nu pricepea de ce. Dintr-odată, înţelese că visa şi fu îngrozită că se va trezi, aşa că îi ceru:

— Haide s-o facem acum, repede.

Se contopiră unul cu altul; ea zâmbea printre lacrimi, murmurând:

— Ne potrivim perfect.

Se mişcau ca nişte balerini ori ca fluturii în perioada curtării.

— E atât de bine, Doamne, e atât de bine, exclamă ea, apoi adăugă: Credeam că n-o să mai trăiesc asta niciodată.

Şi începu să plângă cu suspine.

El îşi ascunse faţa în scobitura gâtului ei, însă ea îi luă capul în mâini şi-l îndepărtă puţin, ca să-l poată vedea. Ştia în acele clipe că nu era un vis. Era trează. Întreg trupul era ca o coardă

întinsă, de la ceafă până la baza coloanei şi, de fiecare dată când vibra, tot corpul ei cânta o singură notă a plăcerii, care se auzea tot mai tare.

— Sunt rea, strigă ea când atinse extazul. Uită-te la mine, sunt rea!

Şi tot trupul i se cutremura, iar coarda era tot mai întinsă, şi plăcerea tot mai devastatoare, până când simţi că-şi pierde minţile, şi ultima notă a bucuriei rupse coarda, şi ea leşină.

***

Felix o întinse cu grijă pe covor. La lumina lumânării, faţa ei era liniştită, eliberată de toată încordarea; arăta ca un om care murise fericit. Era palidă, însă respira normal. Fusese pe jumătate adormită, probabil drogată. Felix ştia, însă nu-i păsa. Se simţea stors de puteri, slăbit şi neajutorat, dar recunoscător şi îndrăgostit până peste cap. „Am putea s-o luăm de la început, îşi zicea el, ea e o femeie liberă, ar putea să-şi părăsească soţul, am putea trăi în Elveţia, Charlotte ar putea veni cu noi... Nu, ăsta nu e un vis indus de opiu". El şi cu Lydia mai făcuseră asemenea planuri şi altădată, la Sankt Petersburg, în urmă cu nouăsprezece ani; dar fuseseră îngrozitor de neputincioşi în faţa dorinţelor oamenilor respectabili. „Aşa ceva nu se întâmplă în lumea reală, se gândi el; lumea o să ne zădărnicească mereu planurile. N-o să mă lase niciodată să fie a mea. Dar o să mă răzbun!"

Se ridică în picioare şi-şi trase repede hainele pe el. Luă lumânarea. O privi pe Lydia pentru ultima oară. Ochii îi erau tot închişi. Ar fi vrut s-o mai atingă o dată, să-i sărute gura dulce. Se abţinu însă. „Niciodată", îşi spuse el. Apoi se întoarse şi ieşi pe uşă.

Străbătu cu paşi uşori culoarul acoperit de un covor şi coborî scările. Lumânarea lui arunca umbre ciudate, mişcătoare, peste uşi. „Poate că o să mor în noaptea asta, dar nu înainte să-i omor pe Orlov şi pe Walden, medita el. Mi-am văzut fiica, am făcut dragoste cu soţia mea; acum o să-mi omor duşmanii şi pe urmă pot să mor".

Când ajunse la primul etaj, păşi pe podeaua tare, iar ghetele lui scoaseră un zgomot puternic. Încremeni, cu urechile ciulite. Văzu apoi că nu erau covoare acolo şi că podeaua era din marmură. Mai aşteptă o vreme. Din casă nu se auzea niciun sunet. Îşi scoase ghetele şi îşi continuă drumul în picioarele goale, fiindcă nu avea ciorapi.

Toată casa era cufundată în întuneric. Oare se plimba cineva pe acolo? Era cu putinţă ca vreunul dintre cei din casă să coboare şi să se ducă în cămară, mânat de foame în puterea

nopţii? Era posibil să i se pară vreunui majordom că a auzit zgomote şi să facă un tur al casei, ca să verifice? Oare oamenii care-l păzeau pe Orlov aveau nevoie să se ducă la toaletă? Felix ciuli urechile şi mai tare, gata să sufle în lumânare şi să se ascundă la cel mai mic zgomot.

În hol se opri şi scoase din buzunarul hainei planurile casei pe care i le desenase Charlotte. Se uită în grabă la schiţa parterului, ţinând lumânarea aproape de hârtie, apoi se întoarse spre dreapta şi străbătu coridorul. Ajunse în bibliotecă şi, de acolo, în camera armelor.

Închise uşa cu mare grijă în urma lui şi se uită în jur. De pe perete, un cap îngrozitor păru să se repeadă la el. Sări speriat înapoi, scoţând un strigăt uşor de spaimă. Lumânarea se stinse. În întuneric, îşi dădu seama că ceea ce văzuse era capul unui tigru, împăiat şi pus pe perete. Aprinse din nou lumânarea. Pe toţi pereţii erau expuse trofee: un leu, un cerb şi chiar şi un rinocer. Walden vânase câteva animale mari la vremea lui. Într-o casetă din sticlă se vedea până şi un peşte mare.

Puse lumânarea pe masă. Armele erau aranjate în rastel pe un perete. Erau trei perechi de arme cu două butoiaşe, o puşcă Winchester şi ceva despre care Felix avu impresia că putea fi o puşcă pentru elefanţi. Nu văzuse niciodată o puşcă pentru elefanţi. Nu văzuse niciodată un elefant. Armele erau prinse de zid cu un lanţ trecut prin inelul protector al trăgacelor. Felix urmări lanţul cu privirea până la capăt. Era legat cu un lacăt micuţ de un cârlig prins la capătul din lemn al rastelului.

Felix cumpănea ce să facă. Trebuia să aibă o armă. Se gândi că ar putea să smulgă lacătul, dacă ar fi avut un obiect greu de fier, ceva ca o şurubelniţă, pe care s-o folosească pe post de pârghie; i se părea totuşi că ar fi mai uşor să scoată suportul din raftul din lemn şi pe urmă să treacă lanţul, lacătul şi cârligul prin inelul protector al trăgacelor, ca să scoată armele.

Se uită din nou la planul desenat de Charlotte. Lângă camera armelor se afla sera. Îşi luă lumânarea şi intră pe uşa de acces între ele. Ajunse într-o cameră micuţă şi rece, în care zări o masă din marmură şi o vană din piatră. Atunci auzi un zgomot de paşi. Stinse lumânarea şi se ghemui la pământ. Zgomotul se auzea de afară, de pe aleea acoperită cu pietriş; probabil era una dintre santinele. Felix văzu cum pâlpâia lumina unei torţe. Se lipi de uşă, lângă fereastră. Lumina se făcea tot mai puternică, şi paşii, tot mai apăsaţi. Se opriră chiar afară, în vreme ce torţa îşi răspândi lumina în încăpere. La lumina ei, Felix văzu că deasupra vanei se afla un raft, iar în el, atârnate de cârlige, se găseau câteva unelte: foarfece mari de tuns iarba, foarfece de grădinărit, o săpăligă şi un cuţit. Santinela încercă uşa de care se lipise Felix. Era încuiată. Paşii se îndepărtară şi,

odată cu ei, şi lumina. Felix aşteptă o clipă. Ce-avea să facă santinela? Foarte probabil, văzuse licărirea lumânării lui Felix şi la fel de posibil crezuse că fusese doar o reflexie a torţei lui. Sau că cineva din casă avea un motiv cât se poate de justificat să se ducă în seră. Sau poate că santinela era un om foarte prudent şi venise să verifice.

Lăsând uşile deschise, Felix se întoarse în camera armelor, iar de acolo în bibliotecă, pipăind prin întuneric, cu lumânarea stinsă în mână. Se aşeză pe jos în bibliotecă, în spatele unei canapele mari de piele, şi numără încet până la o mie. Nu apăru însă nimeni. Santinela nu era un tip prea prudent.

Se întoarse în camera armelor şi aprinse lumânarea. Acolo, ferestrele erau acoperite cu draperii grele; în seră nu erau draperii. Se duse cu grijă în seră, luă cuţitul pe care îl văzuse deasupra vanei, se întoarse în camera armelor şi se aplecă peste rastelul cu arme. Se folosi de lama cuţitului ca să desfacă şuruburile care prindeau suportul în rastelul din lemn. Lemnul era vechi şi tare, dar, în cele din urmă, şuruburile cedară şi reuşi să scoată lanţul prin trăgacele armelor.

În încăpere erau trei dulapuri. Într-unul se aflau sticle de coniac şi de whisky, precum şi pahare. Altul era plin de exemplare dintr-o revistă numită *Horse and Hound* şi un dosar enorm, legat în piele, pe care era scris *Registru de vânătoare.* Al treilea dulap era încuiat: probabil că în el era ţinută muniţia.

Felix desfăcu încuietoarea cu cuţitul de grădină.

Dintre cele trei tipuri de arme pe care le avea la dispoziţie – Winchester, puşcă de vânătoare şi puşca pentru elefanţi –, ar fi preferat Winchesterul. Totuşi, căutând prin cutiile cu muniţie, îşi dădu seama că nu existau cartuşe nici pentru Winchester, nici pentru puşca de elefanţi: armele astea erau păstrate ca suvenire. Trebuia să se mulţumească şi cu o puşcă de vânătoare. Toate cele trei puşti erau cu cartuşe de calibrul 12 mm, dar în muniţie nu se aflau decât cartuşe de calibrul 6 mm. Prin urmare, ca să fie sigur că-şi va ucide ţinta, trebuia să tragă de aproape – nu mai departe de douăzeci de metri, ca să fie sigur că nu va rata. Şi putea să tragă doar de două ori înainte să încarce din nou puşca.

„Oricum, îşi zise el, nu vreau să omor decât doi oameni”.

Imaginea Lydiei întinsă pe jos în camera copiilor nu-i ieşea din minte. De câte ori se gândea cum făcuseră dragoste, era cuprins de exaltare. Fatalismul care pusese stăpânire pe el imediat după aceea îl părăsise. „De ce ar trebui să mor? chibzuia el. Şi, după ce o să-l omor pe Walden, cine ştie ce s-ar mai putea întâmpla?”

Încărcă arma.

„Şi acum, îşi zicea Lydia, o să mă sinucid”.

Nu mai întrezărea altă soluţie. Pentru a doua oară în viaţă, se scufundase în bolgiile desfrâului, ca în *Infernul* lui Dante. Toţi anii de autocontrol fuseseră în zadar, şi asta din cauză că Felix se întorsese. Nu putea să mai trăiască, ştiind ce devenise fostul ei iubit. În momentele acelea nu mai voia decât să moară.

Îşi frământa mintea, întrebându-se cum să procedeze. Ce otravă ar fi putut să ia? Pe undeva, prin magazii, putea să existe otravă de şoareci, dar evident că habar n-avea unde. O supradoză de laudanum? Nu credea că avea destul. „Ai putea să te sinucizi inhalând gaz”, îşi aminti ea apoi, însă Stephen instalase electricitate în toată casa. Se întreba dacă ultimul etaj era la o înălţime îndeajuns de mare ca să moară aruncându-se pe vreo fereastră, îi era însă teamă că o să-şi rupă doar şira spinării şi o să rămână paralizată pe viaţă. Nu credea că avea destul curaj să-şi taie venele; în plus, ar dura prea mult până să moară. Metoda cea mai rapidă ar fi fost să se împuşte. Se gândea că, probabil, ar putea să încarce o armă şi să apese pe trăgaci, aşa cum văzuse de nenumărate ori că se face. Însă îşi aduse aminte că armele erau încuiate.

Pe urmă, îi veni în minte imaginea lacului. Da, acela era răspunsul. O să se ducă la ea în cameră să-şi pună un halat, pe urmă o să iasă din casă pe o uşă laterală, ca să nu fie văzută de poliţişti; şi o să străbată partea stângă a parcului, pe lângă rododendroni, şi va intra în pădure, până va ajunge la malul apei; acolo, nu va trebui decât să continue să meargă, până când apa rece o să-i treacă de cap; pe urmă o să deschidă gura şi totul se va sfârşi într-un minut sau două.

Ieşi din camera copiilor şi străbătu coridorul cufundat în beznă. De sub uşa camerei lui Charlotte răzbătea o dâră de lumină, iar ea şovăi. Voia să-şi vadă fetiţa pentru ultima oară. Cheia era în broască, pe dinafară. Descuie uşa şi intră.

Charlotte stătea într-un fotoliu, lângă fereastră, îmbrăcată, dar adormită. Era palidă la faţă şi cu cearcăne roşii la ochi. Îşi desfăcuse părul. Lydia închise uşa şi se îndreptă spre ea. Charlotte deschise ochii.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea.

— Nimic, răspunse Lydia, aşezându-se.

— Îţi aminteşti când a plecat doica mea? o iscodi Charlotte.

— Da. Te făcuseşi destul de mare ca să ai o guvernantă şi eu nu mai aveam alt copil.

— Ani de zile am uitat de asta. Acum mi-am amintit. N-ai ştiut niciodată, nu-i aşa, că trăiam cu impresia că doica era mama mea?

— Nu ştiu... aşa ai crezut? Dar mie mi-ai spus mereu mami, iar ei, doică...

— Aşa e, rosti rar Charlotte, aproape dezlânat, ca şi cum ar fi fost prinsă în ceţurile unor amintiri îndepărtate. Tu erai mami şi doica era doica, dar, vezi tu, toată lumea are o mamă, iar când doica mi-a spus că tu erai mama mea, i-am răspuns: „Nu fi prostuţă, doică, doar tu *eşti* mama mea". Doica n-a zis nimic şi a râs. Şi pe urmă, ai dat-o afară. Mi s-a rupt sufletul atunci.

— Nu mi-am dat niciodată seama...

— Sigur, Marya nu ţi-a spus niciodată – ce guvernantă ar spune aşa ceva?

Charlotte îşi amintea doar, n-o acuza pe mama ei, nu făcea decât să explice.

— Prin urmare, vezi tu, am o mamă greşită, iar acum, am şi un tată greşit, continuă ea. Ceea ce am aflat m-a făcut, probabil, să-mi amintesc de lucrurile vechi.

— Probabil că mă urăşti, zise Lydia. Te înţeleg. Şi eu mă urăsc.

— Ba nu te urăsc, mamă. Am fost înfiorător de furioasă pe tine, dar nu te-am urât nicio clipă.

— Totuşi crezi că sunt o ipocrită.

— Nici măcar asta.

Lydia se simţea învăluită de un sentiment de împăcare.

— Încep să înţeleg de ce ţii cu dinţii să fii respectabilă, de ce ai fost atât de hotărâtă să nu aflu nimic despre sex... ai vrut doar să mă salvezi de ceea ce ţi s-a întâmplat ţie. Şi am aflat că există hotărâri dificile şi că, uneori, nu avem cum să ştim ce e bine şi ce e rău de făcut; şi cred că te-am judecat prea aspru, deşi nu aveam niciun drept să te judec... şi nu sunt prea mândră de mine.

— Ştii că te iubesc?

— Da... şi eu te iubesc, mami, de asta mă simt atât de distrusă.

Lydia simţea că se învârtea casa cu ea. Ăsta era ultimul lucru la care se aşteptase. După toate cele petrecute – minciunile, trădarea, furia, amărăciunea –, Charlotte încă o mai iubea. O bucurie calmă se coborî asupra ei ca un val. „Să mă sinucid? se gândi ea. De ce ar trebui să mă sinucid?"

— Ar fi trebuit să stăm de vorbă aşa cu mult timp înainte.

— Nici nu ştii cât de mult mi-am dorit asta, spuse Charlotte. Ai excelat întotdeauna în a-mi arăta cum să fac reverenţe, cum să-mi duc trena, cum să mă aşez cu fineţe, cum să-mi aranjez părul... şi tânjeam să-mi explici lucrurile importante pentru mine în acelaşi fel – să-mi vorbeşti despre cum te îndrăgosteşti, cum ai copii – dar nu mi-ai spus nimic niciodată.

— N-am fost niciodată în stare, răspunse Lydia. N-am ştiut niciodată de ce.

Charlotte căscă şi se ridică în picioare.

— Acum cred că o să mă culc.

Lydia o sărută pe obraz, apoi o îmbrăţişă.

— Să ştii că îl iubesc şi pe Felix; asta nu s-a schimbat, adăugă Charlotte.

— Te înţeleg, replică Lydia. Şi eu îl iubesc.

— Noapte bună, mamă!

— Noapte bună!

Lydia ieşi în grabă şi închise uşa în urma ei. Odată afară, şovăi o clipă. Oare ce va face Charlotte dacă uşa va rămâne deschisă? În cele din urmă, Lydia hotărî să-şi curme anxietatea de a lua o decizie şi învârti cheia în broască.

Coborî scările, îndreptându-se spre camera ei. Era în culmea bucuriei că vorbise cu Charlotte. „Probabil, îşi zicea ea, familia asta ar putea să arate ca una normală, în cele din urmă; habar n-am cum, dar sunt sigură că e cu putinţă”. Cu gândul ăsta, intră în camera ei.

— Unde ai fost? o întrebă Stephen.

***

Întrucât făcuse rost de o armă, lui Felix nu-i mai rămânea decât să-l scoată pe Orlov din camera lui. Ştia cum o să facă: va da foc casei.

Cu arma într-o mână şi cu lumânarea în cealaltă, străbătu, tot în picioarele goale, aripa de vest şi holul, până ajunse în salonul de zi. „Doar câteva minute, îşi zise el. Doar câteva minute şi o să termin”. Mai străbătu două săli de mese şi o cameră pentru servitori şi ajunse în bucătărie. Acolo, planurile desenate de Charlotte deveneau vagi şi fu nevoit să caute ieşirea. Găsi o uşă mare din lemn mat, închisă cu un drug. Ridică drugul şi deschise încetişor uşa.

Puse pe podea lumânarea şi rămase în cadrul uşii. După câteva minute, reuşi să întrevadă contururile clădirilor. Răsuflă uşurat, fiindcă se temea să folosească lumânarea afară, ca nu cumva să-l vadă paznicii.

În faţă se întindea o curticică pietruită. Dacă planul desenat era corect, atunci la capătul ei opus se aflau un garaj, un atelier şi... un rezervor de benzină.

Străbătu curtea. Clădirea din faţa lui fusese cândva un hambar, aşa i se părea. O parte fusese închisă – probabil că în zona aia era atelierul –, dar restul era deschis. În beznă, se zăreau vag contururile farurilor din faţă de la două maşini mari. Oare unde era rezervorul de combustibil? îşi înălţă privirea. Clădirea era destul de înaltă. Făcu un pas înainte şi se

lovi de ceva cu capul. Era o ţeavă lungă şi flexibilă, cu un cioc la capăt. Atârna în jos din partea superioară a clădirii.

Era logic: ţineau maşinile în hambar şi rezervorul de benzină în podul de fân. Şi nu aveau nevoie decât să scoată maşinile în curte şi să le alimenteze cu combustibilul care curgea pe conductă.

„Bine!”, îşi zise el.

Îi trebuia ceva în care să pună benzina. Un bidon de vreo opt litri ar fi fost ideal. Intră în garaj şi cercetă maşinile, păşind cu grijă, ca să nu scoată zgomot.

Nu se vedea niciun bidon.

Îşi vizualiză în minte planurile schiţate de Charlotte. Se afla aproape de grădina de zarzavaturi a bucătăriei. Probabil că exista vreo stropitoare pe acolo. Tocmai se apucă să caute, când auzi pe cineva trăgându-şi nasul.

Încremeni în loc.

Poliţistul trecu.

Felix îşi auzea bătăile inimii.

Lumina răspândită de felinarul poliţistului se furişa prin ungherele curţii. „Oare am închis uşa de la bucătărie?”, se întrebă Felix, cuprins de panică. Felinarul lumină apoi uşa: părea închisă.

Poliţistul îşi continuă patrularea.

Felix îşi dădu seama că îşi ţinuse răsuflarea şi îşi îngădui să respire, scoţând un oftat prelung.

Lăsă să mai treacă un minut, astfel încât poliţistul să se îndepărteze, pe urmă se îndreptă în aceeaşi direcţie cu el, în căutarea grădinii de zarzavaturi a bucătăriei.

Nu găsi nicio stropitoare pe acolo, dar se împiedică de un furtun făcut colac. Părea să aibă vreo treizeci şi ceva de metri. La vederea lui, îi veni un gând malefic.

În primul rând, trebuia să-şi dea seama cât de des patrula poliţistul. Începu să numere şi, fără să se oprească din numărat, luă furtunul înapoi în curte şi se ascunse în spatele maşinilor.

Ajunsese la nouă sute doi când poliţistul îşi făcu iar apariţia.

Avea cam un sfert de oră la dispoziţie.

Prinse un capăt al furtunului de gura ţevii de benzină, pe urmă se duse în curte, desfăşurând furtunul. Se opri în bucătărie, ca să ia o frigare ascuţită pentru carne şi să-şi aprindă din nou lumânarea. Apoi intră în casă, târând furtunul prin bucătărie, prin camera servitorilor, prin cele două săli de mese, în salonul de zi, în hol şi pe scări şi, în cele din urmă, în bibliotecă. Furtunul era greu şi nu prea putea să lucreze în tăcere. Stătea cu urechile ciulite, ca nu cumva să audă paşi, dar nu se auzea decât zgomotele obişnuite dintr-o casă veche în timpul nopţii. Toată lumea dormea, era sigur: dar dacă cineva o

să coboare să ia o carte din bibliotecă sau un pahar de coniac din salonul de zi, ori un sandvici din bucătărie?

„Dacă s-ar întâmpla acum aşa ceva, chibzui el, atunci totul va lua sfârşit. Doar câteva minute, doar câteva minute!”

Fusese îngrijorat că furtunul n-avea să fie destul de lung, dar reuşi să-l ducă până în uşa bibliotecii. Apoi făcu cale întoarsă, înţepând din loc în loc furtunul cu vârful ascuţit al frigării.

Ieşi din bucătărie şi rămase la intrarea în garaj. Ţinea cu ambele mâini puşca de parcă ar fi fost o bâtă.

Avea impresia că aşteptarea dura la nesfârşit.

În sfârşit, auzi un zgomot de paşi. Poliţistul trecu pe lângă el şi se opri, scoţând un mormăit surprins, fiindcă torţa lui luminase furtunul.

Felix îl izbi cu arma. Poliţistul se clătină.

— Cazi odată, blestematule! şuieră Felix, izbindu-l din nou cu toată puterea.

Poliţistul se prăbuşi, totuşi Felix îl mai lovi o dată, plin de o încântare sălbatică.

Omul nu se mai mişca.

Felix se întoarse spre ţeava de benzină şi găsi locul unde prinsese furtunul. Ţeava avea un robinet pe unde se dădea drumul ori se oprea curgerea benzinei.

Felix răsuci robinetul.

***

— Înainte ca noi doi să ne căsătorim, zise Lydia spontan, am avut un iubit.

— Doamne, Dumnezeule! exclamă Stephen.

„De ce am spus asta? se întrebă ea. Fiindcă nefericirea tuturor a fost provocată de minciuna mea şi cred că trebuie să pun capăt la asta”.

— Tatăl meu a aflat despre el, continuă ea. A pus ca iubitul meu să fie închis şi torturat. Mi-a spus că, dacă voi accepta să mă mărit cu tine, tortura o să ia sfârşit imediat; şi că, de îndată ce noi doi vom pleca în Anglia, iubitul meu va fi eliberat din închisoare.

Îi scruta atentă chipul. Nu părea îndurerat, aşa cum se aşteptase, ci îngrozit.

— Tatăl tău a fost foarte crud, zise el.

— Ba eu am fost crudă, măritându-mă fără să iubesc.

— Oh... rosti Stephen, arătând cu adevărat chinuit. Dacă e să spunem adevărul, nici eu nu eram îndrăgostit de tine. Te-am cerut de soţie pentru că tata murise şi aveam nevoie de o soţie care să joace rolul de contesă de Walden. Abia după aceea m-

am îndrăgostit nebuneşte de tine. Ţi-aş spune că te iert, însă nu e nimic de iertat.

„Oare să fie chiar atât de uşor? se gândi ea. Poate să-mi ierte totul şi să continue să mă iubească?" Părea posibil, mai ales că moartea plutea în aer. Dintr-odată, cuprinsă de un imbold suprem al mărturisirii, adăugă:

— Mai e ceva de spus şi e şi mai rău.

Expresia de pe chipul lui era dureros de neliniştită.

— Atunci, spune-mi!

— Eram... eram deja însărcinată când m-am căsătorit cu tine.

— Charlotte! şopti Stephen, alb ca varul.

Lydia dădu din cap, tăcută.

— Nu... nu e copilul meu?

— Nu.

— Oh, Doamne!

„Acum chiar că ţi-am vârât cuţitul în inimă, chibzui ea; niciodată n-ai fi visat una ca asta".

— Stephen, nici nu ştii cât îmi pare de rău!

El rămăsese cu ochii holbaţi la ea.

— Nu-i a mea, repetă Walden prosteşte. Nu-i a mea.

Lydia se gândea cât de mult însemna asta pentru el: nobilimea engleză vorbea mai mult decât oricare alţii despre origini, despre obârşii. Îşi aminti cum se uitase la Charlotte şi şoptise: „Os din osul meu, carne din carnea mea"; era singurul verset biblic pe care îl auzise citându-l vreodată. Se gândea la propriile ei sentimente, la misterul copilei care pornise în viaţă fără să se dedubleze, apoi devenise o persoană diferită, dar niciodată complet separată de adevărata ei structură. „Probabil că şi bărbaţii simt la fel; uneori oamenii cred că nu-i aşa, însă aşa trebuie să fie", chibzui ea.

Chipul lui era pământiu şi supt. Dintr-odată, părea că îmbătrânise.

— De ce îmi spui toate astea acum? o întrebă el.

„Nu pot, îşi zise ea; nu pot să dezvălui şi mai mult, l-am rănit deja prea tare". Dar simţea că intrase pe o pantă abruptă şi nu se mai putea opri.

— Deoarece Charlotte l-a cunoscut pe tatăl ei adevărat şi ştie totul, răspunse ea brusc.

— Biata copilă! exclamă Stephen şi îşi îngropă faţa în mâini.

Lydia îşi dădea seama că următoarea lui întrebare va fi: „Cine e tatăl biologic?" Simţea că o copleşeşte spaima.

Nu putea să-i spună asta, avea să-l ucidă. *Trebuia* însă să-i spună; voia ca povara acestor taine să fie ridicată pentru

totdeauna de pe umerii ei. „Nu întreba, îşi spunea ea; nu încă, e prea mult”.

El îşi ridică ochii spre ea. Faţa îi era înspăimântător de lipsită de expresie. „Arată ca un judecător, reflectă ea, care pronunţă impasibil sentinţa; şi eu sunt acuzatul din boxă. Nu întreba!”

— Tatăl ei e Felix, firește, continuă el.

Ea scoase un icnet, iar el dădu din cap, ca şi cum reacţia Lydiei ar fi fost singura confirmare de care mai avea nevoie.

„Oare ce-o să facă?”, se întrebă ea înspăimântată. Îi scruta chipul, dar nu putea să-i priceapă expresia: parcă se uita la un străin.

— Doamne, Dumnezeule, ce-am făcut noi! se tângui el.

Lydia deveni brusc vorbăreaţă.

— El a apărut chiar în perioada în care ea începea să-şi vadă părinţii ca pe nişte fiinţe omeneşti fragile, evident: în schimb, el e plin de viaţă, de idei, e un iconoclast... exact ceea ce poate s-o farmece pe o fată cu o minte independentă... Ştiu, asta mi s-a întâmplat şi mie... şi uite aşa a ajuns să-l cunoască, a început să ţină la el şi l-a ajutat... dar te iubeşte. Stephen, din acest punct de vedere, e copilul tău. Oamenii nu pot să nu te iubească... nu pot...

El era pământiu la faţă. Lydia şi-ar fi dorit ca el să înjure, să plângă, să o bruscheze, poate chiar s-o bată; dar nu făcea decât să stea acolo, privind-o cu faţa aceea de judecător.

— Dar tu? L-ai ajutat?

— Nu în mod intenţionat, nu... dar nici pe tine nu te-am ajutat. Sunt o femeie absolut îngrozitoare, demnă de ură.

El se ridică şi-i puse mâinile pe umeri, mâini la fel de reci ca ale unui mort.

— Dar eşti a mea?

— Am vrut să fiu, Stephen, chiar am vrut.

El o mângâie uşor pe obraz, dar nu era nici urmă de iubire pe chipul lui. Ea se cutremură.

— Ţi-am spus că e prea mult ca să poţi ierta.

— Ştii unde e Felix? întrebă el.

Lydia rămase tăcută. „Dacă îi spun, medită ea, ar fi ca şi cum l-aş omorî pe Felix. Dacă nu-i spun, ar fi ca şi cum l-aş omorî pe Stephen”.

— Da, ştii, spuse el.

Ea dădu din cap în tăcere.

— Vrei să-mi spui?

Ea îşi aţinti privirea în ochii lui. „Dacă îi spun, chibzui ea, oare o să mă ierte?”

— Alege, îi ceru Stephen.

Lydia avea senzaţia că se prăbuşeşte într-o groapă, cu capul în jos.

Stephen înălţă din sprâncene, întrebător.

— E în casă, zise Lydia.

— Dumnezeule mare! Unde?

Lydia avea umerii lăsaţi. Se terminase. Îl trădase pe Felix pentru ultima oară.

— Se ascunde în camera copiilor, îi dezvălui ea, cuprinsă de o tristeţe de moarte.

Expresia de indiferenţă părăsise chipul lui Stephen. Obrajii i se înroşiseră şi ochii îi scânteiau de furie.

— Spune-mi că mă ierţi... te rog? cerşi Lydia.

El se întoarse pe călcâie şi ieşi în fugă din încăpere.

***

Felix străbătu în fugă bucătăria şi camera servitorilor, cu lumânarea, cu puşca şi cu chibriturile în mână. Simţea mirosul dulceag şi uşor greţos de benzină. În sala de mese, un jet subţire, dar puternic se scurgea printr-o gaură din furtun. Felix deplasă un pic furtunul, pentru ca focul să nu distrugă prea repede încăperea, apoi aprinse un chibrit şi îl aruncă pe covor, în locul unde fusese pătat de benzină. Covorul luă foc pe dată.

Felix rânji şi fugi mai departe.

În salonul de zi, luă o pernă de catifea şi o ţinu un minut pe gaura din furtun. Puse apoi perna pe canapea, îi dădu foc şi mai aşeză câteva perne pe ea. Toate ardeau cu un foc vesel.

O luă la fugă prin hol, pe urmă pe coridor şi intră în bibliotecă. Ajuns acolo, benzina gâlgâia din gura furtunului şi se răspândi pe jos. Felix luă câteva maldăre de cărţi de pe rafturi şi le azvârli pe jos, făcând o grămadă din ele. Pe urmă, străbătu încăperea şi deschise uşa care ducea în camera armelor. Rămase o clipă în uşă, după care aruncă lumânarea în grămadă.

Se auzi un zgomot ca o rafală de vânt şi biblioteca fu cuprinsă de flăcări. Cărţile şi benzina ardeau cu furie. Într-o clipă, draperiile luară foc şi ele, urmate de scaune şi de lambriuri. Benzina continua să curgă din furtun, întreţinând focul. Felix hohoti de râs.

Se întoarse în camera armelor. Îşi îndesă un pumn de cartuşe în buzunarul hainei, apoi se duse în seră. Trase zăvorul uşii care ducea în grădină, o deschise încetişor şi ieşi afară.

Se îndreptă direct către vest, vreo două sute de paşi depărtare de casă, ţinându-şi nerăbdarea în frâu. O luă apoi spre sud, tot două sute de paşi, şi, în cele din urmă, schimbă direcţia spre est, până când ajunse faţă în faţă cu intrarea

principală a casei, pe care o zărea dincolo de gazonul cufundat în întuneric.

De unde se afla, îl vedea pe al doilea poliţist stând în faţa porticului, în lumina celor două felinare, fumându-şi pipa. Colegul lui zăcea fără cunoştinţă, poate chiar mort, în curtea bucătăriei. Felix vedea flăcările prin fereastra bibliotecii, însă poliţistul era la o oarecare depărtare de ea şi încă nu le observase. Le va zări dintr-o clipă în alta.

Între Felix şi casă, la vreo cincizeci de metri de portic, se afla un castan bătrân. Felix se îndreptă spre el, traversând gazonul. Poliţistul părea să se uite aproximativ în direcţia lui, însă nu-l zărea. Lui Felix nici nu-i păsa. „Dacă mă vede, îşi spunea el, o să-l omor. Acum nu mai contează. Nimeni nu mai poate stinge focul. Toţi o să fie nevoiţi să iasă din casă. Curând, curând o să-i omor pe amândoi”.

Ajunse la castan şi rămase rezemat de el, cu arma în mână.

În acel moment văzu flăcările din partea cealaltă a casei, licărind în ferestrele sălii de mese.

„Ce-or fi făcând acolo?”, reflectă el.

***

Walden o luă la fugă pe culoar până la aripa burlacilor şi bătu la uşa Camerei Albastre, unde dormea Thomson. Intră fără să mai aştepte vreun răspuns.

— Ce s-a întâmplat? se auzi glasul lui Thomson din pat.

— Felix e în casă, răspunse Walden, aprinzând lumina.

— Dumnezeule! exclamă Thomson, sărind din pat. Cum?

— Charlotte l-a adus, îi explică Walden cu amărăciune.

Thomson îşi trase grăbit pe el pantalonii şi jacheta.

— Ştim unde e?

— În camera copiilor. Aveţi revolverul?

— Nu, dar am trei oameni care stau cu Orlov, vă amintiţi? O să iau doi dintre ei şi apoi mergem să-l prindem pe Felix.

— Vin şi eu.

— Aş prefera...

— Fără contraziceri! se răsti Walden. Vreau să-l văd cum moare.

Thomson îi aruncă o privire stranie, dar plină de înţelegere, pe urmă ieşi în fugă din cameră, urmat de Walden.

Străbătură coridorul şi ajunseră în faţa camerei lui Alexei. Paznicul din faţa uşii se ridică în picioare şi-l salută milităreşte pe Thomson, care îl întrebă:

— Tu eşti Barrett, nu?

— Da, domnule.

— Cine e înăuntru?

— Bishop şi Anderson, domnule.

— Zi-le să deschidă.

Barrett bătu la uşă, iar o voce spuse imediat:

— Parola?

— Mississippi, răspunse Barrett.

Uşa se deschise.

— Ce s-a întâmplat, Charlie? A, dumneavoastră eraţi, domnule.

— Ce face Orlov? întrebă Thomson.

— Doarme ca un prunc, domnule.

Walden se gândea: „Să mergem odată!"

— Felix se află în casă, îi anunţă Thomson. Barrett şi Anderson, voi veniţi cu mine şi cu înălţimea Sa. Bishop, rămâi în cameră. Verificaţi cu toţii să aveţi pistoalele încărcate.

Walden îi conduse prin aripa burlacilor până la scările din spate, către camera copiilor. Inima îi bătea nebuneşte şi era cuprins de acel amestec ciudat de frică şi nerăbdare care pusese mereu stăpânire pe el când avea un leu mare în bătaia puştii.

Întinse mâna spre uşa camerei copiilor.

— Aveţi lumină electrică în acea încăpere?

— Da, răspunse Walden.

— Unde e întrerupătorul?

— În stânga uşii, în dreptul umărului.

Barrett şi Anderson îşi scoseseră pistoalele.

Walden şi Thomson stăteau de fiecare parte a uşii, ca să nu fie în bătaia puştii.

Barrett deschise cu putere uşa, Anderson se repezi înăuntru, sărind într-o parte, iar Barrett aprinse lumina.

Şi nu se întâmplă nimic.

Walden aruncă o privire înăuntru.

Anderson şi Barrett căutau prin camera de şcoală şi prin dormitor. După câteva clipe, Barrett anunţă:

— Nu-i nimeni aici, domnule.

Camera copiilor era goală, inundată de lumină. Pe jos se afla un lighean cu apă murdară şi lângă el, un prosop mototolit.

Walden arătă la uşa dulapului.

— De aici se ajunge într-un pod micuţ.

Barrett deschise uşa. Toţi aşteptau încordaţi. Barrett intră cu pistolul în mână. După un moment însă, se întoarse.

— *A fost* aici.

Thomson se scărpină în cap.

— Trebuie să căutăm în casă, zise Walden.

— Era bine să fi avut mai mulţi oameni, se plânse Thomson.

— Începem cu aripa de vest, hotărî Walden. *Haideţi!*

Îl urmară cu toţii, ieşind din camera copiilor şi îndreptându-se spre scară. În timp ce coborau, Walden simţi miros de fum.

— Ce e asta? întrebă el.

Thomson adulmecă.

Walden aruncă o privire spre Barrett şi Anderson: niciunul dintre ei nu fuma.

Fumul se făcea tot mai puternic; Walden auzi apoi un zgomot ca al vântului printre copaci.

Dintr-odată, îl cuprinse spaima.

— Casa mea a luat foc! strigă el şi se repezi în jos pe scări.

Holul era plin de fum.

Walden străbătu holul în fugă şi deschise uşa salonului de zi. Căldura îl izbi ca o lovitură, făcându-l să se dea înapoi clătinându-se. Camera era un infern. Şi pe el îl copleşi disperarea: nu avea cum să stingă focul. Se uită înspre aripa de vest şi văzu că ardea şi biblioteca. Se întoarse. Thomson era chiar în spatele lui.

— Casa mea arde din temelii! strigă Walden.

Thomson îl apucă de braţ şi-l trase înapoi pe scară.

Anderson şi Barrett rămaseră acolo. Walden îşi dădu seama că putea să respire şi să audă mai uşor în mijlocul holului. Thomson, care era foarte liniştit şi nu-şi pierduse deloc cumpătul, începu să dea ordine.

— Anderson, du-te şi trezeşte-i pe poliţiştii de afară! Pune-l pe unul să aducă un furtun de grădină şi un robinet. Trimite-l pe celălalt în pas alergător în sat, ca să sune după o maşină de pompieri. Pe urmă fugi sus şi du-te în aripa servitorilor, trezeşte pe toată lumea! Spune-le să iasă afară cât mai repede şi să se adune pe pajiştea din faţa casei, ca să fie număraţi. Barrett, du-te şi trezeşte-l pe domnul Churchill şi ai grijă să iasă afară. Eu mă ocup de Orlov. Walden, ia-ţi soţia şi fiica. Mişcaţi-vă!

Walden goni pe scări până în camera Lydiei. Ea şedea în şezlong, în cămaşă de noapte, cu ochii roşii de plâns.

— Casa a luat foc, o anunţă Walden dintr-o suflare. Ieşi repede afară şi du-te pe pajiştea din faţă. Eu mă duc s-o iau pe Charlotte.

Pe când spunea asta, îi veni în minte altceva: clopoţelul pentru cină.

— Ba nu, se răzgândi el, du-te tu s-o iei pe Charlotte. Eu o să sun clopoţelul.

Şi se repezi înapoi pe scări, spunându-şi: „De ce nu m-am gândit mai înainte la asta?” În hol se afla o frânghie de mătase, cu ajutorul căreia, printr-o tragere uşoară în jos, se sunau clopoţeii din toată casa, pentru a-i anunţa pe oaspeţi şi pe servitori că masa avea să fie servită. Walden trase de frânghie, auzind vag sunetele clopoţeilor din diferite părţi ale casei. Apoi observă un furtun de grădină în hol. Oare cineva se lupta

deja cu focul? Nu-şi putea da seama cine. Continuă să tragă de frânghie.

***

Felix urmărea scena cuprins de nerăbdare. Incendiul se răspândea prea repede. Deja, parterul fusese cuprins de flăcări pe porţiuni mari; le putea vedea prin ferestre. „Ieşiţi odată, proştilor!", îşi zicea el. Oare ce tot făceau? Nu voia să ardă toţi cei din casă – voia să-i vadă ieşiţi afară. Poliţistul din faţa porticului părea să fi aţipit. „O să dau eu alarma, se gândi Felix disperat; nu vreau să moară oamenii care nu trebuie".

Deodată, poliţistul se uită în jur şi-i căzu pipa din gură. Se repezi la uşă şi începu să bată tare. „În sfârşit! chibzui Felix. Acum dă alarma, tâmpitule!" Poliţistul se repezi la o fereastră şi o sparse.

Chiar în clipa aceea, uşa se deschise şi cineva ieşi afară, într-un nor de fum. „Începe", reflectă Felix. Ridică arma, scrutând prin întuneric. Nu putea să vadă chipul nou-venitului. Omul strigă ceva şi poliţistul o luă la fugă. „Ar trebui să le pot vedea feţele, îşi zise Felix; dar dacă ajung prea aproape, o să fiu zărit prea repede. Nou-venitul se întoarse în fugă în casă, înainte ca Felix să apuce să-l vadă. „Trebuie să stau mai aproape, se gândi el, şi să-mi încerc norocul". Străbătu pajiştea. În casă, clopoţeii începură să sune.

„Acum, o să vină", medită Felix.

***

Lydia alerga pe coridorul plin de fum. Cum putuse să se întâmple una ca asta atât de *repede?* În camera ei nu mirosea a nimic, dar în acele clipe vedea flăcări licărind pe sub uşile dormitoarelor pe lângă care trecea. Probabil toată casa era cuprinsă de foc. Aerul era prea fierbinte ca să poată fi respirat. Ajunse la uşa lui Charlotte şi apăsă pe clanţă. Fireşte, era încuiată. Răsuci cheia şi încercă iar să deschidă uşa. Nu se mişca. Trase de clanţă, izbindu-se cu toată puterea de uşă. Se întâmplase ceva, uşa era blocată. Lydia începu să ţipe fără să se poată opri.

— Mamă! se auzi glasul lui Charlotte din cameră.

Lydia îşi muşcă buzele, curmându-şi ţipetele.

— Charlotte!

— Deschide uşa!

— Nu pot, nu pot, nu pot... E încuiată!

— Am descuiat-o, dar nu vrea să se deschidă şi casa a luat foc. Doamne, Dumnezeule, ajută-mă...

Uşa se zgâlţâi, clanţa se mişcă puţin. Charlotte încerca s-o deschidă de dinăuntru.

— Mamă!

— Da!

— Mamă, opreşte-te din ţipat şi ascultă-mă cu atenţie – s-a deplasat podeaua şi uşa e înţepenită în toc. Trebuie spartă. Du-te şi adu ajutoare!

— Nu pot să te părăsesc...

— MAMĂ! DU-TE ŞI ADU AJUTOARE, ALTFEL O SĂ ARD DE VIE!

— Oh, Doamne... bine!

Şi Lydia se întoarse şi o luă la fugă, sufocându-se, către scări.

***

Walden încă mai suna din clopoţel. Prin fum, îl zări pe Alexei, flancat de Thomson şi de al treilea detectiv, Bishop, coborând scările. „Ar trebui să apară şi Lydia cu Charlotte şi Churchill, îşi zise el, după care se gândi că ar putea să coboare pe oricare altă scară; singurul loc de întâlnire era pe pajiştea din faţă, unde li se spusese tuturor să se adune.

— Bishop! strigă Walden. Vino încoace!

Detectivul alergă spre el.

— Sună din clopoţel! continuă cât de mult poţi!

Bishop luă frânghia, iar Walden ieşi din casă împreună cu Alexei.

***

Era un moment încântător pentru Felix.

Înălţă arma şi se îndreptă spre casă.

Orlov şi încă un bărbat veneau în direcţia lui. Încă nu-l văzuseră. În timp ce se apropiau, Walden îşi făcu apariţia în spatele lor.

„Ca şoarecii în cursă”, îşi zise Felix triumfător.

Bărbatul pe care Felix nu-l cunoştea aruncă o privire peste umăr şi se adresă lui Walden.

Orlov se afla la douăzeci de metri mai în spate.

„Ăsta e”, îşi zise Felix.

Îşi sprijini patul armei de umăr, ţinti cu grijă spre pieptul lui Orlov şi – chiar în clipa în care acesta deschidea gura să zică ceva – apăsă pe trăgaci.

În cămaşa de noapte a lui Orlov se căscă o gaură mare şi neagră, produsă de un glonţ de calibrul 6 mm, în vreme ce vreo patru sute de alice îi sfâşiau trupul. Ceilalţi doi bărbaţi

auziră detunătura şi-şi întoarseră uluiţi privirea spre Felix. Din pieptul lui Orlov ţâşni sângele şi omul se prăbuşi.

„Am reuşit, îşi zise Felix în culmea fericirii; l-am omorât. Acum, e vremea şi pentru celălalt tiran".

Îndreptă arma spre Walden şi strigă:

— Nu mişca!

Walden şi celălalt bărbat rămaseră nemişcaţi.

Apoi se auzi un ţipăt.

Felix se uită în direcţia de unde venea sunetul.

Lydia ieşise în goană din casă, cu părul cuprins de flăcări.

Felix şovăi doar o fracţiune de secundă, pe urmă ţâşni spre ea.

Walden făcu la fel.

În timp ce alerga, Felix aruncă arma şi-şi smulse haina. Ajunse la Lydia cu o clipă înaintea lui Walden şi-i înfăşură capul în haină, înăbuşind flăcările.

Ea însă îşi smulse haina de pe cap, strigându-le:

— Charlotte e blocată în camera ei!

Walden se întoarse şi o luă la fugă spre casă.

Felix alerga împreună cu el.

***

Suspinând înspăimântată, Lydia văzu că Thomson se apleacă şi luă arma pe care o aruncase Felix.

Zări, cuprinsă de groază, cum Thomson o ridică, ţintind spre spatele lui Felix.

— Nu! ţipă ea şi se aruncă asupra lui Thomson, făcându-l să-şi piardă echilibrul.

Arma se descărcă în pământ.

Thomson se holba la ea, uluit.

— Tu nu ştii? ţipă ea, cuprinsă de isterie. Omul ăsta a suferit destul!

***

Covorul din camera lui Charlotte începuse să ardă mocnit.

Ea îşi duse pumnul la gură, muşcându-l, ca să nu înceapă să ţipe.

Alergă la chiuvetă, luă cana cu apă şi o aruncă în mijlocul încăperii. Asta însă produse şi mai mult fum.

Se duse la fereastră, o deschise şi se uită afară. De la ferestrele de sub ea ţâşneau flăcări şi fum. Zidul casei era placat cu piatră netedă. Era imposibil să te caţări pe el. „Dacă va fi nevoie, o să sar; o să fie mai bine decât să ard", îşi zise ea. Gândul ăsta o umplu de groază; îşi muşcă iar pumnul.

Alergă la uşă, zgâlţâind clanţa, însă zadarnic. Flăcările ţâşniră din covor; în mijlocul podelei se căscase o gaură.

O luă la fugă, pe laturile camerei, ca să fie mai aproape de fereastră, pregătindu-se să sară.

Parcă visa şi se auzea un plâns cu suspine; pe urmă îşi dădu seama că nu visa şi că ea plângea.

***

Holul era înecat în fum. Felix nu vedea aproape nimic. Rămăsese aproape de Walden, tânguindu-se în sinea lui: „Nu Charlotte, n-o s-o las pe Charlotte să moară, nu Charlotte”.

Alergau în sus pe scări. Tot parterul era în flăcări. Căldura era covârşitoare. Walden se năpusti printr-un perete de flăcări şi Felix îl urmă.

Walden se opri în faţa unei uşi, cuprins de un acces de tuse. Arătă spre uşă, neajutorat. Felix zgâlţâi clanţa şi se împinse cu umărul în uşă. Nu se clintea. Îl scutură pe Walden, strigându-i:

— Haide să ne luăm amândoi avânt şi să izbim uşa!

Împreună cu Walden, care nu se oprea din tuse, se îndreptară spre capătul opus al coridorului, apoi se întoarseră cu faţa spre uşă.

— Acum! zise Felix.

Şi se izbiră împreună de uşă.

Lemnul se crăpă, dar uşa rezista.

Walden se oprise din tuse. Pe chipul lui se putea citi groaza.

— Din nou! îi strigă Felix.

Se îndreptară din nou spre peretele opus.

— Acum!

Izbiră iar uşa, care se mai crăpă puţin.

Din partea cealaltă, auziră ţipătul lui Charlotte.

Walden scoase un răcnet de furie, uitându-se disperat în jur. Luă un scaun greu de stejar. Felix crezuse că era prea greu ca Walden să-l poată ridica, însă acesta îl înălţă deasupra capului şi-l azvârli în uşă. Lemnul începu să crape.

Cuprins de o nerăbdare nebună, Felix îşi băgă mâinile în spărtură şi începu să smulgă lemnul crăpat. Degetele îi deveniseră alunecoase din cauza sângelui.

Se dădu înapoi şi Walden lovi încă o dată cu scaunul. Felix îşi băgă iar mâna printre sfărâmături, ca să lărgească gaura. Îl auzea pe Walden mormăind ceva şi îşi dădu seama că era o rugăciune. Walden izbi cu scaunul pentru a treia oară. Scaunul se sparse; picioarele şi locul de şezut nu-i mai erau prinse de spătar; dar în uşă se făcuse o gaură destul de mare pentru ca Felix – nu însă şi Walden – să se strecoare înăuntru.

Felix se târî prin ea şi se prăbuşi în dormitor.

Podeaua luase foc şi nu putea s-o vadă pe Charlotte.

— Charlotte! strigă el, cât putu de tare.

— Aici!

Glasul ei venise din partea cealaltă a încăperii.

Felix o luă la fugă aproape lipit de pereţi, acolo unde focul era mai slab. Ea stătea pe pervazul ferestrei, respirând sacadat. O luă de mijloc şi o azvârli pe umăr. Se întoarse tot pe lângă pereţi şi ajunse la uşă.

Walden se întinse prin uşă ca să o prindă.

***

Walden îşi băgase capul şi un umăr prin uşă, ca să o poată lua pe Charlotte din braţele lui Felix. Îi vedea faţa şi mâinile lui Felix înnegrite de foc; pantalonii îi luaseră şi ei foc. Charlotte avea ochii holbaţi de groază. În spatele lui Felix, podeaua începuse să se prăbuşească. Walden reuşi să-şi treacă un braţ pe sub trupul lui Charlotte. Felix părea să se clatine. Walden scoase capul pe uşă, băgă celălalt braţ în gaură şi-şi trecu mâna pe sub subsuoara lui Charlotte. Flăcările îi cuprinseseră cămaşa de noapte şi fata ţipă, dar Walden o linişti:

— Gata, te-a prins tati.

Dintr-odată, îşi dădu seama că o ţinea numai el în braţe. O trase cu totul prin gaură. Charlotte leşină şi rămase nemişcată. În clipa în care o trăgea din dormitor, podeaua se prăbuşi în întregime. Preţ de câteva secunde, Walden îi văzu chipul lui Felix pentru ultima dată, înainte să dispară în infernul de sub el.

— Să aibă Domnul milă de sufletul tău! şopti Walden.

Apoi o luă la fugă în jos pe scări.

***

Lydia era ţinută într-o strânsoare de fier de Thomson, care nu voia s-o lase să intre în casa cuprinsă de flăcări.

Stătea în picioare, cu ochii lipiţi de uşă, dorind din tot sufletul să-i vadă pe cei doi bărbaţi ieşind împreună cu Charlotte.

Se vedea o siluetă. Cine era, oare?

Silueta se apropie. Era Stephen. O ducea în braţe pe Charlotte.

Thomson îi dădu drumul Lydiei, iar ea se repezi spre ei. Stephen o lăsă cu grijă pe Charlotte jos pe iarbă. Lydia se holba la el cuprinsă de panică şi îngrozită.

— Ce... ce... bâigui ea.

— Nu e moartă, o linişti Stephen. Doar leşinată.

Lydia îngenunche pe iarbă, luându-i lui Charlotte capul în poală şi pipăindu-i pieptul pe sub sânul stâng. Inima fetei bătea cu putere.

— Oh, fetiţa mea, se tângui Lydia.

Stephen se aşează lângă ea. Ea se uită la el. Pantalonii îi arseseră, iar pielea îi era neagră şi plină de băşici. Oricum, era în viaţă.

Lydia se uită spre uşă şi Stephen îi observă privirea.

Lydia îşi dădu apoi seama că tânărul Churchill şi Thomson erau în picioare lângă ei, ascultând.

Stephen îi luă mâna Lydiei.

— El a salvat-o. Pe urmă mi-a dat-o mie. Apoi s-a prăbuşit podeaua. A murit.

Ochii Lydiei erau inundaţi de lacrimi. Stephen văzu şi-i strânse mâna.

— I-am văzut faţa când s-a prăbuşit podeaua. Nu cred că o s-o pot uita cât voi trăi. Ştii, avea ochii deschişi şi era conştient, dar... nu era înspăimântat. De fapt, părea... mulţumit.

Şiroaie de lacrimi brăzdau obrajii Lydiei.

— Scapă de cadavrul lui Orlov! i se adresă Churchill lui Thomson.

„Bietul Alexei”, îşi zise Lydia, jelindu-l şi pe el.

— Ce? întrebă Thomson, parcă nevenindu-i să creadă.

— Ascunde-l, îngroapă-l, aruncă-l în foc, nu-mi pasă ce faci, numai scapă de cadavrul lui, adăugă Churchill.

Lydia se uita îngrozită la el; prin pânza lacrimilor, îl văzu scoţând un teanc de hârtii din buzunarul halatului de casă.

— Tratatul a fost semnat, îi lămuri Churchill. Îi vom spune ţarului că Orlov a murit într-un accident, în incendiul care a ars domeniul Walden Hall. Orlov nu a fost ucis, pricepeţi? Nu a existat niciun asasin. Nu a existat niciodată o persoană numită Felix.

Şi se uită pe rând la cei prezenţi, cu chipul lui agresiv şi dolofan strâmbat într-o uitătură sălbatică.

Stephen se ridică şi se îndreptă spre locul unde zăcea trupul lui Alexei. Cineva îi acoperise faţa. Lydia îl auzi spunând:

— Alexei, băiatul meu... ce-o să-i spun mamei tale?

Se aplecă şi-i puse mâinile peste gaura din piept.

Lydia rămase cu privirea aţintită asupra focului care înghiţea toţi anii de istorie, nimicind trecutul.

Stephen se întoarse, stând în picioare lângă ea, şi şopti:

— N-a existat niciodată o persoană numită Felix.

Ea îşi înălţă ochii spre el. În spatele lui, spre răsărit, cerul se făcuse cenuşiu. În curând avea să iasă soarele; şi o să înceapă o nouă zi.

Epilog

La data de 2 august 1914, Germania a invadat Belgia. În câteva zile, armata germană mătura Franţa. La sfârşitul lunii august, când se părea că Parisul era pe cale să cadă, trupe germane de importanţă vitală au fost retrase din Franţa ca să apere Germania de invazia rusă, venită dinspre est; iar Parisul nu a mai căzut.

În 1915, ruşii au primit în mod oficial controlul asupra Constantinopolului şi a strâmtorii Bosfor.

Mulţi dintre tinerii cu care Charlotte dansase la balul Belindei au fost ucişi în Franţa. Freddie Chalfont a murit la Ypres. Peter s-a întors acasă suferind de stres posttraumatic provocat de obuze. Charlotte a făcut un curs pentru infirmiere şi a plecat pe front.

În 1916, Lydia a născut un băiat. S-a crezut că naşterea avea să fie complicată, din cauza vârstei ei, dar până la urmă nu au existat deloc probleme. Băiatului i s-a dat numele Alexei.

Charlotte s-a îmbolnăvit de pneumonie în 1917 şi a fost trimisă acasă. În timpul convalescenţei, a tradus în engleză *Fata căpitanului,* de Puşkin.

După război, femeile au obţinut drept de vot. Lloyd George a devenit prim-ministru. Basil Thomson a fost făcut cavaler.

Charlotte s-a căsătorit cu un tânăr ofiţer pe care îl îngrijise în Franţa. În urma experienţei războiului, el a devenit pacifist şi socialist şi a fost unul dintre primii membri ai Partidului Laburist în parlament. Charlotte a devenit cea mai importantă traducătoare în engleză a literaturii ruse de secol XIX. În 1931, cei doi au făcut o călătorie la Moscova şi la întoarcere au declarat că URSS era un paradis al muncitorilor. Şi-au schimbat însă părerea după semnarea pactului Ribbentropp-Molotov de către sovietici şi germani. Soţul lui Charlotte a fost ministru în guvernul laburist din 1945.

Charlotte e încă în viaţă. Trăieşte într-o căsuţă unde s-a aflat pe vremuri Home Farm. Căsuţa a fost construită de tatăl ei pentru administratorul său; e o casă spaţioasă şi solidă, cu mobilier confortabil şi stofe strălucitoare. Home Farm a devenit o casă de oaspeţi, însă lui Charlotte îi place să fie înconjurată de oameni. Domeniul Walden Hall a fost reconstruit de arhitectul Lutyens şi îi aparţine acum fiului lui Alexei Walden.

Uneori, Charlotte nu-şi aminteşte foarte bine lucruri din trecutul recent, însă ţine minte vara anului 1914 de parcă ar fi fost ieri. Atunci, o privire pierdută apare în ochii ei căprui, umbriţi de tristeţe, şi începe să depene una dintre poveştile ei dătătoare de fiori.

Totuşi, ea nu trăieşte numai din amintiri. Denunţă Partidul Comunist din Uniunea Sovietică pentru că a defăimat socialismul, ca şi pe Margaret Thatcher pentru că a defăimat feminismul. Dacă îi spui că doamna Thatcher nu e feministă, îţi răspunde că nici Brejnev nu e socialist.

Fireşte, acum nu mai traduce, dar citeşte *Arhipelagul Gulag* în rusă. Spune că Soljeniţîn e moralizator, dar e hotărâtă să termine cartea. Şi, cum nu poate citi decât o jumătate de oră dimineaţa şi încă o jumătate de oră după-amiaza, a calculat că o să aibă nouăzeci şi nouă de ani când o să ajungă la sfârşit.

Şi, nu ştiu de ce, cred că o să reuşească.

Observații

[←1]

Cockney este un termen din engleza britanică ce se referă atât la locuitorii Londrei care aparţin clasei muncitoare, în mod particular la cei din estul Londrei, cât şi la jargonul folosit de aceştia în vorbire, aşa-numitul *Cockney rhyming slang.* Cuvântul este folosit prin extensie în expresia *cockney accent*, indicând modul în care clasa muncitoare a Londrei vorbeşte, prin diferenţiere de alte categorii sociale ale societăţii engleze din capitala Angliei. (n.red.)

[←2]

„R” şi „I” după numele suveranului înseamnă „rege” şi „împărat” în latină („rex” şi „imperator”). (n.red.)

[←3]

London Season era perioada din an în care familiile înstărite, precum Devonshire, Cadogan, Grosvenor şi Landsdowne, îşi părăseau reşedinţele de la ţară şi veneau la Londra, unde locuiau în Mayfair. Sintagma desemna participarea la diverse festivităţi şi, în plus, reprezenta cea mai mare „piaţă de căsătorii” din lume. Tinerele îşi făceau debutul în „înalta societate” în timpul *Sezonului*, de obicei când împlineau 18 ani. „Prezentarea la Curte” le era necesară ca să „iasă” în societate. Odată ce erau prezentate reginei, tinerele debutante puteau participa la multe activităţi şi festivităţi din înalta societate, incluzând petreceri, baluri, dineuri fastuoase etc. (n.red.)

[←4]

Interjecţie interogativă foarte folosită în idiş, având aproximativ sensul de: Ei bine? Deci? (n.tr.)

[←5]

Ce mai faci? (germ.) (n.red.)

[←6]

Sortiment de bere caracterizat prin drojdia care fermentează rapid, dându-i un gust dulce, corpolent și fructat. (n.red.)

[←7]

Trenurile şi trăsurile acelor vremuri frânau printr-o metodă foarte primitivă numită *Shoe Brake*, ceea ce azi numim frână pe saboţi. Adică un material de fricţiune apăsa direct pe suprafaţa de rulare a roţii metalice. Acestea erau, de obicei, nişte blocuri din lemn legate de un levier acţionat manual. Aşadar, am putea spune la modul general că primele „plăcuţe de frână” au fost realizate din lemn. (n.red.)

[←8]

Revistă literară pentru elita din New York, conţinând romane şi piese de teatru scurte, poeme, vorbe de duh. Publicaţia a apărut între 1900 şi 1930. (n.red.)

[←9]

Din valul de distracţii noi înfiinţate pe Barbary Coast după cutremurul din 1906 la San Francisco, s-au născut şi o serie de dansuri care au făcut furori în SUA, cum ar fi Texas Tommy şi Turkey Trot. Turkey Trot se dansa pe un ritm alert de Ragtime Jazz, precum în *Maple Leaf Rag* (Scott Joplin, 1899). A fost introdus la Chicago în 1909 (de dansatorii John Jarrott şi Louise Gruenning) şi la New York City în 1912 (prin spectacolul *The Sunshine Girl*, pe Broadway). (n.red.)

[←10]

Sovereignul (în engleză *Sovereign)* este o monedă engleză din aur care a fost bătută pentru prima oară sub regele Angliei, Henric al VII-lea, în 1489. Guineea a fost mijloc legal de plată până în anul 1817, când a fost înlocuită, după victoria asupra lui Napoleon, de Sovereign. Ca şi guineea, valoarea nominală a unei monede de un sovereign este de o liră sterlină. (n.red.)

[←11]

Manchester Board Guardian a fost înfiinţat în urma Poor Law Amendament Act 1834, cunoscută şi drept New Poor Law, lege dată în favoarea celor săraci. Din comitet făceau parte 19 gardieni reprezentând 19 parohii, printre care şi Manchester. (n.red.)

[←12]

(idiom) fig. Secretul a fost dezvăluit, aici cu sensul „Conspiraţia a fost dată în vileag”. (n.red.)

[←13]

J Lyons & Co. a fost un lanţ de restaurante, ceainării, cafenele, hoteluri şi cu fabrici de producţie a bunurilor alimentare, fondat în 1884. (n.red.)

[←14]

(idiom) (engl.) By all means – Bineînţeles, fireşte, absolut, da. (n.red.)

Table of Contents

Observații

Table of Contents

Observații

Table of Contents

Observații 302